TARPTAUTINIS BESTSELERIS

HARLAN COBEN

Niekam nesakyk

HARLAN COBEN

Niekam nesakyk

HARLAN

COBEN

Niekam nesakyk

Iš anglų kalbos vertė Reda Žekienė

Jotema

UDK 820(73)-3
Co-05

Harlan Coben
TELL NO ONE
A Dell Book, New York, 2001

ISBN 978-9955-13-183-0

Mylimai dukterėčiai
Gabi Coben
(1997–2000) atminti
Mūsų nuostabiai mažutei Miškai...

— O kas bus, kai mes mirsime — ar mylėsi mane tada, ar meilė tęsis? — paklausė Mažylis.

Didysis švelniai apkabino Mažylį — juodu žvelgė į tamsą, į mėnulį ir ryškiai spindinčias žvaigždes.

— Pažvelk į žvaigždes, Mažyli. Matai, kaip jos šviečia ir spindi, nors kai kurios jų jau labai seniai mirusios. Ir vis tiek šviečia vakaro danguje. Supranti, Mažyli, meilė — kaip žvaigždžių šviesa, ji niekada neužgęsta...

Debi Gliori
„Nesvarbu, kas bus“

Galima tai vadinti paslaptingu vėjo šlamesiu. Arba šaltuku, persmelkiančiu visą kūną. Nesvarbu. Tai lyg nežemiška giesmė, kurią gebėjome išgirsti tik mudu — aš ir Elizabeta. Kai ore tvyro įtampa, kai užvaldo neabejotina nuojauta. Gyvenime būna netekčių, kurias galime numatyti — pavyzdžiui, mano tėvų mirtys. Tačiau kai staiga susiduri su brutaliu smurtu, viskas apvirsta aukštyn kojomis. Gyvenimas suskyla į gyvenimą iki tragedijos ir gyvenimą po jos. Ir tos dvi gyvenimo dalys mažai ką turi bendra.

Per mudviejų sukaktuves išsirengėme į kelionę. Visą kelią Elizabeta tylėjo; tiesą sakant, toks elgesys nestebino. Net visai jaunutę ją kartais netikėtai ištikdavo melancholijos priepuolis. Staiga ji nutildavo ir giliai susimąstydavo arba puldavo į paniką — taip niekad ir nesupratau, ką iš tiesų tada jausdavo. Tačiau šįkart turbūt pirmą sykį gyvenime pajutau, kad mus skiria praraja. Mudu tiek visko patyrėme. Abejojau, ar sugebėsime išgyventi tiesą. O, tiksliau, nutylėtą melą.

Automobilio kondicionavimo sistema veikė visu pajėgumu. Lauke buvo karšta ir tvanku. Įprastas rugpjūčio oras. Stabtelėjome ties Milfordo tiltu, nutiestu per Delavero kanalą, ir aukštaūgis draugiškas mokesčių rinkėjas palinkėjo mums gero kelio Pensilvanijoje. Bemaž už dešimties mylių pastebėjau ant akmens iškaltą užrašą: ŠARMANO EŽERAS — PRIVATI NUOSAVYBĖ. Pasukau į neasfaltuotą keliuką.

Iš po automobilio ratų, lyg iš po arabų ristūno kojų, pakilo dulkių debesis. Elizabeta išjungė grotuvą. Akies krašteliu mačiau,

kaip ji tyrinėja mano profilį. Širdis ėmė tankiau plakti: įdomu, ką ji galvoja? Dešinėje kelio pusėje lapus rupšnojo du elniai. Pastebėję mus sukluso, įsitempė, tačiau supratę, kad nesirengiame jų skriausti, toliau sau kramsnojo. Dar šiek tiek pavažiavus priešais mus išniro ežeras. Vakarėjantys saulės spinduliai dangų išmargino raudonomis ir oranžinėmis vijomis, paversdami medžių viršūnes liepsnojančia vizija.

— Negaliu patikėti, kad vis dar tęsiame tą pačią tradiciją, — sušnibždėjau aš.

— Juk pats ją ir sugalvojai.

— Aha, būdamas dvylikametis.

Elizabeta nusišypsojo. Nedažnai ji tai darydavo, tačiau kai jau nusišypsodavo, šypsena prasiskverbdavo iki pat mano širdies gelmių.

— Labai romantiška, — užtikrino ji.

— Greičiau kvaila.

— Man patinka romantika.

— Tau patinka kvailystės.

— Kas kartą čia atvažiavęs tu praskysti.

— Tad gali mane vadinti ponu Romantiku, — atkirtau.

Elizabeta nusijuokė ir paėmė už rankos.

— Eime, pone Romantike, jau temsta.

Šarmano ežeras. Pavadinimą sugalvojo mano senelis, ir tuo nepaprastai užrūstino senelę. Ji troško, kad ežerą pavadintų jos vardu: Berta. Bertos ežeras. Bet senelis jos nepaklausė. Taškas senelio naudai.

Šiek tiek daugiau nei prieš penkiasdešimt metų prie Šarmano ežero veikė turtingų tėvų vaikučių stovykla. Tačiau savininkas bankrutavo, ir senelis bemaž pusvelčiui nusipirko ežerą ir jo apylinkes. Jis susiremontavo stovyklos direktoriaus namą, nugriovė daugelį pastatų palei ežerą. Bet giliau miške, kur niekas nebevaikščiojo, liko pūti vaikų slėptuvės. Mudviem su seserimi Linda patikdavo ten bastytis, tarp griuvėsių ieškoti senų lobių,

žaisti slėpynių. Mes netgi turėjome drąsos ieškoti Baubo, kuris, neabejojome, stebėjo mus ir laukė. Elizabeta retai prisidėdavo prie mūsų. Slėpynės ją baugino — jai reikėjo viską matyti ir suprasti, kas vyksta aplinkui.

Vos išlipus iš automobilio mane apsupo prisiminimų šmėklos. Daugybė jų šmėkščiojo aplinkui ir kaustė dėmesį. Tėvo pergalės džiaugsmas. Ežeras tylėjo, tačiau galėjau prisiekti, kad vis dar girdžiu tėčio pasitenkinimo šūksnį, kai jis, tvirtai prispaudęs kelius prie krūtinės, palaimingai šypsodamasis, matydamas pasididžiavimo šešėlį savo vienintelio sūnaus akyse, šoka nuo prieplaukos. Tėtis stengdavosi pūkštelėti šalia pripučiamojo čiužinio, ant kurio plūduriuodavo ir saulės voniomis lepindavosi motina. Mama bardavo jį, tačiau nepajėgdavo suvaldyti juoko.

Sumirksėjau, ir vaizdai išnyko. Tačiau puikiai prisiminiau ežero tyloje aidintį mūsų juoką, šūksnius ir viršun trykštančių vandens purslų garsus. O gal vandens raibuliavimas ir aidas niekada nedingsta, gal kur nors miške, tarp medžių šakų, tebeklaidžioja mano tėvo džiūgavimų atgarsiai? Gal ir kvaila, tačiau aš to tikėjausi.

Suprantate, prisiminimai žeidžia. Ir, deja, labiausiai skaudina tie, kuriuos prisimeni su didžiausia meile.

— Ar gerai jautiesi, Bekai? — paklausė Elizabeta.

Atsigręžiau į ją.

— Vėl praskydau, tiesa?

— Kvailelis...

Aukštai pakelta galva, tiesi, ji nužingsniavo takeliu tolyn. Akimirką stebėjau žmoną, ir mane vėl užplūdo prisiminimai. Kai pirmą kartą pamačiau ją žingsniuojančią, man buvo septyneri — važiavau dviračiu (tokiu banano formos sėdyne, su Betmeno atvaizdu) — net suplukęs myniau Gudharto keliu, kalnuotu ir vingiuotu, kokius dievina greitkelių nemėgstantys vairuotojai. Lėkiau kalnu žemyn rankomis nelaikydamas vairo ir jaučiausi nepaprastai šaunus ir drąsus — kiek tik leido mano, septynmečio, fantazija. Vėjas taršė plaukus, akys ašarojo. Priešais senąjį Raskinsų namą pastebėjau riedantį auto-

mobilį, pasukau ir... ten žingsniavo manoji Elizabeta — tiesi it styga, tokia išdidi (nors buvo tik septynerių!), avinti vaikiškais bateliais su dirželiu, pasidabinusi iš siūlų pinta apyranke ir baisiausiai strazdanota.

Po dviejų savaičių mes vėl susitikome panelės Sobelės mokyklos antroje klasėje ir nuo tada — tik prašau nekikenti — tapome sielos draugais. Suaugusiesiems mūsų santykiai atrodė ir mieli, ir nesveiki — neperskiriama padaužiška draugystė peraugo į vaikišką meilę, vėliau į paauglišką rūpinimąsi ir galiausiai, jau baigdami vidurinę mokyklą, kamuojami hormonų audrų, mudu ėmėme kviesti vienas kitą į pasimatymus. Visi laukė, kada mudu vienas kitam nusibosim. Net ir mes patys. Abu, ypač Elizabeta, nuo pat vaikystės buvome ryškios asmenybės, pavyzdingi mokiniai, racionalūs net ir beprotiškai mylėdami. Abu žinojome, ko norime.

Ir štai, sulaukę dvidešimt penkerių, jau septynis mėnesius susituokę, mudu vėl atvykome į vietą, kur pirmą kartą pasibučiavome. Tada mums buvo dvylika.

Žinau, banalu ir koktu iki begalybės.

Skynėmės kelią pro šakas ir brūzgynus. Ore tvyrojo sakingas pušų kvapas. O mudu vis bridome tolyn per aukštą žolę. Aplink zvimbė uodai, medžiai metė ilgus šešėlius, ir galėjai juos įsivaizduoti kaip panorėjęs — lygiai kaip bandai nuspėti, ką primena dangumi plaukiantis debesėlis ar ant popieriaus nutiškusi rašalo dėmė.

Išsukome iš takelio ir pradėjome brautis pro dar tankesnius brūzgynus. Elizabeta žengė pirmoji. Aš traukiau paskui atsilikęs per du žingsnius. Dabar tai prisiminęs pagalvoju — beveik simboliška. Visada tikėjau, kad niekas nepajėgs mūsų išskirti, — argi mūsų istorija to dar neįrodė? — tačiau tada labiau nei kada nors anksčiau jutau, kaip kaltė stumia ją nuo manęs.

Mano kaltė.

Priekyje ėjusi Elizabeta pasuko prie didžiulio akmens — ten, dešinėje jo pusėje, augo mūsų medis. Žievėje įrėžti mūsų inicialai:

E. P.
+
D. B.

Inicialus rėmino išraižyta širdis. Po ja matėsi dvylika brūkšnelių — kiekvienas jų žymėjo mūsų pirmojo bučinio metines. Jau rengiausi lepteléti, kokie mes buvome kvaileliai, tačiau, pažvelgęs į Elizabetos veidą, kuriame temstant strazdanų beveik nesimatė, į jos pakeltą smakrą, ilgą, gracingą kaklą, ramias žalias akis, tamsią, ilgą ir storą ant nugaros gulinčią kasą, prikandau liežuvį. Tada jai vos neprasitariau, bet kažkas mane sulaikė.

— Myliu tave, — teištariau.

— Tu jau suskydai.

— Aha.

— Ir aš tave myliu.

— Gerai, gerai, — sušnibždėjau apsimesdamas, jog pasijutau nepatogiai, — tu irgi suskysi.

Ji nusišypsojo, ir man šmėstelėjo mintis, jog toje šypsenoje išvydau dvejonę. Apkabinau ją. Anąkart, kai buvome dvylikamečiai ir sukaupę visą drąsą apsikabinome, Elizabetos plaukai kvepėjo nuostabia švara ir braškėmis. Tada mane pribloškė tas naujas patyrimas, buvau sujaudintas ir troškau viską patirti. Šiandien ji kvepėjo lelijomis ir cinamonu. Bučinys sušildė mane iki širdies gelmių. Kai mudviejų liežuviai susilietė, pajutau krestelėjimą. Elizabeta, vos atgaudama kvapą, atsitraukė.

— Nori pažymėti? — paklausė ji.

Paėmiau jos ištiestą peilį ir medžio žievėje įrėžiau tryliktąjį brūkšnį. Tryliktąjį. Galbūt tai reikėjo suprasti kaip pranašingą ženklą.

Grįžome prie ežero. Jau buvo tamsu. Pro debesis žvelgė blyškus mėnulis — vienišas švyturys. Vakarą gaubė tyla, nesigirdėjo nė svirplių griežimo. Mudu paskubomis nusimetėme drabužius. Žvelgiau į ją mėnulio šviesoje, ir kažkas man suspaudė gerklę. Ji

nėrė pirmoji, beveik nesujudindama vandens. Nerangiai įšokau ir aš. Ežero vanduo apglėbė stebėtina šiluma. Elizabeta skrodė vandenį lygiais, vienodais yriais — atrodė, jog pats vanduo prasiskiria priešais ją atlaisvindamas taką. Aš pliaukšėjau paskui ją. Lyg šokčiojantys akmenukai mudviejų yrių garsai nuvilnijo vandens paviršiumi. Elizabeta atplaukė man į glėbį. Jos oda buvo šilta ir drėgna. Dievinau šios moters kūną. Prisispaudėme vienas prie kito. Krūtimis ji įsirėmė man į krūtinę. Jaučiau jos širdies plakimą ir girdėjau kvėpavimą. Gyvenimo garsai. Mudu pasibučiavome. Mano ranka nusliuogė žemyn jos nugaros linkiu.

Kai baigėme — kai viskas vėl atrodė taip teisinga — prisitraukiau arčiau pripučiamąją valtelę ir įsiropščiau į ją. Pėdas panardinęs į vandenį išsitiesiau.

Elizabeta susiraukė.

— Tai ką, dabar jau susiruošei miegoti?

— Pasnausiu.

— Tipiškas vyras.

Susidėjau rankas po galva ir gulėjau. Mėnulį užstojo debesis, ir melsva nakties šviesa virto kažkokia blyškia ir pilka. Ore tvyrojo ramybė. Girdėjau, kaip Elizabeta išniro iš vandens ir užsiropštė ant tiltelio. Mėginau ką nors įžiūrėti. Šiaip taip sugebėjau išskirti jos nuogą figūrą. Kvapą gniaužė nuo jos grožio. Stebėjau, kaip ji pasilenkusi sausino plaukus. Paskui išrietė nugarą ir staigiai atmetė galvą atgal.

Valtelė pamažu tolo nuo kranto. Mintyse mėginau permąstyti viską, kas man nutiko, tačiau ir pats ne viską supratau. Valtelė vis plaukė. Elizabeta palengva tolo man iš akių. Kai ji pranyko nakties tamsoje, nusprendžiau: papasakosiu jai. Viską jai papasakosiu.

Linktelėjau pats sau ir užsimerkiau. Širdį užplūdo lengvumas. Klausiausi, kaip švelniai į valties šonus daužosi vanduo.

Paskui išgirdau atidarant automobilio dureles.

Atsisėdau.

— Elizabeta?

Visiška tyla, girdėti tik mano kvėpavimas.

Akimis ieškojau Elizabetos. Sunku patikėti, tačiau po akimirkos ją pamačiau. Ar bent jau maniau matąs. Dabar jau daug kuo abejoju. Tačiau tada man pasirodė, kad ji stovi visiškai rami, galbūt net atsigręžusi į mane.

Tikriausiai sumirksėjau, — ir dėl šito nesu įsitikinęs, — o kai vėl pažvelgiau, Elizabetos nebebuvo.

Širdis nusirito į kulnus.

— Elizabeta!

Jokio atsako.

Pajutau panikos bangą. Šokau iš valties ir nuplaukiau kranto link. Mano yriai buvo tokie garsūs, kad nieko daugiau neįstengiau girdėti. Lioviausi plaukęs.

— Elizabeta!

Kurį laiką buvo tylu. Mėnulis tebesislėpė po debesimi. Galbūt ji įlipo į automobilį? Gal jai ko nors ten prireikė? Vėl pašaukiau ją vardu.

Ir tada išgirdau Elizabetos riksmą.

Panėriau ir ėmiau plaukti — stengiausi iš visų jėgų, mosikavau rankomis, lyg pamišęs plakiau kojomis. Tačiau vis tiek buvau dar labai toli nuo tiltelio. Plaukdamas mėginau ką nors įžiūrėti, bet buvo pernelyg tamsu, mėnulio kyšojo vos kraštelis ir bemaž nieko neapšvietė.

Kažką išgirdau: lyg kas būtų tempiamas.

Priekyje jau mačiau tiltelį. Liko ne daugiau nei dvidešimt pėdų. Stengiausi plaukti dar greičiau. Plaučiai tiesiog švokštė. Gurkštelėjau vandens, ištiesiau rankas aklai ieškodamas tamsoje. Pagaliau radau. Laipteliai. Įsikibau, pakilau aukštyn ir išsiropščiau iš vandens. Tiltelis tebebuvo šlapias nuo Elizabetos. Žvilgtelėjau į automobilį. Pernelyg tamsu. Nieko nesimatė.

— Elizabeta!

Kažkas lyg beisbolo lazda tvojo man tiesiai į saulės rezginį. Akys tiesiog iššoko iš akiduobių. Dusdamas susiriečiau. Nepajė-

giau įkvėpti. Ir vėl smūgis. Šį kartą į pakaušį. Pajutau, kaip galvoje kažkas trekštelėjo — toks jausmas, lyg kas būtų įkalęs vinį man į smilkinį. Kojos sulinko, ir aš parklupau. Visiškai nebesiorientuodamas susiėmiau rankomis galvą ir mėginau prisidengti. Kitą smūgį, paskutinį, gavau į veidą.

Nusiritau į ežerą. Užsimerkiau. Vėl išgirdau Elizabetos riksmą, — šį kartą ji išklykė mano vardą, — tačiau netrukus garsas, visi garsai, nutolo — aš panirau.

1

PO AŠTUONERIŲ METŲ

Dar viena mergina tuoj mane nuvils.

Rudaakė garbanė plačiai šypsojosi. Ji nešiojo kabes, buvo vos keturiolikos ir...

— Tu nėščia? — paklausiau.

— Taip, daktare Bekai.

Vos susilaikiau neužsimerkęs. Ne pirmas kartas, kai priešais mane sėdi nėščia paauglė. Net ne pirmas kartas šiandien. Prieš penkerius metus baigęs rezidentūrą netoliese esančiame Kolumbijos presbiterijonų medicinos centre įsidarbinau pediatru šioje Vašingtono klinikoje. Mes teikėme vyriausybės finansuojamą medicininę pagalbą (taigi varganą) neišgalintiems susimokėti gyventojams — čia dirbo šeimos gydytojai, akušeriai, vidaus ligų gydytojai ir, žinoma, pediatrai. Daugelis mano, jog dėl to mane galima vadinti jautriaširdžiu geriečiu. Nieko panašaus. Tokia jau pediatro profesija. Iš tiesų nejaučiu jokio malonumo dirbti priemiesčiuose su futbolininkų mamytėmis, savo rankas puoselėjančiais tėveliais ir, na, tokiais žmonėmis kaip aš.

— Ir ką gi manai daryti? — paklausiau.

— Mes su Terelu... Mudu tikrai laimingi, daktare Bekai.

— Kiek metų Terelui?

— Šešiolika.

Mergaitė pažvelgė į mane. Atrodė laiminga, šypsojosi. Ir vėl vos susilaikiau neužsimerkęs.

Mane visada stebino, — kartoju, visada, — kad dauguma tokių

nėščiųjų pastojo neatsitiktinai. Tie kūdikiai norėjo savų kūdikių. Niekas šito negali suprasti. Puiku, kad visi aplinkui kalba apie kontracepciją ir susilaikymą, tačiau tiesa ta, kad šitų vaikų šaunūs draugai gimdo vaikus ir sulaukia visokeriopo dėmesio. Tad ei, Terelai, kuo gi mes blogesni?

— Jis mane myli, — patikino toji keturiolikmetė.

— Ar sakei savo motinai?

— Dar ne, — ji susigūžė; va dabar atrodė išties keturiolikos. — Tikėjausi, kad jūs jai pranešite.

— Suprantama, — linktelėjau aš.

Jau išmokau nesmerkti. Tik klausyti. Įsijausti. Būdamas rezidentas pamokslaudavau. Žvelgdavau iš aukšto ir aiškindavau pacientėms, kad šitaip elgdamosi jos save žlugdo. Tačiau vieną šaltą popietę Manhatane nusikamavusi septyniolikmetė, besilaukianti trečiojo kūdikio jau nuo trečio vyro, pažvelgė man tiesiai į akis ir išrėžė neginčijamą tiesą: „Jūs nenutuokiate, koks mano gyvenimas!"

Tie žodžiai privertė mane užsičiaupti. Dabar tik klausiausi. Lioviausi vaidinti geradarį ir tapau geresniu gydytoju. Pasirūpinsiu šia keturiolikmete ir jos kūdikiu kiek galėsiu. Neaiškinsiu jai, kad tasai Terelas neliks su ja, kad šitaip ji žlugdo savo ateitį, kad jei ji tokia kaip ir dauguma čia besilankančių pacienčių, tai iki savojo dvidešimtmečio susidės ir išsiskirs mažiausiai dar su dviem vyrais...

Jei imsi pernelyg giliai į širdį, išprotėsi.

Šiek tiek pasišnekučiavome — tiksliau, ji kalbėjo, o aš klausiausi. Apžiūros kambarys, kuris dar buvo ir mano kabinetas, dydžiu prilygo kalėjimo kamerai (na, žinau tai ne iš savo patirties). Žalios sienos priminė pradinės mokyklos tualetus. Ant durų kabojo plakatas su raidėmis regėjimui tikrinti. Vieną sieną puošė išblukęs Disnėjaus personažas, o ant kitos puikavosi sveikos mitybos piramidė. Manoji keturiolikmetė pacientė sėdėjo ant apžiūros stalo, užkloto vyniojamuoju popieriumi, kurį keičiame prieš užeinant kiekvienam naujam vaikui. Kažkodėl tas vaizdas man priminė greitojo maisto užkandinėje įvyniotą sumuštinį.

Radiatorius plieskė, nes kur vaikams tenka nusirengti, reikia šilumos. Vilkėjau įprastą pediatro uniformą: mėlynus džinsus, susagstomus medvilninius marškinius ir ryšėjau ryškų kaklaraištį su užrašu: „Saugokim vaikus! 1994“. Jokio balto chalato. Buvau įsitikinęs, kad jis baugina vaikus.

Manoji keturiolikmetė — niekaip negalėjau liautis galvojęs apie jos amžių — iš tiesų buvo gera mergaitė. Keisčiausia, kad jos visos tokios. Rekomendavau pažįstamą akušerį. Paskui pasišnekėjau su mergaitės motina. Nieko nauja. Kaip jau sakiau, tenka tai daryti vos ne kasdien. Prieš joms išeinant apkabinau mergaitę. Susižvalgėme su motina. Kiekvieną savaitę savo vaikus pas mane atveda maždaug dvidešimt penkios mamytės, ir ant vienos rankos pirštų galėčiau suskaičiuoti, kiek jų yra ištekėjusios.

Kaip ir sakiau, jų nesmerkiu. Tik stebiu.

Joms išėjus ėmiausi rašyti pastabas į mergaitės kortelę. Atverčiau kelis puslapius atgal. Ji mano pacientė nuo rezidentūros laikų. Taigi mergaitė pradėjo pas mane lankytis vos aštuonerių. Peržvelgiau, kaip ji augo. Nedaug tepasikeitė. Galiausiai užsimerkiau, pasitryniau akis.

Mintis nutraukė Homerio Simpsono riksmas: „Paštas! Čia paštas! Ooo!“

Atsimerkiau ir pasisukau į monitorių. Ten švietė Homeris Simpsonas, tas pats, kurį matome televizijos laidoje „Simpsonai“. Kažkas kompiuterinį pranešimą „Jūs gavote laišką“ pakeitė šiuo vaizdeliu su Homeriu. Man patiko. Labai patiko.

Jau ketinau patikrinti elektroninio pašto dėžutę, tačiau sutrukdė vidinio telefono skambutis. Pasigirdo Vandos, administratorės, balsas:

— Jums... na... hm... jums skambina Šona.

Supratau, kodėl ji suglumusi. Padėkojau ir spustelėjau žybsintį mygtuką.

— Sveika, mieloji.

— Nesivargink, — ištarė ji. — Aš jau čia.

Šona padėjo ragelį. Atsistojau ir nuėjau koridoriumi — netrukus iš gatvės pasirodė ir ji. Išdidžiai įžingsniavo į pastatą, lyg šis jai priklausytų. Šona buvo garsi manekenė, kurią visi pažinojo vien iš vardo. Šona. Kaip Šer ar Fabijas. Ji buvo šešių pėdų ūgio ir svėrė šimtą devyniasdešimt svarų. Galite numanyti, kad visi į ją atsigręždavo — taip nutiko ir šįsyk laukiamajame.

Šona nestabtelėjo registratūroje, o registratorė žinojo, kad nė neverta mėginti ją sulaikyti. Ji stumtelėjo duris ir pasveikino mane žodžiais:

— Pietūs. Tučtuojau.

— Juk sakiau. Būsiu užsiėmęs.

— Užsivilk paltą, — atrėžė ji. — Lauke šalta.

— Klausyk, man viskas gerai. Juk sukaktuvės tik rytoj.

— Išsisukinėji.

Aš dvejojau, o ji jau suprato, kad laimės.

— Nagi, Bekai, bus linksma. Kaip koledže. Pameni, kaip linksmindavomės ir drauge kabindavom pupytes?

— Niekada nekabinau pupyčių.

— Ai, tiesa, tik aš. Apsivilk paltą.

Einant iš kabineto viena mamyčių man nusišypsojo ir, pasivedusi į šalį, sušnibždėjo:

— Natūroje ji dar gražesnė.

— Tikrai? — atsiliepiau.

— Ar judu... — motinėlė rankomis parodė porą.

— Ne, ji jau su kai kuo susitikinėja, — atsakiau aš.

— Iš tiesų? Su kuo?

— Su mano seserimi.

Pietavome pigiame kinų restoranėlyje. Mus aptarnavo padavėjas kinas, šnekantis tik ispaniškai. Šona vilkėjo nepriekaištingą melsvą kostiumėlį ir buvo pasipuošusi visiškai nederančiu vėriniu. Tyrinėdama valgiaraštį susiraukė.

— *Moo shu* kiauliena tortilijoje?

— Žvelk į tai kaip į nuotykį, — pasiūliau aš.

Susipažinome pačią pirmąją dieną koledže. Registruojant studentus kažkas suklydo, užrašė jos vardą „Šonas", ir galiausiai mudu paskyrė gyventi į vieną kambarį. Nuskubėjome pranešti apie įvykusį nesusipratimą ir taip pradėjome šnekučiuotis. Ji pastatė man alaus. Pajutau jai simpatiją. Po kelių valandų nusprendėme palikti viską kaip yra — juk kiti kambario kolegos gali pasirodyti besą visiški žiopliai.

Įstojau į Amhersto koledžą, privilegijuotą nedidelę aukštąją mokyklą vakarų Masačusetse; jei ir yra planetoje tvarkingesnė mokykla, tai aš tokios nežinau. Elizabeta pasirinko studijas Jeilyje. Mudu galėjome stoti į tą patį koledžą, tačiau po ilgų diskusijų nusprendėme, kad toks pasirinkimas bus dar vienas puikus mudviejų santykių išbandymas. Taigi elgėmės kaip suaugę žmonės. Ir kas iš to išėjo? Nagi ilgėjomės vienas kito lyg bepročiai. Išsiskyrimas tik sustiprino mudviejų atsidavimą vienas kitam ir suteikė meilei naują aspektą: „Atstumas ne sunaikina, o tik sustiprina meilę".

Žinau žinau, banalu iki koktumo.

— Gal galėtum šį vakarą pabūti su Marku? — kramsnodama paklausė Šona.

Markas — tai mano penkiametis sūnėnas. Paskutiniaisiais studijų metais Šona užmezgė romaną su mano vyresniąja seserimi Linda. O prieš septynerius metus jos susituokė. Atlikus dirbtinį apvaisinimą Markas tapo jųdviejų meilės vaisiumi. Linda jį išnešiojo, o Šona įsisūnijo. Kadangi buvo šiek tiek senamadiškos, abi troško, kad sūnaus gyvenime egzistuotų ir vyras. Taigi įtraukė mane.

— Be problemų, — atsakiau. — Vis vien norėjau pažiūrėti naująjį Disnėjaus filmą.

— Naujasis Disnėjaus darbas neblogas, — užtikrino Šona. — Labiausiai vertas dėmesio po „Pokahontos".

— Malonu girdėti, — atsiliepiau. — O kur judvi su Linda išsirengėte?

— Man reikia nuleisti garą. Dabar, kai lesbietės tapo visateisės visuomenės narės, reikalai nesibaigia. Jau imu ilgėtis laikų, kada tekdavo slapstytis.

Užsisakiau alaus. Tikriausiai nevertėtų, tačiau dėl vieno bokalo nieko nenutiks.

Šona irgi užsisakė.

— Tai, sakai, nutraukei santykius su... kuo ji ten vardu? — pasiteiravo ji.

— Brendė.

— Taip, tiesa. Beje, gražus vardas. Gal ji turi seserį, vardu Viskė?

— Mudu buvome susitikę tik du kartus.

— Ir gerai. Iš jos tik oda ir kaulai, tikra ragana. Beje, pažįstu kai ką, kas puikiai tau tiktų.

— Ačiū, nereikia, — atsakiau.

— Jos kūnas tiesiog pritrenkiantis.

— Nereikia man piršliauti, Šona.

— Kodėl?

— Neprisimeni savo pastarųjų piršlybų?

— Su Kasandra?

— Aha.

— O kuo ji netiko?

— Pirmiausia, ji lesbietė.

— Dievučiau, Bekai, tu tikras fanatikas.

Suskambo jos mobilusis. Šona atsilošė ir, nenuleisdama akių nuo manųjų, atsiliepė. Ji kažką burbtelėjo ir vos neužspringo.

— Man reikia bėgti, — pareiškė ji.

Pamojau padavėjui atnešti sąskaitą.

— Rytoj vakare ateik pas mus, — įsakė.

Tik atsidusau.

— Negi lesbietės neturi jokių planų?

— Aš — ne. Tik tavo sesuo. Ji pakviesta į vieną oficialų vakarėlį.

— O tu su ja neisi?

— Ne.

— Kodėl?

— Nenorime, kad du vakarus iš eilės Markas praleistų be mūsų. O Linda privalo ten dalyvauti. Dabar ji užima atsakingą postą. Taigi aš lieku namie. Nagi, ateik rytoj vakare, gerai? Užsakysiu maisto, su Marku pažiūrėsime filmų.

Rytoj sukaktuvės. Jei Elizabeta būtų gyva, medyje įrėžtume dvidešimt pirmąjį brūkšnį. Gal ir keistai nuskambės, tačiau rytojus nebus man itin sunki diena. Per sukaktuves, šventes ar Elizabetos gimtadienį dažniausiai būnu toks energingas, kad gana lengvai viską išgyvenu. Sunkiausia man „įprastomis" dienomis. Kada lieku vienas ar žiūriu klasika tapusius filmus. Kada einu pro knygyną ir pastebiu naujas Alisos Hofman ar Anos Tailer knygas. Kada klausausi „O'Jays", „Four Tops" ar Ninos Saimon. Sunkiausia — kasdienybė.

— Pažadėjau Elizabetos motinai užsukti, — atsakiau.

— Ai, Bekai... — Šona jau rengėsi ginčytis, tačiau susivaldė. — Tai gal vėliau?

— Gerai, — nusileidau.

Šona spustelėjo man ranką.

— Tu vėl tolsti, Bekai.

Nieko neatsakiau.

— Juk žinai, kaip tave myliu. Jei mano seksualinė orientacija būtų kitokia, tikriausiai būčiau pasirinkusi tave, o ne tavo seserį.

— Esu pamalonintas, — pasakiau. — Iš tiesų.

— Nebėk nuo manęs. Jei bėgsi nuo manęs, bėgsi nuo visų. Pasipasakok man, gerai?

— Gerai, — atsakiau.

Tačiau šito padaryti nepajėgiau.

Vos neištryniau to laiško.

Gaunu tiek visokio šlamšto, nereikalingos informacijos, užkemšančios elektroninį paštą, kad esu pripratęs spaudyti mygtuką „Delete".

Pirmiausia perskaitau siuntėjo adresą. Jei pažįstamas ar kas nors iš ligoninės, viskas gerai. Jei ne, džiaugsmingai spusteliu „Delete".

Sėdėjau prie savo darbo stalo ir žiūrinėjau popietės tvarkaraštį. Viskas užimta, nieko stebėtina. Sukiojausi kėdėje ir laikiau pirštą ant „Delete" mygtuko. Tik vienas laiškas. Tas pats, apie kurį taip skambiai pranešė Homeris. Paskubom žvilgtelėjau ir nebegalėjau atplėšti akių nuo temos pirmųjų raidžių.

Kas tai?..

Lango formatas buvo toks, kad tegalėjau matyti tik tas dvi raides ir siuntėjo adresą. Pastarasis man buvo nematytas. Krūva skaičių, @comparama.com.

Prisimerkiau ir pirštu pradėjau sukti pelės ratuką. Ėmė matytis vis daugiau. O mano pulsas vis spartėjo. Kvėpavimas dažnėjo. Vis sukau ratuką ir laukiau.

Kai baigiau, kai visos raidės jau aiškiai buvo matyti, iš naujo perskaičiau temą ir... širdis vos neiššoko iš krūtinės.

— Daktare Bekai?

Nepajėgiau pajudinti lūpų.

— Daktare Bekai?

— Luktelėk minutėlę, Vanda.

Ji dvejojo. Telefono garsiakalbyje vis dar girdėjau jos kvėpavimą. Paskui išsijungė.

Negalėjau atitraukti akių nuo ekrano:

Kam: dbeckmd@nyhosp.com
Nuo: 13943928@comparama.com
Tema: E.P.+D.B.//////////////////////

Dvidešimt vienas brūkšnelis. Perskaičiavau jau ketvirtą kartą.

Nė neabejojau, kad tai žiaurus, nesveikas pokštas. Tvirtai sugniaužiau kumščius. Koks prakeiktas šunsnukis galėjo tai atsiųsti?

Lengva likti anonimu siuntinėjant elektroninius laiškus — informacinės technologijos suteikia puikų prieglobstį bailiams. Bet juk apie mudviejų su Elizabeta sukaktuvių medį žinojo vos keli žmonės. Nuo žiniasklaidos šį faktą pavyko nuslėpti. Aišku, žinojo Šona. Ir Linda. Galbūt Elizabeta papasakojo savo tėvams ar dėdei. Štai ir viskas...

Tai kas gi atsiuntė šį laišką?

Norėjau jį perskaityti, tačiau kažkas mane sulaikė. Nors niekam ir nepasakoju, labai dažnai galvoju apie Elizabetą. Nemanykite, kad mėginu ką nors apkvailinti — tiesiog nekalbu apie ją ir neatskleidžiu, kas tada nutiko. Žmonės mano, kad esu išdidus ir drąsus, kad šitaip mėginu apsisaugoti nuo draugų ir aplinkinių gailesčio bei užuojautos. Netiesa. Man tik skaudu kalbėti apie Elizabetą. Nepaprastai skaudu. Prisiminimai sugrąžina jos paskutinį riksmą. Verčia prisiminti visus taip ir neatsakytus klausimus. Vėl priverčia svarstyti, o kas būtų, jei... Ir atgaivina tą kaltės jausmą, tą nors ir labai absurdišką abejonę, kad stipresnis — geresnis — vyras gal būtų sugebėjęs ją išgelbėti.

Sakoma, prireikia daug laiko tragedijai suvokti. Kad susidūręs su netektimi lyg apkvaišti. Kad nepajėgi įsisąmoninti liūdnos tikrovės. Netiesa. Bent jau manuoju atveju. Viską supratau tą pačią akimirką, kai buvo rastas Elizabetos kūnas. Suvokiau, kad niekada daugiau jos nebepamatysiu, kad niekada daugiau jos nebeapkabinsiu, kad mes niekada nesusilauksime vaikų ir drauge nepasensime. Supratau, kad tai galas, kad nieko nebeįmanoma padaryti, kad nebėra dėl ko derėtis ar tartis.

Iš karto apsiverkiau. Raudojau nesuvaldomai. Turbūt savaitę be jokios pertraukos liejau ašaras. Kūkčiojau ir per laidotuves. Niekam neleidau prie savęs prisiliesti, net Šonai ir Lindai. Miegojau vienas mudviejų lovoje, įsikniaubęs į Elizabetos pagalvę, mėgindamas užuosti jos kvapą. Iškrausčiau spintas ir priešais save išrikiavau jos drabužius. Aišku, šitaip negalėjau rasti nusiraminimo. Tokiu elgesiu tik dar labiau save skaudinau. Tačiau ten buvo jos kvapas, dalelė jos pačios, ir man šito reikėjo.

Tariamieji draugai — dažnai iš tiesų ne patys geriausi — guodė mane banaliomis frazėmis, ir pakankamai jų prisiklausęs, prašau jūsų: nereikškite man nuoširdžiausios užuojautos. Neraminkite, kad aš dar jaunas. Neaiškinkite, kad vėliau palengvės. Neguoskite manęs, kad dabar ji geresniame pasaulyje. Netikinkite, kad, matyt, šitaip buvo lemta. Nesakykite, kad man pasisekė, jog patyriau tokią meilę. Visos šitos banalybės varė mane iš proto. Jos tik vertė mane (nors nuskambės negailestingai) žvelgti į idiotus ir mėginti rasti paaiškinimą, kodėl jie gyvena, o manoji Elizabeta pūva.

Nuolat girdėjau, kad geriau mylėti ir prarasti nei iš viso nepažinti meilės jausmo. Dar viena nesąmonė. Patikėkit manimi, tikrai ne geriau: nereikia parodyti man rojaus, o paskui jį sunaikinti. Labiausiai skaudino suvokimas, kiek daug Elizabetai nebuvo lemta patirti. Dažnai į ką nors pažvelgęs ar ką nors veikdamas pagalvodavau, kad Elizabetai šitai būtų labai patikę — ir vėl iš naujo patirdavau kančią.

Žmonės svarsto, ar ko nors gailiuosi. Atsakymas trumpas — tik vieno. Gailiuosi, kad buvo akimirkų, kurias iššvaisčiau užsiimdamas kažkuo kitu, o ne mėgindamas suteikti laimę Elizabetai.

— Daktare Bekai?

— Dar vieną sekundėlę, — paprašiau.

Ranka paliečiau pelę ir nuslinkau žymiklį iki ženkliuko „Skaityti“. Spustelėjau jį, ir ekrane atsirado žinutė:

Kam: dbeckmd@nyhosp.com
Nuo: 13943928@comparama.com
Tema: E.P.+D.B.////////////////////

Žinutė: *Spustelėk šią nuorodą, bučinio laikas, sukaktuvės.*

Krūtinę tarsi akmuo užgulė.

Bučinio laikas?

Čia pokštas, kitaip negali būti. Nesu kriptogramų specialistas. Ir nelabai turiu kantrybės laukti.

Vėl čiupau pelę ir nustūmiau žymiklį ant nuorodos. Spustelėjau, išgirdau, kaip suūžė modemas. Klinikos kompiuterinė įranga išties buvo sena. Užtrukdavo, kol atsidarydavo internetinis puslapis. Laukdamas susimąsčiau: bučinio laikas. Iš kur tas kažkas sužinojo apie bučinio laiką?

Langas atsidarė. Pasirodė užrašas: „Klaida".

Susiraukiau. Kas, po velnių, šitai atsiuntė? Pamėginau dar kartą, ir vėl tas pats — „Klaida. Nuoroda neteisinga".

Niekada niekam šito nepasakojau. Ir su Elizabeta apie tai veik nesikalbėdavome, tikriausiai todėl, kad nemanėme, jog tai labai svarbu. Buvome auklėti netuščiažodžiauti, tad nereikšmingus dalykus laikėme savyje. Išties kvaila, tačiau kai prieš dvidešimt vienerius metus mudu pirmą kartą pasibučiavome, aš įsidėmėjau laiką. Šiaip sau, dėl smagumo. Atsitraukiau, žvilgtelėjau į savo „Casio" laikrodį ir pareiškiau: „Penkiolika po šeštos".

O Elizabeta pridūrė: „Bučinio laikas".

Vėl įsmeigiau žvilgsnį į žinutę. Pradėjau nervintis. Visiškai nejuokinga. Viena yra pasiųsti žiaurų laišką, bet...

Bučinio laikas.

Na, bučinio laikas bus rytoj vakare, po šešių penkiolika. Neturėjau pasirinkimo. Teks palaukti.

Nuspręsta.

Išsaugojau elektroninį laišką diskelyje — dėl visa pikta. Spustelėjau spausdintuvo ženkliuką ir patvirtinau „spausdinti viską". Ne per daugiausia nutuokiu apie kompiuterius, tačiau žinau, kad kartais iš nuorodų lapo apačioje galima susekti siuntėją. Pasigirdo spausdintuvo burzgimas. Dar kartą žvilgtelėjau į temą. Vėl suskaičiavau brūkšnelius. Dvidešimt vienas.

Užsigalvojau apie tą mudviejų medį ir pirmąjį bučinį ir čia, savo mažučiame tvankiame kabinete, užuodžiau braškinio šampūno kvapą.

2

Namie manęs laukė dar viena staigmena. Iš praeities.

Gyvenu už Džordžo Vašingtono tilto, išvažiavus iš Manhatano, — Naujojo Džersio priemiestyje, tikroje amerikietiškoje svajonėje, miestuke be pavadinimo, be upės ir tik su šiokia tokia žaluma. Namas senelio. Kai prieš trejus metus mirė senelė, atsikrausčiau gyventi pas jį su vis besikeičiančiomis svetimšalėmis slaugėmis.

Senelis sirgo Alzheimerio liga. Jo protas šiek tiek panėšėjo į nespalvoto vaizdo televizorių su lyg zuikio ausimis styrančiomis antenomis. Tai veikia, tai neveikia, vieną dieną rodo geriau, kitą prasčiau, kartais tas antenas reikia pasukinėti, kartais geriau iš viso neliesti, bet vis tiek visada vaizdą darko vertikalūs brūkšneliai. Na, taip jau būdavo. Tačiau pastaruoju metu — vis dar kalbant metaforiškai — televizorius vargiai įsijungia.

Niekada nejaučiau ypatingos meilės savo seneliui. Jis buvo valdingas žmogus, senamadiškų pažiūrų, manantis, kad vyro tvirtumas ir meilės nuotykių gausa tiesiogiai proporcinga jo sėkmei. Jis buvo despotiškas ir šiurkštus moterims. Jautrus ir neatletiškas anūkas, nors ir puikus mokinys, jam nebuvo įdomus.

Vienintelė priežastis, privertusi apsigyventi su juo, buvo ta, kad kitu atveju jį būtų pasiėmusi pas save mano sesuo. Tokia jau ta Linda. Kai vasaros stovykloje mes traukėme: „Jo rankose visas pasaulis", ji pernelyg giliai priėmė šių dainos žodžių prasmę. Linda būtų maniusi, jog privalo taip elgtis. Tačiau juk sesuo turėjo sūnų, gyvenimo partnerę ir įsipareigojimų. O aš — ne. Taigi paskubėjau užbėgti jai už akių ir atsikrausčiau pas senelį. Ir, manau, gyventi man čia visai patiko. Čia buvo ramu.

Vizgindama uodegą mane pasitiko kalytė Chloja. Pakasiau jai užausius. Kelias sekundes šunelis mėgavosi, o paskui ėmė žvilgčioti į pavadėlį.

— Duok man minutėlę, — ištariau jai.

Chlojai ši frazė nepatiko. Dėbtelėjo į mane — nelengva tai padaryti, kai gaurai visiškai uždengę akis. Chloja buvo barzdotoji kolė; šios veislės šunys labiau primena aviganius nei paprastuosius kolius. Mudu su Elizabeta nusipirkome ją tuoj po vestuvių. Žmona mylėjo šunis. Aš — ne. O dabar myliu.

Šunelis prisišliejęs prie laukujų durų vis žvilgčiojo tai į duris, tai į mane. Užuomina.

Senelis sėdėjo susmukęs priešais televizorių — transliavo kažkokį žaidimą. Jis neatsigręžė, bet, kita vertus, nepanašu, kad būtų žiūrėjęs ir į ekraną. Veidas atrodė išblyškęs, sustingęs. Vienintelį kartą mačiau tą veidą atgijusį, kai slaugė jam keitė sauskelnes. Tada senelio lūpos įsitempė, veidas suglebo, akys sudrėko, ir skruostu nuriedėjo ašara. Tikriausiai tą akimirką, kai nušvito protas, jis aiškiai suvokė savo senatvę.

Dievas turi humoro jausmą.

Virtuvėje ant stalo slaugė buvo palikusi laiškutį: PASKAMBINKITE ŠERIFUI LOVELUI.

O apačioje pakeverzotas telefono numeris.

Galvoje ėmė dilgsėti — po užpuolimo mane vargino migrena. Nuo smūgių skilo kaukolė ir penkias dienas gulėjau ligoninėje. Gydytojas, su kuriuo drauge studijavome medicinos mokykloje, teigė, jog migrena greičiau psichologinio nei fiziologinio pobūdžio. Galbūt jis teisus. Šiaip ar taip, skausmas ir kaltės jausmas išliko. Reikėjo pasilenkti. Reikėjo numatyti smūgį. Neturėjau įkristi į vandenį. Ir galiausiai — juk kažkaip sugebėjau išlikti gyvas, tai kodėl nepajėgiau išgelbėti Elizabetos?

Suprantu, tai beprasmiška.

Vėl perskaičiau laiškelį. Chloja ėmė inkšti. Kilstelėjau pirštą. Ji liovėsi, tačiau vėl ėmė žvilgčioti tai į mane, tai į duris.

Aštuonerius metus nemačiau šerifo Lovelo, tačiau puikiai prisiminiau jį, palinkusį virš mano lovos ligoninėje — tada jo veide atsispindėjo abejonė ir cinizmas.

Ko jam prireikė po šitiek laiko?

Pakėliau telefono ragelį ir surinkau numerį. Atsiliepė po pirmo signalo.

— Ačiū, kad paskambinote, daktare Bekai.

Nelabai man patinka tie numerį nustatantys prietaisėliai... Atsikrenkščiau ir praleidęs mandagumus paklausiau:

— Kuo galiu būti naudingas, šerife?

— Esu netoliese, — atsakė jis. — Jei jūs nieko prieš, labai norėčiau užsukti pas jus.

— Ar čia draugiškas skambutis?

— Na, ne visai.

Jis laukė, kol aš ką nors pasakysiu. Tylėjau.

— Ar dabar galėčiau? — paklausė Lovelas.

— Nenorite man pasakyti, kodėl?

— Verčiau palaukčiau, kol...

— O aš verčiau nelaukčiau.

Jaučiu, kaip imu stipriau gniaužti ragelį.

— Gerai, daktare Bekai, suprantu. — Jis atsikrenkštė — mėgino išlošti laiko. — Galbūt per žinias matėte, kad Railio apygardoje buvo rasti du lavonai.

Nemačiau.

— Ką tai turi bendra?

— Jie buvo rasti netoli jūsų valdų.

— Ten ne mano valdos. Mano senelio.

— Bet jūs esate teisėtas prižiūrėtojas, tiesa?

— Ne, — atsakiau. — Mano sesuo.

— Tada gal galėtumėte jai paskambinti? Norėčiau ir su ja pasikalbėti.

— Lavonai buvo rasti ne prie Šarmano ežero, tiesa?

— Teisingai. Radome juos kaimyniniame sklype, vakarų pusėje. Tiesą sakant, apygardai priklausančiose žemėse.

— Tad ko jums reikia iš mūsų?

Minutėlę stojo tyla.

— Klausykit, atvyksiu už valandos. Jei galima, norėčiau, kad iki to laiko atvažiuotų ir Linda.

Jis padėjo ragelį.

Aštuoneri metai šerifui Lovelui neprabėgo be pėdsako, nors, geriau pagalvojus, ir anksčiau jis nepanėšėjo į Melą Gibsoną. Tiek varganu sudėjimu, tiek veido bruožais jis priminė tikrą niekšelį, ir sunku buvo patikėti, kad čia rankų neprikišo plastikos chirurgai. Šerifas vis išsitraukdavo nešvarią nosinę, kruopščiai išlankstydavo, nusivalydavo plačią it svogūnas nosį, vėl sulankstydavo ir įsidėdavo į vidinę kišenę.

Linda jau buvo atvažiavusi. Sėdėjo ant sofos palinkusi į priekį, pasirengusi mane ginti. Ji dažnai taip sėdėdavo. Mano sesuo buvo iš tų žmonių, kurie kitiems skiria visą savo dėmesį. Įsmeigia į tave savo didžiules rudas akis, ir nieko daugiau aplink nematai, tik jas. Tegul būsiu šališkas, tačiau Linda — geriausias žmogus iš visų, kuriuos pažinojau. Nuskambės banaliai, bet ji įkvėpė man viltį gyventi. Jos meilė suteikė man viską, ko buvau netekęs.

Sėdėjome senelio vadinamojoje svetainėje — šio kambario labiausiai vengiau. Čia buvo tvanku, drėgna ir tebesijautė naftalino kvapas. Man darėsi sunku kvėpuoti. Šerifui prireikė nemažai laiko, kol ėmė kalbėti. Dar keliskart nusišluostė nosį, iš kišenės išsitraukė užrašų knygutę, paseilėjo pirštą ir atsivertė reikiamą puslapį. Paskui kiek galėdamas draugiškiau nusišypsojo ir pradėjo:

— Gal galėtumėte man pasakyti, kada pastarąjį kartą buvote prie ežero?

— Aš ten buvau nuvykusi praėjusį mėnesį, — atsakė Linda.

Tačiau šerifo žvilgsnis buvo įsmeigtas į mane.

— O jūs, daktare Bekai?

— Prieš aštuonerius metus.

Jis linktelėjo, lyg tokio atsakymo ir būtų laukęs.

— Kaip jau sakiau telefonu, netoli Šarmano ežero radome du lavonus.

— Ar jau nustatėte jų tapatybę? — paklausė Linda.

— Ne.

— Negi tai nekeista?

Lovelas jau rengėsi vėl išsitraukti nosinę.

— Mes žinome, kad abu lavonai vyriškos lyties, vidutinio amžiaus, abu baltieji. Dabar tikriname dingusių žmonių sąrašus, galbūt kas nors paaiškės. Lavonai ten guli gana seniai.

— Kiek? — pasiteiravau aš.

Šerifas Lovelas sugavo mano žvilgsnį.

— Sunku pasakyti. Medicinos ekspertai vis dar tiria, tačiau manome, kad jie pragulėjo mažiausiai penkerius metus. Buvo gana gerai paslėpti. Niekada nebūtume jų radę, jei ne žemių nuošliaužos po lietaus ir jei ne lokys.

Mudu su seserimi susižvalgėme.

— Atsiprašau? — nesuprato Linda.

Šerifas Lovelas linktelėjo.

— Medžiotojas nušovė lokį, o šis namuose laikė kaulą. Lokys jį laikė nasruose. Paaiškėjo, kad tai žmogaus ranka. Teko atsekti, kur lokys bastęsis. Patikėkit, paieškos atėmė nemažai laiko. Dar ir dabar kasinėjame tą vietovę.

— Manote, gali būti ir daugiau kūnų?

— Negalėčiau tvirtinti.

Atsilošiau. Linda tebesėdėjo įsitempusi.

— Ar atvažiavote prašyti leidimo kasinėti Šarmano ežero apylinkėse?

— Iš dalies.

Laukėme, ką dar jis pasakys. Šerifas atsikrenkštė ir vėl pažvelgė į mane.

— Daktare Bekai, jūsų kraujo grupė B teigiama, tiesa?

Išsižiojau, tačiau Linda globėjiškai uždėjo ranką man ant kelio.

— Ką visa tai turi bendra? — paklausė ji.

— Kapavietėje radome dar kai ką, — paaiškino Lovelas.

— Ką?

— Atleiskite, bet tai konfidencialu.

— Tuomet nešdinkitės iš čia, — pareiškiau aš.

Neatrodė, kad Lovelą būtų nustebinęs toks mano protrūkis.

— Aš tik mėginu tirti...

— Pasakiau — lauk.

Šerifas nė nepajudėjo iš vietos.

— Žinau, jūsų žmonos žudikas jau nuteistas, — tęsė jis. — Ir suprantu, kaip turėtų būti skaudu vėl viską prisiminti.

— Tik nereikia to globėjiško tono, — atšoviau.

— Nenorėjau, kad taip nuskambėtų.

— Prieš aštuonerius metus manėte, kad aš ją nužudžiau.

— Netiesa. Jūs buvote jos vyras. Tokiose bylose tikimybė, kad įsipainiojęs šeimos narys...

— Jei nebūtumėt švaistęs laiko tokioms nesąmonėms, gal būtumėt galėjęs rasti ją prieš... — nutilau pajutęs, kad imu dusti. Nusigręžiau. Velniop. Velniop jį. Linda ištiesė ranką, tačiau aš atsitraukiau.

— Mano darbas — ištirti kiekvieną galimybę, — tęsė šerifas. — Į mūsų tyrimą įsikišo ir federalai. Apie viską turėjome informuoti net jūsų uošvį bei jo brolį. Darėme viską, ką galėjome.

Daugiau nebenorėjau klausytis nė vieno žodžio.

— Kokio velnio čia atvažiavote, Lovelai? Ko norite?

Jis atsistojo ir kilstelėjo už juosmens kelnes. Manau, norėjo parodyti esąs viršesnis. Gal net mėgino įbauginti.

— Jūsų kraujo pavyzdžio, — atsakė.

— Kodėl?

— Kai pagrobė jūsų žmoną, jūs buvote užpultas.

— Ir?

— Jums buvo trenkta buku daiktu.

— Jūs visa tai puikiai žinote.

— Taip, — tarė Lovelas. Dar kartą nusišluostė nosį, įsikišo nosinę į kišenę ir ėmė žingsniuoti po kambarį. — Šalia lavonų radome ir beisbolo lazdą.

Galvoje vėl ėmė tvinkčioti.

— Lazdą? — pakartojau aš.

Lovelas linktelėjo.

— Palaidotą drauge su kūnais. Medinę lazdą.

— Nesuprantu, — įsiterpė Linda. — Ką visa tai turi bendra su mano broliu.

— Ant lazdos radome išdžiūvusio kraujo likučių. Nustatėme, kad jis teigiamos B grupės. — Lovelas mostelėjo galva manęs link. — Kraujo grupė sutampa su jūsiške, daktare Bekai.

Mums vėl teko viską prisiminti. Bučinio metines, pasiplaukiojimą po ežerą, automobilio durelių trinktelėjimą, mano apgailėtiną paklaikusį plaukimą į krantą.

— Prisimenate, kad įkritote atgal į vandenį? — paklausė manęs Lovelas.

— Taip.

— Ir išgirdote savo žmonos riksmą?

— Taip.

— Ir tada praradote sąmonę? Vandenyje?

Linktelėjau.

— Koks, sakėte, ten buvo gylis? Turiu omeny, toje vietoje, kur įkritote?

— Negi nepatikrinote šito prieš aštuonerius metus?

— Priminkite man, daktare Bekai.

— Nežinau. Gilu.

— Jums virš galvos?

— Taip.

— Aišku. Ką prisimenate po to?

— Ligoninę, — atsakiau.

— Ir daugiau nieko, kas įvyko nuo to laiko, kai įkritote į vandenį iki akimirkos, kai atsipeikėjote ligoninėje?

— Visiškai teisingai, daugiau nieko.

— Neprisimenate, kaip išsikabarojote iš vandens? Ir kaip nu-

sigavote iki namo, ir kaip paskambinote greitajai? Juk žinote, kad visa tai padarėte. Radome jus sukniubusį ant grindų su telefonu rankoje.

— Žinau, bet neprisimenu.

Tada prabilo Linda.

— Manote, tiedu vyrai — irgi... — ji sudvejojo prieš ištardama vardą, — Žudiko Rojaus aukos?

Paskutiniuosius žodžius ji ištarė pašnibždomis. Vien tik nuo šito vardo kambaryje stojo įtampa.

Lovelas krenkštelėjo į kumštį.

— Nesame garantuoti, ponia. Vienintelės žinomos Žudiko Rojaus aukos — moterys. Ir anksčiau jis niekad neslėpdavo kūnų — bent jau kiek mums žinoma. Ir tų dviejų vyrų oda tiek supuvusi, kad negalime nustatyti, ar jie buvo paženklinti.

Paženklinti. Man ėmė svaigti galva. Užsimerkiau ir mėginau nieko nebesiklausyti.

3

Kitą rytą į savo kabinetą atskubėjau labai anksti, likus net kelioms valandoms iki pirmųjų numatytų pacientų pasirodymo. Įsijungiau kompiuterį, susiradau tą keistąjį elektroninį laišką ir spustelėjau nuorodą. Ir vėl atsidarė langas, rodantis prisijungimo klaidą. Tiesą sakant, nenustebau. Spoksojau į laišką ir vis iš naujo skaičiau lyg ieškodamas gilesnės prasmės. Bet neradau.

Vakar vakare daviau savo kraujo mėginį. Praeis kelios savaitės, kol paaiškės DNR testo rezultatai, tačiau šerifas Lovelas tikėjosi, kad preliminarų atsakymą pavyks sužinoti gerokai anksčiau. Mėginau iškvosti iš jo daugiau informacijos, bet nesėkmingai. Kažką jis nuo mūsų slėpė. Tik nenutuokiau ką.

Sėdėdamas apžiūros kambaryje ir laukdamas savo pirmojo pa-

ciento, permąsčiau Lovelo apsilankymą. Galvojau apie tuodu lavonus. Apie kruviną medinę lazdą. Ir nepajutau, kaip mintys ėmė suktis apie ženklinimą.

Elizabetos kūną rado prie 80-ojo kelio praėjus penkioms dienoms po pagrobimo. Medicinos ekspertas nustatė, kad ji dvi dienos negyva. Vadinasi, tris dienas ji praleido su Elrojumi Kelertonu, pagarsėjusiu kaip Žudikas Rojus. Trys dienos drauge su monstru. Trys saulėtekiai ir trys saulėlydžiai, baimė, tamsa ir begalinė agonija. Stengiuosi apie tai negalvoti. Yra dalykų, į kuriuos geriau nesigilinti, tačiau mintys pačios suranda į juos kelią.

Žudiką Rojų sučiupo po trijų savaičių. Jis prisipažino nužudęs keturiolika moterų — sąrašas prasidėjo nuo koledžo studentės An Arbore ir baigėsi prostitute Bronkse. Visos keturiolika moterų buvo rastos numestos prie kelio lyg niekam nebereikalingas daiktas. Ir visos buvo paženklintos „K“ raide. Paženklintos tokiu pat būdu, kaip ženklinami galvijai. Kitaip sakant, Elrojus Kelertonas paėmė metalinį žarsteklį, įmetė jį į ugnį, užsimovė apsauginę pirštinę, palaukė, kol žarsteklis įkais iki raudonumo, ir tada svilino gražią manosios Elizabetos odą.

Mintys pasuko į vieną tų neleistinų labirintų, ir man priešais akis ėmė plaukti vaizdai. Stipriai užsimerkęs pabandžiau nuvyti juos šalin. Nepadėjo. Beje, jis vis dar gyvas. Turiu omeny Žudiką Rojų. Apeliacinis teismas suteikė šiam monstrui teisę kvėpuoti, skaityti, kalbėti, duoti interviu CNN žurnalistams, susitikinėti su geradariais lankytojais, šypsotis. O jo aukos pūva. Kaip jau sakiau, Dievas turi humoro jausmą.

Apsišlaksčiau veidą šaltu vandeniu ir žvilgtelėjau į veidrodį. Atrodžiau velniškai prastai. Devintą valandą pradėjo rinktis pacientai. Žinoma, tai man padėjo nukreipti mintis kitur. Tačiau viena akimi vis žvilgčiojau į laikrodį laukdamas „bučinio laiko“ — ketvirčio po šešių. Laikrodžio rodyklės slinko taip lėtai, lyg klimptų tirštame sirupe.

Įsitraukiau į darbą. Visada tai sugebėdavau. Dar vaikystėje

galėjau valandų valandas mokytis. O tapęs gydytoju pasinėriau į savo pacientų bėdas. Ypač po Elizabetos mirties. Kai kas teigia, kad darbe aš slepiuosi, kad, užuot pasirinkęs gyvenimą, renkuosi darbą. Mano atsakymas paprastas: „Ne jūsų reikalas“.

Po pietų, sukimšęs sumuštinį su kumpiu ir atsigėręs dietinės kokakolos, priėmiau dar kelis pacientus. Vienas aštuonmetis berniukas per pastaruosius vienerius metus dėl „nugaros tiesinimo“ net aštuoniasdešimt kartų lankėsi pas chiropraktiką. Nugaros jam nebeskaudėjo. Tiesiog šis atvejis įrodė kelių vietos chiropraktikų apgaulę. Jie tėvams dovanų siūlė televizorius ar vaizdo grotuvus, kad tik šie atvestų savo vaikus. O paskui „gydymo“ sąskaitą pateikdavo vyriausybei, finansuojančiai medicininę pagalbą neturtingiesiems. Finansuojama medicininė pagalba buvo puikus ir reikalingas dalykas, tačiau kai kas mėgo ja piktnaudžiauti. Kartą man į ligoninę greitoji atvežė šešiolikmetį vaikiną dėl įprasto nudegimo saulėje. Kodėl motina iškvietė greitąją, o ne vežė taksi arba metro? Moteris paaiškino, kad už transportą jai tektų mokėti pačiai arba reikėtų ilgai laukti, kol valstybė grąžins pinigus. O už greitosios pagalbos paslaugas vyriausybė sumoka iš karto.

Penktą valandą atsisveikinau su paskutiniuoju pacientu. Pagalbinis personalas išėjo apie pusę šeštos. Palaukiau, kol kabinetas ištuštėjo, ir atsisėdau priešais kompiuterį. Tolumoje girdėjau skambant klinikos telefoną. Po pusės šešių vakaro į skambučius atsakinėja autoatsakiklis, tačiau dėl nepaaiškinamų priežasčių jis įsijungia tik po dešimtojo signalo. Tas garsas nervino.

Įsijungiau internetą, susiradau elektroninį laišką ir vėl spragtelėjau ant nuorodos. Vėl tas pats — prisijungimas negalimas. Galvojau apie šį keistą laišką ir tuos lavonus. Niekaip negalėjau nusikratyti minties, kad tarp jų turi būti kažkoks ryšys. Mėginau svarstyti įvairias galimybes.

Pirma galimybė: tiedu lavonai buvo Žudiko Rojaus darbas. Tiesa, kitos jo aukos buvo moterys, ir jis jų nepaslėpė. Bet negi tai trukdė jam žudyti kitus?

Antra galimybė: Žudikas Rojus įtikino tuodu vyrus padėti jam pagrobti Elizabetą. Tai daug ką paaiškintų. Pirma, medinė lazda, jei ant jos rastas kraujas iš tiesų mano. Ir dar paaiškintų visas mano abejones dėl paties pagrobimo. Teoriškai Žudikas Rojus, kaip ir visi serijiniai žudikai, dirbo vienas. Bet aš nepalioviau stebėjęsis, kaip tuo pat metu jis sugebėjo nutempti Elizabetą į automobilį ir dar pasislėpęs laukti, kol išnirsiu iš vandens? Kol jos kūnas dar nebuvo rastas, teisėsauga manė, kad buvo daugiau nei vienas pagrobėjas. Tik kai rado jos lavoną, paženklintą „K" raide, tą hipotezę atmetė. Buvo prieita išvada, kad Žudikas Rojus pirmiausia surakino ar surišo Elizabetą, o paskui ėmėsi manęs. Teorija nebuvo tobula, tačiau kai primygtinai jos laikaisi, galima patikėti.

Dabar mes turėjome kitą paaiškinimą: Žudikui Rojui talkino sąjungininkai. Ir jis juos nužudė.

Trečioji galimybė buvo paprasčiausia: kraujas ant lazdos ne mano. Teigiama B grupė nėra dažna, tačiau ir ne retenybė. Labiausiai tikėtina, kad tiedu lavonai neturi nieko bendra su Elizabetos mirtimi.

Tačiau savęs įtikinti nepavyko.

Žvilgtelėjau į laikrodį kompiuteryje. Jis turi ryšį su palydovu, tad rodė tikslų laiką.

18:04.42.

Liko dešimt minučių ir aštuoniolika sekundžių.

Tačiau iki ko?

Telefonai vis skambėjo.

Sumažinau jų skambėjimo garsą ir ėmiau pirštais barbenti į stalą. Dabar jau mažiau nei dešimt minučių. Gerai, jei kas nors toje nuorodoje ką keitė, turėjo tai jau padaryti. Uždėjau ranką ant pelės ir giliai įkvėpiau.

Supypsėjo mano pranešimų gaviklis.

Šį vakarą aš nebudėjau. Vadinasi, arba įvyko klaida — o jų klinikos naktiniai operatoriai darė pernelyg dažnai — arba skambutis asmeniškas. Vėl supypsėjo. Du kartus. Taigi skubu. Žvilgtelėjau į ekranėlį.

Manęs ieškojo šerifas Lovelas. Ir pažymėta, kad skubu.

Aštuonios minutės.

Sudvejojau, tačiau neilgai. Bet kas geriau nei kankintis su savo mintimis. Nusprendžiau paskambinti šerifui.

Ir vėl Lovelas dar prieš atsiliepdamas žinojo, kas skambina.

— Atleiskite, kad trukdau, daktare. — Šįkart mane pavadino tik daktaru. Lyg būtume bičiuliai. — Tačiau turiu vieną klausimėlį.

Uždėjau ranką ant pelės, nuvedžiau žymiklį prie nuorodos ir spragtelėjau. Nuoroda buvo suaktyvinta.

— Klausau, — ištariau aš.

Šįkart langas atsidarinėjo ilgiau. Nepasirodė jokio pranešimo apie klaidą.

— Ar jums ką nors sako vardas Sara Gudhart?

Vos nenumečiau telefono.

— Daktare?

Atitraukiau ragelį ir pažvelgiau į jį taip, lyg mano rankoje telefonas būtų įgavęs kitą formą. Šiaip taip susivaldžiau. Kai jau pajėgiau kalbėti, vėl priglaudžiau telefoną prie ausies.

— Kodėl klausiate?

Kompiuterio ekrane ėmė aiškėti kažkoks vaizdas. Prisimerkiau. Atrodo, skaitmeninė vaizdo kamera. Dabar vos ne visos interneto svetainės jas turi. Kartais įlendu patikrinti eismo, ypač rytais ant Vašingtono tilto.

— Ilga istorija, — ištarė Lovelas.

Man reikėjo laiko.

— Tada paskambinsiu jums vėliau.

Padėjau ragelį. Sara Gudhart. Tas vardas man kai ką reiškė. Labai daug ką reiškė.

Kokia velniava čia vyksta?

Internetinis puslapis pagaliau atsidairė. Ekrane mačiau nespalvotą gatvės fragmentą. Daugiau nieko. Jokių antraščių ar ženkliukų. Žinojau, kad galima nustatyti taip, kad būtų matomas tik vienas objektas. Taip čia ir buvo padaryta.

Žvilgtelėjau į kompiuterio laikrodį.

18:12.18.

Kamera buvo nukreipta į gana judrios gatvės kampą, kabojo turbūt penkiolikos pėdų aukštyje. Neabejotinai dideliame mieste, pagalvojau. Pėstieji traukė daugiausia iš dešinės į kairę, nuleidę galvas, susigūžę, rankose nešdami portfelius, išsekę po dienos darbų, tikriausiai skubėjo į traukinį ar autobusą. Toliau dešinėje mačiau šaligatvį. Žmonių srautas praplaukdavo bangomis, turbūt tai priklausė nuo šviesoforo signalo.

Susiraukiau. Kodėl kažkas sugalvojo man tai atsiųsti?

Laikrodis rodė 18:14.21. Liko mažiau nei minutė.

Nemirksėdamas spoksojau į ekraną ir, lyg laukdamas Naujųjų, skaičiavau sekundes. Mano pulsas padažnėjo. Dešimt, devynios, aštuonios...

Iš dešinės į kairę praplaukė dar viena pėsčiųjų banga. Į laikrodį nebežiūrėjau. Keturios, trys, dvi. Sulaikiau kvėpavimą ir laukiau. Vėl žvilgtelėjau į laikrodį:

18:15.02.

Nieko neįvyko — bet iš tiesų ko gi aš tikėjausi?

Žmonių srautas praėjo, ir vėl sekundę ar dvi nebuvo matyti nė gyvos dvasios. Atsilošiau kėdėje ir giliai įkvėpiau. Pokštas, pamaniau. Neabejotinai keistas pokštas. Net nesveikas. Tačiau šiaip ar taip...

Ir tada kažkas išniro tiesiai iš po kameros. Lyg visą tą laiką būtų ten slėpęsis.

Palinkau į priekį.

Ten buvo moteris. Tiek supratau, nors ji buvo atsigręžusi nugara į mane. Plaukai trumpi, tačiau neabejotinai moteris. Iš mano vietos veido įžiūrėti nebuvo įmanoma. Nesvarbu. Bent jau iš pradžių.

Moteris sustojo. Spoksojau į jos viršugalvį ir laukiau, kada pakels galvą. Ji žengė dar žingsnį. Dabar atsidūrė ekrano viduryje. Kažkas praėjo pro šalį. Moteris stovėjo nejudėdama. Paskui apsisuko ir lėtai pakėlė smakrą, o tada pažvelgė tiesiai į kamerą.

Man net širdis sustojo.

Kumščiu nuslopinau savo riksmą. Nebepajėgiau kvėpuoti. Nepajėgiau galvoti. Akys pritvinko ašarų, o paskui jos ėmė srūti skruostais. Nešluosčiau jų.

Aš žiūrėjau į ją. Ji žiūrėjo į mane.

Ekrane praslinko dar vienas pėsčiųjų būrelis. Vienas kitas praeivis atsitrenkė į ją, bet moteris nesujudėjo. Jos žvilgsnis liko įbestas į kamerą. Ji pakėlė ranką, lyg tiesdama ją link manęs. Man ėmė svaigti galva. Lyg kas būtų nutraukęs mano saitą su realybe.

Bejėgiškai plaukiau.

Ji laikė iškėlusi ranką. Šiaip taip ir aš lėtai sugebėjau pakelti savąją. Pirštais perbraukiau šiltą ekraną mėgindamas ją paliesti. Ašaros vis sruvo. Švelniai glamonėjau moters veidą ir jaučiau, kaip mano širdis dūžta ir tuo pat metu šoka.

— Elizabeta, — sušnibždėjau.

Ji pastovėjo dar sekundėlę ar dvi. Paskui pasakė kažką į kamerą. Negalėjau jos girdėti, tačiau perskaičiau iš lūpų.

— Atleisk, — ištarė mano brangiausioji žmona.

O paskui nuėjo.

4

Vikas Letis apsidairė ir tik tada įšlubčiojo į pašto dėžučių skyrių. Akimis perbėgo patalpą. Niekas į jį nežiūri. Puiku. Vikas neištvėrė nenusišypsojęs. Jo suktybė pasiteisino. Jo susekti neįmanoma, ir netrukus jis taps labai turtingas.

Svarbiausia, Viko nuomone, buvo pasirengimas. Būtent pasirengimas skyrė gerą sukčių nuo puikaus. Puikieji sunaikina savo pėdsakus. Būna pasirengę visokiems netikėtumams.

Pirma, ką padarė Vikas — iš savo nevykėlio pusbrolio Tonio gavo suklastotą tapatybės kortelę. Paskui, pateikęs ją, išsinuomojo

pašto dėžutę pasinaudodamas „UYS Enterprises" pseudonimu. Argi ne talentas? Pasinaudoti suklastota asmens tapatybės kortele ir dar pseudonimu. Taigi net jei kas nors papirktų tą kvailį už prekystalio, net jei ir išsiaiškintų, kas išsinuomojo „UYS Enterprises" pašto dėžutę, sužinotų tik Rosko Teiloro, įrašyto suklastotoje Viko asmenybės kortelėje, vardą.

Jokios galimybės prisikasti iki paties Viko.

Iš kito kambario galo jis bandė ką nors įžiūrėti pro mažą 417-osios dėžutės langelį. Sunku pasakyti kas, tačiau kažkas tikrai ten buvo. Nuostabu. Vikas priėmė tik grynuosius arba pašto perlaidas. Čekių — jokiu būdu. Kad niekas negalėtų jo susekti. O kas kartą eidamas pasiimti pinigų užsimaskuodavo. Kaip ir dabar. Jis buvo užsidėjęs beisbolo kepurėlę ir prisiklijavęs ūsus. Ir dar apsimetė šlubuojąs. Kažkur buvo skaitęs, kad žmonės įsimena raišumą, taigi jei liudininkai bus paprašyti apibūdinti vyruką, išsinuomojusį 417-ąją dėžutę, ką šie papasakos? Tik kad anas buvo ūsuotas ir šlubas. O jei bus dar papirkę ir tą suknistą klerką, prieis išvadą, kad vyrukas, vardu Roskas Teiloras, nešiojo ūsus ir šlubavo.

O tikrasis Vikas Letis nebuvo nei ūsuotas, nei šlubas.

Jis laikėsi ir kitų atsargumo priemonių. Kol aplink būdavo žmonių, niekada neatrakindavo savo pašto dėžutes. Niekada. Jei kas nors kitas tikrindavo savo korespondenciją ar šiaip sukinėdavosi kaimynystėje, Letis apsimesdavo rakinąs kitą pašto dėžutę arba pildąs siuntimo formą. Tik tada, kai nebekildavo jokio pavojaus, patraukdavo prie 417-osios dėžutės.

Vyrukas puikiai žinojo, kad atsargumo nebūna per daug.

Net ir prieš važiuodamas čionai jis elgdavosi labai apdairiai. Savo tarnybinį sunkvežimį (Vikas taisė ir įvedinėjo kabelinę televiziją: dirbo vienoje didžiausių Rytų pakrantės kabelinėje televizijoje „Cable Eye") pastatydavo už keturių kvartalų. Ir ėjo ne tiesiai čia, o aplinkinėmis gatvelėmis. Ant uniformos buvo užsivilkęs juodą neperpučiamą striukę, kad niekas nepastebėtų ant dešinės marškinių kišenės išsiuvinėto vardo „Vikas".

Mintys sukosi tik apie tą milžinišką sumą, kuri tikriausiai yra 417-oje dėžutėje, vos už dešimties pėdų nuo jo. Tiesiog niežtėjo pirštus. Vikas vėl apsidairė.

Savo dėžutes tikrino dvi moterys. Viena atsigręžė ir abejingai jam nusišypsojo. Letis nušlubčiojo prie dėžučių kitame patalpos gale ir sugrabaliojo raktų pakabuką, kabantį prie diržo, — apsimetė ieškąs rakto. Stovėjo nuleidęs galvą ir nusisukęs nuo tų moterų.

Atsargumas.

Po kelių minučių moterys išsiėmė savo korespondenciją ir išėjo. Jis liko vienas. Greitai perėjo kambarį ir atidarė savo dėžutę.

Oho.

Vienas paketas adresuotas „UYS Enterprises". Įvyniotas į rudą popierių. Atgalinio adreso nėra. Ganėtinai sunkus — matyt, rimtas pluoštas žaliųjų.

Letis nusišypsojo ir pagalvojo: ar šitaip atrodo penkiasdešimt tūkstančių?

Drebančiomis rankomis išėmė paketą. Siuntinys atrodė maloniai sunkus. Širdis vos neiššoko iš krūtinės. O, brangusis Dieve. Šią suktybę jis rezgė keturis mėnesius. Mezgė tinklą ir bandė pagauti nemenką žuvelę. Bet, Dievulėliau, sugavo prakeiktą banginį!

Vėl apsidairęs aplinkui, Letis susigrūdo paketą į striukės kišenę ir išskubėjo į lauką. Iki tarnybinio sunkvežimio grįžo kitu keliu, užvedė variklį ir pasuko darbovietės link. Pirštai patys vis susirasdavo paketą ir nuolat jį glostė. Penkiasdešimt tūkstančių. Penkiasdešimt tūkstančių dolerių. Suma varė iš proto.

Kai Vikas privažiavo prie „Cable Eye" būstinės, jau buvo tamsu. Pastatęs sunkvežimį vidiniame kieme, pėsčiųjų tiltu patraukė prie savo automobilio, aprūdijusio 1991-ųjų laidos „Honda Civic". Susiraukęs pažvelgė į mašiną ir pagalvojo: neilgai.

Darbuotojų aikštelėje buvo tylu. Viką gaubė tamsa. Jis girdėjo savo žingsnius, varginantį batų taukšėjimą į asfaltą. Šaltis skverbėsi net ir per striukę. Penkiasdešimt tūkstančių. Savo kišenėje jis turi penkiasdešimt tūkstančių.

Letis susigūžė ir paspartino žingsnį.

Tiesa ta, kad šįkart jis bijojo. Suktybė turėjo baigtis. Ji buvo gerai sugalvota, faktas neginčytinas. Tiesiog puikiai. Tačiau šįkart jis turėjo reikalų su įtakingais vyrukais. Prieš ryždamasis tokiam žingsniui klausė proto balso, pasvėrė visus už ir prieš ir nusprendė, kad genijai — tie, kurie iš tiesų pakeičia savo gyvenimą — tam ryžtųsi.

O Vikas norėjo būti genijus.

Suktybė buvo paprasta, todėl tokia ypatinga. Namuose, kur įvesta kabelinė televizija, prie telefono linijos įtaisyta skirstomoji dėžutė. Kai užsisakai kokį nors apmokestinamą kanalą, pavyzdžiui, HBO arba „Showtime", atvyksta draugiškas kabelinės televizijos darbuotojas ir kai ką spragteli. Toje skirstomojoje dėžutėje telpa visas jūsų kabelinis gyvenimas. O ši informacija atskleidžia ir tikrąjį jūsų gyvenimą.

Kabelinės kompanijos ir viešbučiai, kurių kambariuose įrengtas mokamas televizijos kanalas, visada aiškina, kad jūsų sąskaitoje nevardijama, kokius filmus jūs žiūrite. Tegul tai ir tiesa, bet ji visiškai nereiškia, kad jie nežino. Pamėginkit kokį kartą pasiginčyti dėl sąskaitos. Jie vardys jums pavadinimus tol, kol pamėlynuosite.

Vikas išsiaiškino, — ir tam nereikia pernelyg daug techninių žinių, — kad jūsų pasirinkimai įvardijami kodais, ir informacija apie tai kabeliu per skirstomąją dėžutę nukeliauja į kabelinės kompanijos centro kompiuterius. Letis įlipdavo į telefono stulpą, atidarydavo skirstomąsias dėžutes ir perskaitydavo numerius. Grįžęs į centrą jis patikrindavo kodus ir viską sužinodavo.

Pavyzdžiui, jis galėjo išsiaiškinti, kad vasario 2 dieną, šeštą valandą vakaro, jūs su šeima užsisakėte pažiūrėti „Liūtą Karalių". Arba gerokai daugiau pasakantis pavyzdys: vasario 7-ąją, pusę vienuoliktos vakaro, jūs sumokėjote už „Mis Spalis medžioklę" ir „Auksinę blondinę".

Supratote?

Iš pradžių Vikas rinkosi atsitiktinius namus. Jis parašydavo laišką namo savininkui vyrui. Laiškas būdavo trumpas ir šiurpus. Jame išdėstydavo, kokie pornografiniai filmai buvo žiūrėti, kokiu laiku ir kurią dieną. Be užuolankų pranešdavo, kad šios informa-

cijos kopijos bus išsiuntinėtos kiekvienam to vyro šeimos nariui, jo kaimynams, darbdaviui. O paskui už tai, kad laikytų liežuvį už dantų, paprašydavo 500 dolerių. Nedideli pinigai, bet Vikas manė, kad tokia suma tobula — pakankamai jam prisidurti ir ganėtinai maža, kad būtų verta terliotis ir mėginti susekti šantažuotoją.

Tačiau iš pradžių jam teko nusivilti — atsiliepė tik 10 procentų. Vikas nelabai suprato, kodėl. Gal pornografinių filmų žiūrėjimas jiems nebuvo gėdingas užsiėmimas? Gal tų vyrukų žmonos tai jau žinojo? Velnias, o gal net žiūrėjo drauge su jais? Bet pagrindinė problema, Viko nuomone, buvo ta, kad jis pernelyg atmestinai rengėsi toms suktybėms.

Jam reikėjo labiau susikaupti. Patobulinti savo planą.

Štai tada Vikui Lečiui ir šovė į galvą mintis rinktis tam tikrų profesijų žmones, tuos, kurie daug ką prarastų, jei tokia informacija būtų paviešinta. Jis pradėjo medžioti mokytojus. Socialinius darbuotojus. Ginekologus. Visus, dirbusius darbus, kur tokio pobūdžio skandalas sukeltų nemenką pasipiktinimą. Labiausiai susijaudindavo mokytojai, tačiau jie turėjo mažiausiai pinigų. Vikas patobulino ir laiškus. Paminėdavo žmonos vardą. Ir darbdavio. Mokytojams grasino iškabinsiąs mokyklos skelbimo lentoje ir išsiuntinėsiąs mokinių tėvams „iškrypimo įrodymus" — tokią frazę sugalvojo pats Vikas. Gydytojams grasino nusiųsiąs „įrodymus" licencijų išdavimo komisijai, taip pat vietos laikraščiams, kaimynams ir pacientams.

Pinigus ėmė siųsti greičiau.

Iki šios dienos suktybės atnešė jam bemaž keturiasdešimt tūkstančių dolerių. O dabar į jo tinklus pakliuvo neregėto dydžio žuvis — tokia didelė, kad iš pradžių Letis buvo nusprendęs viską mesti. Tačiau nepajėgė. Jis negalėjo tiesiog apsisukti ir palikti ramybėje pelningiausios savo gyvenime aukos.

Taip, jis kai ką pričiupo. Žmogų, esantį dėmesio centre. Randalą Skoupą. Jaunas, gražus, turtingas, turintis žavią žmoną, kelis vaikučius, siekiantis politinės karjeros — štai koks buvo tas Skoupas. Ir Skoupas užsisakė ne vieną filmą. Ir net ne du.

Vos per vieną mėnesį Randalas Skoupas užsisakė dvidešimt tris pornografinius filmus.

O ho ho!

Vikas dvi naktis kūrė laišką ir galiausiai sukurpė trumpą, šiurpų ir labai aiškų. Skoupo jis paprašė penkiasdešimties tūkstančių. Pareikalavo, kad iki šios dienos pinigai patektų į jo dėžutę. Ir jei Vikas neklysta, tie penkiasdešimt tūkstančių tuoj pradegins skylę jo striukės kišenėje.

Vyrukas norėjo pasižiūrėti. Troško pamatyti tuojau pat. Tačiau jis pakentės, kol sugrįš namo. Užsirakins duris, įsitaisys ant grindų, prapjaus paketą ir leis pinigams išbyrėti.

Labai svarbi akimirka.

Vikas pastatė savo automobilį gatvėje ir patraukė įėjimo link. Jo namų — buto virš bjauraus garažo — vaizdas varė jį į neviltį. Tačiau ilgiau čia nebegyvens. Pasiims penkiasdešimt tūkstančių, pridės bemaž keturiasdešimt tūkstančių, paslėptų namuose, ir dar tuos dešimt, kuriuos turėjo sutaupęs...

Suskaičiavęs net stabtelėjo. Šimtas tūkstančių dolerių! Jis turi šimtą tūkstančių grynaisiais! Kad jį kur velnias.

Išvyks nedelsdamas. Pasiims pinigus ir patrauks į Arizoną. Ten gyvena jo draugas, Semis Viola. Jiedu su Semiu pradės savo verslą, gal atidarys restoraną ar naktinį klubą. Vikui nusibodo Naujasis Džersis.

Pats laikas persikraustyti. Pradėti viską iš naujo.

Vaikinas ėmė kopti laiptais į savo butą. Reikia pasakyti, kad jis niekada netesėjo savo grasinimų. Jis niekada niekam neišsiuntinėjo laiškų. Jei šantažuojamas žmogus nesumokėdavo, tuo viskas ir baigdavosi. Kenkti jiems nebūtų buvę jokios naudos. Vikas buvo suktybių specialistas. Jis darbavosi tik protu. Aišku, jis grasino, bet niekada neįvykdė savo grasinimų. Nenorėjo nieko supykdyti, nes jam pačiam tai neišeitų į gera.

Iš tiesų jis niekada nieko nenuskriaudė. Kokia prasmė?

Letis užkopė į laiptinę ir sustojo priešais savo duris. Velniškai

tamsu. Prakeikta lemputė prie durų vėl perdegusi. Jis atsiduso ir sugniaužė sunkųjį raktų ryšulį. Čiupinėjo tamsoje mėgindamas rasti reikiamą raktą. Galėjo pasikliauti tik nuojauta. Paskui vedžiojo raktu aplink spyną, kol pagaliau pavyko. Stumtelėjo duris, įžengė vidun. Ir pajuto, kad kažkas ne taip.

Kažkas po kojomis sučežėjo.

Vikas susiraukė. Plastikas, pamanė pats sau. Jis užlipo ant plastiko. Tarsi dažytojas, norėdamas apsaugoti grindis, būtų jį pasitiesęs. Vikas Letis pliaukštelėjo per šviesos jungiklį ir kaip tik tada pamatė vyrą su pistoletu.

— Sveikas, Vikai.

Vikas aiktelėjo ir žengtelėjo atgal. Vyras priešais jį buvo maždaug keturiasdešimties. Aukštas, storu pilvu, besiveržiančiu pro apsitempusių marškinių tarpus tarp sagų, ir vienoje vietoje tas akivaizdžiai pavyko. Kaklaraištis atpalaiduotas, o šukuosena siaubingiausia, kokią tik galima įsivaizduoti — aštuonios nuo ausies iki ausies supintos sruogos ir riebaluota plikė. Vyro veido bruožai buvo švelnūs, smakras skendėjo riebalų raukšlėse. Kojas buvo susikėlęs ant lagamino, kurį Vikas naudojo kaip kavos stalelį. Jei rankose būtų ne ginklas, o televizoriaus pultelis, vyras atrodytų kaip tėvas, grįžęs po darbo namo.

Kitas vyras, užblokavęs duris, buvo visiška priešingybė storuliui — dvidešimtmetis azijietis, žemas, raumeningas, trumpai kirptais šviesintais plaukais, su auskaru ar net dviem nosyje ir į ausį įsikišęs geltoną nešiojamo grotuvo ausinę. Vienintelė vieta, kur galėjai įsivaizduoti tuodu vyrus drauge, tai metro — storulį, palinkusį virš laikraščio, o azijietį vaikinuką žiūrintį į tave ir linksintį į iš grotuvo pernelyg garsiai sklindančios muzikos taktą.

Vikas mėgino išsiaiškinti, ko jie nori. Kokia tų dviejų vyrų pasirodymo priežastis? Nagi, Vikai, esi suktybių meistras, priminė jis sau. Esi gudrus. Rasi būdą išsisukti. Vikas išsitiesė.

— Ko norite? — paklausė jis.

Storulis nuspaudė gaiduką.

Vikas išgirdo pykštelėjimą ir pajuto, kaip sprogo jo dešinysis kelis. Vaikino akys išvirto, jis suriko ir, čiupęs sau už kelio, griuvo ant grindų. Tarp pirštų tryško kraujas.

— Čia dvidešimt antras, — ištarė vyras rodydamas į pistoletą. — Mažo kalibro ginklas. Man jis patinka todėl, kad galiu ilgai į tave šaudyti ir nenužudyti.

Vis dar nenuleisdamas kojų ant grindų storulis vėl šovė. Šįkart pataikė į petį. Vikas pajuto, kaip sutrupėjo kaulas. Ranka nukaro lyg išverstos iš vyrių durys. Jis gulėjo išsitiesęs ant nugaros ir greitai kvėpavo. Siaubingas jausmų derinys — baimė ir skausmas. Gulėjo išpūtęs akis, nemirksėdamas ir lyg per rūką kai ką suvokė.

Plastikas ant grindų.

Jis gulėjo ant jo. Ir kraujavo. Štai kam tas plastikas. Tiedu vyrai patiesė jį, kad būtų lengviau pašalinti visus pėdsakus.

— Gal norėtum pradėti man pasakoti? — ištarė storulis. — Ar vėl teks šauti?

Vikas prabilo. Jis papasakojo viską. Atskleidė, kur yra likę pinigai. Pasakė, kur įrodymai. Storulis paklausė, ar Vikas turi bendrininkų. Jis atsakė, kad ne. Storulis peršovė kitą Viko kelį. Ir vėl paklausė, ar turi bendrininkų. Vikas pakartojo, kad ne. Storulis šovė jam į dešiniąją kulkšnį.

Po valandos Vikas Letis jau maldavo storulio iššauti jam į galvą.

Ir dar po dviejų valandų storulis patenkino jo prašymą.

5

Net nemirksėdamas spoksojau į kompiuterio ekraną. Negalėjau pajudėti. Šitiek emocijų. Nejaučiau nė vienos savo kūno dalelės.

Suvokiau, kad šito negali būti. Elizabeta iš jachtos neiškrito ir nebuvo laikoma paskendusia. Ji nebuvo neatpažįstamai sudeginta

ar kas nors panašaus. Jos kūną rado griovyje prie 80-ojo kelio. Gal ir sumuštą, tačiau ją atpažino.

Bet ne tu...

Gal ir ne, bet du artimi šeimos nariai — jos tėvas ir dėdė. Tiesą sakant, apie Elizabetos mirtį man ir pranešė Hoitas Parkeris, mano uošvis. Jis su savo broliu Kenu aplankė mane ligoninės palatoje netrukus po to, kai atgavau sąmonę. Hoitas ir Kenas buvo stambūs, pražilę, akmeniniais veidais vyrai: vienas — Niujorko policininkas, kitas — federalinis agentas, abu karo veteranai, raumeningi ir aukšti. Jie nusiėmė kepures ir pamėgino ramiai kaip profesionalai man pranešti, tačiau manęs neapgausi — o jie pernelyg ir nesistengė.

Tai ką gi aš dabar mačiau?

Ekrane vis dar šmėkščiojo pėstieji. Žiūrėjau ir troškau, kad ji sugrįžtų. Nieko panašaus neįvyko. Beje, kur ši vieta? Galėjau tvirtinti tik viena — judriame mieste. Ir gali būti, kad Niujorke.

Nagi, idiote, stebėk detales. Drabužiai. Gerai, pažvelkim į drabužius. Dauguma žmonių vilkėjo paltus ir švarkus. Išvada: tai kur nors šiauriau, na, bent jau kur šiandien ne taip šilta. Puiku. Majamį galiu atmesti.

Kas dar? Spoksojau į žmones. Šukuosenos? Tai nepadės. Ekrane galėjau įžiūrėti plytinio pastato kampą. Ieškojau ko nors specifinio, ko nors, kas išskirtų tą pastatą iš kitų. Nieko. Tyrinėjau ekraną ieškodamas bent ko nors, už ko galėčiau užsikabinti.

Pirkinių maišeliai.

Keli žmonės nešėsi pirkinių maišelius. Mėginau perskaityti užrašus, tačiau visi žingsniavo pernelyg greitai. Troškau, kad jie sulėtintų žingsnį. Bet jie vis tiek skubėjo. Spoksojau įbedęs žvilgsnį žmonių kelių aukštyje. Kameros įrengimo aukštis čia nepadėjo. Prikišau nosį taip arti ekrano, kad net jaučiau šilumą.

Didžioji R.

Tokia buvo pirmoji raidė ant maišelio. Likusios taip išraitytos, kad neįmanoma perskaityti. Kažkoks keistas šriftas. Gerai, kas dar? Kokių dar detalių galėčiau...

Ekranas pabalo.

Velnias. Paspaudžiau perkrovimo mygtuką. Pasirodė pranešimas apie prisijungimo klaidą. Iš naujo atidariau tą elektroninį laišką ir spustelėjau ant nuorodos. Vėl „metė“ klaidą.

Baigta.

Pažvelgiau į tuščią ekraną, ir mane vėl pribloškė tiesa: aš ką tik mačiau Elizabetą.

Galėjau ieškoti paaiškinimų. Bet tai nebuvo sapnas. Sapnuodavau, kad Elizabeta gyva. Pernelyg dažnai. Ir būdavau toks laimingas, kad ji grįžo iš kapo — nieko neklausinėdavau ir neabejodavau. Ypač gerai prisimenu sapną, kuriame mudu buvome drauge — neatmenu, ką mes veikėme ir net kur buvome, tačiau sapnuodamas suvokiau triuškinamą tiesą: kad sapnuoju ir labai greitai prabusiu vienas. Prisimenu, kaip sapne tą akimirką puoliau prie Elizabetos, apkabinau, spaudžiau prie savęs beviltiškai stengdamasis parsitempti ją su savimi į tikrovę.

Puikiai žinojau, kas yra sapnas. O tai, ką mačiau kompiuteryje, nebuvo iliuzija.

Ir ne vaiduoklis. Negaliu tvirtinti, kad jais tikiu, bet kai imi abejoti, gali įsivaizduoti bet ką. Bet vaiduokliai nesensta. O Elizabeta, kurią mačiau kompiuteryje, buvo vyresnė. Ne taip labai pasikeitusi, bet prabėgo aštuoneri metai. Be to, vaiduokliai nesikerpa plaukų. Prisiminiau tą ilgą, jai ant nugaros krintančią ir mėnulio apšviestą kasą. Ir pagalvojau apie madingą ką tik matytą trumpo kirpimo šukuoseną. Prisiminiau ir tas akis — akis, į kurias žiūrėjau dar būdamas septynmetis.

Ten buvo Elizabeta. Ji gyva.

Pajutau, kaip vėl kaupiasi ašaros, tačiau šįkart jas suvaldžiau. Keistas dalykas. Visada lengvai pravirkdavau, bet apraudojęs Elizabetą supratau, kad daugiau nebegaliu verkti. Tik nemanykite, kad tikiu tokiomis banalybėmis: išsiverkiau, nebeliko ašarų. Ar kad iš sielvarto pasidariau nebejautrus, nors iš dalies gal ir taip. Manau, tiesiog tokia mano gynybos būsena. Mirus žmonai atsivėriau ir įsileidau skausmą.

Leidau sau visa tai pajusti. Velniškai skaudėjo, ir dabar tikriausiai pasąmonė nebeleido tam pasikartoti.

Nė nenutuokiu, kiek laiko taip prasėdėjau. Gal pusvalandį. Mėginau sulėtinti kvėpavimą ir nusiraminti. Norėjau būti racionalus. Man reikėjo mąstyti blaiviai. Jau turėjau sėdėti Elizabetos tėvų namuose, tačiau negalėjau įsivaizduoti, kaip dabar galėsiu pažvelgti jiems į akis.

Paskui dar kai ką prisiminiau.

Sara Gudhart.

Šerifas Lovelas manęs klausė, ar girdėtas šis vardas. Žinoma.

Vaikystėje mudu su Elizabeta žaisdavome tokį žaidimą. Galbūt ir jūs žaidėte. Pasivadini kitu vardu: tavo antrasis vardas tampa pirmuoju, o gatvės pavadinimas, kurioje gyvenai vaikystėje — pavarde. Pavyzdžiui, mano vardas ir pavardė yra Deividas Kreigas Bekas, o užaugau Derbio gatvėje. Taigi būtų Kreigas Derbis. O Elizbeta būtų...

Sara Gudhart.

Kokia velniava čia vyksta?

Pakėliau telefono ragelį. Pirmiausia paskambinau Elizabetos tėvams. Jie vis dar gyvena tame pačiame name Gudharto gatvėje. Atsiliepė motina. Pasakiau, kad ilgai dirbsiu. Vienas šio darbo privalumų, kad iš gydytojo lūpų toks paaiškinimas skamba natūraliai.

Paskambinau šerifui Lovelui. Įsijungė balso pašto dėžutė. Paprašiau šerifo skambtelėti man į pranešimų gaviklį. Neturiu mobiliojo telefono. Suprantu, kad tokių kaip aš mažuma, bet man užtenka ir pranešimų gaviklio — jis mane pakankamai sieja su išoriniu pasauliu.

Atsilošiau, tačiau netrukus iš transo mane pabudino Homeris Simpsonas: „Gavote elektroninį laišką!" Pašokau ir čiupau pelę. Siuntėjo adresas buvo nepažįstamas, bet tema: gatvės kamera. Vėl vos neiššoko širdis iš krūtinės.

Spustelėjau mažą ženkliuką, ir laiškas pasirodė ekrane.

Rytoj tuo pačiu laiku pridėjus dvi valandas Bigfoot.com.
Žinutė bus palikta:
Vartotojo vardas: Raganos gatvė
Slaptažodis: paaugliai

Po tekstu, pačioje ekrano apačioje, buvo dar keturi žodžiai:

Jie stebi. Niekam nesakyk.

Laris Gandlis, žmogus, turintis pačią šlykščiausią šukuoseną pasaulyje, žiūrėjo, kaip Erikas Vu ramiai viską tvarko.

Vu, dvidešimt šešerių metų korėjietis su galybe auskarų ir tatuiruočių, buvo pats žiauriausias žmogus iš tų, kuriuos pažinojo Gandlis. Vaikinas sudėjimu priminė mažutį karinį tanką, bet tai dar nieko nereiškė. Jis pažinojo daugybę tvirtų, raumeningų žmonių. Ir gana dažnai raumenų kalnas reiškė: beviltiškas.

Tačiau Erikas Vu ne toks.

Kieti raumenys — puiku, bet tikroji jo mirtinos stiprybės paslaptis rankos — dvi kietos, nuospaudų pilnos trinkos su plieniniais pirštais. Jis ištisas valandas jas mankštindavo — gniaužė žarijas, grūdino nepakeliamu šalčiu ir karščiu, tiesiog narstyte narstė savo pirštus. O kai Vu paleisdavo juos į darbą, žmogaus kūnas likdavo tiesiog suniokotas.

Apie tokius žmones kaip Vu sklido negeros kalbos. Daugelis jų tikra nesąmonė, bet Laris Gandlis pats savo akimis buvo matęs, kaip Vu nužudo žmogų sugrūsdamas jam pirštus į minkštas veido vietas ar pilvą. Jis buvo matęs, kaip korėjietis čiumpa žmogų už ausų ir vienu trūktelėjimu jas nuplėšia. Jis matė jį žudant keturiais skirtingais būdais ir be jokio ginklo.

Nė viena mirtis neištikdavo akimirksniu.

Niekas tiksliai nežinojo, iš kur kilęs Vu, tačiau labiausiai tikėtina atrodė istorija apie žiaurią vaikystę Šiaurės Korėjoje. Gandlis

niekada neklausinėjo. Yra kelių, kurių geriau nekirsti; ir tamsioji (na, gal buvo ir šviesioji) Eriko Vu pusė buvo vienas tų kelių.

Vu, baigęs vynioti plastiką, patiestą ant grindų Viko Lečio namuose, pažvelgė į Gandlį. Mirusios akys, pagalvojo Gandlis. Vaiko iš kino žurnalo apie karą.

Vu net nesirengė nusiimti ausinių. Iš jo nešiojamo grotuvo plyšavo ne hiphopas ar repas ir net ne rokenrolas. Jis veik be paliovos klausėsi tų raminamų kompaktinių diskų, kurių pavadinimai „Vandenyno ošimas" ar „Čiurlenantis upelis".

— Ar nuvežti jį pas Benį? — paklausė Vu.

Jis kalbėjo lėtai, keistu ritmu, lyg animacinio filmuko personažas.

Laris Gandlis linktelėjo. Benis turėjo krematoriumą. Pelenai į pelenus. O šiuo atveju — sukčius į pelenus.

— Ir atsikratyk šito.

Gandlis padavė Erikui pistoletą. Milžiniškose rankose ginklas atrodė menkas ir bevertis. Vu susiraukęs pažvelgė į jį, tikriausiai nepatenkintas, kad Gandlis pasirinko ginklą, o ne unikalų jo talentą, ir įsikišo į kišenę. Su dvidešimt antro kalibro pistoletu retai peršaunama kiaurai. Taigi lieka mažiau įkalčių. Kraujas liko ant plastiko. Jokios netvarkos, jokių nervų.

— Vėliau, — ištarė Vu. Jis viena ranka lyg portfelį pakėlė kūną ir išsinešė.

Laris Gandlis linktelėjo atsisveikindamas. Viko Lečio skausmas jam nesuteikė nei daug džiaugsmo, nei didelio nemalonumo. Iš tiesų tai nereikšminga. Gandliui tiesiog reikėjo įsitikinti, kad Letis darbavosi vienas ir kad neliks jokių įkalčių, kuriuos kas nors galėtų surasti. Todėl reikėjo tą vyruką palaužti. Kito kelio nebuvo.

Galiausiai pasirinkimas buvo aiškus — Skoupų šeima arba Vikas Letis. Skoupai buvo geri žmonės. Jie niekada nieko nepadarė tam Vikui Lečiui. O štai Vikas Letis mėgino įskaudinti Skoupų šeimą. Nenukentėjęs galėjo likti tik vienas — nekaltas geras žmogus arba parazitas, sugalvojęs naują piktadarybę. Kai gerai pagalvoji, rinktis nė nereikia.

Suvibravo Gandlio mobilusis telefonas. Jis atsiliepė:

— Taip.

— Jie nustatė kūnų, rastų prie ežero, tapatybes.

— Ir?

— Tai jie. Jėzau Kristau, tai Bobas ir Melas.

Gandlis užsimerkė.

— Ką tai reiškia, Lari?

— Nežinau.

— Tai ką gi mes darysime?

Laris Gandlis suprato, kad pasirinkimo nėra — jam teks pasikalbėti su Grifinu Skoupu. Tai sukels nemalonius prisiminimus. Praėjo aštuoneri metai... Gandlis papurtė galvą. Ši žinia vėl sugniuždys senuką.

— Aš susitvarkysiu.

6

Kim Parker, mano uošvė, buvo graži moteris. Jos su Elizabeta buvo tokios panašios, kad žiūrėdamas į uošvės veidą įsivaizduodavau, kaip sendama turėtų atrodyti mano žmona. Tačiau dukters mirtis pamažu sunkė jos grožį. Veidas atrodė be gyvybės, bruožai tapo šiurkštūs. Akys priminė sueižėjusį marmurą.

Nuo septintojo dešimtmečio Parkerių namas beveik nepasikeitė — sienos išklijuotos medienos plokštėmis, ant grindų patiesta melsva su baltais taškeliais kiliminė danga, reljefiškas dirbtinio akmens židinys „à la the Brady Bunch" stiliaus. Palei vieną sieną stovėjo sulankstomasis televizoriaus stalelis — toks baltu plastikiniu stalviršiu ir aukso spalvos metalinėmis kojomis. Kitas sienas puošė paveikslėliukai su klounais ir Rokvelio kolekcinės lėkštės. Vienintelis pastebimai naujas daiktas buvo televizorius. Metų metus naudotą dvylikos colių įstrižainės nespalvotą televizorių pakeitė didžiulis spalvotas pen-

kiasdešimties colių įstrižainės ekrano modelis, kuris dabar išdidžiai pūpsojo kampe.

Mano uošvė sėdėjo ant tos pačios sofos, ant kurios mes su Elizabeta tiek kartų glamonėjomės. Akimirką šyptelėjau ir pagalvojau: „O, jei sofa galėtų prabilti". Na, bet tas senas gėlėtas baldas slėpė ne tik geidulingus prisiminimus. Mudu su Elizabeta sėdėjome čia ir tada, kai atplėšėme laiškus apie priėmimą į koledžą. Ant šios sofos apsikabinę žiūrėjome „Skrydį virš gegutės lizdo" ir visus senus Hičkoko filmus. Čia ruošėme namų darbus — aš sėdėdavau, o Elizabeta gulėdavo padėjusi man ant kelių galvą. Būtent čia pasakiau Elizabetai, kad noriu tapti gydytoju — garsiu chirurgu, bent jau tada man taip atrodė. O ji man prisipažino norinti įgyti teisininkės profesiją ir dirbti su vaikais. Elizabeta nebuvo abejinga vaikų skausmui.

Prisimenu jos praktiką per pirmąsias studentiškas vasaros atostogas. Ji dirbo Kovento namuose — gelbėjo pabėgusius ir benamius vaikus iš prasčiausių Niujorko gatvių. Kartą ir aš išsirengiau su ja — važinėjome pirmyn atgal 42-ąja gatve tarp dvokiančios neva žmonių masės ieškodami vaikų, kuriems reikia pastogės. Elizabeta pastebėjo keturiolikmetę prostitutę, kuri buvo taip apdujusi, kad pardavinėjo savo kūną. Aš susiraukiau iš pasibjaurėjimo. Nesididžiuoju tuo. Tie valkatos gal ir buvo žmonės, bet — būsiu atviras — nuo nešvaros man darėsi koktu. Mėginau tvardytis. Bet vis tiek raukiausi.

O Elizabeta niekada nesiraukė. Turėjo Dievo dovaną. Ji paimdavo tuos vaikus už rankų. Ji jais pasirūpindavo. Ir tą mergaitę ji išprausė ir visą naktį su ja kalbėjosi. Elizabeta žvelgdavo jiems tiesiai į akis. Ji iš tikrųjų manė, kad kiekvienas iš prigimties yra geras ir vertas meilės; ji buvo nepaprastai naivi — norėčiau ir aš toks būti.

Dažnai pagalvodavau, ar ji ir mirė tokia pat naivi — ar net ir kęsdama skausmą tikėjo žmogiškumu ir visomis tomis nesąmonėmis. Tikiuosi, bet įtariu, kad Žudikas Rojus ją palaužė.

Kim Parker sėdėjo rimta, pasidėjusi rankas ant kelių. Ji visuomet mane mėgo, nors vaikystėje abiejų mūsų tėvai nerimavo dėl pernelyg artimo mudviejų su Elizabeta bendravimo. Jie norėjo, kad mes

žaistume ir su kitais vaikais. Troško, kad turėtume daugiau draugų. Dabar manau, natūralus noras.

Hoito Parkerio, mano uošvio, dar nebuvo namuose, tad mudu su Kim šnekučiavomės apie nieką, o tiksliau, plepėjome apie viską, išskyrus Elizabetą. Nesidairiau, tik žiūrėjau į Kim veidą, nes puikiai žinojau, kad ant židinio atbrailos pilna Elizabetos fotografijų ir tos širdį veriančios šypsenos.

Ji gyva...

Negalėjau prisiversti tuo patikėti. Iš psichiatrijos kurso medicinos mokykloje, o ką jau kalbėti apie savo šeimos patirtį, puikiai žinojau, kokių sunkiai suvokiamų iškreiptų galių turi protas. Bet netikėjau esąs tiek kvaištelėjęs, kad mano matyta Elizabeta — tik vaizduotės vaisius. Tačiau, kita vertus, bepročiai niekada tuo netiki. Pagalvojau apie savo motiną — įdomu, ką ji manė apie savo psichinę sveikatą, ar išvis buvo pajėgi rimtai ką nors svarstyti?

Tikriausiai ne.

Mudu su Kim pradėjome kalbėtis apie orą. Paskui apie mano pacientus. Paskui — apie jos naują darbą „Macy". Ir tada ji velniškai mane nustebino.

— Ar su kuo nors susitikinėji? — paklausė.

Tiesą sakant, ji pirmą kartą uždavė man išties asmenišką klausimą. Net loštelėjau atgal. „Ką ji nori išgirsti?" — pagalvojau.

— Ne, — atsakiau.

Ji linktelėjo, ir man pasirodė, kad nori dar kažką pasakyti. Ranka persibraukė veidą.

— Susitikinėju, — pasitaisiau aš.

— Gerai, — atsakė Kim ir pernelyg entuziastingai linktelėjo. — Turėtum.

Spoksojau į savo rankas ir visai netikėtai ištariau:

— Man vis dar taip jos trūksta.

Šito tikrai neplanavau. Rengiausi likti ramus ir elgtis kaip visada atsargiai. Pažvelgiau į ją. Jos veide atsispindėjo ne tik skausmas, bet ir dėkingumas.

— Žinau, kad ilgiesi, Bekai, — pasakė Kim. — Tačiau neturėtum jaustis kaltas susitikinėdamas su kitais žmonėmis.

— Ir nesijaučiu, — atsakiau. — Na, ne tai turėjau omeny.

Ji nukėlė koją nuo kojos ir palinko prie manęs.

— Tai ką gi?

Negalėjau ištarti nė žodžio. Norėjau. Dėl jos. Ji žvelgė į mane tokiomis išvargusiomis akimis, jai taip reikėjo pasikalbėti apie jos dukrą, taip reikėjo. Bet aš negalėjau. Tik papurčiau galvą.

Tada išgirdau rakinamas duris. Hoitas Parkeris pečiu stumtelėjo jas ir pašaukė žmoną vardu. Jis įžengė į koridorių ir, nuoširdžiai atsidusęs, padėjo ant grindų sportinį krepšį. Kaklaraištis buvo atlaisvintas, marškiniai susiglamžę, rankovės atraitytos iki alkūnių. Hoito rankos buvo didelės. Pamatęs mudu sėdinčius ant sofos, jis vėl atsiduso, tik šį kartą giliau ir aiškiai nepatenkintas.

— Kaip sekasi, Deividai?

Paspaudėme vienas kitam rankas. Jo pasisveikinimas buvo šiurkštus ir pernelyg stiprus. Kaip visada. Kim atsiprašiusi išskubėjo iš kambario. Mudu su Hoitu apsikeitėme mandagiomis frazėmis, ir svetainėje įsivyravo tyla. Hoitas Parkeris niekada nebuvo man itin malonus. Galbūt čia galima įžiūrėti šiokį tokį Elektros kompleksą — visada jaučiau, kad į mane jis žvelgia kaip į grėsmę. Ir man tai buvo suprantama. Jo mažoji mergytė visą laiką praleido su manimi. Bėgant metams mes sugebėjome įveikti apmaudą ir atsirado kažkas panašaus į draugystę. Bet tik iki Elizabetos mirties.

Dėl to, kas atsitiko, jis kaltino mane.

Žinoma, niekada šito nepasakė, tačiau kaltinimą mačiau jo akyse. Hoitas Parkeris — aukštas, stiprus vyras. Tvirtas, sąžiningas amerikietis. Su juo Elizbeta visada jautėsi nepaprastai saugi. Atrodė, lyg jis turėtų saugančią aurą. Šalia jo mažajai mergytei negalėjo nutikti nieko bloga.

Nemanau, kad su manimi Elizabeta jautėsi tokia saugi.

— Kaip darbas? — paklausė Hoitas.

— Puikiai, — atsakiau. — O jums?

— Liko tik metai iki pensijos.

Aš linktelėjau, ir vėl stojo tyla. Važiuodamas čia nusprendžiau nepasakoti nieko, ką mačiau kompiuterio ekrane. Ne todėl, kad tai skambėjo beprotiškai. Ir ne todėl, kad mano žodžiai tik atvertų senas žaizdas ir siaubingai įskaudintų Elizabetos tėvus. Tiesa ta, kad visiškai nesupratau, kas vyksta. Kuo daugiau prabėgo laiko, tuo labiau visa tai atrodė nerealu. Be to, nusprendžiau rimtai atsižvelgti į paskutinį elektroninį laišką: „Niekam nesakyk". Nė neįsivaizdavau, kodėl ir kas vyksta, tačiau kad ir kokią tik sąsają sugalvodavau, viskas atrodė abejotina.

Nepaisant to, palaukiau, kol Kim tikrai jau negalėjo girdėti, ir tada, palinkęs arčiau Hoito, ištariau:

— Gal galėčiau kai ko paklausti?

Jis neatsakė, tik nužvelgė mane tuo savo skeptišku žvilgsniu.

— Noriu sužinoti... — nutilau. — Noriu žinoti, kaip jūs ją atpažinote?

— Atpažinome?

— Turiu omeny, kai įžengėte į morgą. Noriu žinoti, ką jūs pamatėte?

Kažkas nutiko jo veidui — lyg būtų sprogusi mažytė bomba ir sunaikinusi paviršių.

— Dėl Dievo meilės, kodėl šito manęs klausi?

— Tiesiog galvojau apie tai, — netvirtai atsakiau. — Gal dėl sukaktuvių...

Staiga jis atsistojo ir nusišluostė delnus į kelnes.

— Nori išgerti?

— Žinoma.

— Burbonas tiks?

— Kuo puikiausiai.

Hoitas nužingsniavo prie seno baro vežimėlio, stovinčio šalia židinio ir visų tų fotografijų. Nuleidau akis.

— Hoitai?

Jis atkimšo butelį.

— Esi gydytojas, — ištarė tiesdamas į mane taurę. — Ne kartą matei lavonus.

— Taip.

— Tuomet supranti.

Supratau.

Jis prinešė man taurę. Šiek tiek per greitai čiupau ją ir gurkštelėjau. Uošvis stebėjo mane, o paskui pakėlė savąją prie lūpų.

— Niekada neklausinėjau smulkmenų, — tariau.

Tiesą sakant, net vengiau tokio pokalbio. Kitų aukų šeimos, kaip buvo aišku iš spaudos, žinojo viską. Jie kiekvieną dieną ėjo į Žudiko Rojaus teismą, klausėsi ir raudojo. Aš šito nedariau. Manau, toks elgesys padėjo jiems nukreipti savo sielvartą kitur. O manasis graužė mane patį.

— Tu nenori žinoti smulkmenų, Bekai. Patikėk.

— Ji buvo sumušta?

Uošvis žiūrėjo į savo gėrimą.

— Kodėl klausinėji?

— Man reikia žinoti.

Per savąjį stiklą jis įdėmiai pažvelgė į mane. Žvilgsnis nuslydo mano veidu. Jaučiausi, lyg akimis badytų mano odą. Tačiau atrėmiau tą žvilgsnį.

— Taip, buvo sumušimų.

— Kur?

— Deividai...

— Ant veido?

Jis prisimerkė lyg pastebėjęs kažką nenumatyta.

— Taip.

— Ir ant kūno?

— Nežiūrėjau į kūną, — atsakė Hoitas. — Bet žinau, kad atsakymas teigiamas.

— Kodėl nežiūrėjote į jos kūną?

— Aš ten ėjau kaip jos tėvas, o ne kaip tyrėjas — tikslas buvo tik atpažinti.

— Ar buvo lengva? — paklausiau.

— Kas lengva?

— Atpažinti. Juk sakėte, kad veidas buvo sumuštas.

Hoitas įsitempė. Jis su trenksmu pastatė savo gėrimą, ir aš supratau per toli nuėjęs. Turėjau elgtis, kaip buvau suplanavęs. Tiesiog turėjau laikyti liežuvį už dantų.

— Tikrai nori viską išgirsti?

Ne, pagalvojau. Tačiau linktelėjau.

Hoitas Parkeris sukryžiavo rankas ant krūtinės ir atsistojo ant kulnų.

— Kairioji Elizabetos akis buvo užtinusi. Nosis sulaužyta ir suplota kaip molio blynas. Ant kaktos — gilus įpjovimas, tikriausiai perrėžta peiliuku dėžėms atidarinėti. Burna išdraskyta, beformė. — Hoito balsas skambėjo šiurpiai monotoniškai. — Ant dešiniojo skruosto išdeginta K raidė. Vis dar jautėsi susvilusios odos kvapas.

Man net skrandį sutraukė.

Jis įbedė į mane savo piktas akis.

— Nori sužinoti, kas blogiausia, Bekai?

Pažvelgiau į jį ir laukiau.

— Ir vis tiek akimirksniu supratau, kad ten Elizabeta, — ištarė jis.

7

Aksominiai fleitos garsai puikiai skambėjo Mocarto sonatoje. Arfos stygų skambesys užgožė švelnų vakarėlio šurmulį. Grifinas Skoupas vaikščiojo tarp juodų smokingų ir blizgančių suknelių. Žmonės, kalbėdami apie Grifiną Skoupą, pirmiausia pabrėždavo, kad jis — milijardierius. Ir tik po to, kad verslininkas, brokeris, sutuoktinis, senelis, kad jam septyniasdešimt metų. Net laikraščiuose, televizijoje apie jį buvo rašoma ir kalbama kaip apie milijardierių. Milijardierių Grifiną Skoupą.

Grifinas jau gimė turtingas. Jo senelis buvo pramonininkas; tėvo dėka kapitalas išaugo; Grifinas padidino jį dar kelis kartus. Dauguma šeimyninių imperijų išyra įsijungus trečiajai kartai. Bet ne Skoupų. Daug įtakos tam turi auklėjimas. Pavyzdžiui, Grifinas nelankė prestižinių Eksterio ar Lorensvilio mokyklų, kuriose mokėsi dauguma jam lygių vaikų. Tėvas vertė jį lankyti valstybinę mokyklą, ir dar artimiausiame didmiestyje — Niuarke. Ten buvo įkurta nemažai tėvo kontorų, tad ir laikinai apsigyventi nekilo sunkumų.

Anuomet rytinė Niuarko dalis nebuvo tokia kaip dabar: sveiko proto žmogus nelabai ryžtųsi ten važiuoti. Tada ten gyveno darbininkai — vargingi, bet nepavojingi.

Grifinui patiko tas laikas.

Net ir po penkiasdešimt metų jo bendramoksliai išliko geri draugai. Ištikimybė — reta vertybė; jei Grifinas ją pastebėdavo, nelikdavo neatlyginęs. Daugelis šio vakaro svečių buvo pažįstami nuo Niuarko laikų. Kai kurie netgi dirbo su juo, tik jis stengėsi darbus sudėlioti taip, kad nebūtų jų tiesioginis viršininkas.

Šio vakaro iškilmės Grifinui Skoupui buvo labai brangios: labdaros vakaras Brendonui Skoupui, nužudytam Grifino sūnui, atminti. Grifinas įkūrė fondą užsimodamas surinkti šimtą milijonų dolerių. Draugai netrukus suaukojo šią sumą. Jis nebuvo kvailas, puikiai suprato, kad daugelis aukoja norėdami jam įtikti. Tačiau ne tik. Nors Brendonas Skoupas gyveno pernelyg trumpai, žmonės jį mylėjo. Nepaprastai talentingas, neįtikėtinai charizmatiškas berniukas, kuriam nuolat šypsojosi sėkmė. Žmones tiesiog traukė prie Brendono.

Kitas jo sūnus, Randalas, irgi buvo geras vaikas, tapo geru vyru. Bet Brendonas... Brendonas buvo tiesiog stebuklingas.

Grifiną vėl nusmelkė skausmas. Aišku, jį jautė visada. Daugybė užuojautą reiškiančių rankų paspaudimų, patapšnojimų per petį; o skausmas buvo šalia, tupėjo jam ant peties, šnibždėjo į ausį, kad dabar jie bus kartu visą gyvenimą.

— Gražus vakarėlis, Grifinai.

Grifinas padėkojo ir nusiyrė tolyn. Moterys puikavosi įmantriomis šukuosenomis ir vilkėjo sukneles, gražiai išryškinančias nuogus pečius; jos puikiai derėjo prie daugybės ledo skulptūrų (jas itin mėgo Grifino žmona Elisona), kurios pamažu tirpo ant importinių lininių staltiesių. Mocarto sonatos garsus pakeitė Šopeno muzika. Padavėjai baltomis pirštinaitėmis suko ratus nešini sidabriniais padėklais, nukrautais Malaizijos krevetėmis ir įvairiausiomis vieno kąsnio užkandėlėmis, kurių vos ne kiekviena buvo pagardinta saulėje džiovintais pomidorais.

Jis priėjo prie Lindos Bek, jaunos moters, vadovaujančios Brendono labdaros fondui. Lindos tėvas — irgi senas Niuarko laikų klasės draugas, o ji, kaip ir daugelis kitų, įsitraukė į Skoupo verslą. Linda pas Skoupą pradėjo dirbti dar besimokydama. Tiek ji, tiek jos brolis susimokėjo už mokslą pasinaudoję Skoupo studijų stipendija.

— Atrodai stulbinamai, — pagyrė ją, nors iš tiesų pagalvojo, kad moteris atrodo pavargusi.

Linda Bek nusišypsojo.

— Dėkoju, pone Skoupai.

— Kiek kartų prašiau mane vadinti Grifu?

— Turbūt kelis šimtus, — atsakė ji.

— Kaip Šona?

— Deja, šiek tiek surūgusi.

— Perduok jai nuoširdžiausius mano linkėjimus.

— Ačiū, perduosiu.

— Gal mums reikėtų kitą savaitę susitikti?

— Paskambinsiu jūsų sekretorei.

— Gerai.

Grifinas pakštelėjo jai į skruostą ir tada pastebėjo fojė lūkuriuojantį Larį Gandlį. Laris atrodė pasišiaušęs ir pamėlusiais paakiais, tačiau jis visada toks buvo. Gali nuvesti jį pas geriausią kirpėją, po valandos jis vėl atrodys lyg ką tik po muštynių.

Lario Gandlio čia neturėjo būti.

Jųdviejų žvilgsniai susitiko. Laris linktelėjo ir apsisuko. Grifi-

nas šiek tiek luktelėjo, o paskui nusekė paskui savo jaunąjį draugą koridoriumi.

Lario tėvas, Edvardas, irgi buvo vienas Niuarko laikų klasės draugų. Edvardas Gandlis netikėtai mirė nuo širdies smūgio prieš dvylika metų. Velniškai gaila. Jis buvo puikus vyras. Nuo tada jo sūnus tapo artimiausiu Skoupo patikėtiniu.

Jiedu įžengė į Grifino biblioteką. Seniau biblioteka buvo nuostabi — ąžuolinėse ir raudonmedžio lentynose iki pat lubų stovėjo knygos ir antikvariniai gaubliai. Tačiau prieš dvejus metus Elisona, pagauta postmodernių nuotaikų, nusprendė biblioteką atnaujinti. Seni medžio baldai buvo išmesti, kambarys perdažytas baltai, apstatytas elegantiškais baldais ir sušildytas kubistinio meno dirbiniais. Elisona taip didžiavosi šiuo kambariu, kad Grifinas neišdrįso pasakyti, kaip jam tai nepatiko.

— Šį vakarą iškilo problemų? — paklausė Grifinas.

— Ne, — atsakė Laris.

Grifinas pasiūlė jam prisėsti. Laris papurtė galvą ir ėmė žingsniuoti pirmyn atgal.

— Kas negerai? — pasiteiravo Grifinas.

— Mums teko įsitikinti, kad neliks jokių galų.

— Žinoma.

Kažkas puolė Grifino sūnų Randalą — taigi Grifinas atsakė tuo pačiu. Vienos pamokos jis niekada nepamiršdavo: nesėdėk sudėjęs rankų, kai pats arba tavo mylimas žmogus yra puolamas. Ir nesielk civilizuotai aiškindamas apie „priklausantį atlygį“ ar kitokias nesąmones. Jei kas nors tave skriaudžia, atlaidumą ir gailestį reikia pamiršti. Reikia pašalinti priešą. Sumalti į dulkes. Tie, kurie juokėsi iš tokios filosofijos ir manė esant ją klastingą, dažniausiai patys buvo naikintojai.

Galiausiai, jei greitai pašalini problemas, išliejama mažiau kraujo.

— Tai kas negerai? — vėl paklausė Grifinas.

Laris vis žingsniavo. Pasitrynė savo pliką viršugalvį. Grifinui tai nepatiko — Laris ne iš tų, kurie lengvai praskysta.

— Niekada jums nemelavau, Grifai, — ištarė jis.

— Žinau.

— Tačiau kartais... nutyliu.

— Nutyli?

— Pavyzdžiui, ką samdau. Niekada neatskleidžiu jums vardų. Ir jiems niekada nesakau vardų.

— Čia smulkmenos.

— Taip.

— Tai kas yra, Lari?

Jis sustojo.

— Prisimenate, prieš aštuonerius metus mes pasamdėme du vyrus tam tikrai užduočiai.

Grifino veidas išblyško. Jis sunkiai nurijo seiles.

— Ir jie puikiai pasidarbavo.

— Taip. Na, galbūt.

— Nesuprantu.

— Užduotį jie įvykdė. Ar bent jau dalį jos. Grėsmė buvo panaikinta.

Nors kiekvieną savaitę namai buvo tikrinami, ar nėra pasiklausymo įrenginių, tiedu vyrai niekada neminėdavo vardų ir pavardžių. Tokia Skoupo taisyklė. Laris Gandlis dažnai pasvarstydavo, ar ta taisyklė sugalvota dėl atsargumo, ar kad nesuasmenintų to, ką jiems kartais tekdavo padaryti. Jis įtarė, kad priežastis buvo pastaroji.

Galiausiai Grifinas griuvo į krėslą, lyg kas būtų jį pastūmęs. Žodžiai nuskambėjo labai tyliai:

— Kodėl dabar tai prisimeni?

— Suprantu, jums turėtų būti skausminga.

Grifinas nieko neatsakė.

— Aš gerai jiems sumokėjau, — tęsė Laris.

— Kaip ir tikėjausi.

— Taip, — jis atsikrenkštė. — Na, vėliau jie turėjo kuriam laikui pradingti. Dėl viso pikto.

— Tęsk.

— Mes niekada nieko apie juos daugiau negirdėjome.

— Jie jau pasiėmė pinigus, tiesa?

— Taip.

— Tai kas čia nuostabaus? Galbūt pabėgo su visais turtais. Galbūt persikraustė į kitą šalies galą ar pakeitė savo tapatybes.

— Na, — sušnibždėjo Laris, — mes visada taip manėme.

— Bet?

— Praėjusią savaitę rado jų kūnus. Jie negyvi.

— Vis tiek nesuprantu, kas negerai. Jie buvo žiaurūs vyrai. Tikriausiai ir galas jų buvo žiaurus.

— Lavonai seni.

— Seni?

— Jie ten išgulėjo mažiausiai penkerius metus. Ir juos rado užkastus prie ežero, kur viskas įvyko.

Grifinas išsižiojo, susičiaupė, paskui vėl pabandė prabilti.

— Nesuprantu.

— Drauguži, aš irgi.

To jau per daug. Visko jau per daug. Grifinas visą vakarą stengėsi suvaldyti ašaras — visos tos iškilmės Brendonui atminti. O dabar sūnaus žmogžudystės tragedija vėl iškils į viešumą. Kaip nepalūžti?

Grifinas pakėlė akis į savo patikėtinį.

— Tai negali pasikartoti.

— Žinau, Grifai.

— Privalome išsiaiškinti, kas įvyko. Turiu omeny, viską.

— Visą laiką stebėjau, kaip gyveno jos vyriškiai. Ypač jos sutuoktinis. Dėl viso pikto. Dabar tam skirsiu visas jėgas.

— Gerai, — pritarė Grifinas. — Kad ir ko prireiktų, tai reikia palaidoti. Ir man visai nesvarbu, ką teks palaidoti drauge.

— Suprantu.

— Ir, Lari...

Gandlis laukė, ką pasakys Grifinas.

— Žinau, kuo vardu vyras, kurį pasamdei. — Jis turėjo omeny Eriką Vu. Grifinas pasitrynė akis ir rengėsi grįžti pas savo svečius. — Pasinaudok juo.

8

Šona su Linda nuomojosi trijų miegamųjų butą Riversaido ir 116-osios gatvių sankirtoje, netoli Kolumbijos universiteto. Tai man pavyko surasti šią vietelę.

Mane įleido Šona, nes Linda dar nebuvo grįžusi iš vakarėlio. Markas jau miegojo. Įtipenau į jo kambarį ir pabučiavau berniuką į kaktą. Markas vis dar buvo pamišęs dėl pokemonų, ir tai akivaizdžiai matėsi: Pikaču patalai, o glėbyje gulėjo skudurinė lėlė Skvirtlė. Žmonės kritikuoja madingus personažus, tačiau man tai primena vaikystę — buvau tiesiog apsėstas Betmeno ir Kapitono Amerikos manijos. Dar kelias akimirkas pastovėjau ir žiūrėjau į Marką. Gal ir banalu, tačiau smulkmenos iš tiesų labai svarbu.

Šona stovėjo tarpdury ir laukė. Kai galiausiai sugrįžome į svetainę, paklausiau:

— Neprieštarausi, jei ko nors išgersiu?

Šona tik gūžtelėjo pečiais.

— Vaišinkis.

Šliūkštelėjau sau burbono.

— Gal ir tau?

Ji papurtė galvą.

Įsitaisėme ant sofos.

— Kada turėtų grįžti Linda? — pasiteiravau.

— Pričiupai, — tyliai ištarė Šona. Man nepatiko, kaip ji tai pasakė.

— Po velnių, — nusikeikiau.

— Tai laikina, Bekai. Juk žinai, kad myliu Lindą.

— Po velnių, — pakartojau.

Pernai Linda su Šona buvo dviem mėnesiams išsiskyrusios. Nieko gero, ypač Markui.

— Aš nesirengiu išsikraustyti, jei taip pamanei, — užtikrino Šona.

— Tai kas tada negerai?

— Tas pats per tą patį. Dėl savo darbo nuolat esu dėmesio centre. Mane visą laiką supa gražūs, įdomūs žmonės. Nieko nauja, tiesa? Visi tai žinome. Šiaip ar taip, Linda mano, kad aš vis nuklystu į šoną.

— Bet juk taip ir yra, — ištariau aš.

— Taip, žinoma, bet ir čia nieko nauja, ar ne?

Nieko neatsakiau.

— Bet vakare visada grįžtu namo pas Lindą.

— Ir niekada nepasuki kitur?

— Jei ir taip, tai man nieko nereiškia. Juk žinai, kad nesijaučiu prispausta prie sienos, Bekai. Man reikia scenos.

— Graži metaforų raizgalynė, — ištariau.

— Bent jau rimuojasi.

Kelias minutes tylėjau ir gurkšnojau.

— Bekai?

— Ką?

— Dabar tavo eilė.

— Ką nori pasakyti?

Ji griežtai pažvelgė į mane ir laukė.

Pagalvojau apie įspėjimą: „Niekam nesakyk". Jei žinutė iš tiesų nuo Elizabetos, — protu vis dar buvo sunku suvokti tokią galimybę, — ji būtų žinojusi, kad Šonai papasakosiu. Lindai gal ir ne. Bet Šonai? Papasakosiu jai viską. Tegul bus kaip būna.

— Yra tikimybė, — ištariau, — kad Elizabeta vis dar gyva.

Šona nesuprato, kad aš kalbu rimtai.

— Ji pabėgo su Elviu, ar ne?

Tačiau, pamačiusi mano veidą, liovėsi šmaikštauti ir ištarė:

— Paaiškink.

Taip ir padariau. Papasakojau jai apie elektroninį laišką. Apie vaizdo kamerą gatvėje. Ir prisiekiau kompiuterio ekrane matęs Elizabetą. Šona nenuleido nuo manęs akių. Ji nelinksėjo ir nepertraukė. Kai baigiau, atsargiai išsitraukė iš pakelio cigaretę ir įsikišo

tarp lūpų. Ji jau prieš kelerius metus metė rūkyti, tačiau jai patiko pats ritualas. Paskui sukiodama rankose tyrinėjo cigaretės galiuką lyg pirmą kartą matytų. Jaučiau, kaip ji jaudinasi.

— Gerai, — pagaliau ištarė ji. — Taigi kita žinutė turėtų ateiti rytoj vakare, po aštuonių penkiolika, ar ne?

Linktelėjau.

— Palauksime.

Ji įkišo cigaretę atgal į pakelį.

— Nemanai, kad čia nesąmonė?

Šona gūžtelėjo pečiais:

— Nesvarbu.

— Ką nori pasakyti?

— Viską, ką papasakojai, galima paaiškinti keliais būdais.

— Ir pamišimu.

— Taip, iš tiesų, ši versija įtikinamiausia. Tačiau kokia prasmė dabar neigti? Tiesiog sakykim, kad čia tiesa. Patikėkim, kad tavęs akys neapgavo ir kad Elizabeta gyva. O jei mes klystame, labai greitai sužinosime. Jei teisūs... — Ji persibraukė per antakius, pagalvojo, papurtė galvą. — Dievučiau, velniškai tikiuosi, kad mes teisūs.

Nusišypsojau.

— Juk žinai, kad tave myliu.

— Aha, — linktelėjo Šona. — Visi myli.

Grįžęs namo įsipyliau dar išgerti. Užsiverčiau, ir vienu mauku alkoholis nubėgo jau įprastu keliu. Taip, aš geriu. Bet nesu girtuoklis. Tai ne neigimas. Žinau, ką reiškia būti alkoholiku. Ir žinau, kad žaidimas alkoholizmu toks pat saugus kaip flirtavimas su nepilnamete gangsterio dukra. Bet kol kas šis įprotis neperaugo į priklausomybę. Esu pakankamai protingas ir suprantu, kad gali ilgai netrukti.

Prie manęs prisliūkino Chloja ir pažvelgė tokiomis akimis, kurios sakė: „Maisto, pasivaikščioti, maisto, pasivaikščioti". Šunys nuostabiai pastovūs. Pašėriau ją, o paskui išvedžiau pasivaikščio-

ti. Maloniai įkvėpiau vėsaus oro, tačiau pasivaikščiojimai manęs niekada neišblaivydavo. Tiesą sakant, vaikščiojimas man — tikra nuobodybė. Bet patiko stebėti bėgiojančią Chloją. Suprantu, kad skamba keistai, bet šunys patiria malonumą dėl tokių paprastų dalykų. Ir žiūrėdamas į ją jaučiausi nepaprastai laimingas.

Grįžęs namo tyliai nuslinkau į savo miegamąjį. Chloja nusekė iš paskos. Senelis jau miegojo. Ir jo naujoji slaugė. Ji knarkė lyg cypiantis animacinis personažas. Įsijungiau kompiuterį ir pagalvojau, kodėl šerifas Lovelas man nepaskambino. Svarsčiau, gal paskambinus pačiam, tačiau jau beveik vidurnaktis. O paskui pamaniau: na ir kas?

Pakėliau telefoną ir surinkau numerį. Lovelas turėjo mobilųjį. Jei jis miegotų, būtų išjungęs, tiesa?

Atsiliepė po trečio signalo.

— Klausau, daktare Bekai.

Balsas buvo griežtas. Ir dar pastebėjau, kad kreipėsi į mane ne paprasčiausiai „daktare".

— Kodėl man nepaskambinote? — pasiteiravau.

— Buvo vėlu, — atsakė jis. — Pagalvojau, kad susisieksiu iš ryto.

— Kodėl klausėte manęs apie Sarą Gudhart?

— Rytoj, — teištarė jis.

— Atsiprašau?

— Jau vėlu, daktare Bekai. Aš nedirbu. Be to, manau, geriau apie tai pašnekėti asmeniškai.

— Tai gal galit man bent pasakyti...

— Būsite iš ryto klinikoje?

— Taip.

— Tada ir paskambinsiu.

Jis mandagiai, tačiau griežtai palinkėjo man labos nakties ir padėjo ragelį. Spoksojau į telefoną ir galvojau: kas čia, po galais, vyksta.

Apie miegą negalėjo būti nė kalbos. Didžiąją nakties dalį praleidau naršydamas po internetą, ieškodamas įvairiausių gatvės kamerų, tikėdamasis rasti ir tą, kurios man reikėjo.

Paskui kažkuriuo metu lioviausi ir įsliuogiau po antklode. Būti gydytoju reikia kantrybės. Nuolat vaikams atlieku tyrimus, kurių išvados kelia nerimą, ir vis liepiu jiems bei jų tėvams laukti rezultatų. Jie neturi pasirinkimo. Galbūt taip yra ir šioje situacijoje. Kol kas viskas per daug nepastovu. Rytoj, kai vartotojo vardu „Raganos gatvė“ ir slapyvardžiu „Paaugliai“ prisijungsiu prie *Bigfoot* tinklalapio, galbūt sužinosiu ką nors daugiau.

Kurį laiką spoksojau į lubas. Paskui žvilgtelėjau dešinėn — ton pusėn, kurioje miegodavo Elizabeta. Visada užmigdavau pirmas. Man patikdavo gulėti ir žiūrėti į ją skaitančią, į jos veido profilį, kai ji būdavo absoliučiai pasinėrusi į knygą. Tokį vaizdą visada matydavau prieš užmigdamas.

Apsiverčiau ant kito šono.

Buvo ketvirta valanda ryto. Lario Gandlio žvilgsnis klaidžiojo virš šviesiai dažytų Eriko Vu plaukų. Vu buvo neįtikimai disciplinuotas. Jei nesitreniruodavo, tai sėdėdavo priešais kompiuterio ekraną. Jau buvo išnaršęs kelis tūkstančius interneto svetainių, tačiau vis nesiliovė.

— Na? — pasiteiravo Gandlis.

Vu išsitraukė ausines. Tada sukryžiavo savo akmenines rankas ant krūtinės.

— Esu suglumęs.

— Kalbėk.

— Daktaras Bekas beveik neišsaugo savo elektroninių laiškų. Yra tik keli, susiję su jo pacientais. Nieko asmeniška. Tačiau per pastarąsias kelias dienas gavo net du keistus laiškučius.

Nepasukdamas galvos nuo ekrano Erikas Vu per petį ištiesė du popieriaus lapus. Laris Gandlis pažvelgė į elektroninius laiškus ir susiraukė.

— Ką jie reiškia?

— Nežinau.

Gandlis akimis permetė žinutę, kur buvo rašoma apie spragtelėjimą „bučinio laiku". Jis nieko nenutuokė apie kompiuterius — net ir nenorėjo. Žvilgsnis pakilo į lapo viršų, jis perskaitė laiško temą.

E.P.+D.B. ir krūva brūkšnelių.

Gandlis susimąstė. D.B. Gali būti Deividas Bekas. O E.P...

Mintis, ką galėtų reikšti šios raidės, jį pribloškė. Jis lėtai ištiesė popierių Vu.

— Kas atsiuntė? — paklausė jis.

— Nežinau.

— Tai sužinok.

— Neįmanoma, — atsiliepė Vu.

— Kodėl?

— Siuntėjas pasinaudojo anonimine pašto dėžute, — korėjietis kalbėjo kantriai, monotoniškai. Tokiu pačiu tonu jis kalbėdavo ir aptarinėdamas orų prognozę, ir draskydamas žmogui veidą. — Nesileisiu į kompiuterių pasaulio smulkmenas, tačiau nėra jokios galimybės susekti.

Gandlis dirstelėjo į kitą elektroninį laišką, kur buvo minima Raganos gatvė ir paaugliai. Jis neturėjo jokio supratimo, ką tai reiškia ir kodėl.

— O šitą? Šito siuntėją gali atsekti?

Vu papurtė galvą.

— Irgi anoniminė pašto dėžutė.

— Ar abu tuos laiškus atsiuntė tas pats žmogus?

— Žinot tiek pat, kiek ir aš.

— O ką reiškia? Ar supranti, apie ką laiškuose kalbama?

Vu spustelėjo kelis klavišus, ir ekrane pasirodė pirmasis elektroninis laiškas. Storu pirštu jis parodė į ekraną.

— Matot tas mėlynas raides? Čia nuoroda. Daktarui Bekui tereikėjo tik spragtelėti ant jos, ir jį kažkur nuvedė, greičiausiai į kokį nors tinklalapį.

— Kokį tinklalapį?

— Nuoroda nebegalioja. Irgi neįmanoma atsekti.

— O Bekas turėjo tai padaryti „bučinio laiku"?

— Taip parašyta.

— Ar bučinys ką nors reiškia kompiuterių terminijoje?

Vu išsišiepė.

— Ne.

— Taigi tu nežinai, apie kokį laiką kalbama laiške?

— Nežinau.

— Ar jau buvo tas bučinio laikas, ar dar ne?

— Jis jau praėjo, — užtikrino Vu.

— Iš kur žinai?

— Jo interneto naršyklė nustatyta taip, kad rodo paskutiniuosius dvidešimt puslapių, kuriuose jis lankėsi. Jis spragtelėjo tą nuorodą. Tiesą sakant, kelis kartus.

— Bet tu, na, tu negali ten patekti?

— Negaliu. Nuoroda nebegalioja.

— O kaip dėl antro elektroninio laiško?

Vu spustelėjo dar kelis klavišus. Ekranas pasikeitė, pasirodė antrasis laiškas.

— Šį suprasti lengviau. Jis gana paprastas.

— Nagi, klausau.

— Anoniminis siuntėjas sukūrė daktarui Bekui elektroninę paskyrą, — paaiškino Vu. — Jis praneša vartotojo vardą, slaptažodį ir vėl mini bučinio laiką.

— Nagi pažiūrėkim, ar gerai supratau, — tarė Gandlis. — Bekas įeina į kažkokį interneto tinklalapį. Įrašo tą vartotojo vardą ir slaptažodį ir ten randa jam skirtą žinutę?

— Tokia teorija.

— Ar ir mes galime tai padaryti?

— Užsiregistruoti pasinaudoję tuo vartotojo vardu ir slaptažodžiu?

— Aha. Ir perskaityti žinutę.

— Mėginau. Paskyra dar neegzistuoja.

— Kodėl?

Erikas Vu gūžtelėjo pečiais.

— Tas anoniminis siuntėjas tikriausiai sukurs ją vėliau. Kai artinsis bučinio laikas.

— Taigi kokią galime daryti išvadą?

— Ko gero, — blankiose azijiečio akyse atsispindėjo ekrano šviesa, — kažkas labai stengiasi išlikti anonimas.

— Tai kaipgi mes sužinosime, kas jis?

Vu pakėlė mažytį įrenginį, kuris panėšėjo į radijo dalelę.

— Įmontuosime tokį jo namų ir darbo kompiuteriuose.

— Kas čia?

— Elektroninis seklys. Jis siųs skaitmeninius signalus iš jo kompiuterio į manąjį. Jei daktaras Bekas gaus kokį elektroninį laišką, įeis į kokį nors interneto tinklalapį ar net tiesiog spausdins laišką, mes viską matysime tuo pat metu.

— Taigi palauksim ir pažiūrėsim, — pareiškė Gandlis.

— Taip.

Gandlis pagalvojo apie Vu žodžius, kad kažkas labai stengiasi išlikti anonimas, ir jo pačiose širdies gelmėse sukirbėjo siaubingas įtarimas.

9

Automobilį pasistačiau aikštelėje už dviejų namų nuo klinikos. Niekada nestatydavau šalia.

Šerifas Lovelas pasirodė su dviem trumpai apsikirpusiais ir pilkus kostiumus vilkinčiais vyrais. Tiedu vyrukai stovėjo atsirėmę į didelį rudą biuiką. Jiedu buvo absoliučios priešingybės: vienas aukštas lieknas baltaodis, o kitas žemas apvalainas juodukas. Pamėginkit įsivaizduoti boulingo kamuolį, mėginantį numušti paskutinį kėglį — štai taip jie ir atrodė. Abu nepažįstamieji nusišypsojo man. Lovelas — ne.

— Daktaras Bekas? — pasitikslino aukštas baltasis „kėglis“.

Jis atrodė neįtikimai išpuoselėtas — želė sutepti plaukai, iš kišenėlės kyšanti nosinaitė, ypač kruopščiai parištas kaklaraištis ir dideli, garsaus dizainerio sukurti akiniai nuo saulės, kokius užsideda sužavėti trokštantys aktoriai.

Pažvelgiau į Lovelą. Jis tylėjo.

— Taip.

— Aš — specialusis agentas Nikas Karlsonas iš federalinio tyrimo biuro, — tęsė dabita. — O čia specialusis agentas Tomas Stounas.

Jiedu parodė savo ženklelius. Stounas, žemesnysis ir paprastesnis, pasitaisė kelnes ir linktelėjo man. Paskui atidarė galines automobilio dureles.

— Gal galėtumėte važiuoti su mumis?

— Po penkiolikos minučių ateina pirmasis pacientas, — atsakiau.

— Mes jau tuo pasirūpinome. — Karlsonas mostelėjo ilga ranka automobilio durelių link, lyg rodydamas laimėtą prizą. — Prašom.

Įsėdau į galą. Vairavo Karlsonas. Stounas įsirangė į priekinę keleivio sėdynę. Lovelas vidun nelipo. Iš Manhatano mes neišvažiavome, tačiau kelionė vis tiek užtruko keturiasdešimt penkias minutes. Sustojome Brodvėjuje, priešais biurų pastatą, paženklintą užrašu „26-ieji federaliniai rūmai“.

Viduje — tipiškas biuras. Iš vieno galo į kitą skubėjo stebėtinai gražiais kostiumais vilkintys vyrai, nešini puodeliais su kava. Matėsi ir moterų, tačiau labai mažai. Mes nuėjome į pasitarimų kambarį. Buvau paprašytas atsisėsti, tą ir padariau. Pamėginau užsikelti koją ant kojos, tačiau pasijutau nekaip.

— Gal man kas nors gali pasakyti, kas čia vyksta? — pasiteiravau.

Vadovauti ėmėsi baltasis „kėglis“ Karlsonas.

— Gal galėtume jums ko nors pasiūlyti? — paklausė jis. — Jei įdomu, tai mes gaminame prasčiausią pasaulyje kavą.

Aha, rietuvė kavos puodelių sakė ką kita. Jis nusišypsojo man. Aš irgi.

— Viliojantis pasiūlymas, bet ačiū, ne.

— Tai gal ko nors gaivaus? Turime gaiviųjų gėrimų, Tomai?

— Aišku, Nikai. Kokakolos, dietinės kokakolos, spraito, ko tik daktarėlis panorės.

Jiedu vėl nusišypsojo.

— Ačiū, nenoriu, — atsisakiau.

— Tai gal kokį užkandį? — pasiūlė Stounas. Jis vėl kilstelėjo kelnes. Vyro pilvas buvo toks apvalus, kad vargu ar galima rasti diržą, kuris prilaikytų jo kelnes. — Mes jų čia turime pačių įvairiausių.

Vos ne linktelėjau — vien tam, kad jie liautųsi, tačiau tik švelniai papurčiau galvą atsisakydamas. Stalas, prie kurio sėdėjau, buvo beveik tuščias — ant jo gulėjo didelis manilinis vokas. Jaučiausi nepatogiai, nežinojau, kur dėti rankas, taigi sunėriau jas ant stalo. Stounas nukrypavo į šoną ir sustojo. Karlsonas, vis dar užėmęs vadovo poziciją, sėdėjo ant stalo kampo ir šnairavo į mane.

— Ką mums galėtumėte papasakoti apie Sarą Gudhart? — paklausė Karlsonas.

Nežinojau, ką atsakyti. Mėginau suvokti, ko jie nori, tačiau galvoje buvo tuščia.

— Daktare?

Pažvelgiau į jį.

— Kam jums to reikia?

Karlsonas su Stounu susižvalgė.

— Saros Gudhart vardas išniro per vieną tyrimą, — atsakė Karlsonas.

— Kokį tyrimą? — pasiteiravau.

— Nenorėtume sakyti.

— Nesuprantu. Kaip aš su visu tuo susijęs?

Karlsonas nusisuko, giliai įkvėpė. Jis pažvelgė į savo apvalainą partnerį, ir staiga abiejų šypsenos dingo.

— Ar aš uždaviau sudėtingą klausimą, Tomai?

— Ne, Nikai, taip nemanau.

— Ir aš, — Karlsonas vėl atsigręžė į mane. — Gal jūs prieštaraujate tokiai klausimo formai, daktare? Ar taip?

— O, taip visada sakoma, Nikai, — įsiterpė Stounas. — Prieštarauja klausimo formai.

— Taip, Tomai. Ir tada reikia sakyti: „Suformuluosiu kitaip". Ar ne? Kažkas panašaus.

— Aha, kažkas panašaus.

Karlsonas vėl pažvelgė žemyn į mane.

— Taigi formuluoju kitaip. Ar Saros Gudhart vardas jums ką nors reiškia?

Man visa tai nepatiko. Nepatiko jų elgesys ir kad čia nebuvo Lovelo, ir kaip jie mane tardė šiame pasitarimų kambaryje. Agentai turėjo suprasti, ką reiškia šis vardas. Juk nesunku. Užtenka tik žvilgtelėti į Elizabetos visą vardą ir adresą. Pabandžiau pamažu užvesti.

— Mano žmonos antrasis vardas Sara, — pasakiau.

— O manosios — Gertrūda, — atrėžė Karlsonas.

— Dieve, Nikai, kaip baisu.

— O koks tavo žmonos antrasis vardas, Tomai?

— Makdaud. Tai jos šeimos pavardė.

— Man patinka — vietoj antrojo vardo įrašyti šeimos pavardę. Taip pagerbiami protėviai.

— Ir man patinka, Nikai.

Abu vyrai atsigręžė į mane.

— O koks jūsų antrasis vardas, daktare?

— Kreigas, — atsakiau.

— Kreigas, — pakartojo Karlsonas. — Gerai, tada jei paklausčiau, ar vardas, — jis teatrališkai išskėtė rankas, — pavyzdžiui, Kreigas Dipvadas jums ką nors reiškia, tai sučiulbėtumėte: „Ei, juk mano antrasis vardas yra Kreigas".

Karlsonas vėl griežtai žvilgtelėjo į mane.

— Tikriausiai ne, — atsakiau.

— Tikriausiai ne. Pamėginkim dar kartą. Ar esate girdėję Saros Gudhart vardą? Taip ar ne?

— Turite omeny, kada nors?

— Jėzau Kristau, — atsiduso Stounas.

Karlsonas išraudo.

— Žaidžiate su mumis semantinius žaidimus, daktare?

Jis teisus. Esu tikras kvailys. Vapėjau nežinia ką, ir ta apatinė elektroninio laiško eilutė — *Niekam nesakyk* — vis sukosi man mintyse. Buvau sutrikęs. Jie turėjo žinoti apie Sarą Gudhart. Visa ta apklausa tik tam, kad pažiūrėtų, ar rengiuosi bendradarbiauti, ar ne. Štai ir viskas. Galbūt. Bet dėl ko bendradarbiauti?

— Mano žmona užaugo Gudharto gatvėje, — pasakiau.

Jiedu šiek tiek atsitraukė, sukryžiavo rankas ant krūtinės. Įsivyravo tyla.

— Suprantate, — tęsiau, — štai kodėl pasakiau, kad Sara buvo mano žmonos antrasis vardas. Žodis „Gudhart" visada man ją primena.

— Nes ji užaugo Gudharto gatvėje? — pasitikslino Karlsonas.

— Taip.

— Vadinasi, žodis „Gudhart" veikia kaip katalizatorius ar kažkas panašaus?

— Taip, — pakartojau.

— Man tai atrodo logiška, — Karlsonas pažvelgė į savo partnerį. — O tau, Tomai?

— Žinoma, — sutiko Stounas tapšnodamas sau per pilvą. — Jis neišsisukinėja. Žodis „Gudhart" — katalizatorius.

— Teisingai. Tai verčia jį prisiminti savo žmoną.

Jiedu vėl pažvelgė į mane. Šį kartą prisiverčiau prikąsti liežuvį.

— Ar jūsų žmona kada nors naudojosi Saros Gudhart vardu? — paklausė Karlsonas.

— Kaip naudojosi?

— Ar ji kada nors prisistatė: „Labas, aš Sara Gudhart". Arba išsiėmė asmens tapatybės kortelę šiuo vardu, arba užsiregistravo juo kokioje nors pokalbių svetainėje?..

— Ne, — užtikrinau.

— Esate įsitikinęs?

— Taip.

— Sakote tiesą?

— Taip.

— Gal reikia kito katalizatoriaus?

Išsitiesiau kėdėje ir nusprendžiau pasipriešinti tokiam žeminamam tardymui.

— Man nelabai patinka jūsų elgesys, agente Karlsonai.

Jo veide vėl atsirado plati balta šypsena, tačiau dirbtinė ir kažkokia žiauri. Jis pakėlė ranką aukštyn ir pareiškė:

— Taip, gerai, atleiskite už šiurkštų elgesį.

Pareigūnas apsidairė, lyg svarstydamas, ką dar pasakyti. Aš laukiau.

— Jūs mušėte savo žmoną, daktare?

Klausimas nudegino mane lyg botago kirtis.

— Ką?

— Tai jus užveda? Patinka mušti moteris?

— Ką... Gal jūs išprotėję?

— Kiek draudimo pinigėlių susižėrėte po žmonos mirties?

Netekau žado. Pažvelgiau į jį, paskui į Stouną. Neįmanoma suprasti. Negalėjau patikėti savo ausimis.

— Kas čia vyksta?

— Prašau tiesiog atsakyti į klausimą. Nebent, aišku, ko nors nenorėtumėte mums pasakoti.

— Čia jokia paslaptis, — atsakiau. — Draudimo polisas buvo dviem šimtams tūkstančių dolerių.

Stounas švilptelėjo.

— Du šimtai gabalų už negyvą žmoną. Ei, Nikai, kur man reikėtų užsirašyti į eilę?

— Tai didžiulė gyvybės draudimo suma dvidešimt penkerių metų moteriai.

— Jos pusbrolis pradėjo dirbti draudimo bendrovėje, — paaiškinau. Sunkiai rinkau žodžius. Keista, nors puikiai žinojau, kad nepadariau nieko bloga — bent jau ne tai, apie ką jie galvojo — ėmiau

jaustis kaltas. Žiaurus jausmas. Man ėmė žliaugti prakaitas. — Ji norėjo jam padėti. Taigi nusipirko nemenką polisą.

— Kaip miela, — pasišaipė Karlsonas.

— Iš tiesų miela, — pridūrė Stounas. — Šeima — labai svarbu. Kaip manai?

Tylėjau. Karlsonas vėl atsisėdo ant stalo kampo. Jau nebesišypsojo.

— Pažiūrėkite į mane, daktare.

Pakėliau galvą. Jis skvarbiai žiūrėjo tiesiai man į akis. Nors ir nelengvai, sugebėjau atlaikyti žvilgsnį.

— Šį kartą atsakykite į mano klausimą, — lėtai ištarė jis. — Ir nevaidinkite šokiruoto ar priblokšto. Ar kada nors mušėte savo žmoną?

— Niekada, — atsakiau.

— Nė karto?

— Nė karto.

— Ar esate kada ją pastūmęs?

— Niekada.

— Arba smogęs iš pykčio. Po velnių, daktare, visiems pasitaiko. Tik pliaukštelėjimas. Jokio čia kriminalo. Natūralu, kai sužinote apie meilės romanus, suprantate, ką turiu omeny?

— Niekada nemušiau savo žmonos, — tvirtai atsakiau. — Niekada nesu jos pastūmęs ar jai smogęs iš pykčio. Niekada.

Karlsonas dėbtelėjo į Stouną.

— Ar tau aišku, Tomai?

— Žinoma, Nikai. Jis sako, kad niekada jos nemušė, man to pakanka.

Karlsonas pasikasė smakrą.

— Nebent...

— Kas nebent, Nikai?

— Na, nebent galėčiau parūpinti daktarui Bekui kitą katalizatorių.

Jųdviejų žvilgsniai vėl nukrypo į mane. Ausyse aidėjo mano paties kvėpavimas, tiesiog spengė. Šiek tiek svaigo galva. Karlsonas truputį luktelėjo, paskui atidarė tą didelį manilinį voką. Lėtai ilgais

plonais pirštais rišo virvutę, o paskui, pakėlęs aukštyn, ištuštino turinį ir numetė ant stalo.

— Kaip šis katalizatorius, daktare?

Ten buvo nuotraukos. Karlsonas pastūmė jas arčiau. Pažvelgiau žemyn, ir širdį užgulė sunkus akmuo.

— Daktare Bekai?

Negalėjau atitraukti akių. Pirštai automatiškai palietė popierių.

Elizabeta.

Ten buvo Elizabetos nuotraukos. Pirmoje — jos veidas iš arti. Ji stovėjo pasisukusi šonu, dešine ranka pakėlusi plaukus nuo ausies. Akis buvo raudona ir užtinusi. Ant kaklo, žemiau ausies, matėsi įbrėžimas ir nubrozdinimai.

Panašu, kad ji apsiverkusi.

Kitoje nuotraukoje Elizabeta stovėjo vilkėdama tik liemenėlę ir rodė į mėlynes šonkaulių srityje. Akys irgi atrodė užverktos. Apšvietimas buvo kažkoks raižus, lyg specialiai mėlynėms paryškinti.

Dar trys fotografijos, ir visose matėsi įbrėžimai bei nubrozdinimai.

— Daktare Bekai?

Pakėliau akis. Buvau užsimiršęs, kur esu. Agentų veidų išraiška nieko nesakė. Pažvelgiau į Karlsoną, paskui į Stouną, paskui vėl į Karlsoną.

— Manote, čia mano darbas?

Karlsonas gūžtelėjo pečiais.

— Tai jūs pasakykit.

— Aišku, ne.

— Ar žinote, iš kur ant jūsų žmonos kūno atsirado šie nubrozdinimai?

— Per automobilio avariją.

Jie pažvelgė į mane taip, lyg būčiau pasakęs, kad šuo suėdė mano namų darbus.

— Ji buvo pakliuvusi į avariją, — paaiškinau.

— Kada?

— Negaliu pasakyti tiksliai. Likus trims, gal keturiems mėnesiams iki... — akimirką užsikirtau, — iki mirties.

— Ar ji važiavo į ligoninę?

— Ne, nemanau.

— Jūs *nemanote?*

— Manęs nebuvo šalia.

— O kur jūs buvote?

— Čikagoje, pediatrų konferencijoje. Kai grįžau namo, ji man papasakojo apie avariją.

— Po kiek laiko ji jums pranešė?

— Po avarijos?

— Taip, daktare, po avarijos.

— Nežinau. Gal po dviejų, trijų dienų.

— Tada jau buvote susituokę?

— Vos kelis mėnesius.

— Kodėl ji nepasakė iš karto?

— Pasakė. Turiu omeny, kai tik grįžau namo. Manau, ji nenorėjo manęs jaudinti.

— Suprantu, — numykė Karlsonas. Jis pažvelgė į Stouną. Jiedu nė nesivargino slėpti savo skepticizmo. — Jūs fotografavote, daktare?

— Ne, — atsakiau ir iš karto pasigailėjau.

Jiedu vėl susižvalgė užuodę kraują. Karlsonas kilstelėjo galvą ir prisislinko arčiau.

— Ar esate anksčiau matę šias nuotraukas?

Tylėjau. Jie laukė. Galvojau apie jų klausimą. Atsakymas buvo neigiamas, bet... iš kur jie jas gavo? Kodėl nieko apie jas nežinojau? Kas fotografavo? Pažvelgiau į agentų veidus, tačiau nieko nebuvo įmanoma išskaityti.

Iš tikrųjų keista, bet geriau pagalvojęs supranti, kad svarbiausių dalykų gyvenime išmokstame iš televizijos. Daugiausia žinių apie apklausas, suimtųjų teises, kaltinimus, liudininkų parodymus, visą teisėsaugos sistemą gauname iš tokių serialų kaip „Įstatymas ir tvarka“ ir panašių. Jei išsitraukčiau ginklą ir padavęs liepčiau jums

šauti, darytumėte taip, kaip matėte per televiziją. Jei perspėčiau saugotis „uodegos“, iš karto suprastumėte, apie ką kalbu, nes matėte tai filmuose.

Pažvelgiau į agentus ir uždaviau klasikinį klausimą:

— Ar aš įtariamas?

— Kuo įtariamas?

— Kuo nors, — atsakiau. — Ar įtariate mane įvykdžius kokį nors nusikaltimą?

— Gana neapibrėžtas klausimas, daktare.

Nuskambėjęs atsakymas taip pat gana neapibrėžtas. Supratau, kad nieko gero iš to nebus. Nusprendžiau padaryti tai, ko išmokau iš televizijos.

— Noriu paskambinti savo advokatui, — pareiškiau.

10

Neturiu advokato — o kas jį turi? Taigi iš taksofono koridoriuje paskambinau Šonai ir paaiškinau padėtį. Ji laiko veltui negaišo.

— Žinau tinkamą žmogų, — pareiškė ji. — Sėdėk ramiai.

Laukiau apklausų kambaryje. Karlsonas su Stounu buvo tokie malonūs, kad laukė su manimi. Jiedu visą laiką šnibždėjosi. Prabėgo pusvalandis. Tyla ėmė slėgti. Supratau, kad to jie ir siekė. Tačiau negalėjau susivaldyti. Juk aš nekaltas. Kaip galiu sau pakenkti, jei būsiu atsargus?

— Mano žmoną rado su išdeginta K raide, — pareiškiau jiems.

Jiedu pažvelgė į mane.

— Atsiprašau, — ištarė Karlsonas tiesdamas savo ilgą kaklą mano pusėn. — Kalbatės su mumis?

— Mano žmoną rado su išdeginta K raide, — pakartojau. — Po užpuolimo gulėjau ligoninėje be sąmonės. Juk negalite manyti... — Nutilau.

— Ko manyti? — pasiteiravo Karlsonas.

Kas pradėta, reikia baigti.

— Kad aš kaip nors susijęs su savo žmonos mirtimi.

Durys triukšmingai atsivėrė, ir į kambarį įsiveržė iš televizijos pažįstama moteris. Karlsonas net atšoko ją pamatęs. Išgirdau, kaip Stounas sušnypštė: „Šūdas".

Hestera Krimštein nesivargino prisistatinėti.

— Ar mano klientas prašė advokato? — paklausė ji.

Štai ką reiškia pasikliauti Šona. Niekada nebuvau susitikęs su savo advokate, tačiau pažinojau ją kaip „teisės ekspertę" iš įvairių televizijos pokalbių laidų ir iš jos autorinės laidos „Krimštein ir kriminalai". Ekrane Hestera Krimštein atrodė greita, kandi ir dažnai savo pašnekovus sudraskydavo į gabalus. Ji turėjo be galo stiprią aurą, buvo iš tų asmenybių, kurios į aplinkinius žvelgia kaip išbadėjęs tigras į šlubas gazeles.

— Taip, — atsiliepė Karlsonas.

— Ir jūs vis tiek čia, abu mieli ir draugiški — ir vis dar jį apklausiate?

— Tai jis pradėjo su mumis kalbėtis.

— A, suprantu, — Hestera Krimštein triukšmingai atidarė savo portfelį, ištraukė rašiklį, popieriaus ir numetė jiedviem ant stalo. — Užrašykite savo vardus ir pavardes.

— Atsiprašau?

— Savo pavardę, gražuoliuk. Juk žinai, kaip ji rašoma, tiesa?

Klausimas buvo retorinis, tačiau Krimštein vis tiek laukė atsakymo.

— Aha, — ištarė Karlsonas.

— Žinoma, — pridūrė Stounas.

— Puiku. Rašykit. Kai per savo laidą pasakosiu apie tai, kaip judu pažeidėte mano kliento konstitucines teises, noriu būti tikra, kad taisyklingai ištariau vardus. Ir prašau rašyti aiškiai.

Galiausiai ji pažvelgė į mane.

— Eime.

— Luktelėkit sekundėlę, — sustabdė Karlsonas. — Norėtume užduoti jūsų klientui kelis klausimus.

— Ne.

— Ne? Tiesiog šitaip?

— Būtent šitaip. Jūs su juo nekalbėsite. Jis nekalbės su jumis. Niekada. Supratote?

— Taip, — atsakė Karlsonas.

Ji atsigręžė į Stouną.

— Taip, — pakartojo ir Stounas.

— Puikūs vaikinai. O dabar atsakykit — jūs suimate daktarą Beką?

— Ne.

Ji atsigręžė į mane.

— Ko laukiate? — sušnypštė man. — Dingstam iš čia.

Iki patogiai ir saugiai įsitaisėme limuzine, Hestera Krimštein neištarė nė žodžio.

— Kur pageidautumėte jus nuvežti? — paklausė ji.

Pasakiau vairuotojui klinikos adresą.

— Papasakokite man apie apklausą, — paprašė Krimštein. — Nieko nepraleiskite.

Kiek galėdamas geriau atpasakojau savo pokalbį su Karlsonu ir Stounu. Hestera Krimštein klausėsi net nežiūrėdama į mane. Ji išsitraukė storą savo darbo kalendorių ir pradėjo versti lapus.

— Taigi dėl tų jūsų žmonos nuotraukų, — ištarė ji, kai baigiau pasakoti. — Fotografavote ne jūs?

— Ne.

— Ir pasakėte šitai tiedviem?

Linktelėjau.

Ji papurtė galvą.

— Gydytojai. Jie visada prasčiausi klientai. — Krimštein atmetė nuo veido plaukų sruogą. — Na ką gi, tai buvo kvaila, bet nieko tragiška. Sakėte niekada anksčiau nematęs tų nuotraukų?

— Niekada.

— Bet kai tiedu šito jūsų paklausė, jūs pagaliau prikandote liežuvį.

— Taip.

— Jau geriau, — linktelėdama ištarė ji. — Ta istorija, iš kur ant jos kūno atsirado mėlynės — ar tai tiesa?

— Atsiprašau?

Krimštein užvertė savo darbo kalendorių.

— Klausykit, Bekai. Šona sakė, kad visi jus vadina Beku, tai gal neprieštarausit, kad ir aš taip vadinsiu?

— Ne, neprieštarausiu.

— Puiku. Klausykit, Bekai, jūs gydytojas, tiesa?

— Tiesa.

— Taigi mokate būti tolerantiškas ir švelnus.

— Stengiuosi.

— O aš — ne. Nė trupučio. Norite tolerancijos ir švelnumo, tada susiveržkite diržą ir pasisamdykite Ričardą Simonsą. Taigi praleiskim visus tuos „atsiprašau", „atleiskite" ir visas kitas mandagias nesąmones, gerai? Tiesiog atsakinėkite į mano klausimus. Ta istorija apie automobilio avariją — tiesa?

— Taip.

— Nepamirškit, kad federalai viską patikrins. Juk žinote ar ne?

— Žinau.

— Gerai, puiku, taigi išsiaiškinome. — Krimštein atsikvėpė. — Tai gal jūsų žmona paprašė kokio draugo nufotografuoti? Gal dėl draudimo ar dėl kažkokių kitų priežasčių? Jei kada nors sugalvotų pateikti ieškinį? Tokia prielaida gali atrodyti visai logiška, jei mums reikėtų ją apginti.

Man tai neatrodė logiška, tačiau nutylėjau.

— Taigi klausimas *numero uno*: kur buvo tos nuotraukos, Bekai?

— Nežinau.

— Tai iš kur federalai jas gavo? Ir kodėl jos viešumon iškilo būtent dabar?

Papurčiau galvą.

— Ir visų svarbiausia, ką jie bando jums prikabinti? Jūsų žmona nužudyta prieš aštuonerius metus. Šiek tiek vėloka kapstytis. — Ji atsilošė ir kelias minutes mąstė. Paskui pakėlė galvą ir gūžtelėjo pečiais. — Nesvarbu. Kai kam paskambinsiu ir išsiaiškinsiu, kas čia vyksta. O per tą laiką jūs nekrėskite kvailysčių. Niekam nieko nesakykite. Supratote?

— Taip.

Ji vėl atsilošė ir susimąstė.

— Man tai nepatinka, — sušnibždėjo ji. — Nė trupučio nepatinka.

11

1970-ųjų gegužės dvyliktąją Džeremijus Renvėjus ir dar trys radikalai įvykdė sprogimą Rytų valstybinio universiteto Chemijos katedroje. Sklido kalbos, kad karo mokslininkai, mėgindami sukurti galingesnę napalmo bombą, naudojosi universiteto laboratorijomis. Keturi studentai, kurie iš tuštybės pasivadino „laisvės šaukliais", nusprendė surengti dramatišką ir įspūdingą pasipriešinimo akciją.

Tuo metu Džeremijus Renvėjus nežinojo, ar gandai teisingi. Dabar, prabėgus daugiau nei trisdešimčiai metų, jis abejojo. Nesvarbu. Sprogimas nesužalojo nė vieno laboranto. Tačiau įtartinu paketu susidomėjo du universiteto apsaugininkai. Kai vienas jų jį pakėlė, paketas sprogo — abu vyrai žuvo.

Abu turėjo vaikų.

Po dviejų dienų buvo sučiuptas vienas Džeremijaus kolega „laisvės šauklys". Jis ir šiandien kalėjime. Kitas 1989-aisiais mirė nuo žarnyno vėžio. Trečioji, Evelina Kosmyr, buvo sučiupta 1996-aisiais. Šiuo metu ji atlieka septynerių metų įkalinimo bausmę.

Džeremijus tą naktį pasitraukė į miškus ir niekada nebeiškišo iš

ten nosies. Jam retai pasitaikydavo proga pamatyti žmogų, pasiklausyti radijo ar pažiūrėti televizorių. Tik vieną kartą per visą tą laiką pasinaudojo telefonu — ir tik tada, kai įvyko nelaimė. Jo vienintelė sąsaja su išoriniu pasauliu — laikraščiai. Nors apie tai, kas įvyko prieš aštuonerius metus, jie informavo neteisingai.

Gimęs ir augęs šiaurės vakarų Džordžijos prieškalnėse, Džeremijaus tėvas savo sūnų mokė, kaip išgyventi atsidūrus įvairiausiose situacijose. Visus jo mokymus galima apibūdinti vienintele fraze: pasitikėk gamta, o ne žmogumi. Džeremijus tą tiesą kurį laiką buvo pamiršęs. O dabar ja gyveno.

Baimindamasis, kad jo bus ieškoma gimtosiose apylinkėse, pasitraukė į Pensilvanijos miškus. Slapstėsi įsikurdamas vienoje vietoje nakčiai ar dviem, kol galiausiai rado patogų ir saugų prieglobstį prie Šarmano ežero. Čia stovėjo seni stovyklos namukai, kuriuose žmogus galėjo prisiglausti atšiauriomis oro sąlygomis. Prie ežero retai atvykdavo poilsiautojai — daugiausia tik vasarą ir tik savaitgaliais. Džeremijus galėjo susimedžioti elnių ir maitintis jų mėsa. Kelis kartus per metus, kai prie ežero užvirdavo gyvenimas, jis paprasčiausiai pasislėpdavo arba pasitraukdavo toliau į vakarus.

Arba stebėdavo.

Vaikams, kurie atvykdavo čia poilsiauti, jis tapo Baubu.

Ir dabar Džeremijus pasislėpęs tyliai stebėjo pareigūnus tamsiomis neperpučiamomis FTB striukėmis. Tos trys geltonos didžiosios raidės vis dar raižė jam širdį.

Niekas nesivargino geltona juosta aptverti vietovės tikriausiai dėl to, kad čia nuošali vieta. Renvėjus visiškai nenustebo, kad jie rado kūnus. Taip, aniedu vyrai buvo gerai ir giliai palaidoti, bet jis geriau nei kas kitas žinojo, kad paslaptys nelieka neatskleistos. Jo buvusi nusikaltimo bendrininkė Evelina Kosmyr, kuri iki sučiumpant buvo persikūnijusi į tobulą Ohajo priemiesčio motiną, tai irgi žinojo. Džeremijus neprarado gebėjimo ironizuoti.

Jis slėpėsi brūzgynuose. Puikiai mokėjo užsimaskuoti. Jie jo nepastebės.

Džeremijus prisiminė naktį, kai žuvo tiedu vyrai — netikėti šūviai, kastuvų bilsnojimai į žemę, iš gilios duobės išmetamų grumstų dunksėjimas. Renvėjus net svarstė, gal papasakoti viską teisėsaugai.

Žinoma, anonimiškai.

Tačiau galiausiai nutarė nerizikuoti. Džeremijus buvo įsitikinęs, kad žmonių įkalinti negalima, nors kai kas tokias bausmes išgyvendavo. Džeremijus negalėtų. Jo pusbrolis Peris buvo aštuoneriems metams įkalintas federaliniame kalėjime. Dvidešimt tris valandas per parą jam tekdavo praleisti mažutėje kameroje. Vieną rytą Peris mėgino nusižudyti stačia galva nerdamas į cemento sieną.

Taip nutiktų ir Džeremijui.

Taigi nutarė laikyti liežuvį už dantų ir niekur nesikreipė. Bent jau aštuonerius metus.

Tačiau apie tą naktį jis daug galvojo. Mąstė apie jauną nuogą moterį. Apie laukiančius vyrus. Apie grumtynes prie automobilio. Prisiminė tą bjaurų drėgną medinės lazdos, atsitrenkiančios į kūną, garsą. Galvojo apie vyrą, paliktą mirti.

Ir mąstė apie melą. Labiausiai jam nerimą kėlė melas.

12

Kai grįžau į kliniką, laukiamasis jau buvo pilnas šnarpščiančių ir nekantraujančių pacientų. Televizoriaus, sujuntgo su vaizdo grotuvu, ekrane sukosi „Undinėlė“ — pasibaigia, ir vėl iš naujo; dėl daugybės peržiūrų spalvos jau buvo išblukusios, neryškios. Po valandų, praleistų su FTB agentais, mano mintys sukosi kaip ta vaizdo kasetė. Vis iš naujo prisiminiau Karlsono (jis neabejotinai buvo viršesnis) žodžius, bandžiau suprasti, ko jis iš tikrųjų ieško, tačiau viskas tik dar labiau apsiblausė ir tolo nuo realybės. Ir dar man įsiskaudėjo galvą.

— Sveiki, daktare.

Tairesas Bartonas pašoko. Jis vilkėjo plačias kaip maišas kelnes ir gerokai per didelį švarką — viskas buvo to paties dizainerio, apie kurį nieko nebuvau girdėjęs, tačiau netrukus išgirsiu.

— Labas, Tairesai, — atsakiau.

Jis stipriai pakratė man ranką — tas gestas labiau priminė šokio judesį: jis vedė, o aš dariau viską iš paskos. Tairesas su Latiša turėjo šešiametį sūnų Tidžėjų. Tidžėjus sirgo hemofilija. Be to, buvo aklas. Susipažinau, kai jį, dar kūdikį, skubiai atgabeno į kliniką — tada Tairesui grėsė antrasis suėmimas. Jis visiems skelbė, kad tądien išgelbėjau jo sūnui gyvybę. Perdėta.

Bet galbūt aš išgelbėjau Tairesą.

Jis manė, kad dėl to mes tapome draugai — lyg jis būtų liūtas, o aš — pelė, išplėšta jam iš nasrų. Tairesas liovėsi kratyti mano ranką ir įkišo dvi šimtines, tarsi būčiau metrdotelis.

Jis mirktelėjo.

— O dabar gerai pasirūpinkit mano berniuku.

— Žinoma.

— Jūs geriausias, daktare. — Jis ištiesė savo vizitinę kortelę, ant kurios nebuvo nei vardo, nei adreso, nei pareigų pavadinimo. Tik mobiliojo telefono numeris. — Jei ko prireiks, skambinkite.

— Turėsiu omeny, — atsakiau.

Tairesas vėl mirktelėjo.

— Kad ir kada prireiktų.

— Taip, ačiū.

Banknotus įsidėjau į kišenę. Jau šešerius metus vyksta tas pats. Dirbdamas čia mačiau daug narkotikų prekeivių, tačiau nepažinojau nė vieno, kuris išgyventų šešerius metus.

Tų pinigų, žinoma, nepasilikdavau sau. Atiduodavau juos Lindos labdarai. Žinau, tai neteisėta, bet, mano manymu, geriau jau pinigai tegul atitenka labdarai nei narkotikų prekeiviui. Nenutuokiau, kiek pinigų turėjo Tairesas. Jis visada važinėjo naujausiu automobiliu, nors mėgstamiausias buvo BMW tamsintais langais;

jo vaiko drabužėliai buvo brangesni už bet kurį skudurą iš mano spintos. Nepaisant to, vaiko motina buvo prisiregistravusi „Medicaid“, taigi vizitai pas gydytoją jiems nieko nekainavo.

Aišku, kad siutina.

Taireso mobilusis užgrojo kažkokį hiphopo ritmą.

— Turiu atsiliepti, daktare.

— Žinoma, — vėl atsakiau.

Kartais supykstu. O kas nesupyktų? Tačiau, kita vertus, čia ateidavo tikri vaikai. Jie skaudino. Neteigiu, kad visi jie nuostabūs. Visai ne. Kartais gydau tokius, kurie, tikrai žinau, per gyvenimą nepadarys nieko gera. Bet jie vaikai, ir jie bejėgiai. Jie silpni ir negali apsiginti. Patikėkite manimi, mačiau žmogaus protu nesuvokiamų pavyzdžių.

Taigi visą dėmesį skyriau vaikams.

Dirbti turėjau tik iki vidurdienio, tačiau dėl kelionės į FTB būstinę priiminėjau pacientus iki trečios. Suprantama, visą dieną galvojau apie apklausą. Mintyse vis iškildavo tos mėlynėmis ir nubrozdinimais nusėto Elizabetos kūno nuotraukos.

Kas galėjo apie jas žinoti?

O atsakymas, kai geriau pagalvojau, atrodė toks akivaizdus. Pasilenkiau ir paėmiau telefoną. Daugybę metų nerinkau to numerio, tačiau puikiai jį prisiminiau.

— Šajes fotostudija, — atsiliepė moteris.

— Sveika, Rebeka.

— Dievulėliau. Kaip laikaisi, Bekai?

— Gerai. O tu?

— Neblogai. Velniškai užsiėmusi.

— Per daug dirbi.

— Jau nebe. Pernai ištekėjau.

— Žinau. Atleisk, kad nedalyvavau.

— Niekai.

— Taip, bet vis tiek sveikinu.

— Tai kas gi nutiko?

— Noriu tavęs kai ko paklausti, — pasakiau.

— Aha.

— Apie tą avariją.

Išgirdau tylų atodūsį. Paskui įsivyravo tyla.

— Prisimeni avariją? Tą, prieš Elizabetos nužudymą?

Rebeka Šajes, artimiausia mano žmonos draugė, nieko neatsakė.

Atsikrenkščiau.

— Kas vairavo?

— Ką? — klausimas buvo skirtas ne man. — Gerai, luktelėkit. — Paskui jau kreipėsi į mane: — Klausyk, Bekai, kažkas atėjo. Gal aš tau paskambinsiu šiek tiek vėliau?

— Rebeka...

Ji jau buvo padėjusi ragelį.

Atskleisiu jums vieną tiesą — nelaimė sielai išeina į gera.

Neginčijamas faktas: išgyvenęs artimų žmonių mirtį tapau geresnis. Gal atrodo miglota, tačiau taip jau yra. Žinoma, neteigiu, kad verta patirti netektis, kad mirtys atsiperka ar panašiai, bet esu įsitikinęs, jog dabar esu geresnis žmogus nei buvau. Dabar subtiliau jaučiu, kas svarbu. Labiau suprantu žmonių skausmą.

Buvo laikai (dabar tai kelia juoką), kai mane jaudino, kokiam klubui priklausau, kokį automobilį vairuoju, koks koledžo laipsnio diplomas kabo ant mano sienos ir visos panašios nesąmonės. Norėjau tapti chirurgu, nes žmonės jais žavėjosi. Troškau padaryti įspūdį vadinamiesiems draugams. Svajojau tapti svarbiu žmogumi.

Kaip jau sakiau — juokinga.

Kai kas gali sakyti, kad mano asmenybės tobulėjimui turėjo įtakos branda. Iš dalies tiesa. Tačiau labiausiai pasikeičiau todėl, kad gyvenau vienas. Mudu su Elizabeta buvome pora, viena esybė.

Ji buvo tokia gera, kad galėjau sau leisti būti blogesnis, tarsi jos gerumas pakylėjo mudu abu, buvo lyg kosminis balansas.

Ir vis dėlto mirtis — puiki mokytoja. Tik pernelyg griežta.

Labai norėčiau pasakyti, kad išgyvenęs tragediją atradau kažkokią sukrečiančią absoliučią tiesą, kurią galėčiau atskleisti ir jums. Deja. Lenda banalios frazės: žmonės tokie, kokių ir tikiesi, gyvenimas brangus, valdo materializmas, svarbūs maži dalykai, gyvenimas — tik akimirka. Galiu ir aš pakartoti jums visas tas banalybes. Galite klausytis, tačiau to neišgyvensite. O tragedija tai įkala. Priverčia išgyventi sieloje. Dėl tragedijos laimingesnis gal ir netapsi, tačiau geresnis — tikrai.

Kad ir kaip būtų ironiška, dažnai pagalvoju, jog norėčiau, kad Elizabeta dabar pamatytų mane. Nors netikiu tomis fantazijomis, kad mirusieji iš viršaus mus stebi. Esu įsitikinęs — jie išeina amžiams. Ir vis tiek nesiliauju galvojęs, jog galbūt dabar esu jos vertas.

Religingesnis žmogus, ko gero, imtų svarstyti, ar tik ne todėl ji ir grįžo.

Rebeka Šajes buvo viena garsiausių nepriklausomų fotografių. Jos darbus spausdino visi didžiausi žurnalai, nors jos specializacija buvo gana keista — Rebeka fotografavo vyrus. Pavyzdžiui, profesionalius sportininkus, kurie sutikdavo pozuoti viršeliui.

Jos studija buvo Vakarų 32-ojoje gatvėje, netoli nuo Pensilvanijos stoties. Bjaurus statinę primenantis pastatas, kurio vienoje pusėje buvo sandėliai, dvokė nuo pirmajame aukšte laikomų arklių vežimų. Nusprendžiau nesinaudoti liftu, o lipti laiptais.

Rebeka skubėjo koridoriumi. Paskui ją išvargęs, juodai apsirengęs asistentas liaunomis it nendrės rankomis įsirėžęs tempė du aliumininius lagaminus. Rebeka tebeturėjo tas nepaklusnias izraelitiškas garbanas: jos ugniniai plaukai raitėsi kas sau ir laisvai krito ant pečių. Akys buvo didelės ir žalios, ir nepastebėjau, kad per tuos aštuonerius metus ji būtų pasikeitusi.

Pamačiusi mane sulėtino žingsnį.

— Netinkamas laikas, Bekai.

— Gaila, — ištariau.

— Turiu fotosesiją. Gal galėtume pasikalbėti vėliau?

— Ne.

Ji sustojo, kažką sušnibždėjo liesajam asistentui ir tarė:

— Na, gerai, sek paskui mane.

Studijos betoninės sienos buvo nudažytos baltai, lubos aukštos. Visur pristatyta daugybė apšvietimo skėčių ir juodų ekranų, mėtėsi nemažai ilgintuvų. Rebeka ėmė raustis tarp fotojuostų — apsimetė užsiėmusi.

— Papasakok man apie avariją, — pasakiau aš.

— Nesuprantu, Bekai. — Ji atidarė dėžutę, padėjo ją, uždengė dangtį, paskui vėl atidengė. — Mes veik nesikalbėjome... kiek... aštuonerius metus, ar ne? Ir staiga tu imi karštligiškai domėtis sena automobilio avarija?

Susikryžiavau rankas ant krūtinės ir laukiau.

— Kodėl, Bekai? Po šitiek laiko. Kam tau reikia žinoti?

— Papasakok.

Ji nepakėlė akių. Nepaklusnios garbanos uždengė beveik pusę veido, tačiau ji nė nemėgino jų nustumti šalin.

— Man jos trūksta, — ištarė ji. — Ir tavęs.

Nieko neatsakiau.

— Aš skambinau, — sušnibždėjo Rebeka.

— Žinau.

— Bandžiau palaikyti ryšį. Norėjau būti su tavimi.

— Apgailestauju, — ištariau.

Ir tai buvo tiesa. Rebeka buvo geriausia Elizabetos draugė. Prieš mudviem susituokiant jos drauge nuomojosi butą netoli Vašingtono parko. Man reikėjo atsakyti į jos skambučius, pasikviesti ją kur nors ar ką panašaus. Tačiau šito nepadariau.

Sielvartas gali būti egoistiškas.

— Elizabeta man pasakojo, kad judvi buvote pakliuvusios į

nedidelę avariją, — tęsiau aš. — Sakė, kad kalta buvo ji. Neatidžiai vairavo. Ar tai tiesa?

— Koks dabar skirtumas?

— Didelis.

— Nesuprantu.

— Ko bijai, Rebeka?

Dabar nutilo ji.

— Tai įvyko avarija ar ne?

Jos pečiai suglebo, lyg būtų užgulusi sunki našta. Kelis kartus giliai įkvėpė ir nuleido galvą.

— Nežinau.

— Ką nori tuo pasakyti: „Nežinau"?

— Ji man irgi sakė, kad įvyko avarija.

— O tavęs ten nebuvo?

— Ne. Tu buvai išvykęs iš miesto, Bekai. Vieną vakarą grįžau namo, Elizabetą jau radau ten. Su mėlynėmis. Paklausiau, kas nutiko. Atsakė, kad įvyko avarija ir kad jei kas nors klaustų, tai mudvi važiavome mano mašina.

— Jei kas nors klaustų?

Pagaliau Rebeka pakėlė akis.

— Manau, ji turėjo omeny tave, Bekai.

Mėginau susivokti.

— Tai kas gi iš tiesų nutiko?

— Ji nepasakojo.

— Ar nuvežei ją pas gydytoją?

— Ji man neleido. — Rebeka kažkaip keistai pažvelgė į mane. — Vis tiek nesuprantu. Kodėl dabar šito manęs klausi?

Niekam nesakyk.

— Tiesiog mėginu išsiaiškinti.

Ji linktelėjo, tačiau nepatikėjo. Nė vienas mudviejų nebuvome geri melagiai.

— Ar nufotografavai ją? — pasiteiravau.

— Nufotografavau?

— Jos sužeidimus. Po avarijos.

— Dieve, ne. Kodėl būčiau turėjusi tai daryti?

Velniškai geras klausimas. Sėdėjau ir galvojau apie tai. Nežinau, ar ilgai.

— Bekai?

— Taip.

— Atrodai siaubingai.

— O tu ne, — ištariau.

— Aš įsimylėjusi.

— Tau tinka.

— Ačiū.

— Ar jis geras vyrukas?

— Pats geriausias.

— Tada galbūt jis vertas tavęs.

— Galbūt. — Ji pasilenkė ir pabučiavo man į skruostą. Geras jausmas, raminantis. — Kažkas nutiko, tiesa?

Šį kartą išvengiau tiesos.

— Nežinau, — teištariau.

13

Šona su Hestera Krimštein sėdėjo prašmatniame advokatų biure pačiame miesto centre. Hestera baigė kalbėtis telefonu ir padėjo ragelį.

— Niekas per daug nesileidžia į kalbas, — tarė ji.

— Bet jie jo nesuėmė?

— Ne. Dar ne.

— Kas čia darosi? — paklausė Šona.

— Kiek suprantu, jie mano, kad Bekas nužudė savo žmoną.

— Visiška nesąmonė, — pareiškė Šona. — Jis gulėjo ligoninėje, negi reikia garsiai tai išrėkti? Žudikas Rojus laukia mirties bausmės.

— Bet ne už jos nužudymą, — atšovė advokatė.

— Ką?

— Kelertonas įtariamas nužudęs mažiausiai aštuoniolika moterų. Jis prisipažino nužudęs keturiolika, tačiau surinkta tik dvylikos žmogžudysčių įrodymai. To pakanka. Na, kiek vienam žmogui reikia mirties nuosprendžių?

— Tačiau juk visi žino, kad tai jis nužudė Elizabetą.

— Pataisau: visi *žinojo*.

— Nesuprantu. Kaip jie gali manyti, kad Bekas su tuo susijęs?

— Nežinau, — atsakė Hestera. Ji užsikėlė kojas ant stalo ir susidėjo rankas už galvos. — Bent jau kol kas. Tačiau turime būti budrūs.

— Kaip suprasti?

— Pirma, turime pripažinti, kad federalai stebi kiekvieną jo žingsnį. Telefoninių pokalbių įrašai, sekimas ir panašiai.

— Tai ką?

— Ką nori pasakyti?

— Jis nekaltas, Hestera. Tegul jie sau stebi.

Hestera pakėlė akis ir papurtė galvą.

— Nebūk naivi.

— Ką, po velnių, tai reiškia?

— Tai reiškia, kad jei jie įrašys, jog pusryčiams jis valgo kiaušinius, tai jau kažkas. Jis privalo būti atsargus. Bet yra dar kai kas.

— Kas?

— Federalai rengiasi pričiupti Beką.

— Kaip?

— Nežinau, bet patikėk, jie taip ir padarys. Jie nusistatę prieš tavo draugą. Ir prabėgo aštuoneri metai. Vadinasi, jie skuba. O skubantys federalai bjaurūs, pamina konstitucijos teises.

Šona atsilošė ir susimąstė apie keistus elektroninius laiškus iš „Elizabetos“.

— Kas yra? — pasiteiravo Hestera.

— Nieko.

— Neslėpk nuo manęs, Šona.

— Aš ne klientė.

— Nori pasakyti, kad Bekas ne viską man papasakojo?

Staiga Šonai į galvą šovė siaubingai ją išgąsdinusi mintis. Ji dar šiek tiek apie tai pagalvojo, apsvarstė įvairius variantus ir priėjo išvadą.

Logiška, tačiau Šona tikėjosi — ne, meldėsi, kad tai būtų netiesa. Ji pašoko ir nuskubėjo prie durų.

— Turiu eiti.

— Kas vyksta?

— Paklausk savo kliento.

Specialieji agentai Nikas Karlsonas ir Tomas Stounas įsitaisė ant tos pačios sofos, kuri visai neseniai Bekui sukėlė tiek nostalgiškų prisiminimų. Priešais juos, susidėjusi rankas ant kelių, sėdėjo Kim Parker, Elizabetos motina. Jos veidas buvo šaltas tarsi vaškinė kaukė. Hoitas Parkeris žingsniavo pirmyn atgal.

— Tai kas čia tokio svarbaus, kad negalėjote pasakyti telefonu? — paklausė Hoitas.

— Norime užduoti jums kelis klausimus, — tarė Karlsonas.

— Apie ką?

— Apie jūsų dukrą.

Parkeriai įsitempė.

— Tiksliau, norėtume paklausinėti apie jos santykius su savo vyru, daktaru Deividu Beku.

Hoitas ir Kim susižvalgė.

— Kodėl? — pasiteiravo Hoitas.

— Tai susiję su šiuo metu vykstančiu tyrimu.

— Kas susiję? Jos jau aštuoneri metai nėra tarp gyvųjų. Jos žudikas jau laukia mirties bausmės.

— Prašytume, detektyve Parkeri. Mes visi vienoje pusėje.

Kambaryje buvo tvanku ir sausa. Kim Parker lūpos įsitempė ir ėmė virpėti. Hoitas pažvelgė į žmoną, o paskui linktelėjo agentams.

Karlsonas įbedė akis į Kim.

— Ponia Parker, kaip jūs apibūdintumėte savo dukters ir jos vyro santykius?

— Jiedu buvo labai artimi, be galo vienas kitą mylėjo.

— Neturėjo bėdų?

— Ne, — užtikrino ji. — Jokių.

— Ar galėtumėte pavadinti daktarą Beką žiauriu žmogumi?

Klausimas, atrodė, ją pribloškė.

— Ne, tikrai ne.

Agentai atsigręžė į Hoitą. Šis pritariamai linktelėjo.

— Ar daktaras Bekas kada nors mušė jūsų dukrą?

— Ką?

Karlsonas pabandė išspausti malonią šypseną.

— Jei tik galėtumėte atsakyti į klausimą.

— Niekada, — atrėžė Hoitas. — Niekas nemušė mano dukters.

— Esate tikri?

— Visiškai, — jo balsas nuskambėjo griežtai.

Karlsonas atsigręžė į Kim.

— Ponia Parker?

— Jis ją labai mylėjo.

— Suprantu, ponia. Tačiau daug savo žmonas mušančių vyrų teigia jas labai mylį.

— Jis niekada jos nemušė.

Hoitas liovėsi žingsniavęs.

— Kas čia vyksta? — piktai paklausė jis.

Karlsonas akimirką žiūrėjo į Stouną.

— Jei leistumėte, norėčiau parodyti jums kelias fotografijas. Jos truputį sukrės, tačiau, manau, tai svarbu.

Stounas ištiesė Karlsonui manilinį voką. Pareigūnas jį atidarė. Vieną po kitos jis ant stalelio išdėliojo sumuštos Elizabetos nuotraukas. Stebėjo, kokia bus reakcija. Kim Parker, kaip ir tikėjosi, riktelėjo. Hoito Parkerio veidas persikreipė ir apsiblausė.

— Iš kur jas gavote? — tyliai pasiteiravo Hoitas.

— Ar esate anksčiau jas matę?

— Ne, — atsakė Parkeris. Jis pažvelgė į žmoną. Ši papurtė galvą.

— Tačiau prisimenu tas mėlynes, — pridūrė Kim Parker.

— Kada tai buvo?

— Tiksliai nepamenu. Po kiek laiko ji buvo nužudyta. Tačiau kai jas mačiau, jos buvo... — ji ieškojo tinkamiausio žodžio, — ...ne tokios ryškios.

— Ar dukra jums pasakė, iš kur jos atsirado?

— Sakė, kad pateko į automobilio avariją.

— Ponia Parker, mes susisiekėme su jūsų dukters draudimo bendrove. Ji niekuomet nepranešė apie automobilio avariją. Patikrinome policijos bylas. Niekas niekada nepateikė jai ieškinio. Ir joks policininkas niekada nepildė jokio raporto.

— Tai ką gi norite pasakyti? — įsiterpė Hoitas.

— Tik štai ką: jei jūsų duktė nebuvo patekusi į avariją, iš kur atsirado tos mėlynės?

— Manote, čia jos vyro darbas?

— Prie šios teorijos mes dirbame.

— Kokiu pagrindu?

Agentai dvejojo. O tai reiškė: tik ne moteriai girdint arba ne civilių ausims. Hoitas suprato.

— Kim, ar neprieštarausi, jei kelias minutes pasikalbėsiu su agentais akis į akį?

— Ne, — atsakė mis Parker ir atsistojusi drebančiomis kojomis patraukė prie laiptų. — Būsiu miegamajame.

Kai žmona išėjo, Hoitas tarė:

— Gerai, klausau jūsų.

— Mes manome, kad daktaras Bekas ne tik mušė jūsų dukterį, — pareiškė Karlsonas. — Mes manome, kad jis ją nužudė.

Hoitas pažvelgė į Karlsoną, paskui į Stouną, vėl į Karlsoną lyg kažko laukdamas. Tačiau nieko nesulaukęs nuėjo prie krėslo.

— Norėčiau, kad pamėgintumėt paaiškinti, — sušnibždėjo jis.

14

Ką dar Elizabeta slėpė nuo manęs?

Žingsniuodamas Dešimtąja aveniu *Quick-n-Park* link vis mąsčiau apie tas fotografijas — bandžiau sau įteigti, kad jose užfiksuotos tik anos autoavarijos pasekmės. Prisiminiau, kaip anuomet Elizabeta atsainiai traktavo tą įvykį. Tik nedidelė avarija, teigė ji. Nieko baisaus. Kai paprašiau papasakoti smulkiau, nukreipė kalbą kitur.

Dabar supratau, kad tada žmona man melavo.

Galėčiau tvirtinti, neva Elizabeta man niekada nemelavo, bet šiomis aplinkybėmis vargu ar rasčiau įtikinamų argumentų. Tačiau vis dėlto tai buvo pirmasis man paaiškėjęs melas. Spėju, mudu abu turėjome savų paslapčių.

Priėjęs prie *Quick-n-Park* pastebėjau kai ką keista — tiksliau sakant, vieną žmogų. Prie kampo stovėjo vyras gelsvai rudu apsiaustu.

Jis žiūrėjo į mane.

Ir man jis buvo matytas. Ne, nepažinojau jo, tačiau vis tiek manęs neapleido *déjà vu* nuojauta. Jau esu matęs tą vyrą. Netgi šįryt. Tik kur? Mintyse perkračiau visus šio rytmečio įvykius ir prisiminiau: kai aštuntą valandą užvažiavau kavos, tas vyras gelsvai rudu apsiaustu irgi ten buvo. Stovėjo „Starbuck's" automobilių aikštelėje.

Ar aš įsitikinęs?

Ne, žinoma, ne. Nudelbiau akis ir nuskubėjau prie patarnautojo būdelės. Stovėjimo aikštelės prižiūrėtojas — ženklelis bylojo esą jis Karlas — žiūrėjo televizorių ir valgė sumuštinį. Jis dar keliasdešimt sekundžių spoksojo į ekraną ir tik paskui atsigręžė į mane. Tada lėtai nusipurtė trupinius, paėmė mano bilietą ir pažymėjo. Paskubom sumokėjau, ir Karlas padavė man raktelius.

Vyras gelsvai rudu apsiaustu tebestoviniavo toje pačioje vietoje. Eidamas prie mašinos turėjau labai pasistengti, kad nežiūrėčiau į jį. Įlipau į automobilį, užvedžiau variklį ir, įsukęs į Dešimtąją aveniu, žvilgtelėjau į galinio vaizdo veidrodėlį.

Vyras geltonai rudu apsiaustu nė nežvilgtelėjo į mane. Stebėjau vaizdą veidrodėlyje visą laiką iki pasukau į Vestsaido greitkelį. Anas žmogus tikrai nežiūrėjo man įkandin. Man paranoja. Tiesiog kraustausi iš proto.

Taigi kodėl Elizabeta man melavo?

Vis galvojau apie tai, tačiau taip nieko ir nesugalvojau.

Dar trys valandos, kol gausiu žinutę *Bat Street* tinklalapyje. Trys valandos. Žmogau, turi kažkuo užsiimti, kad negalvotum. Nuo minčių apie tai, ką galiu išvysti kitame linijos gale, net suko pilvą.

Žinau, ką darysiu. Jau ir taip atidėliojau, kas neišvengiama.

Grįžęs namo senelį radau įprastoje vietoje — fotelyje, vieną. Televizorius buvo išjungtas. Slaugė rusiškai tarškėjo telefonu. Darbo laiku. Teks paskambinti į agentūrą, kad ją pakeistų.

Lūpų kampučiuose seneliui buvo prilipę kiaušinio gabalėlių, tad išsitraukiau nosinę ir švelniai nušluosčiau. Mūsų žvilgsniai susitiko, tačiau jo akys žvelgė kažkur už manęs. Prisiminiau mus visus prie ežero. Senelis mėgdavo vaidinti, kaip atrodo žmogus iki dietos ir po jos. Jis pasisukdavo šonu, susmukdavo, išpūsdavo pilvą ir sušukdavo: „Iki dietos!“. Paskui įtraukdavo pilvą, išsilenkdavo ir sucypdavo: „Po!“. Jam tai nuostabiai pavykdavo. Mano tėvas kvatodavo. Tėčio juokas buvo nepakartojamas, užkrečiantis. Jo kūnas visiškai atsipalaiduodavo. Ir aš taip mokėjau. Tačiau po jo mirties netekau šito gebėjimo. Niekada daugiau taip nesijuokiau. Atrodė kažkaip nepadoru tai daryti.

Išgirdusi, kad grįžau, slaugė greitai padėjo ragelį ir, plačiai šypsodamasi, įvinguriavo į kambarį. Net nesirengiau šypsotis.

Pažvelgiau į rūsio duris. Vis dar atidėliojau tai, kas neišvengiama.

Daugiau nebedelsiu.

— Likit su juo, — ištariau.

Slaugė nuleido galvą ir atsisėdo.

Rūsys buvo įrengtas dar tada, kai žmonės jų neįsirenginėjo. Taip ir atrodė. Kadaise buvęs rudas gauruotas kilimas lopais sumintas ir sudrėkęs. Betoninės sienos išlipintos apdailinėmis baltomis plytomis iš kažkokios neaiškios sintetinės medžiagos. Kelios nukritusios ant kilimo; kitos atšokusios, tačiau likusios prie sienos — lyg Akropolio kolonos.

Patalpos viduryje stovėjo teniso stalas, nusitrynęs iki pipirmėčių spalvos. Suplyšęs tinklas priminė barikadas po prancūzų kariuomenės puolimo. Raketės mėtėsi ant grindų.

Ant teniso stalo stovėjo kelios kartoninės dėžės, kai kurios apipelijusios. Kitos buvo sukrautos kampe. Seni drabužiai gulėjo sudėti į specialiai tam skirtas dėžes. Tačiau jie buvo ne Elizabetos. Šona su Linda pasirūpino juos išnešti. Spėju, atidavė labdarai. Tačiau keliose dėžėse buvo senų jos daiktų. Negalėjau jų išmesti ir negalėjau leisti, kad jie atitektų kitiems žmonėms. Net nežinau, kodėl. Juk kai kuriuos daiktus mes supakuojame, nukišame giliai į spintą nenorėdami jų daugiau matyti, tačiau vis tiek nesiryžtame visiškai jų atsisakyti. Kaip ir svajonių.

Nelabai prisiminiau, kur aš tai padėjau, bet žinojau, kad kažkur čia. Ėmiau raustis tarp senų fotografijų vis užmesdamas į jas akį. Pastebėjau, kad laikui bėgant nuotraukos vis mažiau žeidžia. Žalsvame fone pamatęs save ir Elizabetą pajutau, jog žiūriu kaip į nepažįstamus žmones.

Pasijutau nemaloniai.

Ėmiau raustis giliau dėžėje. Pirštų galiukai palietė kažką švelnaus, ir ištraukiau mokyklos teniso komandos, kuriai priklausė Elizabeta, diplomą. Nostalgiškai prisiminiau jos įdegusias kojas ir kaip Elizabetai lakstant palei tinklą šokinėjo jos kasa. Kortuose mano žmona visada atrodydavo tokia susikaupusi. Štai kuo ji buvo ypatinga. Jos smūgiai buvo stiprūs, ji puikiai padavi-

nėjo, tačiau labiausiai iš kitų bendraklasių ją išskyrė mokėjimas susikaupti.

Atsargiai padėjau diplomą atgal ir vėl ėmiau raustis. Tik pačiame dugne radau, ko ieškojau.

Elizabetos darbo kalendorių.

Po pagrobimo jo pageidavo ir policija. Jį surasti padėjo Rebeka. Manau, policija ieškojo kokių nors įkalčių — to paties, ką ir aš rengiausi daryti. Bet kai atsirado kūnas su išdegintu „K" ženklu, liovėsi ieškoti.

Susimąsčiau: kaip viskas aiškiai vedė prie Žudiko Rojaus. Man šovė viena mintis. Užbėgau aukštyn prie savo kompiuterio ir įsijungiau internetą. Susiradau Niujorko įkalinimo įstaigų sąrašą. Daugybė informacijos, tarp jos ir man reikalingas pavadinimas bei telefono numeris.

Atsitraukiau nuo kompiuterio ir surinkau Brigso sunkiųjų darbų kalėjimo numerį.

Ten kalėjo Žudikas Rojus.

Pasigirdus automatinio atsakiklio garsui surinkau reikiamą skaičių derinį. Dar po trijų signalų atsiliepė vyras:

— Vyresnysis inspektorius Braunas klauso.

Pasakiau jam, kad noriu aplankyti Elrojų Kelertoną.

— O kas jūs? — pasiteiravo pareigūnas.

— Daktaras Deividas Bekas. Mano žmona, Elizabeta Bek, buvo viena jo aukų.

— Aišku, — Braunas dvejojo. — Gal galėčiau paklausti, kodėl norite su juo susitikti?

— Ne.

Linijoje stojo tyla.

— Turiu teisę su juo pasimatyti, jei tik jis sutiks, — ištariau.

— Taip, žinoma, tačiau prašymas labai neįprastas.

— Bet aš vis tiek to prašau.

— Paprastai turėtų kreiptis jūsų advokatas...

— Neprivaloma, — pertraukiau jį. Aukoms skirtoje interneto svetainėje sužinojau, kad galiu pateikti prašymą ir pats. Jei Keler-

tonas panorės mane matyti, tada viskas gerai. — Aš tik noriu pasikalbėti su Kelertonu. Rytoj yra lankymo valandos, tiesa?

— Taip, tiesa.

— Tad jei Kelertonas sutiks, atvyksiu rytoj. Ar kas nors negerai?

— Ne, pone. Jei jis sutiks, tada viskas gerai.

Padėkojau ir padėjau ragelį. Ėmiausi veiksmų. Pasijutau velniškai gerai.

Darbo kalendorius gulėjo ant stalo šalia manęs. Vėl delsiau, nes užrašai gali būti gerokai skausmingesni, gerokai asmeniškesni nei fotografijos. Aukštos Elizabetos didžiosios raidės, tvirtai suraitytas „ts" junginys daugybė kilpų tarp raidžių, dešinėn pasvirusi rašysena...

Kokią valandą skaičiau. Ji buvo smulkmeniška. Beveik nesimatė sutrumpinimų. Nustebau, kad taip gerai pažinojau savo žmoną. Viskas buvo aišku, jokių staigmenų. Tiesą sakant, radau tik vieną man nesuprantamą užrašą.

Kalendoriaus lapelyje, ženklinančiame datą tris savaites iki jos mirties, buvo įrašas: PF.

Ir telefono numeris be vietovės kodo.

Kadangi visos kitos žymos buvo detalios, šis įrašas atrodė keistas. Neturėjau jokio supratimo, kokios vietovės kodas turėtų būti. Skambinta prieš aštuonerius metus. Nuo tada kodai keitėsi ne vieną kartą.

Pamėginau surinkti 201, tačiau niekas nesusijungė. Pabandžiau 973. Atsiliepė kažkokia senutė. Pasakiau, kad ji laimėjo nemokamą *New York Post* prenumeratą. Ji prisistatė. Inicialai nesutapo. Surinkau 212 — miesto kodą. Ir čia man pasisekė.

— Peterio Flanerio advokatų kontora, — vos ne žiovaudama atsiliepė moteris.

— Gal galėčiau pasikalbėti su ponu Flaneriu?

— Jis teisme.

— Norėčiau susitarti dėl susitikimo su ponu Flaneriu.

— Kreipiatės pagal reklaminį skelbimą?

— Skelbimą?

— Jūs sužeistas?

— Taip, — atsakiau. — Bet skelbimo nemačiau. Man jį rekomendavo draugas. Reikalas susijęs su medikų aplaidumu. Kreipiausi dėl rankos lūžio, o dabar net negaliu jos pajudinti. Netekau darbo. Ir visą laiką kenčiu skausmą.

Ji užrašė mane susitikimui rytoj po pietų.

Padėjau ragelį ir susiraukiau. Kokių reikalų turėjo Elizabeta su tuo Flaneriu — jis tikriausiai buvo teisininkas, nagrinėjantis nukentėjusių nuo nelaimingų atsitikimų bylas.

Nuo telefono garso net pašokau. Atsiliepiau vos įpusėjus skambučiui:

— Klausau.

— Kur tu? — paklausė Šona.

— Namie.

— Turi tuoj pat iš ten nešdintis, — pareiškė ji.

15

Agentas Karlsonas pažvelgė Hoitui Parkeriui tiesiai į akis.

— Kaip žinote, visai neseniai Šarmano ežero apylinkėse radome du lavonus.

Hoitas linktelėjo.

Sučirpė mobilusis telefonas. Stounas pakilo ir atsiprašęs nudrimblino į virtuvę. Hoitas atsigręžė į Karlsoną ir laukė.

— Mums žinoma oficiali jūsų dukters mirties versija, — tarė Karlsonas. — Ji su vyru, Deividu Beku, nuvažiavo ten atlikti kažkokį savo kasmetinį ritualą. Jiedu nusprendė išsimaudyti ežere. Žudikas Rojus pasislėpęs laukė. Jis primušė daktarą Beką ir pagrobė jūsų dukrą. Istorijos pabaiga.

— O jūs nemanote, kad viskas vyko būtent šitaip?

— Ne, Hoitai... ar galiu jus vadinti Hoitu?

Hoitas linktelėjo.

— Ne, Hoitai, mes taip nemanome.

— Tai kas, jūsų manymu, nutiko?

— Manau, jūsų dukrą nužudė Deividas Bekas ir kaltę suvertė žudikui maniakui.

Hoitas, dvidešimt aštuonerius metus išdirbęs Niujorko policijos departamente, mokėjo išlaikyti pusiausvyrą; nepaisant to, vis tiek loštelėjo atgal, lyg būtų gavęs smūgį į pasmakrę.

— Nagi, paklausykim.

— Gerai, pradėkime nuo pradžių. Bekas vežasi jūsų dukrą prie nuošalaus ežero, ar ne?

— Taip.

— Esate ten buvęs?

— Daugybę kartų.

— O?

— Mes visi draugavome. Mudu su Kim palaikėme artimus ryšius su Deivido tėvais. Taigi dažnai ten lankėmės.

— Tad pats žinote, kad ten nuošalu.

— Taip.

— Žvyruotas keliukas, o ženklą pamatysi tik tokiu atveju, jei apie jį žinai. Nuošalesnės vietos nė nesugalvosi. Jokių gyvybės ženklų.

— Kur link sukate?

—Argi ne atsitiktinumas, kad Žudikas Rojus patraukė tuo keliu?

Hoitas pakėlė rankas į dangų.

— O ar ne atsitiktinumas, kad iš viso kas nors susiduria su žudiku maniaku?

— Taip, tiesa, bet, kita vertus, galima ieškoti logikos. Kelertonas yra užpuolęs miesto gatvėje, automobiliu pagrobęs auką, net įsilaužęs į namus. Taigi pagalvokit. Jis pamato žvyruotą keliuką ir kažkodėl sugalvoja ten ieškoti aukos? Nesakau, kad toks variantas neįmanomas, tačiau labai jau neįtikėtinas.

— Tęskite, — paragino Hoitas.

— Jūs pritariate, kad oficialiai visų pripažintame scenarijuje daug logikos spragų.

— Visose bylose yra logikos spragų.

— Taip, tiesa, tačiau pamėginkime apsvarstyti alternatyvią teoriją. Sakykime, daktaras Bekas norėjo nužudyti jūsų dukrą.

— Kodėl?

— Na, pirmiausia dėl dviejų šimtų tūkstančių dolerių gyvybės draudimo poliso.

— Jam nereikia pinigų.

— Pinigų reikia visiems, Hoitai. Juk žinote tai.

— Manęs neįtikinsite.

— Klausykite, mes vis dar tiriame. Kol kas dar nežinome visų motyvų. Bet grįžkime prie mūsų scenarijaus, gerai?

Hoitas tik gūžtelėjo pečiais — darykit, kaip išmanot.

— Mes turime įrodymų, kad daktaras Bekas ją mušė.

— Kokių įrodymų? Turite kelias fotografijas. Elizabeta mano žmonai sakė pakliuvusi į automobilio avariją.

— Nagi, Hoitai, — Karlsonas mostelėjo ranka į nuotraukas. — Pažvelkit į savo dukters veido išraišką. Ar ji panaši į moters, patyrusios automobilio avariją?

„Ne, — pagalvojo Hoitas, — nepanaši", o garsiai paklausė:

— Iš kur gavote tas nuotraukas?

— Netrukus paaiškinsiu, tačiau grįžkime prie manojo scenarijaus, gerai? Akimirką įsivaizduokime, kad daktaras Bekas mušė jūsų dukrą ir kad toks jo polinkis vis stiprėjo.

— Labai jau daug prielaidų.

— Tiesa, tačiau pamėginkim. Pagalvokit apie oficialų scenarijų ir visas tas spragas. O dabar palyginkite: daktaras Bekas nusiveža jūsų dukrą į nuošalią vietą, kur nebus jokių liudininkų. Jis pasamdo du banditus, kad šie ją sučiuptų. Bekas žino apie Žudiką Rojų. Visi laikraščiai apie jį rašė. Be to, jūsų brolis darbavosi prie šios bylos. Ar jis kada nors kalbėjosi apie tai su jumis ar Beku?

Hoitas minutėlę patylėjo.

— Tęskite, — paskui ištarė.

— Tiedu pasamdyti banditai užpuola ir nužudo jūsų dukrą. Aišku, pirmiausia bus įtariamas jos vyras — kaip visada tokiose bylose, tiesa? Taigi tie banditai išdegina jos skruoste raidę „K". Ir, kaip žinome, visa kaltė suverčiama Žudikui Rojui.

— Tačiau Beką sumušė. Jo žaizdos buvo tikros.

— Aišku, tačiau mudu žinome, kad čia nesueina galai. Kaip Bekas galėtų paaiškinti, kodėl po užpuolimo liko sveikas? „Ei, spėkit, kas nutiko: kažkas pagrobė mano žmoną, tačiau mane paliko gyvą"? Kvaila. Tas smūgis į galvą neįtikina.

— Jam velniškai kliuvo.

— Jis bendradarbiavo su banditais, Hoitai. Matyt, šie apsiskaičiavo. Beje, dėl tų sužeidimų. Jis pasakoja kažkokią neįtikėtiną istoriją apie tai, kaip per stebuklą išsikapanojo iš vandens ir paskambino 911. Beko medicinos kortelės išrašą parodžiau keliems gydytojams. Jie vienbalsiai tvirtino, kad jūsų žento pasakojimas prieštarauja medicininei logikai. Po tokių sužeidimų šito padaryti neįmanoma.

Hoitas galvojo apie tai. Jis pats dažnai tuo stebėjosi. Kaip Bekas išgyveno ir dar sugebėjo iškviesti pagalbą?

— Kas dar? — paklausė Hoitas.

— Yra tvirtų įrodymų, kad Beką sumušė tiedu banditai, o ne Žudikas Rojus.

— Kokių įrodymų?

— Prie užkastų lavonų, kuriuos aptikome, radome ir beisbolo lazdą su kraujo likučiais. Visas DNR testas šiek tiek užtruks, tačiau, sprendžiant iš preliminarių rezultatų, kraujas Beko.

Į kambarį įkrypavo agentas Stounas ir sunkiai atsisėdo. Hoitas vėl paragino:

— Tęskit.

— Visa kita gana aišku. Tiedu banditai padarė savo darbą. Jie nužudė jūsų dukrą ir paliko Žudiko Rojaus ženklą. Tada sugrįžo pasiimti užmokesčio, o gal sugalvojo pareikalauti daugiau pinigų iš daktaro Beko. Nežinau. Šiaip ar taip, Bekui teko jų atsikratyti. Jis

susitarė susitikti su jais nuošaliose Šarmano ežero apylinkėse. Tie banditai tikriausiai manė turį reikalų su silpnu daktarėliu arba jis užpuolė juos nepasirengusius. Vienaip ar kitaip, Bekas juos nušovė ir užkasė lavonus drauge su beisbolo lazda bei visais kitais įkalčiais, kurie galėtų jį išduoti. Tobulas nusikaltimas. Niekas nesiejo jo su žmogžudyste. Reikia tai pripažinti. Jei ne netikėta sėkmė, lavonų niekada niekas nebūtų radęs.

Hoitas papurtė galvą.

— Čia tik velniška teorija.

— Yra dar kai kas.

— Kas?

Karlsonas žvilgtelėjo į Stouną. Šis parodė į savo mobilųjį.

— Ką tik sulaukiau keisto skambučio iš Brigso kalėjimo, — tarė Stounas. — Atrodo, jūsų žentas šiandien ten skambino ir paprašė pasimatymo su Žudiku Rojumi.

Dabar Hoitas atrodė iš tiesų priblokštas.

— Kokio velnio jis turėtų taip elgtis?

— Gal jūs mums papasakosit, — atsakė Stounas. — Tačiau turėkite omeny, kad Bekas žino, jog mes knaisiojamės. Ir staiga jam trūks plyš prireikia aplankyti žmogų, kurį pats pavertė jūsų dukters žudiku.

— Koks sutapimas, — pridūrė Karlsonas.

— Manote, jis bando užtrinti savo pėdsakus?

— O galite paaiškinti geriau?

Hoitas atsilošė ir pabandė ramiai viską apgalvoti.

— Kai ką praleidote.

— Ką?

Jis parodė į ant stalo gulinčias nuotraukas.

— Kas jas jums davė?

— Na, tam tikra prasme, — pradėjo Karlsonas, — manau, jas mums perdavė jūsų dukra.

Hoito veidas išblyško.

— Tiksliau tariant, jos sąjungininkai. Tokia Sara Gudhart. Jūsų dukters antrasis vardas ir šios gatvės pavadinimas.

— Nesuprantu.

— Nusikaltimo vietoje, — tęsė Karlsonas, — vieno bandito, Melvino Bartolos, bate radome mažutį raktelį. — Karlsonas ištraukė jį ir parodė. Hoitas paėmė raktelį ir įsistebeilijo, lyg šis galėtų duoti paslaptingą atsakymą. — Matote raides JCB?

Hoitas linktelėjo.

— Jungtinis centrinis bankas. Išsiaiškinome, kad raktas priklauso filialui, esančiam šiame mieste, adresu Brodvėjaus 1772. Raktas atrakina 174 dėžutę, registruotą Saros Gudhart vardu. Mes gavome orderį, leidžiantį atrakinti dėžutę.

Hoitas pakėlė galvą.

— Nuotraukos buvo ten? — pasiteiravo jis.

Karlsonas ir Stounas susižvalgė. Jie jau buvo nusprendę nepasakoti Hoitui visko apie tą dėžutę — bent jau kol bus aiškūs visų tyrimų rezultatai ir nebeliks abejonių, tačiau dabar abu agentai linktelėjo.

— Pagalvokite, Hoitai. Jūsų dukra laikė tas nuotraukas paslėptas seife. Priežastis akivaizdi. Norite dar? Mes apklausėme daktarą Beką. Jis prisipažino nieko nežinojęs apie tas nuotraukas. Jis jų nebuvo matęs. Kodėl jūsų dukrai būtų reikėję jas slėpti nuo vyro?

— Kalbėjotės su Beku?

— Taip.

— Ką jis dar pasakė?

— Ne per daugiausiai, nes pareikalavo advokato, — Karlsonas nutilo. Paskui palinko į priekį. — Ne paprasto advokato, jis paskambino Hesterai Krimštein. Ar toks elgesys jums panašus į nekalto žmogaus?

Hoitas mėgindamas susivaldyti įsitvėrė fotelio porankių.

— Jūs negalite nieko įrodyti.

— Ne, kol kas negalime. Bet mes žinome. Kartais tai jau pusė kovos.

— Taigi ką darysite?

— Mes galime tik viena, — Karlsonas nusišypsojo. — Daryti spaudimą tol, kol kas nors išlįs.

*

Laris Gandlis permąstė, kas įvyko per dieną, ir sumurmėjo sau panosėje:

— Negerai.

Pirma, FTB sulaiko Beką ir jį apklausia.

Antra, Bekas skambina fotografei Rebekai Šajes. Jis klausia jos apie seną automobilio avariją, į kurią buvo patekusi jo žmona. Paskui nuvyksta į Rebekos studiją.

Tikrai ne fotografuotis.

Trečia, Bekas skambina į Brigso kalėjimą ir pareiškia norįs susitikti su Elrojumi Kelertonu.

Ketvirta, Bekas skambina į Peterio Flanerio kontorą.

Visa tai labai keista. Ir visai negerai.

Erikas Vu padėjo telefono ragelį ir tarė:

— Jums tai nepatiks.

— Kas?

— Mūsų šaltinis iš FTB teigia, kad jie įtaria Beką savo žmonos nužudymu.

Gandlis vos nenugriuvo.

— Paaiškink.

— Šaltinis žino tik tiek. Kažkokiu būdu jie susiejo tuos du lavonus, rastus prie ežero, su Beku.

Labai keista.

— Parodyk man dar kartą tuos elektroninius laiškus, — paprašė Gandlis.

Erikas Vu ištiesė juos jam. Gandlis svarstė, kas juos galėjo atsiųsti, ir nemalonus jausmas pilve vis stiprėjo. Mėgino sudėlioti dėlionės detales. Gandlis visada stebėjosi, kaip tą naktį Bekui pavyko išlikti gyvam. O dabar jį stebino dar kai kas.

Ar išgyveno ir dar kas nors?

— Kiek valandų? — paklausė Gandlis.

— Pusė septynių.

— Bekas dar nebuvo atsidaręs to adreso Bat...

— *Bat Street*. Ne, nebuvo.

— Sužinojai dar ką nors apie Rebeką Šajes?

— Tik tai, ką jau žinojome. Artima Elizabetos Parker draugė. Jos gyveno viename bute iki Parker ir Beko vestuvių. Patikrinau senus telefoninius skambučius. Bekas metų metus jai neskambino.

— Tai kodėl susisiekė su ja dabar?

Vu gūžtelėjo pečiais.

— Matyt, panelė Šajes kažką žino.

Grifinas Skoupas pasakė labai aiškiai. Sužinok, ką gali, o paskui palaidok.

Ir pasinaudok Vu.

— Mums reikia su ja pasišnekučiuoti, — pareiškė Gandlis.

16

Šona pasitiko mane pirmajame dangoraižio, stovinčio Manhatane ir pažymėto Parko aveniu 462-uoju numeriu, aukšte.

— Eime, — be įžangų paliepė ji. — Kai ką viršuje tau parodysiu.

Žvilgtelėjau į laikrodį. Liko šiek tiek mažiau nei dvi valandos iki gausiu žinutę, pasieksiančią mane per *Bat Street* tinklalapį. Mudu įžengėme į liftą. Šona spustelėjo dvidešimt trečiojo aukšto mygtuką. Šviesytės ėmė kilti aukštyn, vis pypsėjo akliesiems skirtas signalas.

— Hestera privertė mane susimąstyti, — ištarė Šona.

— Apie ką?

— Ji pasakė, kad federalai skubės. Kad jie griebsis bet ko, kad tik tave pričiuptų.

— Ir ką?

Lifto signalas pranešė, kad atvykome.

— Luktelėk ir pamatysi.

Durys prasivėrė, ir priešais pamačiau pertvaromis išskirstytą

aukštą. Šiuolaikinė didmiesčių mada. Jei išlupęs lubas pažvelgtum iš viršaus, vargu ar suprastum, čia pastato aukštas ar labirintas. Nors, geriau pagalvojus, ir iš čia atrodė ne kitaip.

Šona nužingsniavo tarp galybės medžiaga išmuštų pertvarų. Nuskubėjau iš paskos. Bemaž pusiaukelėje ji pasuko kairėn, paskui dešinėn ir vėl kairėn.

— Gal man reikėtų pribarstyti duonos trupinių, — pajuokavau aš.

— Geras pasiūlymas, — jos balsas nuskambėjo rimtai.

— Ačiū, visą savaitę galvojau.

Ji nesijuokė.

— Kokia čia vieta? — paklausiau.

— Tai „DigiCom" firma. Mūsų agentūra kartais su ja bendradarbiauja.

— Kuo ji užsiima?

— Pamatysi.

Galiausiai įsukome į užgriozdintą „kabinetą", kur darbavosi jaunas pailgo veido ir labai liaunais it pianisto pirštais vyras.

— Čia Farelas Linčas. Farelai, susipažink su Deividu Beku.

Paspaudžiau tą liauną ranką.

— Sveikas, — pasisveikino Farelas.

Linktelėjau.

— Na, — paragino Šona, — atrakink.

Farelas Linčas pasisuko su kėde, kad matytų kompiuterį. Mudu su Šona sužiurome jam per petį. Plonyčiais pirštais jis pradėjo spausdinti.

— Atrakinta, — pareiškė jis.

— Rodyk.

Jis spustelėjo grįžimo mygtuką. Ekranas aptemo, o paskui pasirodė Hampri Bogartas. Jis vilkėjo neperšlampamą apsiaustą ir buvo užsidėjęs skrybėlę. Iš karto atpažinau tą sceną. Rūkas, tolumoje matėsi lėktuvas. Paskutinieji „Kasablankos" epizodai.

Žvilgtelėjau į Šoną.

— Turėk kantrybės, — sušnibždėjo ji.

Kamera buvo nukreipta į Bogartą. Jis aiškino Ingridai Bergman, kad jai reikia sėsti į tą lėktuvą drauge su Laslu ir kad trijų mažų žmogelių gyvybė šiame dideliame pasaulyje nieko nereiškia. O paskui, kai kamera nukrypo į Ingridą Bergman...

...ten buvo ne Ingrida Bergman.

Sumirksėjau. Ten, užsidėjusi garsiąją skrybėlę ir vilkinti žalia suknele, stovėjo Šona.

— Negaliu išskristi su tavimi, Rikai, — dramatiškai ištarė kompiuterinė Šona, — nes beprotiškai myliu Avą Gardnerį.

Atsigręžiau į Šoną. Ji iš akių suprato, ko klausiu. Pritariamai linktelėjo. Tačiau aš vis tiek paklausiau.

— Manai... — išlemenau, — manai, aš buvau apkvailintas kompiuterine fotografija?

— Skaitmenine fotografija, — pataisė Farelas. — Gerokai lengviau valdyti. — Jis su kėde pasisuko į mane. — Suprantate, kompiuteriniai vaizdai — ne kino juosta. Jie tik vaizdo elementai rinkmenoje. Ne kažin kiek skiriasi nuo jums pažįstamų kompiuterinių dokumentų. Juk žinote, kaip lengva pakeisti žodžius atidarytame dokumente, tiesa? Pakeisti turinį, paraštes, tarpus tarp eilučių?

Linktelėjau.

— Na, bent kiek apie skaitmeninius vaizdus išmanančiam žmogui taip pat lengva valdyti vaizdus kompiuterio ekrane. Čia ne nuotraukos, ne juostos ar kasetės. Kompiuterinis vaizdas — tik daugybė vaizdo elementų. Bet kas gali juos valdyti. Paprasčiausiai išimti, vėl įdėti, sukeisti ir panašiai.

Atsigręžiau į Šoną.

— Tačiau tame įraše ji atrodė vyresnė, — neatlyžau. — Kitokia.

— Farelai? — paragino Šona.

Šis spustelėjo dar vieną mygtuką. Vėl pasirodė Bogartas. Kai kamera atsigręžė į Ingridą Bergman, Šona jau atrodė kokių septyniasdešimties metų.

— Pasendinimo programa, — paaiškino Farelas. — Anksčiau

dažniausiai ji buvo naudojama pažiūrėti, kaip atrodytų dingę vaikai po kelerių metų, tačiau dabar jau visose programinės įrangos parduotuvėse galima įsigyti plačiajam vartojimui pritaikytą versiją. Galiu ir kitaip pakeisti Šoną, pavyzdžiui, šukuoseną, akių spalvą, nosies dydį. Galiu paploninti ar pastorinti jos lūpas, nupiešti jai tatuiruotę.

— Ačiū, Farelai, — padėkojo Šona.

Ji žvilgsniu parodė jam pasišalinti — tik aklas galėjo nesuprasti.

— Atsiprašysiu, — ištarė Farelas nenorėdamas būti išvarytas.

Visiškai nepajėgiau galvoti.

Kai Farelas jau nebegalėjo mūsų girdėti, Šona tarė:

— Prisiminiau praėjusio mėnesio fotosesiją. Viena nuotrauka išėjo nuostabi — užsakovui ji labai patiko, tik, bėda, nepastebėjau, kaip iškrito auskaras. Taigi mes atnešėme nuotrauką čia. Farelas greitai viską sutvarkė — keli mygtukų spustelėjimai, ir auskaras atsidūrė savo vietoje.

Papurčiau galvą.

— Pagalvok, Bekai. Federalai mano, kad tu nužudei Elizabetą, tačiau jie nežino, kaip tai įrodyti. Hestera paaiškino, kad jie griebsis bet ko. Tad pradėjau galvoti: gal jie su tavimi žaidžia psichologinius žaidimus? Kas galėtų būti geriau už tokių elektroninių laiškų atsiuntimą?

— Bet bučinio laikas?..

— O ką?

— Iš kur jie žinotų apie bučinio laiką?

— Aš apie tai žinau. Linda žino. Galiu lažintis, Rebeka irgi, gal ir Elizabetos tėvai. Jie galėjo išsiaiškinti.

Pajutau, kad kaupiasi ašaros. Labai stengiausi, kad balsas nesudrebėtų:

— Tai čia tik apgaulė?

— Nežinau, Bekai. Tikrai nežinau. Tačiau pamėginkim būti realistai. Jei Elizabeta gyva, kur ji buvo visus tuos aštuonerius metus? Kodėl pasirinko būtent šį laiką prisikelti iš numirusių — negi sutapimas, kad kaip tik tuo pat metu FTB įtaria tave ją nužudžius?

Ir nejau iš tiesų tiki, kad ji gyva? Žinau, kad norėtum. Po velnių, ir aš norėčiau. Tačiau pabandykim mąstyti logiškai. Geriau pagalvojus, kuris iš šių scenarijų atrodo realesnis?

Žengtelėjau atgal ir susmukau į kėdę. Širdį užgulė akmuo. Pajutau, kad viltis ima blėsti.

Apgaulė. Negi čia tik apgaulė?

17

Įsitaisęs Rebekos Šajes studijoje, Laris Gandlis mobiliuoju paskambino žmonai.

— Grįšiu vėlai, — perspėjo jis.

— Tik nepamiršk išgerti vaistų, — priminė Peti.

Gandlis sirgo lengva diabeto forma — užteko tik dietos ir piliulių. Insulino nereikėjo.

— Išgersiu.

Erikas Vu, vis dar nesiskirdamas su savo ausinuku, prie durų kruopščiai patiesė vinilinį audeklą.

Gandlis išjungė telefoną, užsimovė gumines pirštines. Krata bus kruopšti ir užims nemažai laiko. Kaip ir dauguma fotografų, Rebeka Šajes saugojo tonas negatyvų. Jų buvo prikimštos keturios didžiulės metalinės dėžės. Jie patikrino Rebekos Šajes dienotvarkę. Fotosesija ėjo į pabaigą. Maždaug po valandos ji grįš darbuotis į šį tamsų kambarį. Per mažai laiko.

— Žinote, kas padėtų, — ištarė Vu.

— Kas?

— Jei bent nutuoktume, ko ieškome.

— Bekas gauna tuos paslaptingus elektroninius laiškus, — pasakė Gandlis. — Ir ką jis daro? Pirmą kartą per aštuonerius metus skuba susitikti su seniausia savo žmonos drauge. Mums reikia sužinoti, kodėl.

Vu dar kartą į jį pasižiūrėjo.

— Kodėl mums tiesiog nepalaukus ir nepaklausus jos pačios?

— Paklausim, Erikai.

Vu lėtai linktelėjo ir nusisuko.

Tamsiajame kambaryje Gandlis pastebėjo ilgą metalinį stalą. Patikrino. Tvirtas. Dydis irgi tinkamas. Galima ką nors paguldyti ir prie kiekvienos stalo kojos pritvirtinti galūnes.

— Kiek vielos atsinešėme?

— Pakankamai, — atsakė Vu.

— Tada padaryk man paslaugą, — paliepė Gandlis. — Patiesk tą audeklą po stalu.

Liko pusvalandis iki žinutės *Bat Street* žiniatinklyje.

Tai, ką parodė Šona, mane pribloškė. Jaučiausi lyg apsvaigęs. Tačiau nutiko keistas dalykas. Tarsi išsilaisvinau iš savo kiauto: atsistojau, nusipurčiau ir pradėjau judėti.

Sėdėjome mano automobilyje. Šona primygtinai tvirtino važiuosianti namo drauge su manimi. O po kelių valandų jos paimti atvažiuos limuzinas. Supratau, jog ji nori mane paguosti, tačiau lygiai taip pat buvo aišku, kad ji dar nenori važiuoti į savo namus.

— Kai ko nesuprantu, — ištariau aš.

Šona atsisuko.

— Federalai mano, kad aš nužudžiau Elizabetą, ar ne?

— Taip.

— Tai kam jie man turėtų siųsti elektroninius laiškus, suteikiančius vilties, kad ji gyva?

Tikslaus atsakymo Šona neturėjo.

— Pagalvok, — tęsiau aš. — Tu teigi, kad taip jie stengiasi, kad prisipažinčiau kaltas. Bet jei būčiau nužudęs Elizabetą, suprasčiau, kad čia tik triukas.

— Čia psichologinis žaidimas, — pareiškė Šona.

— Tačiau nėra jokios logikos. Jei kas norėtų žaisti su manimi

psichologinius žaidimus, tai atsiųstų elektroninį laišką ir, na, nežinau, gal apsimestų buvęs žmogžudystės liudininku ar panašiai.

Šona susimąstė.

— Manau, jie tiesiog nori išmušti tave iš vėžių, Bekai.

— Na, gal, bet vis dėlto... Nelimpa.

— Gerai, kada turi būti atsiųsta kita žinutė?

Žvilgtelėjau į laikrodį.

— Po dvidešimties minučių.

Šona atsilošė sėdynėje.

— Palauksim ir pažiūrėsim.

Erikas Vu įsijungė nešiojamąjį kompiuterį. Pasidėjo jį kampe ant grindų Rebekos Šajes studijoje.

Pirmiausia patikrino Beko darbo kompiuterį. Vis dar ramu. Laikrodis rodė šiek tiek po aštuntos. Klinika jau seniai uždaryta. Jis prisijungė prie jo namų kompiuterio. Kelias sekundes nieko nebuvo matyti. O paskui...

— Bekas ką tik prisijungė, — šūktelėjo Vu.

Laris Gandlis atskubėjo arčiau.

— Ar mes galime prisijungti ir pamatyti žinutę anksčiau už jį?

— Netikusi mintis.

— Kodėl?

— Jei mes prisijungsime, o paskui jis pamėgins, supras, kad kažkas jau pasinaudojo tuo prisijungimo vardu.

— Jis supras, kad yra stebimas?

— Taip. Tačiau tai nesvarbu. Mes stebėsime jį visą laiką. Tą akimirką, kai jis skaitys elektroninį laišką, mes irgi skaitysime.

— Gerai, tik pranešk man.

Vu prisimerkė.

— Jis ką tik atsidarė *Bigfoot* žiniatinklį. Liko turbūt vos kelios sekundės.

*

Prisijungiau prie *Bigfoot.com* ir paspaudžiau paleidimo mygtuką.

Mano dešinioji koja pradėjo virpėti. Taip būna visada, kai nervinuosi. Šona uždėjo ranką man ant kelio. Koja netrukus liovėsi virpėjusi. Šona atitraukė ranką. Mano kelis minutėlę nejudėjo, o paskui vėl pradėjo virpėti. Ji vėl uždėjo ranką. Ir vėl viskas iš pradžių.

Šona dėjosi esanti rami, tačiau žinojau, kad paslapčiom žvilgčioja į mane. Ji buvo mano geriausia draugė. Palaikys iki galo. Bet tik bepročio nestebintų, kad mano liftas sustoja kiekviename aukšte. Sakoma, kad beprotystė, kaip širdies liga ar intelektas, paveldima. Ta mintis nedavė man ramybės nuo tos akimirkos, kai gatvės kameroje pamačiau Elizabetą. Ir ta mintis kėlė nerimą.

Mano tėvas žuvo per autoavariją, kai buvau dvidešimties. Jo automobilis nusivertė nuo kelio pylimo. Pasak liudytojo, sunkvežimio vairuotojo iš Vajomingo, mano tėvo vairuojamas automobilis lėkė tiesiai nuo kelio į prarają. Naktis buvo šalta. Kelias slidus.

Daugelis šnabždėjosi, kad mano tėvas nusižudė. Netikiu. Pripažįstu, paskutinius kelis gyvenimo mėnesius jis buvo prislėgtesnis ir tylesnis nei paprastai. Dažnai svarsčiau, gal dėl to ir įvyko avarija. Bet savižudybė? Jokiu būdu.

Mano motina, trapi ir linkusi į neurozes, po nelaimės pamažu neteko proto. Ji tiesiog užsidarė savyje. Trejus metus Linda bandė ją prižiūrėti, kol galiausiai net ir ji sutiko, kad mamai reikia globos. Linda visą laiką ją lanko. Aš — ne.

Po kelių akimirkų atsidarė pagrindinis *Bigfoot* puslapis. Susiradau vartotojo vardo laukelį ir surinkau *Raganos gatvė*. Paspaudžiau kėlimo mygtuką ir į slaptažodžio laukelį įvedžiau *Paaugliai*. Paspaudžiau „leisti".

Nieko neįvyko.

— Pamiršai suaktyvinti prisiregistravimo laukelį, — pastebėjo Šona.

Atsigręžiau į ją. Ji tik gūžtelėjo pečiais. Padariau, kaip sakė.

Ekranas pabalo. Paskui pasirodė kompaktinių diskų parduotuvės reklama. Juostelė ekrano apačioje pradėjo lėtai banguoti. Pro-

centai pamažu augo. Kai pasiekė bemaž aštuoniasdešimt procentų, juostelė dingo, ir po kelių sekundžių pasirodė pranešimas:

KLAIDA — jūsų įvesto vartotojo vardo arba slaptažodžio nėra mūsų duomenų bazėje.

— Pamėgink dar kartą, — paragino Šona.

Taip ir padariau. Pasirodė vėl tas pats užrašas. Kompiuteris teigė, kad tokia paskyra net neegzistuoja.

Ką tai reiškia?

Neturėjau nė menkiausio supratimo. Bandžiau sugalvoti priežastį, kodėl paskyra neegzistuoja.

Žvilgtelėjau į laikrodį. Aštuonios valandos trylika minučių ir trisdešimt keturios sekundės.

Bučinio laikas.

Ar gali būti toks atsakymas? Ar gali būti, kad paskyra, kaip ir vakar, paprasčiausiai dar neegzistuoja? Dar kartą viską permąsčiau. Aišku, gali būti, tačiau neturėtų.

Lyg perskaičiusi mano mintis, Šona tarė:

— Gal turėtume palaukti, kol bus po aštuonių penkiolika?

Pamėginau dar kartą po aštuonių penkiolika. Ir po aštuonių aštuoniolika. Ir po aštuonių dvidešimt.

Nieko, tik tas pats pranešimas apie klaidą.

— Federalai, matyt, liovėsi, — pareiškė Šona.

Papurčiau galvą dar nenorėdamas pasiduoti.

Mano koja vėl pradėjo virpėti. Viena ranka Šona bandė ją nuraminti, kita atsiliepė į mobiliojo telefono skambutį. Ji pradėjo koneveikti kažką kitame laido gale. Aš vėl pabandžiau prisijungti. Nieko. Dar du kartus. Vis tiek nieko.

Dabar jau buvo pusė devynių.

— Na, ji gali vėluoti, — ištarė Šona.

Susiraukiau.

— Kai vakar ją matei, — tęsė ji, — juk nesupratai, kur ji, tiesa?

— Tiesa.

— Tai gal ji kitoje laiko zonoje, — pareiškė Šona. — Gal todėl ji vėluoja.

— Kitoje laiko zonoje? — vėl susiraukiau.

Šona gūžtelėjo pečiais.

Palaukėme dar valandą. Šona, komplimentas jai, nė karto neprikišo: „Juk sakiau tau". Po kurio laiko ji pridėjo delną man prie nugaros ir ištarė:

— Ei, man šovė viena mintis.

Atsigręžiau į ją.

— Palauksiu kitame kambaryje, — pareiškė Šona. — Manau, taip bus geriau.

— Ką čia sugalvojai?

— Matai, jei čia būtų filmas, dabar turėtų suktis scena, kai mane užknisa tavo kvailystės ir aš dingstu, ir tada — bingo — pasirodo žinutė. Supranti, tad vėl ją matysi tik tu, o visi kiti ir toliau manys, kad išprotėjai. Kaip Skubis Du, kai su Šegiu pamato vaiduoklį, o niekas jais nenori patikėti.

Susimąsčiau.

— Verta pamėginti, — sušnibždėjau.

— Gerai. Tai gal aš kurį laiką palauksiu virtuvėje? Neskubėk. Kai žinutė pasirodys, tiesiog šūktelėk.

Šona atsistojo.

— Tu šaipaisi iš manęs, ar ne? — ištariau.

Mano draugė žvelgė mąsliai.

— Taip, tikriausiai.

O tada išėjo. Aš atsisukau į ekraną. Ir laukiau.

18

— Nieko nevyksta, — pareiškė Erikas Vu. — Bekas vis bando prisijungti, tačiau jam vis išmeta klaidą.

Laris Gandlis jau norėjo kai ko paklausti, tačiau išgirdo lifto dūzgesį. Žvilgtelėjo į laikrodį.

Rebeka Šajes labai punktuali.

Erikas Vu nusisuko nuo kompiuterio. Į Larį Gandlį jis pažiūrėjo tokiomis akimis, kurios priverstų bet kurį žmogų trauktis atatupstą. Gandlis išsitraukė pistoletą — šį kartą devynių milimetrų kalibro. Dėl visa pikta. Vu susiraukė. Jis nuslinko prie durų ir išjungė šviesą.

Jiedu laukė tamsoje.

Po dvidešimties sekundžių liftas sustojo jų aukšte.

Rebeka Šajes jau retai begalvodavo apie Elizabetą ir Beką. Šiaip ar taip, prabėgo aštuoneri metai. Tačiau šio ryto įvykiai atgaivino seniai pamirštą jausmą. Ramybės neduodantį jausmą.

Dėl „automobilio avarijos".

Po šitiek metų Bekas pagaliau jos paklausė.

Prieš aštuonerius metus Rebeka buvo pasirengusi jam viską papasakoti. Tačiau Bekas neatsakinėjo į jos skambučius. Ir laikui bėgant, o ypač kai buvo suimtas žudikas, ji nebematė prasmės raustis po praeitį. Tai Beką būtų tik įskaudinę. Be to, po Žudiko Rojaus suėmimo visa tai nebebuvo svarbu.

Tačiau graužiantis jausmas — nuojauta, kad Elizabetos mėlynės po „automobilio avarijos" buvo kažkaip susijusios su jos žmogžudyste — vis nedavė ramybės, nors ir atrodė nelogiška. Dar daugiau, ta nuojauta ją vis graužė ir vertė svarstyti: jei Rebeka būtų primygtinai klausinėjusi, iš tikrųjų klausinėjusi mėgindama išsiaiškinti tiesą apie „automobilio avariją", galbūt, tik galbūt, ji būtų galėjusi išgelbėti savo draugės gyvybę.

Tačiau laikui bėgant ta graužatis rimo. Elizabeta buvo jos draugė, ir nesvarbu, kokios artimos jiedvi buvo, su draugo mirtimi susigyvenama. Prieš trejus metus jos gyvenime atsirado Garis Lamontas, ir viskas pasikeitė. Taip, Rebeka Šajes, bohemiška fotografė iš Grinvičo kaimelio, įsimylėjo pinigus kalantį Volstryto bir-

žos maklerį. Jiedu susituokė ir persikraustė į madingą dangoraižį Aukštutiniame Vestsaide.

Keista, kaip susiklosto gyvenimas.

Rebeka įžengė į krovininį liftą ir užvėrė duris. Šviesos nedegė, o tai šiame pastate buvo gana neįprasta. Liftas ėmė kilti į jos aukštą. Tarp betoninių sienų aidėjo grandinių girgždėjimas. Kartais naktimis Rebeka girdėdavo arklių prunkštimą, tačiau dabar jie tylėjo. Ore tvyrojo šiaudų ir tikriausiai mėšlo kvapas.

Naktimis jai čia patikdavo. Dirbdama viena ir girdėdama miesto garsus ji jautėsi „meniškesnė“.

Moteris prisiminė vakarykštį pokalbį su Gariu. Jis norėjo kraustytis iš Niujorko, geriausia į kokį erdvų namą Longailende, kur ir užaugo. Mintis persikelti į priemiestį jai kėlė siaubą. Ji labai mylėjo miestą, tad toks žingsnis būtų paskutinis — ji išduotų savo bohemišką prigimtį. Taptų tokia, kokia prisiekė niekada netapsianti: kaip motina ir jos senelė.

Liftas sustojo. Rebeka pakėlė grotas ir nužingsniavo koridoriumi. Visos šviesos jame buvo išjungtos. Ji susiėmė plaukus už nugaros ir susirišo į storą kuodą. Įsistebeilijo į laikrodį. Beveik devynios. Pastatas turėtų būti tuščias. Bent jau be žmonių.

Batai kaukšėjo į šaltą cementą. Tiesa ta, nors Rebekai ir labai sunku buvo ją pripažinti, kad kuo daugiau galvoja, tuo labiau suvokia, kad iš tikrųjų nori vaikų ir kad miestas nėra tinkamiausia vieta jiems auginti. Vaikams reikia kiemo, sūpuoklių, tyro oro...

Įkišusi raktą į spyną ir darydama savo studijos duris Rebeka Šajes jau beveik nusprendė — tas sprendimas neabejotinai sujaudins jos maklerį vyrą Garį. Ji įžengė vidun ir įjungė šviesą.

Štai tada ir pamatė keisto sudėjimo azijietį vyrą.

Akimirką ar dvi tas vyras paprasčiausiai spoksojo į ją. Rebeka nuo to žvilgsnio negalėjo nė pajudėti. Tada azijietis žengė jai prie šono, beveik už nugaros, ir smogė kumščiu į strėnas.

Lyg kūju į inkstus.

Rebeka suklupo ant kelių. Vyras dviem pirštais čiupo jai už kak-

lo. Suspaudė. Moteris išvydo ryškią šviesą. Kitos rankos pirštais lyg lediniais ašmenimis azijietis dūrė jai po šonkauliais. Kai jis pasiekė kepenis, jai net akys iššoko. Tokio skausmo Rebeka nė įsivaizduoti negalėjo. Pabandė rėkti, tačiau iš burnos pasigirdo tik kimus kriuktelėjimas.

Iš kito kambario galo pasigirdo vyriškas balsas:

— Kur Elizabeta?

Šis klausimas nuskambėjo pirmą kartą.

Tačiau ne paskutinį.

19

Sėdėjau priešais tą prakeiktą kompiuterį ir be paliovos gėriau. Mėginau prisijungti prie to žiniatinklio šimtais būdų. Iš pradžių per *Explorer* paskui per *Netscape*. Prisiminiau viską, ką mokėjau, perkroviau kompiuterį, atsijungiau nuo savo interneto tiekėjo, paskui vėl prisijungiau.

Nieko. Gaudavau tik pranešimą apie klaidą.

Dešimtą valandą Šona grįžo į svetainę. Jos skruostai buvo įraudę nuo alkoholio. Manieji, ko gero, irgi.

— Nesiseka?

— Važiuok namo, — liepiau aš.

Ji linktelėjo.

— Aha, geriau važiuosiu.

Limuzinas atvažiavo po penkių minučių. Šona išsvirduliavo į kiemą — buvo lengvai apsvaigusi nuo burbono. Kaip ir aš.

Ji atidarė dureles ir atsigręžė į mane.

— Ar kada nors apgaudinėjai? Na, turiu omeny, kai judu buvote susituokę.

— Ne, — atsakiau.

Šona nusivylusi papurtė galvą.

— Tada tu nė nenutuoki, kaip galima susiknisti gyvenimą.

Pabučiavau ją atsisveikindamas ir grįžau namo. Vėl lyg į kokią šventenybę įsispoksojau į ekraną. Niekas nepasikeitė.

Po kelių minučių lėtai prisliūkino Chloja. Šlapia nosimi bakstelėjo man į ranką. Pro tankų kaltūną mūsų akys susitiko, ir, galėjau prisiekti, ji suprato, ką jaučiu. Nemėgstu, kai žmogiškosios savybės taikomos šunims (manau, taip negarbinga), tačiau tikiu, kad šunys neblogai supranta, ką jaučia jų antropologiniai kolegos. Sakoma, kad šunys užuodžia grėsmę. Taigi jie gali užuosti ir džiaugsmą, pyktį ar liūdesį.

Nusišypsojau Chlojai ir paglosčiau jai galvą. Ji meiliai padėjo snukį man ant rankos.

— Nori pasivaikščioti, mergyte? — paklausiau.

Užuot atsakiusi, ji ėmė suktis lyg žaislinis sukutis. Štai jums ir įrodymai.

Įkvėpiau nakties oro. Stengiausi visą dėmesį sutelkti į Chloją — stebėti jos padykusį laigymą, jos vizginamą uodegą, tačiau buvau... na... prislėgtas. Prislėgtas. Ne taip dažnai vartoju šį žodį. Tačiau dabar jis man tiko.

Pernelyg graži Šonos hipotezė apie skaitmeninę apgaulę manęs visiškai neįtikino. Sutinku, kas nors galėjo pasinaudoti fotografija ir perkelti ją į vaizdo įrašą. Ir sutinku, kas nors galėjo žinoti apie bučinio laiką. Gal net galėjo ir lūpas priversti judėti lyg šnibždant:„Atsiprašau". Pripažįstu, kad mano troškimas, jog ta iliuzija būtų tikra, tik palengvintų užduotį taip mane apgauti.

Ir neabejotinai sutinku, kad Šonos hipotezė gerokai logiškesnė nei paaiškinimas, jog Elizabeta prisikėlė iš numirusių.

Tačiau man nedavė ramybės du dalykai. Pirma, nesu lakios vaizduotės žmogus. Esu šiurpiai nuobodus ir tvirčiau nei kiti stoviu ant žemės. Antra, troškimas matyti Elizabetą gyvą gal ir aptemdė man sąmonę, gal skaitmeninė fotografija ir gali padaryti daug ką...

Tačiau ne tokias akis...

Jos akis. Elizabetos akis. Negali būti, kad ten sena fotografija,

įmontuota į skaitmeninį vaizdą. Ten buvo mano žmonos akys. Ar manasis racionalus protas tuo tikras? Ne, aišku, ne. Tačiau iš to, ką mačiau, ir iš to, kokių klausimų kilo, Šonos demonstracija man nelipo. Grįžau namo tikėdamas, kad gausiu žinutę iš Elizabetos.

Dabar jau nebežinojau, ką galvoti. Dėl to tikriausiai buvo kaltas ir alkoholis.

Chloja stabtelėjo ir ilgai kažką uostinėjo. Laukiau po gatvės žibintu ir spoksojau į savo ilgą šešėlį.

Bučinio laikas.

Chloja sulojo — krūmuose kažkas sujudėjo. Per gatvę nušokavo voverė. Šuo suurzgė ir įsitempė. Voverė sustojo, atsigręžė į mus. Chloja sulojo dar kartą neva sakydama: „Drauguže, tau pasisekė, kad aš pririšta prie pavadžio". Iš tikrųjų ji taip negalvojo. Ji buvo grynakraujė lepšė.

Bučinio laikas.

Kilstelėjau galvą lyg Chloja, išgirdusi keistą garsą. Vėl susimąsčiau apie tai, ką vakar mačiau savo kompiuteryje — ir pagalvojau, kiek pastangų kažkas įdėjo, kad viskas būtų taip paslaptinga. Nepasirašytas elektroninis laiškas, liepiantis man spustelėti nuorodą „bučinio laiku". Antrasis elektroninis laiškas pranešė, kad mano vardu bus sukurta paskyra.

Jie stebi...

Kažkas labai stengėsi, kad šis bendravimas liktų slaptas.

Bučinio laikas...

Jei kažkas, na gerai, jei Elizabeta tik norėjo man kažką pranešti, kodėl ji paprasčiausiai nepaskambino ar neparašė to laiške? Kam reikia mane vedžioti aplinkkeliais?

Atsakymas akivaizdus: slaptumas. Kažkas, vėl nesakysiu, kad Elizabeta, norėjo išlaikyti tai paslaptyje.

O jei turi paslaptį, vadinasi, turi ir nuo ko ją slėpti. Ir gal tas kažkas stebi, ieško ar bando tave surasti. Aiškinti galima šitaip arba paranoja. Įprastomis aplinkybėmis sakyčiau, kad paranoja, bet...

Jie stebi...

Ką vis dėlto tai reiškia? Kas stebi? Federalai? Bet jei patys federalai man pasiuntė tuos elektroninius laiškus, kodėl sugalvojo tokį perspėjimą? Federalai norėjo, kad aš veikčiau.

Bučinio laikas...

Sustojau it įbestas. Chloja uosdama atsigręžė į mane.

O Dieve, kaip galėjau būti toks kvailys?

Vielos jiems neprireikė.

Rebeka Šajes jau gulėjo ant stalo ir inkštė lyg kelkraštyje stimpantis šuo. Kartais ji sumurmėdavo kažkokius žodžius, du ar net tris iš karto, tačiau nuoseklaus sakinio jie nesudarė. Verkti jau nebepajėgė. Liovėsi maldavusi. Tik gulėjo išpūtusi nieko nesuprantančias ir nieko nebematančias akis. Sąmonė ją apleido jau prieš penkiolika minučių.

Nuostabu, kaip Vu sugebėjo nepalikti nė žymės. Jokios mėlynės, tačiau moteris akyse paseno kokia dvidešimčia metų.

Rebeka Šajes nieko nežinojo. Gydytojas Bekas aplankė ją dėl senos automobilio avarijos. Buvo ir nuotraukų. Bekas manė, kad fotografavo ji. Tačiau apsiriko.

Graužimas pilve, prasidėjęs silpnu dilgsėjimu, kai Laris Gandlis išgirdo apie prie ežero rastus du lavonus, vis stiprėjo. Aną naktį kažkas vyko ne taip. Tiek jau aišku. Tačiau dabar jis baiminosi, kad galbūt viskas vyko ne taip.

Atėjo laikas išsiaiškinti tiesą.

Jis patikrino, ką veikia jo sekamas vyras. Bekas išvedė pasivaikščioti šunį. Vienas. Su įkalčiais, kuriuos paruošė Vu, toks alibi netiks. Federalai traktuos jį kaip visišką niekalą.

Laris Gandlis priėjo prie stalo. Rebeka Šajes pažvelgė aukštyn ir išleido kažkokį nežemišką garsą, kažką tarp dejonės ir iškreipto juoko.

Jis prispaudė pistoletą jai prie kaktos. Ji vėl išleido tą garsą. Jis iššovė du kartus, o paskui įsivyravo tyla.

*

Pasukau namų link, bet vis galvojau apie įspėjimą.

Jie stebi.

Kodėl nepabandžius? Už trijų kvartalų veikė interneto kavinė „Kinko". Ji dirba ištisą parą. Priėjęs prie durų supratau kodėl. Buvo vidurnaktis, tačiau kavinė — sausakimša. Daugybė išvargusių verslo žmonių, peržvelgiančių laikraščius ir reklamas.

Atsistojau į vingiuojančią eilę ir laukiau. Vaizdas priminė apsilankymus banke, kai dar nebuvo bankomatų. Priešais mane stovinti moteris vilkėjo dalykinį kostiumėlį — vidurnaktį! — o jai po akimis kabojo dideli maišeliai. Už manęs garbanotas vyras tamsiu sportiniu kostiumu išsitraukė mobilųjį telefoną ir ėmė maigyti mygtukus.

— Pone?

„Kinko" uniforma vilkintis vaikinas linktelėjo į Chloją.

— Čia negalima įeiti su šunimis.

Rengiausi pasakyti, kad aš jau įėjau, tačiau persigalvojau. Moteris dalykiniu kostiumėliu nė nesureagavo. Garbanotas vyrukas tik gūžtelėjo pečiais lyg sakydamas: „Na, ką dabar darysi?" Išskubėjau laukan, pririšau Chloją prie stovėjimo aikštelės stulpelio ir vėl įėjau į vidų. Garbanius leido man užimti ankstesnę vietą eilėje. Geros manieros.

Po dešimties minučių jau atsidūriau eilės priekyje. Tas „Kinko" darbuotojas buvo jaunas ir labai energingas. Jis palydėjo mane iki kompiuterio terminalo ir itin lėtai paaiškino, kad jie ima mokestį už minutes.

Linktelėjau ir prisijungiau prie interneto.

Bučinio laikas.

Čia, supratau, šifro raktas. Pirmajame laiške paminėtas bučinio laikas, o ne šešios valandos penkiolika minučių. Kodėl? Atsakymas akivaizdus. Čia kodas, jei netyčia laiškas patektų ne į tas rankas. Tas, kas jį atsiuntė, puikiai suvokė, kad egzistuoja laiškų perėmimo galimybė. Tas, kas jį atsiuntė, gerai suprato, kad tik aš žinosiu, ką reiškia bučinio laikas.

Štai tada man ir prašviesėjo protas.

Pirmiausia paskyros pavadinimas *Raganos gatvė*. Vaikystėje mudu su Elizabeta Morvudo gatve dviračiais važiuodavome į stadioną. Toje gatvėje, viename nublukusiame geltoname name, gyveno šiurpą kelianti senė. Ji gyveno viena ir piktai dėbčiodavo į praeinančius vaikus. Kiekviename miestelyje yra tokia senė baidyklė. Ir paprastai ji turi pravardę. Mes ją vadinome Ragana.

Vėl atsidariau *Bigfoot* žiniatinklį. Vartotojo vardo laukelyje surinkau: Morvudas.

Šalia manęs jaunasis energingasis „Kinko" darbuotojas aiškino tą patį apie kainas garbaniui tamsiu sportiniu kostiumu. Paspaudžiau kėlimo mygtuką, ir žymiklis atsidūrė slaptažodžio laukelyje.

Šifro raktas *Paaugliai* buvo lengvesnis. Pirmaisiais vidurinės mokyklos metais vieną penktadienio vakarą nuėjome į Džordano Goldmano namus. Mūsų susirinko gal dešimt. Džordanas rado tėvo slėptus pornografinius filmus. Nė vienas mūsų tokių dar nebuvo matę. Žiūrėjome vis nepatogiai kikendami, laidydami kandžias pašaipas ir jautėmės velniškai padykę. Kai reikėjo sugalvoti mūsų kuopelės pavadinimą, Džordanas pasiūlė tą kvailą filmo pavadinimą: „Paaugliai Seks Pudeliai".

Slaptažodžio laukelyje įrašiau Seks Pudeliai. Sunkiai nurijau seiles ir spustelėjau prisiregistravimo ženkliuką.

Žvilgtelėjau į garbanių. Jis buvo užsiėmęs paieška *Yahoo!* žiniatinklyje. Atsigręžiau į registratūrą. Moteris dalykiniu kostiumėliu kažko pyko ant kito pernelyg malonaus „Kinko" komandos nario.

Laukiau, kol pasirodys žinutė apie klaidą. Tačiau šį kartą to nenutiko. Ekranas nušvito. Viršuje pasirodė užrašas:

Sveikas, Morvudai!

O žemiau:

Jūs gavote 1 pranešimą.

Širdis suspurdėjo kaip paukštelis. Spragtelėjau ant ženkliuko „Naujas laiškas“, ir koja vėl pradėjo drebėti. Nėra šalia Šonos. Pro kavinės langą mačiau pririštą Chloją. Ji pastebėjo mane ir ėmė loti. Prispaudžiau prie lūpų pirštą ir parodžiau jai, kad nutiltų.

Pasirodė elektroninis laiškas:

Vašingtono parkas. Susitiksime pietrytiniame kampe.

Rytoj penktą valandą.

Tave seks.

O apačioje:

Nepaisant visko, aš tave myliu.

Viltis, tas įkalintas paukštelis, nenorintis mirti, išsilaisvino. Atsilošiau. Akys pritvinko ašarų, tačiau pirmą kartą po ilgo laiko aš nuoširdžiai nusišypsojau.

Elizabeta. Ji vis dar pati gudriausia iš visų mano pažįstamų žmonių.

20

Antrą nakties nušliaužiau į lovą ir griuvau ant nugaros. Lubos ėmė suktis — per daug alkoholio. Stipriai įsitvėriau į lovos kraštus.

Šona manęs klausė, ar po vedybų kada nors buvau neištikimas. Ji pabrėžė „po vedybų“, nes apie ankstesnį įvykį ji žinojo.

Formaliai aš vieną kartą buvau neištikimas Elizabetai, nors žodis neištikimas nelabai čia tinka. Dažniausiai neištikimybė įskaudina kitą. O Elizabetos aš neįskaudinau, buvau tuo įsitikinęs. Tiesiog pirmaisiais metais koledže įsivėliau į vienos nakties

nuotykį. Spėju, iš smalsumo. Tik norėdamas paeksperimentuoti ir griežtai tik fiziškai. Nelabai patiko. Čia tiktų banali nuvalkiota frazė: „Seksas be meilės nieko nereiškia“. Iš tiesų nieko. Gana lengva fiziškai suartėti su žmogumi, kurio beveik nepažįsti ir kuris net nepatinka, tačiau praleisti su juo visą naktį — be galo sunku. Tas potraukis buvo sukeltas hormonų. Kai viskas baigėsi, norėjau nešdintis. Seksas įmanomas su bet kuo; o štai po to likti drauge gali tik vienas kitą mylintys žmonės.

Gana gražus išvedžiojimas, ar ne?

Įtariu, kad ir Elizabeta darė ką nors panašaus. Prieš išvykdami į koledžą mudu sutarėme, kad susitikinėsime su kitais žmonėmis. „Susitikinėti“ — gana neapibrėžtas, daug apimantis žodis. Taip kiekvieną kvailystę galėjome traktuoti kaip mudviejų susitarimą. Tačiau kai apie tai imdavome kalbėtis, Elizabeta visada neigdavo turėjusi kokių nors santykių. Kita vertus, juk ir aš dariau tą patį.

Galva vis dar sukosi nuo alkoholio, o aš svarsčiau: ką dabar darysiu?

Pirmiausia teks palaukti rytdienos penktos valandos. Tačiau iki to laiko negalėjau tiesiog sėdėti sudėjęs rankų. Jau pakankamai prisisėdėjau, nebereikia. Tiesa ta, o aš ne itin mėgau net ir sau pripažinti tiesą, kad prie ežero aš delsiau. Nes bijojau. Išlipau iš vandens ir stabtelėjau, taip kažkam suteikdamas progą man smogti. Ir po pirmojo smūgio aš nekovojau. Nešokau ant savo užpuoliko. Nesugriebiau jo ir net nesuspaudžiau kumščių. Paprasčiausiai nugriuvau. Tiesiog nusiverčiau ir pasidaviau — leidau stipresniam vyrui pasiimti mano žmoną.

Daugiau taip nebebus.

Svarsčiau, gal vėl kreiptis į Hoitą, tačiau ką gera tai duos. Negalėjau nepastebėti, kad per praėjusį apsilankymą mano uošvis ne itin norėjo ką pasakoti. Jis arba melavo, arba... arba nežinau, kas. Tačiau man siųsta žinutė buvo aiški: *Niekam nesakyk.* O vienintelis būdas, kaip galbūt galėčiau jį priversti kalbėti — papasakoti, ką mačiau iš gatvės kameros. O šito daryti nesirengiau.

Išsiropščiau iš lovos ir nuskubėjau prie kompiuterio. Vėl ėmiau ieškoti. Paryčiui jau turėjau kažką panašaus į planą.

Garis Lamontas, Rebekos Šajes vyras, iš pradžių nesijaudino. Jo žmona dažnai dirbdavo iki vėlumos, kartais net naktį praleisdavo ant senos sulankstomosios lovelės, stovinčios studijos kampe. Tad kai ketvirtą nakties apsivertė ant kito šono ir šalia nepamatė Rebekos, jis tik susirūpino, bet neišsigando.

Bent jau taip sau teigė.

Garis paskambino jai į studiją, tačiau įsijungė autoatsakiklis. Taip pat nieko keista. Rebeka nemėgo, kai kas nors trukdydavo dirbti. Tamsiajame kambaryje ji net neturėjo telefono aparato. Taigi jis paliko žinutę ir vėl atsigulė į lovą.

Miegas neėmė. Jis būtų ko nors ėmęsis, tačiau žinojo, kad tik supykdys Rebeką. Ji buvo laisva siela, ir jei tarp jųdviejų atsirasdavo įtampa, tai tik dėl to, kad jo „tradicinis" gyvenimo būdas „pakirpdavo" josios kūrybinius sparnus. Čia jos žodžiai.

Taigi jis suteikė jai erdvės. Nekirpo sparnų...

Apie septintą ryto susirūpinimas virto baime. Arturą Ramirezą, išsekusį juodaodį Rebekos asistentą, Gario skambutis prižadino iš miego.

— Aš ką tik grįžau, — žiovaudamas pasiskundė Arturas.

Garis paaiškino situaciją. Arturas, taip ir užmigęs su drabužiais, net nepersirengė. Jis išlėkė pro duris. Garis pasakė irgi važiuojąs į studiją. Jis nuskubėjo į „A" raide pažymėtą metro liniją.

Arturas atvažiavo pirmas ir rado studijos duris neužrakintas. Stumtelėjo jas ir atidarė.

— Rebeka?

Jokio atsako. Arturas vėl pašaukė vardu. Vėl jokio atsako. Jis įžengė vidun ir akimis perbėgo studiją. Čia jos nebuvo. Tada atidarė tamsiojo kambario duris. Vis dar jautėsi stiprus, rūgštus juostelių ryškalų kvapas, tačiau buvo ir dar kažkoks silpnas tvaikas, nuo kurio jam net visas kūnas pašiurpo.

Kažkoks aiškiai žmogiškas.

Kaip tik tada Garis išsuko iš už kampo ir išgirdo riksmą.

21

Iš ryto suvalgiau bandelę ir keturiasdešimt penkias minutes važiavau 80-uoju keliu į vakarus. 80-asis kelias Naujajame Džersyje — niekuo neišsiskirianti asfalto juosta. Vos išvažiuoji iš miesto, ir prieš akis atsiveria tik abipus kelio susodintų medžių rėžiai. Ir tokį monotonišką vaizdą pagyvina vos vienas kitas kelio ženklas.

Išsukęs 163-iuoju keliu į Gardensvilio miestelį, sulėtinau greitį ir pažvelgiau į aukštą žolę. Širdis ėmė daužytis. Nesu čia niekada buvęs, — visus šiuos aštuonerius metus vengiau šios vietos, — tačiau čia, mažiau nei už šimto jardų nuo manęs, buvo rastas Elizabetos kūnas.

Žvilgtelėjau į schemą, kurią išsispausdinau naktį. *Mapquest.com* žiniatinklyje radau, kur dirba Sasekso teismo medicinos ekspertas, taigi žinojau, kur važiuoti. Pastato fasadas priminė parduotuvę, tik be jokių iškabų ir langų. Paprastas plytų statinys be puošmenų — tačiau ko tikėtis iš lavoninės? Atvažiavau be penkių minučių pusę aštuonių, pastačiau automobilį prie vidinio įėjimo. Lavoninė dar uždaryta. Gerai.

Į kiemą įvažiavo skaisčiai geltonas kadilakas su užrašu „Timotis Harperis, teismo medicinos ekspertas“. Automobilį vairavęs vyras prieš išlipdamas išmetė lauk cigaretę; visą laiką stebėjausi, kiek daug medicinos ekspertų rūko. Harperis buvo mano ūgio, vos žemesnis nei šešios pėdos, alyvuogių spalvos odos ir retais žilais plaukais. Pamatęs mane stovintį prie durų nutaisė liūdną veidą. Žmonės, iš pat ryto atvykę į lavoninę, nesitiki išgirsti gerų naujienų.

Jis lėtai ėjo prie manęs.

— Kuo galėčiau padėti? — paklausė.

— Daktaras Harperis?

— Taip, tas pats.

— Aš daktaras Deividas Bekas. Norėčiau jus šiek tiek sutrukdyti.

Į mano pavardę jis nesureagavo. Išsitraukė raktus ir atrakino duris.

— Gal užeikim?

— Dėkoju.

Nusekiau paskui jį koridoriumi. Harperis įjungė šviesas. Dienos šviesos lempos palubėje užsiplieskė paeiliui po vieną. Grindys buvo išklotos linoleumu. Vieta labiau panėšėjo į šarvojimo namus nei į medicinos eksperto įstaigą, tačiau gal taip ir turėjo būti. Mūsų žingsnių aidas sumišo su kaistančių lempų burzgimu. Harperis pakėlė krūvą korespondencijos ir eidamas greitai peržvelgė.

Teismo medicinos eksperto kabinetas irgi buvo be puošmenų. Čia stovėjo toks pat metalinis stalas, kokį gali rasti ir pradinės mokyklos mokytojo kabinete. Lakuotos medinės kėdės griežtai funkcionalios. Ant sienos kabojo keli diplomai. Pastebėjau, kad jis irgi mokėsi Kolumbijos medicinos mokykloje, tik ją baigė dvidešimčia metų anksčiau už mane. Jokių šeimyninių fotografijų, jokių golfo taurių, jokių apdovanojimų — nieko asmeniška. Lankytojai į šį kabinetą užsukdavo ne dėl to, kad maloniai pasišnekučiuotų. Ir mažiausiai jiems reikėjo matyti kažkieno besišypsančių vaikaičių fotografijas.

Harperis susidėjo suglaustas rankas ant stalo.

— Kuo galiu jums padėti, daktare Bekai?

— Prieš aštuonerius metus, — pradėjau aš, — čia atvežė mano žmoną. Ji buvo maniako, pagarsėjusio kaip Žudikas Rojus, auka.

Nelabai moku skaityti iš veido. Akių kontaktas niekada nebuvo mano stiprioji pusė. Kūno kalba man mažai ką sako. Bet žiūrėdamas į Harperį negalėjau nesistebėti, kas patyrusį medicinos ekspertą, žmogų, kuris nuolat buvo su mirtimi, privertė taip išbalti.

— Prisimenu, — sušnibždėjo jis.

— Jūs atlikote skrodimą?

— Taip. Na, iš dalies.

— Iš dalies?

— Taip. Čia buvo įsitraukę ir federalai. Mes kartu dirbome prie bylos, bet kadangi FTB neturi medicinos ekspertų, tą padaryti teko mums.

— Luktelėkit minutėlę, — pertraukiau aš. — Sakykit, ką pirmiausia pastebėjote, kai įnešė kūną?

Harperis pasimuistė kėdėje.

— Gal galiu paklausti, kam jums reikia tai žinoti?

— Esu gedintis vyras.

— Viskas nutiko prieš aštuonerius metus.

— Kiekvienas gedime savaip, daktare.

— Taip, tiesa, bet...

— Kas bet?

— Bet aš noriu sužinoti, ko jums čia reikia.

Nusprendžiau eiti tiesiai prie reikalo.

— Juk fotografuojate kiekvieną čia atvežtą lavoną, tiesa?

Jis dvejojo. Mačiau. Pamatęs, kad pastebėjau, atsikrenkštė.

— Taip. Šiuo metu naudojamės skaitmeninėmis technologijomis. Fotografuojame skaitmeniniu fotoaparatu, dėl to galima nuotraukas saugoti kompiuteryje. Tai padeda tiek diagnozei nustatyti, tiek kataloguoti.

Atsainiai linktelėjau. Jis vis tarškėjo. Nesulaukęs, kada baigs, įsiterpiau:

— Ar fotografavote mano žmonos autopsiją?

— Taip, žinoma. Bet... pakartokit, prieš kiek laiko?

— Prieš aštuonerius metus.

— Tuomet turėjome fotografuoti su polaroidu.

— Ir kur dabar turėtų būti tos nuotraukos, daktare?

— Byloje.

Žvilgtelėjau į kampe lyg sargybinį stovinčią aukštą dokumentų spintą.

— Ne čia, — greitai pridūrė jis. — Jūsų žmonos byla baigta. Jos žudikas sučiuptas ir nuteistas. Be to, viskas vyko daugiau nei prieš penkerius metus.

— Tai kur turėtų būti byla?
— Archyve. Leitone.
— Norėčiau pamatyti tas nuotraukas.
Jis kažką brūkštelėjo ant popieriaus ir linktelėjo.
— Pažiūrėsim.
— Daktare?
Jis pakėlė akis.
— Sakėte, prisimenate mano žmoną.
— Na, taip, šiek tiek. Ne taip dažnai čia atveža žmogžudystės aukas.
— Ar prisimenate, kokios būklės buvo jos kūnas?
— Nelabai. Na, smulkmenų tikrai nepamenu.
— Ar prisimenate, kas ją atpažino?
— O argi ne jūs?
— Ne.
Harperis pasikasė smilkinį.
— Jos tėvas, tiesa?
— Ar prisimenate, kiek jis užtruko atpažinti?
— Kiek užtruko?
— Ar atpažino iš karto? O gal prireikė kelių minučių? Penkių, dešimties?
— Tikrai negaliu pasakyti.
— Gal prisimenate, ar atpažino iš karto, ar ne?
— Man labai gaila, bet ne.
— Jūs ką tik sakėte, kad tai buvo garsi byla.
— Taip.
— Gal jums rimčiausia?
— Prieš kelerius metus turėjome sensacingą picos išvežiotojo nužudymą, — atsakė jis. — Bet, sakyčiau, ta byla buvo viena rimčiausių.
— Ir vis tiek neprisimenate, ar tėvui buvo sunku atpažinti jos kūną?
Jis pyktelėjo.

— Daktare Bekai, nors ir labai jus gerbiu, nesuprantu, kur jūs lenkiate.

— Esu gedintis vyras. Paprasčiausiai užduodu klausimus.

— Jūsų tonas atrodo priešiškas.

— O turėtų toks būti?

— Ką, po galais, tai reiškia?

— Iš kur žinojote, kad ji Žudiko Rojaus auka?

— Nežinojau.

— Tai kodėl įsitraukė federalai?

— Buvo atpažinimo ženklų...

— Turite omeny, kad jai buvo išdeginta „K" raidė?

— Taip.

Viskas atrodė kažkaip keistai teisinga.

— Taigi policija ją atvežė čia. Jūs pradėjote apžiūrinėti. Pastebėjote raidę „K".

— Ne, jie jau čia buvo. Turiu omeny federalus.

— Dar prieš atvežant kūną?

Jis vėl pažvelgė į mane — arba ką nors prisiminė, arba kūrė.

— Arba tuoj po to, kai atvežė. Neprisimenu.

— Iš kur jie taip greitai sužinojo apie lavoną?

— Nežinau.

— Nenutuokiate?

Harperis sukryžiavo rankas ant krūtinės.

— Spėju, vienas pareigūnų dar nusikaltimo vietoje pastebėjo tą žymę ir paskambino FTB. Tačiau čia tik spėjimas.

Man prie šono suvibravo pranešimų gaviklis. Pažiūrėjau. Skubiai kviečiamas į kliniką.

— Labai užjaučiu jus dėl netekties, — ištarė įgudusiu tonu. — Suprantu jūsų skausmą, tačiau šiandien manęs laukia gana įtempta diena. Galbūt galėtume sutarti dėl susitikimo kitą dieną...

— Kiek laiko jums prireiks gauti mano žmonos bylą? — paklausiau.

— Net nesu tikras, kad galėsiu ją gauti. Na, teks patikrinti...

— Informacijos gavimo laisvė.

— Atsiprašau?

— Šįryt domėjausi. Mano žmonos byla jau baigta. Turiu teisę ją pamatyti.

Harperis turėjo tai žinoti — išties nebuvau pirmas, prašantis autopsijos bylos — ir jis šiek tiek per smarkiai ėmė linksėti galva.

— Vis tiek reikia atlikti kai kurias procedūras, užpildyti formas.

— Išsisukinėjate?

— Atsiprašau?

— Mano žmona buvo siaubingo nusikaltimo auka.

— Suprantu.

— Ir aš turiu teisę pamatyti savo žmonos bylą. O jei imsite išsisukinėti, pradėsiu svarstyti, kodėl. Niekada nesikalbėjau su žiniasklaida apie savo žmoną ar jos žudiką. Mielai padaryčiau tai dabar. Ir mums visiems bus įdomu, kodėl vietos medicinos ekspertas taip ilgai užtruko prie tokios lengvos užduoties.

— Skamba kaip grasinimas, daktare Bekai.

Atsistojau.

— Atvažiuosiu rytoj rytą, — pasakiau. — Prašau turėti mano žmonos bylą.

Ėmiausi veiksmų. Jaučiausi velniškai gerai.

22

Niujorko policijos departamento Žmogžudysčių skyriaus detektyvai Rolandas Dimontė ir Kevinas Krinskis į nusikaltimo vietą atvyko pirmieji, dar prieš uniformuotus pareigūnus. Vadovauti ėmėsi Dimontė, vyras riebaluotais plaukais, avintis siaubingus gyvatės odos batus ir burnoje įsikandęs dantų krapštuką. Jis davė nurodymus. Nusikaltimo vieta tuoj pat buvo aptverta. Po kelių minučių atvažiavo nusikaltimo vietų tyrėjų komanda ir pasiskirstė darbus.

— Izoliuokite liudytojus, — paliepė Dimontė.

Jų buvo tik du: aukos sutuoktinis ir kažkoks keistuolis, vilkintis juodais drabužiais. Dimontė pastebėjo, kad sutuoktinis tiesiog ėjo iš proto, nors tai galėjo būti ir vaidyba. Tačiau toks pirmasis įspūdis.

Dimontė, vis dar čiulpdamas dantų krapštuką, pasivedė į šalį keistuolį, vardu, kaip išsiaiškino, Arturas. Vaikis atrodė išblyškęs. Šiaip Dimontė būtų įtaręs, kad jis vartoja narkotikus, tačiau dabar žinojo, kad radęs kūną tas vaikinas išvėmė viską, ką turėjo skrandyje.

— Kaip jūs? — pasiteiravo Dimontė. Lyg jam būtų rūpėję.

Arturas linktelėjo.

Dimontė paklausė, ar pastaruoju metu aukos gyvenime įvyko kas nors neįprasta. Arturas atsakė, kad taip. Ir kas gi? Rebeka vakar sulaukė telefono skambučio, kuris ją sujaudino. Kas skambino? Arturas nebuvo visiškai tikras, bet po valandos, gal net mažiau, jis negalėjo tiksliai pasakyti, su Rebeka susitikti atėjo vyras. Jo apsilankymas moterį labai prislėgė.

— Prisimeni to vyro vardą?

— Bekas, — atsakė Arturas. — Ji pavadino vyruką Beku.

Šona įmetė Marko paklodę į skalbimo mašiną. Linda atsekė paskui ją.

— Jis vėl šlapinasi į lovą, — pasiskundė Linda.

— Dieve, kokia tu nuovoki.

— Nebūk bjauri.

Linda nuėjo. Šona jau išsižiojo atsiprašyti, tačiau nutylėjo. Kai ji pirmą kartą — vienintelį — išsikraustė, Markas siaubingai reagavo. Pradėjo šlapintis į lovą. O kai ji su Linda susitaikė, šlapinimasis liovėsi. Iki dabar.

— Jis supranta, kas vyksta, — pasakė Linda. — Jis jaučia įtampą.

— Ką nori, kad padaryčiau, Linda?

— Tai, ką privalome.

— Nesirengiu vėl išsikraustyti. Juk pažadėjau.

— Aišku, šito nepakanka.

Šona į skalbimo mašiną šliūkštelėjo audinių minkštiklio. Jos veidas atrodė pavargęs. Negerai. Juk ji — brangiai mokamas modelis. Negali atvykti į darbą su maišeliais po akimis ar nežvilgančiais plaukais. Šito tai tikrai jai nereikia.

Ji taip nuo visko pavargo. Pavargo nuo buities, kurios visiškai nemėgo. Pavargo nuo prakeiktų geradarių spaudimo. Lesbiečių pora, turinti vaiką, patyrė tokį neva tik gera norinčių šalininkų spaudimą, kad nusakyti jam stigo žodžių. Jei santykiai nutrūktų, tai būtų viso lesbianizmo nesėkmė ar kažkas panašaus, lyg heteroseksualios poros nesiskirtų. Šona nebuvo kovotoja. Ji tai žinojo, taigi savo laimės ji neaukos ant altoriaus dėl „didesnio gėrio".

Ji svarstė, ar Linda irgi taip jaučiasi.

— Myliu tave, — pasakė Linda.

— Ir aš tave myliu.

Jiedvi apsikabino. Markas vėl šlapinosi į lovą. Šona neaukotų savęs dėl didesnio gėrio. Tačiau dėl Marko — taip.

— Tai ką gi mums daryti? — paklausė Linda.

— Mes susidorosime.

— Manai, pajėgsim?

— Myli mane?

— Žinai, kad myliu, — atsakė Linda.

— Ar vis dar manai, kad esu žaviausias, nuostabiausias Dievo kūrinys žemėje?

— O taip, — atsakė Linda.

— Ir aš taip manau, — nusišypsojo Šona. — Esu savimyla, rakštis subinėj.

— O taip.

— Tačiau esu tavo savimyla, tavo rakštis subinėj.

— Labai tiksliai pasakyta.

Šona priėjo arčiau.

— Nesu iš tų, su kuriomis lengva palaikyti santykius. Esu labai kaprizinga.

— Ir kai būni kaprizinga, esi velniškai seksuali, — pridūrė Linda.

— Ir ne tik tada.

— Užsičiaupk ir pabučiuok mane.

Apačioje sučirpė durų skambutis. Linda pažvelgė į Šoną. Ši gūžtelėjo pečiais. Linda paspaudė vidaus ryšio mygtuką ir atsiliepė:

— Taip?

— Ar čia Linda Bek?

— Kas ten?

— Specialusis agentas Kimberlis Grynas iš Federalinio tyrimų skyriaus. Drauge mano partneris, specialusis agentas Rikas Pekas. Norėtume užeiti ir šio to jūsų paklausti.

Lindai dar nespėjus nieko atsakyti, prie mikrofono palinko Šona.

— Mūsų advokatė vardu Hestera Krimštein, — šūktelėjo ji. — Galite jai paskambinti.

— Jūs nesate niekuo įtariamos. Tik norime jūsų kai ko paklausti...

— Hestera Krimštein, — pertraukė Šona. — Esu tikra, kad turite jos telefono numerį. Geros jums dienos.

Šona atleido mygtuką. Linda įdėmiai pažvelgė į ją.

— Kas čia per velniava?

— Tavo brolis turi bėdų.

— Ką?

— Sėsk, — tarė Šona. — Mums reikia pasikalbėti.

Duris, į kurias stipriai pabeldė, atidarė Raisa Markova, Beko senelio slaugė. Specialieji agentai Karlsonas ir Stounas, dabar dirbantys drauge su Niujorko policijos departamento detektyvais Dimonte ir Krinskiu, parodė jai dokumentą.

— Kratos orderis, — pareiškė Karlsonas.

Raisa be žodžių pasitraukė į šalį. Ji užaugo Sovietų Sąjungoje, tad policijos išpuoliai jos netrikdė.

Aštuoni Karlsono vyrai sugužėjo į Beko būstą ir išsiskirstė.

— Noriu, kad viskas būtų filmuojama, — sušuko Karlsonas. — Jokių klaidų.

Jie dirbo greitai tikėdamiesi per žingsnį aplenkti Hesterą Krimštein. Karlsonas žinojo, kad Krimštein, kaip ir daugelis gudrių advokatų, linkusi kaltinti policiją nekompetencija ir/arba aplaidumu dėl skubėjimo. Karlsonas, gana patyręs teisėsaugos pareigūnas, neleis, kad šį kartą taip nutiktų. Kiekvienas žingsnis, kiekvienas judesys, kiekvienas atokvėpis bus dokumentuotas ir pagrįstas.

Pamatęs į Rebekos studiją atvykusius Karlsoną ir Stouną, Dimontė neapsidžiaugė. Įprasta, kad vietos policininkai nemėgo federalų įsikišimo. Vos keli dalykai vienijo vietos policininkus ir FTB, ypač tokiame didmiestyje kaip Niujorkas.

O Hestera Krimštein buvo vienas tų dalykų.

Abi pusės žinojo, kad ji meistriškai mokėjo viską apsukti ir vaikėsi viešumo. Niekas nenorėjo turėti su ja reikalų. Štai kas dabar buvo svarbiausia. Taigi policija ir FTB sudarė sąjungą, nes suprato, kad jiems labai greitai reikia surinkti įkalčius — kol Krimštein nesudrumstė viso vandens.

Federalai gavo kratos orderį. Jiems tai buvo taip paprasta, kaip pereiti iš Federalinių rūmų į piečiau esantį federalinį teismą. Jei Dimontė ir Niujorko policijos departamentas būtų mėginęs jį gauti, jiems būtų tekę kreiptis į apygardos teismą Naujajame Džersyje — užtruktų pernelyg ilgai, ypač kai ant kulnų lipa Hestera Krimštein.

— Agente Karlsonai!

Kažkas jį kvietė iš gatvės. Karlsonas išbėgo lauk, Stounas — jam iš paskos. Dimontė ir Krinskis irgi išskubėjo paskui juos. Ant šaligatvio, šalia atidaryto šiukšlių konteinerio, stovėjo jaunas federalinis agentas.

— Kas yra? — paklausė Karlsonas.

— Gal ir nieko, sere, bet... — jaunasis federalas parodė į guminių pirštinių porą, panašu, išmestą paskubom.

— Dėkit jas į maišelį, — paliepė Karlsonas. — Noriu, kad

tuoj pat būtų ištirta, ar yra parako dulkių. — Karlsonas pažvelgė į Dimontę. Laikas artimiau bendradarbiauti. — Kiek laiko užtruks ištirti jūsų laboratorijoje?

— Dieną, — atsakė Dimontė. Dabar jis jau nervingai graužė naują dantų krapštuką. — Gal dvi.

— Negerai. Turėsim nuskraidinti pavyzdžius į mūsų laboratoriją Kvantike.

— Nė velnio neskraidinsit, — sušnypštė Dimontė.

— Sutarėm, kad darysim, kur greičiausia.

— Greičiausia čia, — atsakė Dimontė. — Pats tuo pasirūpinsiu.

Karlsonas linktelėjo. Šito jis ir tikėjosi. Jei nori, kad vietos policininkams byla taptų ypač svarbi, pamėgink ją iš jų atimti. Konkurencija — geras dalykas.

Po pusvalandžio jie išgirdo dar vieną kvietimą, šį kartą jis atsklido iš garažo. Ir vėl ten subėgo visi.

Stounas ir Dimontė tik spoksojo. Karlsonas pasilenkė apžiūrėti atidžiau: šiukšlių dėžėje po laikraščiais gulėjo devynių kalibrų pistoletas. Greitai pauostę jie suprato, kad iš šio ginklo šauta visai neseniai.

Stounas atsigręžė į Karlsoną. Tik pasirūpino, kad šypsenos nesimatytų vaizdo įraše.

— Pričiupom, — tyliai ištarė Stounas.

Karlsonas nieko neatsakė, tik žiūrėjo, kaip tyrėjas deda ginklą į maišelį. Paskui, viską apgalvojęs, susiraukė.

23

Skubus pranešimas į mano pranešimų gaviklį buvo atsiųstas dėl Tidžėjaus. Jis persidrėskė ranką į durų staktą. Daugumai vaikų tiesiog papurkštum dezinfekciniu skysčiu; Tidžėjui toks nutikimas reiškė naktį ligoninėje. Iki man atvykstant jam suleido jau keturias

dozes. Hemofilija gydoma leidžiant kraujo produktus, tokius kaip kriopricipitatą arba šaldytą plazmą. Turėjau patyrusią seselę.

Kaip jau minėjau, pirmą kartą Tairesą pamačiau prieš šešerius metus surakintą antrankiais ir garsiai besikeikiantį. Prieš valandą į priėmimo skyrių jis buvo atvežęs savo tada devynių mėnesių sūnelį. Buvau ten, tačiau ne aš juos priėmiau. Tidžėjų apžiūrėjo budintis gydytojas.

Berniukas nereagavo į aplinką ir buvo mieguistas. Kvėpavimas retas. Tairesas, pasak personalo, elgėsi „permainingai" (įdomu, kaip turėtų elgtis tėvas, skubiai atvežęs kūdikį į priėmimo skyrių); budinčiam gydytojui jis pasakė, kad sūnui kasdien vis prasčiau. Gydytojas reikšmingai pažvelgė į savo seselę. Ši linktelėjo ir išskubėjo paskambinti. Dėl viso pikto.

Pagal fundoskopinio tyrimo duomenis buvo aišku, kad kūdikio tinklainėje daugybė kraujosruvų — abiejų akių dugno kraujagyslės trūkusios. Kai gydytojas viską apsvarstė — tinklainės kraujavimas, mieguistumas ir, na, dar tėvas, jis nustatė diagnozę: sukrėsto kūdikio sindromas.

Tučtuojau prisistatė ginkluoti apsaugininkai, kurie uždėjo Tairesui antrankius, ir štai tada aš išgirdau garsius keiksmus. Išlindau per kampą pasižiūrėti, kas vyksta. Atvyko du uniformuoti Niujorko policijos departamento pareigūnai. Ir suvargusi moteris iš Vaiko teisių apsaugos skyriaus. Tairesas mėgino sušvelninti savo padėtį. Visi tik purtė galvas, o tai reiškė, kad žodžiai jų neįtikins.

Ligoninėje šimtus kartų buvau matęs tokių situacijų. Tiesą sakant, ir gerokai baisesnių. Kartą gydžiau trejų metų mergytę, sergančią venerine liga. Kitą kartą — išprievartautą keturiolikmetį berniuką, kuriam buvo vidinis kraujavimas. Abiem atvejais — ir visais panašiais prievartos atvejais, su kuriais man teko susidurti — prievartautojas buvo arba šeimos narys, arba tuometinis motinos draugužis.

Blogi vyrukai nesisukinėja vaikų žaidimų aikštelėse, mielieji. Jie gyvena jūsų namuose.

Taip pat žinojau, — ir ši statistika nesiliovė manęs stulbinusi, — kad daugiau nei devyniasdešimt penki procentai rimtų vidinių naujagimų sužeidimų — smurto prieš vaiką pasekmė. Štai kodėl buvo taip lengva patikėti, kad Tairesas smurtavo prieš savo sūnų.

Šiame priėmimo kambaryje esame girdėję visokiausių paaiškinimų. Kūdikis nukrito nuo sofos. Orkaitės durelės užkrito vaikučiui ant galvos. Vyresnysis broliukas metė į jį žaislą. Padirbėjęs čia pakankamai ilgai tampi ciniškesnis už visko mačiusį miesto policininką. Tiesa ta, kad sveiki vaikai retai dėl to būna sužalojami. Pavyzdžiui, tik ypač retais atvejais vien nukritus nuo sofos pažeidžiama tinklainė.

Puikiai mokėjau diagnozuoti smurto prieš vaikus atvejus. Bet ne iš pirmo žvilgsnio.

O štai Taireso paaiškinimai man pasirodė keisti. Na, nemaniau, kad jis nekaltas. Niekada nedarau skubių išvadų tik pagal išvaizdą, arba, pavartosiu tinkamesnį politinį terminą, pagal rasę. Nors šiaip mes visi tą darome. Jei pereinate į kitą gatvės pusę, kad išvengtumėte būrelio juodaodžių paauglių, vadinasi, pastebite rasę; jei nepereinate į kitą gatvės pusę, nes bijote būti apšauktas rasistu, vadinasi, pastebite rasę; o jei pamatęs tokią grupelę nieko nepagalvojate, vadinasi, tokių kaip jūs aš dar nesu sutikęs.

Šiuo atveju mane stabtelėti privertė paprasčiausias palyginimas. Labai panašų atvejį jau buvau matęs dirbdamas turtingame Naujojo Džersio priemiestyje. Baltieji motina ir tėvas, abu nepriekaištingai apsirengę ir važinėjantys naujausiu „Range Rover“, į priėmimą skubiai atgabeno savo šešių mėnesių dukrytę. Mergytei, trečiajam jų vaikui, buvo nustatyti tokie pat sužalojimai kaip Tidžėjui.

Tėvo niekas nesurakino.

Taigi priėjau prie Taireso. Jis piktai į mane pasižiūrėjo. Gatvėje toks žvilgsnis man būtų atėmęs žadą; čia priminė didelį piktą vilką, mėginantį nupūsti namelį.

— Ar jūsų sūnus gimė šioje ligoninėje? — paklausiau.

Tairesas neatsakė.

— Ar jūsų sūnus gimė čia — taip ar ne?

— Taip, — šiek tiek nurimęs atsiliepė jis.

— Ar jis apipjaustytas?

Tairesas vėl piktai dėbtelėjo.

— Tu kokios nors rūšies pederastas?

— Nori pasakyti, kad jų būna įvairių rūšių? — pasišaipiau aš. — Tai jis buvo apipjaustytas ar ne?

— Taip, — nenoriai atsakė Tairesas.

Išsiaiškinau Tidžėjaus socialinio draudimo numerį ir įvedžiau jį į kompiuterį. Atsidarė jo medicininė kortelė. Patikrinau prie įrašo „apipjaustymas". Būklė normali. Velnias. Tačiau tada pamačiau kitą įrašą. Šis vizitas nebuvo pirmasis. Vos sulaukusį dviejų savaičių, tėvas atvežė jį dėl kraujuojančios bambutės — kraujavo iš bambutės mazgo.

Įdomu.

Padarėme kelis kraujo tyrimus, tačiau policija reikalavo laikyti Tairesą įkalintą. Tairesas nesiginčijo. Jis tiesiog norėjo, kad būtų atlikti kraujo tyrimai. Norėjau juos paskubinti, bet tame biurokratiniame aparate neturėjau galios. Mažai kas turi. Na, šiaip ar taip, iš kraujo mėginių laboratorija sugebėjo nustatyti, kad kraujosruvos jau senos, o trombocitų kiekis normalus. Taip, taip, bet truputį palaukit.

Buvo patvirtinta geriausia — ir blogiausia. Tėvas prieš berniuką nesmurtavo. Tinklainės kraujavimą sukėlė hemofilija. Ir berniukas apako.

Apsaugininkai atsiduso, nuėmė Tairesui antrankius ir, netarę nė žodžio, nuėjo. Vyras pasitrynė riešus. Niekas neatsiprašė, nepareiškė užuojautos žmogui, kuris buvo neteisingai apkaltintas smurtavęs prieš savo dabar jau aklą sūnų.

Pamėginkit įsivaizduoti tokią situaciją turtingųjų rajone.

Nuo tada Tidžėjus tapo mano pacientu.

Dabar savo klinikos kabinete paglosčiau berniukui galvelę ir pažvelgiau į nematančias akis. Vaikai dažniausiai į mane žiūri su didele pagarba — kažkas tarp baimės ir garbinimo. Mano kolegos tiki, kad vaikai gerokai geriau nei suaugę suvokia, kas su jais vyks-

ta. Aš manau, kad atsakymas tikriausiai paprastesnis. Vaikai į savo tėvus žvelgia kaip į bebaimius ir visagalius — ir štai tie tėvai žiūri į mane, gydytoją, pilnomis baimės akimis.

Kas mažam vaikučiui gali būti baisiau?

Po kelių minučių Tidžėjus užsimerkė. Jis užsnūdo.

— Jis tik bumbtelėjo į durų staktą, — ištarė Tairesas. — Štai ir viskas. Jis aklas. Gali taip nutikti, tiesa?

— Mums teks jį čia palaikyti per naktį, — pasakiau. — Tačiau jis pasveiks.

— Kaip? — Tairesas pažvelgė į mane. — Kaip jis gali pasveikti, jei nenustoja kraujuoti?

Neturėjau ką atsakyti.

— Turiu jį iš čia išnešti.

Jis turėjo omeny ne ligoninę, o mano kabinetą.

Tairesas įkišo ranką į kišenę ir ėmė skaičiuoti banknotus. Mano nuotaika buvo ne ta. Pakėliau ranką ir pasakiau:

— Atsiskaitysime vėliau.

— Ačiū, kad atvykote, daktare. Esu labai dėkingas.

Ketinau jam priminti, kad atvykau dėl jo sūnaus, o ne dėl jo, tačiau nutylėjau.

Būk atsargus, pagalvojo Karlsonas. Jo pulsas padažnėjo. O, būk labai atsargus.

Visi keturi — Karlsonas, Stounas, Krinskis ir Dimontė — susėdo prie pasitarimų stalo drauge su apygardos prokuroru Lansu Feinu. Feinas, ambicingas žmogėnas vešliais antakiais ir tokiu vaškiniu veidu, kad, atrodė, nuo karščio tuoj išsilydys, susidomėjo šia byla.

— Taigi pričiupkim tą apgailėtiną šiknių, — tarė Dimontė.

— Luktelėkit, — įsiterpė Lansas Feinas. — Papasakokit man viską taip, kad net Alanas Deršovitsas norėtų jį suimti.

Dimontė linktelėjo savo partneriui.

— Nagi, Krinski. Priversk mane prakaituoti.

Krinskis išsitraukė savo užrašų knygelę ir pradėjo skaityti:

— Į Rebeką Šajes iš labai arti buvo šauta devynių kalibrų automatiniu pistoletu. Per kratą tokio paties kalibro ginklas buvo rastas daktaro Deivido Beko garaže.

— Ant ginklo buvo pirštų atspaudų? — paklausė Feinas.

— Ne. Tačiau tyrimas patvirtino, kad devynių kalibrų pistoletas, rastas daktaro Beko garaže, yra žmogžudystės įrankis.

Dimontė nusišypsojo ir kilstelėjo antakį.

— Ar dar kas turi kietesnių?

Feinas suraukė antakius.

— Prašau tęsti, — paliepė jis.

— Per tą pačią kratą iš šiukšlių konteinerio prie daktaro Deivido Beko namų buvo ištraukta guminių pirštinių pora. Parako likučių rasta ant dešiniosios pirštinės. Daktaras Bekas — dešiniarankis.

Dimontė pakėlė savo gyvatės odos batus ir dantų krapštuku persibraukė per lūpas.

— O, taip, vaikuti, stipriau, stipriau. Man patinka.

Feinas vėl susiraukė. Krinskis neatitraukdamas akių nuo bloknoto lyžtelėjo pirštą ir pervertė lapą.

— Ant tos pačios dešiniosios rankos guminės pirštinės laboratorijoje aptiko plauką, kurio spalva visiškai sutampa su Rebekos Šajes.

— O, Dieve! O, Dieve! — Dimontė šūktelėjo lyg patyręs orgazmą. (O gal iš tikrųjų patyrė.)

— Tikslus DNR testas užims šiek tiek laiko, — tęsė Krinskis. — Be to, daktaro Deivido Beko pirštų atspaudų aptikta nusikaltimo vietoje, nors ir ne tamsiajame kambaryje, kur rastas kūnas.

Krinskis užvertė bloknotą. Visų akys nukrypo į Lansą Feiną.

Feinas atsistojo ir pasitrynė smakrą. Dimontės elgesys nepakenčiamas, tačiau niekas nekreipė į jį dėmesio. Kambaryje kibirkščiavo karštos suėmimo nuotaikos aistros, kokios būna tik ypatingos svarbos bylose. Laukia spaudos konferencijos, politikų skambučiai, nuotraukos laikraščiuose.

Tik Nikas Karlsonas kažko nerimavo. Jis sėdėjo ir lankstė są-

varžėlę. Negalėjo liautis. Kažkas jam nedavė ramybės, varginamai ir įkyriai nerimas liejosi per kraštus. Viena vertus, gydytojo Beko namuose rasti svarūs įkalčiai. Tačiau kažkas jį sekė. Klausėsi jo pokalbių. Tik panašu, kad niekas nežinojo kas, ir niekam tai nerūpėjo.

— Lansai? — kreipėsi Dimontė.

Lansas Feinas atsikrenkštė.

— Ar žinote, kur dabar daktaras Bekas? — paklausė jis.

— Savo klinikoje, — atsakė Dimontė. — Liepiau dviem pareigūnams jį prižiūrėti.

Feinas linktelėjo.

— Nagi, Lansai, — paragino Dimontė. — Atiduok man tą vyruką.

— Pirmiausia paskambinkime panelei Krimštein, — pareiškė Feinas. — Iš mandagumo.

Šona Lindai papasakojo beveik viską. Tik nutylėjo, kad Bekas kompiuteryje „matė" Elizabetą. Ne todėl, kad netikėjo ta istorija. Ji puikiai žinojo, kad tai gali būti skaitmeninių technologijų apgaulė. Tačiau Bekas įsakmiai prašė: „Niekam nesakyk". Ji nemėgo turėti paslapčių nuo Lindos, bet papasakoti viską — vadinasi, prarasti Beko pasitikėjimą.

Linda visą laiką žiūrėjo Šonai į akis. Ji nelinkčiojo galva, nekalbėjo, nė nesujudėjo. Kai Šona baigė, ji paklausė:

— Ar matei tas nuotraukas?

— Ne.

— Iš kur policija jas gavo?

— Nežinau.

Linda atsistojo.

— Deividas niekada nebūtų nuskriaudęs Elizabetos.

— Žinau.

Linda susigūžė, ėmė giliai kvėpuoti. Veidas išblyško.

— Ar gerai jautiesi? — susirūpino Šona.

— Ko tu man nepasakojai?

— Kodėl manai, kad kažko nepasakojau?

Linda tik pažvelgė į ją.

— Paklausk savo brolio, — sušnibždėjo Šona.

— Kodėl?

— Aš neturiu teisės sakyti.

Vėl subirbė durų skambutis. Šį kartą atsiliepė Šona.

— Taip?

— Čia Hestera Krimštein, — pasigirdo iš garsiakalbio.

Šona paspaudė durų atidarymo mygtuką. Po kelių minučių į kambarį įsiveržė Hestera.

— Ar judvi pažįstate fotografę Rebeką Šajes?

— Žinoma, — atsakė Šona. — Na, tik seniai jos nemačiau. Linda?

— Metų metus, — pritarė Linda. — Jos su Elizabeta drauge nuomojosi butą. O ką?

— Praėjusią naktį ji buvo nužudyta, — paaiškino Hestera. — Jie mano, kad fotografę nužudė Bekas.

Abi moterys neteko amo, lyg kas joms būtų užtvojęs. Pirmoji atsipeikėjo Šona.

— Bet vakar vakare aš buvau su Beku, — pareiškė ji. — Jo namuose.

— Iki kada?

— O iki kada reikia?

Hestera susiraukė.

— Nežaisk su manimi, Šona. Kokiu laiku išėjai iš jo namų?

— Dešimtą, pusę vienuoliktos. O kada ji buvo nužudyta?

— Kol kas dar nežinau. Tačiau turiu šaltinį policijoje, ir jis pranešė, kad policija turi svarių įkalčių prieš Beką.

— Nesąmonė.

Suskambo mobilusis telefonas. Krimštein čiupo jį ir prisispaudė prie ausies.

— Ką?

Kitame laido gale žmogus kalbėjo gana ilgai. Ji klausėsi tylėda-

ma. Moters veido bruožai ėmė švelnėti, lyg būtų nugalėta. Po minutės ar dviejų, nė neatsisveikinusi, advokatė garsiai užvertė telefono dangtelį.

— Mandagumo skambutis, — pranešė ji.

— Kas?

— Jie suima jūsų brolį. Turime valandą priversti jį pasiduoti policijai.

24

Tegalėjau galvoti tik apie Vašingtono parką. Tiesa, ten turėjau pasirodyti tik po keturių valandų. Tačiau jei nebus skubių iškvietimų, šiandien man laisva diena. Laisvas kaip paukštis, taip dainuoja Lainardas Skainardas, ir tas paukštis troško lėkti į Vašingtono parką.

Jau rengiausi išeiti iš klinikos, kai vėl suzvimbė mano pranešimų gaviklis. Atsidusau ir žvilgtelėjau į numerį. Hesteros Krimštein mobilusis. Ir pažymėta, kad skubu.

Nepanašu, kad naujienos geros.

Kelias akimirkas dvejojau skambinti ar ne. Tačiau kokia prasmė slapstytis? Grįžau prie apžiūros kabineto. Durys buvo uždarytos ir užsklęstas raudonas skląstis. Vadinasi, čia dirbo kitas gydytojas.

Patraukiau koridoriumi tolyn, pasukau dešinėn ir netrukus radau tuščią kabinetą ginekologijos skyriuje. Jaučiausi kaip šnipas priešų stovykloje. Kabinete buvo per daug metalo. Apsuptas kilpų ir kitokių, mano manymu, viduramžiškai atrodančių baisių įrankių, surinkau numerį.

Hestera Krimštein nesivargino sveikintis.

— Bekai, turime didžiulę bėdą. Kur tu?

— Klinikoje. Kas nutiko?

— Atsakyk man į vieną klausimą, — tarė ji. — Kada paskutinį kartą matei Rebeką Šajes?

Mano širdis ėmė stipriai dunksėti.

— Vakar. O ką?

— O prieš tai?

— Prieš aštuonerius metus.

Krimštein nusikeikė.

— Kas vyksta? — paklausiau.

— Praėjusią naktį Rebeka Šajes buvo nužudyta. Savo studijoje. Kažkas du kartus iššovė jai į galvą.

Akyse aptemo. Kojos sulinko per kelius. Susmukau ant kėdės.

— O, Dieve...

— Bekai, paklausyk manęs. Atidžiai paklausyk.

Prisiminiau, kaip Rebeka vakar atrodė.

— Kur buvai vakar vakare?

Atitraukiau telefoną ir įkvėpiau oro. Negyva. Rebeka nužudyta. Prisiminiau, kaip švytėjo jos gražūs plaukai. Pagalvojau apie jos vyrą. Apie tai, ką jis jaus naktimis gulėdamas lovoje, svajodamas apie ant pagalvės išdrikusius jos plaukus.

— Bekai?

— Namie, — ištariau. — Buvau namie su Šona.

— O paskui?

— Išėjau pasivaikščioti.

— Kur?

— Aplinkui.

— Kur aplinkui?

Nieko neatsakiau.

— Paklausyk manęs, Bekai, gerai? Tavo namuose jie rado žmogžudystės ginklą.

Girdėjau jos žodžius, tačiau sunkiai suvokiau jų prasmę. Kabinetas staiga pasidarė ankštas. Langų čia nebuvo. Tapo sunku kvėpuoti.

— Ar girdi mane?

— Taip, — atsakiau. Paskui, jau suvokęs, pridūriau: — Tai neįmanoma.

— Klausyk, dabar neturime laiko aiškintis. Tave rengiasi suimti. Kalbėjausi su apygardos prokuroru. Jis tikras bjaurybė, tačiau leido pačiam prisistatyti.

— Suimti?

— Kalbėk su manimi, Bekai.

— Aš nieko nepadariau.

— Dabar tai nesvarbu. Jie rengiasi tave suimti. Jie rengiasi pareikšti tau kaltinimus. Paskui mes sumokėsime už tave užstatą. Aš jau pakeliui į kliniką. Pasiimsiu tave. Sėdėk ir lauk. Niekam nieko nesakyk, girdi mane? Nei farams, nei federalams, nei savo naujam draugužiui kameroje. Supratai?

Pažvelgiau į laikrodį virš apžiūros stalo. Kelios minutės po dviejų. Vašingtono parkas. Pagalvojau apie Vašingtono parką.

— Negaliu leistis suimamas, Hestera.

— Viskas bus gerai.

— Kiek laiko užtruks? — paklausiau.

— Kas kiek laiko užtruks?

— Kol bus sumokėtas užstatas.

— Negaliu tiksliai pasakyti. Nemanau, kad kiltų dėl to kokių problemų. Teistas nebuvai. Esi gerbiamas žmogus visuomenėje. Tikriausiai turėsi atiduoti pasą...

— Tačiau kiek laiko?

— Kas, Bekai? Nesuprantu.

— Kiek laiko mane laikys suimtą?

— Klausyk, pamėginsiu juos paspausti, gerai? Bet jei jie ir paskubės — nors nesakau, kad skubės — vis tiek turės nusiųsti tavo pirštų atspaudus į Elbaną. Tokios taisyklės. Jei mums pasiseks, jei labai pasiseks, galėsim ištraukti tave iki vidurnakčio.

Vidurnakčio?

Krūtinę sukaustė siaubas. Pakliūti į kalėjimą, vadinasi, nenuvykti į Vašingtono parką. Mano ryšys su Elizabeta buvo toks trapus lyg Venecijos stiklas. Jei penktą valandą nenuvažiuosiu į Vašingtono parką...

— Negerai, — sušnibždėjau.

— Ką?

— Turi juos perkalbėti, Hestera. Tegul suima mane rytoj.

— Tikriausiai juokauji? Klausyk, jie jau, ko gero, ten ir tave stebi.

Iškišau galvą pro duris ir peržvelgiau koridorių. Iš čia mačiau tik dalį registratūros, dešinįjį kampą, tačiau to visiškai pakako — registratūroje stovėjo du policininkai, o gal ir daugiau.

— O Dieve, — sušnypščiau smukdamas atgal į kabinetą.

— Bekai?

— Negaliu sėsti į kalėjimą, — pakartojau. — Tik ne šiandien.

— Nenervink manęs, Bekai, gerai? Tiesiog lik ten. Nejudėk, nekalbėk, nieko nedaryk. Sėdėk savo kabinete ir lauk. Aš jau pakeliui.

Ji išjungė telefoną.

Rebeka nužudyta. Jie mano, kad aš ją nušoviau. Žinoma, kvaila, tačiau čia turi būti kažkoks ryšys. Vakar pirmą kartą po aštuonerių metų aplankiau ją. Tą patį vakarą ji buvo nužudyta.

Kas, po galais, čia vyksta?

Atidariau duris ir iškišau galvą. Farai nežiūrėjo mano pusėn. Išsliuogiau ir nuskubėjau koridoriumi tolyn. Ten buvo atsarginis išėjimas. Galėsiu pasprukti pro jį. Ir važiuosiu į Vašingtono parką.

Negi iš tiesų tai vyksta? Nejaugi aš tikrai rengiuosi sprukti nuo policijos?

Nežinau. Bet priartėjęs prie durų surizikavau ir atsigręžiau. Vienas farų mane pastebėjo. Jis parodė pirštu ir pasileido bėgti.

Stumtelėjau duris ir dėjau į kojas.

Negalėjau patikėti. Bėgu nuo policijos.

Atsarginio išėjimo durys atsilapojo į tamsią gatvę tiesiai už klinikos. Ta gatvė man buvo nepažįstama. Gal nuskambės keistai, tačiau čia ne mano rajonas. Aš atvažiuodavau, atbūdavau darbo valandas ir išvažiuodavau. Tūnodavau pastate be langų negauda-

mas saulės šviesos lyg kokia paniurusi pelėda. Vos vienas namas už klinikos, kurioje dirbau, — ir aš jau visiškai nepažįstamoje teritorijoje.

Kažkodėl pasukau dešinėn. Už nugaros išgirdau su trenksmu atsidarančias duris.

— Stok! Policija!

Jie tiesiog rėkė. Nesustojau. Ar jie šaus? Vargu. Juk atgarsiai dėl šūvių į bėgantį neginkluotą žmogų būtų nekokie. Na, viskas įmanoma, ypač tokiame rajone, tačiau tikriausiai nešaus.

Šiame kvartale nebuvo daug žmonių, bet tie, pro kuriuos prabėgau, nulydėjo mane ne itin susidomėjusiais žvilgsniais. Niekur nestabtelėjau. Vaizdai aplink plaukė lyg per miglą. Praskuodžiau pro pavojingai atrodantį vyruką, vedžiojantį pavojingai atrodantį rotveilerį. Pro sėdintį ant kampo senį, verkšlenantį dėl šiandienos. Pro moteris, nešinas daugybe krepšių. Ir pro vaikus, kurie tikriausiai turėjo būti mokykloje, palinkę virš knygų...

Bėgau nuo policijos.

Mano protas sunkiai pajėgė suvokti šį faktą. Kojos jau ėmė virpėti, tačiau prisiminęs iš kameros žvelgiančią Elizabetą iš visų jėgų myniau pirmyn.

Kvėpavimas padažnėjo.

Aišku, esate girdėję apie adrenaliną, kaip jis veikia ir suteikia jėgų. Bet tai dar ne viskas. Tas jausmas svaiginantis, nekontroliuojamas. Pojūčius jis sustiprina vos ne iki paralyžiaus. Tad privalai arba pakinkyti tą jėgą, arba ji tave pribaigs.

Nėriau į siaurą gatvelę — taip visada rodo per televiziją, tačiau ji atsirėmė į siaubingiausią žemėje šiukšlių konteinerių aikštelę. Dvokas privertė mane atsitraukti. Kažkada tie konteineriai tikriausiai buvo žali. Dabar likusios tik rūdys. Daugelyje vietų jos buvo praėdusios metalą, ir taip atsirado skylės žiurkėms landžioti.

Apsidairiau ieškodamas kokio išėjimo, durų ar ko panašaus, tačiau nieko nebuvo. Jokio kito kelio. Būčiau išdaužęs langą ir sprukęs, tačiau visi apatiniai langai buvo su grotomis.

Vienintelis kelias iš čia — tas, kuriuo ir atbėgau, tačiau tada policininkai neabejotinai mane pamatys.

Pakliuvau į spąstus.

Pažvelgiau kairėn, dešinėn, o paskui (gana keista) pakėliau galvą aukštyn.

Evakuacinės kopėčios.

Virš mano galvos jų buvo bent kelerios. Vis dar veikiamas vidinio adrenalino, iš visų jėgų pašokau, įtempiau abi rankas ir nudribau tiesiai ant užpakalio. Pabandžiau dar kartą. Nė velnio. Kopėčios buvo gerokai per aukštai.

Kas toliau?

Gal galėčiau kaip nors prisitraukti konteinerį, atsistoti ant jo ir vėl pašokti? Tačiau konteinerių dangčiai buvo suėsti rūdžių. Net jei ir galėčiau užlipti ant šiukšlių krūvos, vis tiek būčiau per žemai.

Įkvėpiau oro ir bandžiau ką nors sugalvoti. Dvokas buvo siaubingas, nieko daugiau užuosti nebeįmanoma. Ėmiau trauktis atgal, į gatvelės pradžią.

Radijo trukdžiai. Lyg kažkas girdėti iš policijos radijo stotelės.

Prisiplojau nugara prie sienos ir įsiklausiau.

Slėptis. Turiu slėptis.

Trukdžiai vis garsėjo. Išgirdau balsus. Policininkai artėjo. Neturėjau kur dėtis. Dar labiau prisispaudžau prie sienos, lyg tai galėtų padėti. Lyg jie, pasukę iš už kampo, pamanytų, kad aš — freska.

Orą perskrodė sirenos.

Žingsniai. Jie artėjo. Buvo tik viena vieta, kur galėčiau pasislėpti.

Greitai sumečiau, kuris konteineris galėtų būti nors kiek švaresnis, užsimerkiau ir nėriau.

Prarūgęs pienas. Stipriai prarūgęs pienas. Štai kokį kvapą pajutau pirmiausia. Tačiau jis buvo nevienintelis. Kažkas panašaus į vėmalus ir dar blogiau. Ir aš juose sėdėjau. Kažkokioje šlapioje košėje. Buvau ja aplipęs. Sugokčiojau. Pilve pasidarė sunku.

Išgirdau kažką bėgant. Neiškišau galvos.

Per mano koją perlipo žiurkė.

Vos nesurikau, tačiau kažkas mane sulaikė. Dieve, tai nerealu. Sulaikiau kvėpavimą. Šiek tiek geriau. Pamėginau kvėpuoti pro burną, tačiau vėl ėmiau gokčioti. Marškiniais užsidengiau nosį ir burną. Padėjo, tačiau tik trumpam.

Radijo trukdžiai išnyko. Kaip ir žingsniai. Ar apkvailinau juos? Jei ir taip, tai neilgam. Pasigirdo dar daugiau policijos sirenų — tikra rapsodija. Policininkai sulaukė pastiprinimo. Kas nors greitai sugrįš. Jie patikrins visą gatvelę. O tada?

Įsitvėriau į konteinerio kraštą ir pasikėliau. Rūdys perdrėskė man delną. Instinktyviai prisitraukiau jį prie burnos. Kraujuoja. Kaip pediatras iš karto pagalvojau apie stabligės pavojų, tačiau vidinis balsas priminė, kad stabligė — šiuo metu mažiausia mano bėda.

Įsiklausiau.

Žingsnių negirdėti. Taip pat ir radijo trukdžių. Sirenos tebeklykė. Tačiau ko norėti? Dar daugiau pastiprinimo. Mūsų dorame mieste šlaistosi laisvas žudikas. Geri vyrukai susivienys; jie iššukuos teritoriją ir aplinkui ieškos nusikaltėlio.

Ar toli nubėgau?

Neturėjau supratimo. Tačiau tvirtai žinojau vieną dalyką: turiu judėti. Privalau kuo labiau nutolti nuo klinikos.

Vadinasi, reikia išsinešdinti iš šios gatvelės.

Vėl nuslinkau iki alėjos pradžios. Negirdėti nei žingsnių, nei radijo. Geras ženklas. Mėginau galvoti. Pabėgti — puikus planas, tačiau dar geriau būtų žinoti, kur bėgu. Nusprendžiau vis traukti į rytus, nors ten rajonai ir ne patys saugiausi. Prisiminiau matęs geležinkelio bėgių ženklą.

Metro.

Štai kaip iš čia išsinešdinsiu. Man tereikia įšokti į traukinį, kelis kartus persėsti, ir tikriausiai pavyks pasprukti. Tačiau kur artimiausias įėjimas?

Mintyse bandžiau atgaminti metro planą, kai staiga į alėją įsuko policininkas.

Jis atrodė toks jaunas, tvarkingai apsikirpęs, švariai nusiskutęs,

rausvu veideliu. Melsvos marškinių rankovės buvo kruopščiai atraitotos, kad atidengtų stiprius rankų raumenis. Pamatęs mane jis krūptelėjo — atrodė nustebęs lygiai taip pat, kaip ir aš.

Mudu abu sustojome be žado. Tik jam nepavyko atsipeikėti šiek tiek ilgesnį laiką.

Jei būčiau jį puolęs kaip boksininkas ar kaip kung fu meistras, greičiausiai būtų tekę kaip skeveldras rankioti sau iš kaukolės dantis. Tačiau taip nesielgiau. Supanikavau. Mane valdė tik baimė.

Ryžtingai mečiausi tiesiai į jį. Smakrą prispaudžiau prie krūtinės, galvą nulenkiau žemyn ir lyg raketa nusitaikiau jam į pilvą. Elizabeta buvo aistringa tenisininkė. Kartą ji man aiškino, kad kai priešininkas prie tinklo, geriausia mušti kamuoliuką tiesiai į pilvą, nes jis nežinos, į kurią pusę šokti. Taip sulėtinama priešininko reakcija.

Štai taip nutiko ir dabar.

Mano kūnas rėžėsi į jo. Lyg beždžionė už tvoros, čiupau jam už pečių. Pargriuvome. Suspaudžiau kelius ir įrėmiau juos jam į krūtinę. Smakrą vis dar laikiau nuleidęs, tad mano viršugalvis atsidūrė šiek tiek aukščiau jaunojo policininko burnos.

Mes griuvome su siaubingu trenksmu.

Išgirdau traškesį. Baisiai skausmingai mano kaukolė atsimušė į jo žandikaulį. Jaunasis policininkas išleido garsą, panašų į „pluuu" — oras iš plaučių. Manau, jo žandikaulis lūžo. Ir tada mane apėmė absoliuti panika. Nušokau nuo jo.

Užpuoliau policijos pareigūną!

Nėra laiko gailėtis. Tiesiog norėjau atsidurti kuo toliau nuo jo. Kažkaip sugebėjau atsistoti ir jau rengiausi apsisukęs bėgti, kai ant kulkšnies pajutau jaunojo policininko ranką. Pažvelgiau žemyn, ir mūsų žvilgsniai susitiko.

Jam skaudėjo. O tą skausmą sukėliau aš.

Šiaip taip išlaikiau pusiausvyrą ir spyriau. Pataikiau į šonkaulius. Šį kartą tas „pluuu" buvo šlapias: iš burnos pliūptelėjo kraujas. Negalėjau patikėti, kad taip elgiuosi. Vėl jam spyriau. Stipriai, kad mane paleistų. Paleido.

Ir tada pasileidau bėgti.

25

Hestera su Šona iki klinikos važiavo taksi. Linda pirmuoju traukiniu išskubėjo susitikti su Pasaulinio finansų centro konsultantu dėl užstato.

Priešais Beko kliniką stovėjo daugybė iš visų pusių suvažiavusių policijos automobilių. Švyturėliai mirksėjo raudonomis ir mėlynomis švieselėmis. Kaukė sirenos. Matėsi vis daugiau privažiuojančių policijos automobilių.

— Kas čia per velniava? — paklausė Šona.

Hestera pastebėjo apygardos prokurorą Lansą Feiną, tačiau per vėlai — jis ją jau pamatė. Ir bėgte atskubėjo prie moterų. Feino veidas buvo raudonas.

— Tas kalės vaikas pabėgo! — be įžangų išrėkė Feinas.

— Matyt, jūsų vyrai jį išgąsdino, — atrėmė Hestera.

Privažiavo dar du policijos automobiliai. Pasirodė ir septintojo kanalo autobusiukas. Feinas tyliai nusikeikė.

— Žiniasklaida. Po velnių, Hestera. Juk žinai, kaip jie mane parodys?

— Klausyk, Lansai...

— Kaip prakeiktą parsidavėlį, nuolaidžiaujantį turčiams, štai kaip. Kaip galėjai šitaip su manimi pasielgti, Hestera? Žinai, ką man padarys meras? Jis sutrins mane į miltus. O Takeris, — Takeris buvo Manhatano apygardos prokuroras, — Dieve mano, ar gali įsivaizduoti, ką jis padarys?

— Pone Feinai!

Jį kvietė vienas policijos pareigūnas. Feinas dar kartą dėbtelėjo į jiedvi ir piktai nusisuko.

— Ar Bekas išsikraustė iš proto? — paskubom sušnibždėjo Hestera Šonai.

— Jis išsigandęs.

— Jis bėga nuo policijos! — suriko Hestera. — Supranti? Ar supranti, ką tai reiškia? — Ji parodė į televizijos autobusiuką. — Dėl Dievo, čia atvyko žiniasklaida. Jie praneš apie pabėgusį žudiką. Tai pavojinga. Dėl to jis atrodys kaltas. Prisiekusiesiems tai nepatiks.

— Nurimk, — tramdė Šona.

— Nurimti? Ar supranti, ką jis daro?

— Jis pabėgo. Štai ir viskas. Kaip OJ*, tiesa? Juk jo pabėgimas prisiekusiesiems neturėjo įtakos.

— Mes nekalbame apie OJ, Šona. Mes kalbame apie turtingą baltaodį gydytoją.

— Bekas nėra turtingas.

— Ne čia esmė, po galais. Po šito visi tik ir trokš prikalti jo sėdynę prie sienos. Pamiršk užstatą. Pamiršk nešališką teismą. — Hestera atsikvėpė, susikryžiavo rankas ant krūtinės. — Ir Feinas ne vienintelis, kurio reputacija bus sukompromituota.

— Ką turi omeny?

— Save! — išrėkė Hestera. — Bekas vienu mostu sunaikino prokuratūros pasitikėjimą manimi. Jei aš pažadu pristatyti žmogų, tai ir privalau jį atvežti.

— Hestera?

— Ką?

— Dabar man nė velnio nerūpi tavo reputacija.

Jų pokalbį pertraukė netikėtas garsas. Atsigręžusios pamatė didžiuliu greičiu lekiantį greitosios pagalbos automobilį. Kažkas suriko. Paskui pasigirdo dar vienas riksmas. Policininkai ėmė lakstyti pirmyn atgal lyg kamuoliukai lošimo automate.

Greitoji cypdama sustojo. Iš jos iššoko medikai — vyras ir moteris. Jie skubėjo. Labai skubėjo. Tiesiog atplėšė užpakalines automobilio duris ir ištraukė neštuvus.

— Čionai! — kažkas sušuko. — Jis čia!

Šona pajuto, kaip suspurdėjo širdis. Ji pasileido bėgte prie Lanso Feino. Hestera nuskubėjo iš paskos.

* Turima omeny garsaus Amerikos futbolininko Orenthalo Jameso „OJ“ Simpsono byla.

— Kas atsitiko? — pasiteiravo Hestera. — Kas negerai?

Feinas nekreipė į ją dėmesio.

— Lansai?

Pagaliau jis atsigręžė. Veidas buvo iškreiptas pykčio.

— Tavasis klientas.

— Kas jam? Jis sužeistas?

— Jis ką tik užpuolė policijos pareigūną.

Visiška nesąmonė!

Jau peržengiau ribą pabėgdamas, o dabar dar užpuoliau tą jauną policininką... Kelio atgal nebėra. Taigi pasileidau bėgti. Skuodžiau iš visų jėgų.

— Užpultas pareigūnas!

Tuos žodžius kažkas tiesiog išrėkė. Pasigirdo dar daugiau šūksnių. Radijo traškesių. Sirenų. Visi tie garsai artėjo prie manęs. Gerklėje įstrigo tarsi koks gniužulas. Nesilioviau bėgęs. Kojos pasidarė kietos ir sunkios, lyg raumenys ir raiščiai būtų pasidarę akmeniniai. Jėgos seko. Iš nosies ėmė tekėti gleivės. Jos maišėsi su virš lūpos susikaupusiu purvu ir skverbėsi į burną.

Vis sukau iš kvartalo į kvartalą, lyg taip galėčiau apkvailinti policiją. Nesigręžiojau atgal pažiūrėti, ar jie seka. Ir taip žinojau. Sirenos ir radijo stotelių garsai visą laiką persekiojo.

Neturėjau jokių šansų.

Bėgau per tokį rajoną, į kurį net su mašina neužsukdavau. Peršokau tvorą ir nuskuodžiau per aukštą žolę — kadaise čia tikriausiai buvo žaidimų aikštelė. Žmonės kalba apie vis augančias nekilnojamojo turto kainas Manhatane. O čia, visai netoli Harlemo upės kelio, buvo galybė tuščių plotų, pilnų šiukšlių, stiklo šukių ir surūdijusių sūpuoklių, kopėtėlių ir tikriausiai mašinų liekanų.

Priešais aukštą atliekų krūvą būriavosi grupelė juodaodžių paauglių — visi banditiškai išdidūs, visi vieningi — ir jie spoksojo į mane kaip į pikantišką atgyveną. Ir jau rengėsi kažką daryti — nežinau, ką — tačiau netrukus suvokė, kad mane gaudo policija.

Ir tada ėmė mane raginti:

— Bėk, baltaodi!

Skuosdamas pro juos linktelėjau kaip maratono bėgikas jį palaikančiai miniai. Vienas vaikinukas šūktelėjo: „Dialo!“ Nesustojau, tačiau, savaime aišku, žinojau, kas buvo Amadou Dialo. Visi Niujorke žinojo. Į jį keturiasdešimt vieną kartą iššovė policininkai — o jis buvo neginkluotas. Akimirką pamaniau, kad čia lyg perspėjimas, kad policija į mane taikosi.

Tačiau šito visai nebuvo.

Per Amadou Dialo teismą gynyba teigė, kad Dialo siekė savo piniginės, o policija pamanė, kad ginklo. Nuo tada žmonės protestuodami greitai kiša rankas į kišenes, išsitraukia pinigines ir šaukia: „Dialo!“ Gatvėse patruliuojantys pareigūnai aiškina, kad kas kartą, kai kas nors taip kiša ranką į kišenę, jie pajunta baimę.

Štai kas nutiko dabar. Mano naujieji sąjungininkai — sąjungininkai todėl, kad tikriausiai manė, jog esu žudikas — išsitraukė savo pinigines. Du mane vijęsi policininkai stabtelėjo. To pakako man išsiveržti gerokai į priekį.

Bet kas iš to?

Gerklė tiesiog degė. Man trūko oro. Kojos buvo tarsi švininės. Apėmė nuovargis. Kojų pirštai kliuvo už grindinio. Užkliuvęs už šaligatvio netekau pusiausvyros, griuvau ant delnų, kelių ir veido.

Kažkaip sugebėjau pakilti, tačiau kojos drebėjo.

Dabar atstumas mažėjo.

Nuo prakaito marškiniai prilipo prie kūno. Ausyse spengė. Niekada nemėgau bėgioti. Pakeitę gyvenimo būdą bėgikai pasakoja, kaip jie tapo priklausomi nuo bėgiojimo žavesio, kaip jie pasiekdavo nirvaną, kitaip vadinamą bėgiko laime. Kurgi ne. Visada buvau įsitikinęs, kad tokią būseną sukelia ne kas kita, o deguonies trūkumas smegenims.

Patikėkit manimi, anokia čia palaima.

Pavargau. Labai pavargau. Negalėjau bėgti amžinai. Žvilgtelėjau atgal. Policininkų nesimatė. Gatvė tuštut tuštutėlė. Pamėginau ati-

daryti vienas duris. Nepavyko. Pamėginau kitas. Vėl pasigirdo radijo siųstuvų traškesys. Pasileidau bėgti. Netoli kvartalo galo pastebėjau šiek tiek pravirą gatvės šulinio dangtį. Irgi surūdijusį. Čia viskas buvo surūdiję.

Pasilenkiau ir patraukiau metalinę rankeną. Dangtis cypdamas pasidavė. Pažvelgiau žemyn į tamsą.

— Užkirsk jam kelią iš kitos pusės!

Atgal nesigręžiojau. Skubiai žengiau žemyn. Koja pasiekiau pirmą laiptelį. Išklibęs. Ištiesiau koją siekdamas antrojo laiptelio. Bet jo nebuvo.

Sekundę pakibau, lyg šokdamas nuo uolos, o paskui bejėgiškai smukau į tamsią skylę.

Kritau turbūt ne daugiau nei dešimt pėdų, tačiau užtruko, atrodo, visą amžinybę, kol pasiekiau žemę. Mosikavau rankomis. Nepadėjo. Net dantimis tarkštelėjau sunkiai atsitrenkdamas į cementą.

Gulėjau ant nugaros ir žiūrėjau į viršų. Dangtis virš manęs užsitrenkė. Pamaniau, gerai, bet dabar mane gaubė absoliuti tamsa. Kaip gydytojas pabandžiau įvertinti savo būklę. Skaudėjo visur.

Vėl išgirdau policiją. Sirenos nesiliovė klykusios, o gal man dabar tik ausyse skambėjo. Daugybė balsų. Ir galybė radijo stotelių garsų.

Jie artėjo prie manęs.

Pasiverčiau ant šono. Remdamasis dešine ranka, nekreipdamas dėmesio į skaudančius nubrozdintus delnus, ėmiau keltis. Truktelėjau galvą; mano kūnas priešinosi kilimui. Vos vėl nenugriuvau.

Kas toliau?

Tiesiog slėptis čia? Ne, negerai. Galiausiai jie ims eiti iš namo į namą. Mane sučiups. O jei ir ne, juk pabėgau ne tam, kad slėpčiausi drėgname rūsy. Pabėgau todėl, kad Vašingtono skvere galėčiau susitikti su Elizabeta.

Privalau judėti.

Bet kur?

Akys pamažu priprato prie tamsos, bent jau galėjau įžiūrėti kažkokias formas. Aplinkui buvo bet kaip sukrautos dėžės. Krūvos kilimų, kelios baro kėdės, sudužęs veidrodis. Net atšokau pamatęs savo atvaizdą. Ant kaktos žiojėjo gili žaizda. Abi kelnių klešnės per kelius praplyšusios. Marškiniai sudriskę. Ir buvau toks murzinas, kad drąsiai galėjai mane palaikyti kaminkrėčiu.

Kur eiti?

Laiptai. Kažkur juk turi būti laiptai. Lyg paralyžiuotas, vilkdamas kairę koją, pajudėjau pirmyn. Po kojomis sutraškėjo stiklo šukės. Nesustojau.

Išgirdau kažkokį burbėjimą, ir priešais mane pakilo milžiniškas kilimas. Į mane lyg iš kapo nukrypo ranka. Vos susilaikiau nesurikęs.

— Himleris mėgsta tuno kepsnius! — sušuko jis man.

Vyras — taip, dabar jau aiškiai mačiau, kad ten vyras — ėmė stotis. Jis buvo aukštas, juodaodis, o barzda tokia garbanota ir pražilusi, jog atrodė, kad jis valgo avelę.

— Girdi mane? — suriko tas vyras. — Girdi, ką tau sakau?

Jis žengė prie manęs. Atšokau.

— Himleris! Jis mėgsta tuno kepsnius!

Barzdočius aiškiai buvo dėl kažko susinervinęs. Jis sugniaužė kumštį ir užsimojo. Nė nemąstydamas žengtelėjau į šalį. Kumštis pralėkė pro šalį, ir vyras, neišlaikęs pusiausvyros, nugriuvo. Nieko nelaukiau. Susiradau laiptus ir užbėgau aukštyn.

Durys buvo užrakintos.

— Himleri!

Jis rėkė garsiai, pernelyg garsiai. Įsirėmiau į duris. Neatsidaro.

— Girdi mane? Girdi, ką sakau?

Išgirdau girgždesį. Atsigręžiau ir išvydau kai ką, nuo ko man net širdis nusirito į kulnus.

Dienos šviesą.

Kažkas atvėrė tą patį dangtį, pro kurį čia įlindau.

— Kas ten, apačioje?

Pareigūno balsas. Grindimis ėmė bėgioti prožektoriaus šviesa. Ji apšvietė barzdočių.

— Himleris mėgsta tuno kepsnius!

— Ko čia rėkauji, seni?

— Girdi mane?

Iš visų jėgų įsirėmiau petimi į duris. Staktos ėmė braškėti. Man prieš akis iškilo Elizabeta — ta, kurią mačiau kompiuteryje: pakelta ranka, maldaujančios akys. Stumtelėjau dar stipriau.

Durys pasidavė.

Nugriuvau ant grindinio, visai netoli nuo pagrindinio įėjimo į pastatą.

Kas toliau?

Kiti policininkai buvo netoliese — girdėjau jų radijo stoteles, o vienas vis dar kamantinėjo valkatą, kliedintį apie Himlerį. Laiko nebuvo. Man reikėjo pagalbos.

Bet iš kur jos gauti?

Negalėjau skambinti Šonai. Prie jos tikrai bus policija. Ir prie Lindos. Hestera reikalaus pasiduoti.

Kažkas atrakino įėjimo duris.

Įbėgau į koridorių. Grindys buvo išklotos linoleumu, purvinos. Visos durys metalinės ir uždarytos. Sienų dažai aptrupėję. Stumtelėjau evakuacinio išėjimo duris ir nubėgau laiptais aukštyn. Atsidūriau trečiame aukšte.

Koridoriuje stovėjo senyva moteris.

Mano nuostabai, ji buvo baltaodė. Spėju, išgirdusi sambrūzdį išlindo pasižiūrėti, kas čia vyksta. Sustojau netoliese. Tarp jos ir buto durų buvo pakankamai didelis tarpas, kad galėčiau prasmukti...

Galėčiau? Negi griebsiuosi ir šito, kad tik pabėgčiau?

Pažvelgiau į ją. Ji — į mane. O tada ji išsitraukė ginklą.

O Dieve...

— Ko nori? — paklausė ji.

— Gal galėčiau pasinaudoti jūsų telefonu? — išgirdau savo balsą.

Ji nė nemirktelėjusi išrėžė:

— Dvidešimt baksų.

Įkišau ranką į kišenę ir ištraukiau pinigus. Senutė linktelėjo ir įsileido mane vidun. Butas buvo mažutis, bet puikiai prižiūrėtas. Lentynas ir tamsų medinį stalą puošė nėriniai.

— Ten, — parodė ji.

Telefonas buvo ne su mygtukais, o su ratuku. Įkišau pirštą į skylutę. Net juokinga. Niekada nebuvau rinkęs to numerio, niekada ir nenorėjau, tačiau žinojau jį mintinai. Psichiatrus tai tikriausiai priverstų susimąstyti. Baigiau sukti numerį ir laukiau.

Po dviejų signalų pasigirdo balsas:

— Taip?

— Tairesai? Čia daktaras Bekas. Man reikia tavo pagalbos.

26

Šona papurtė galvą.

— Bekas kažką sužeidė? Tai neįmanoma.

Apygardos prokurorui Feinui ant kaktos vėl pradėjo pulsuoti vena. Jis priėjo prie jos taip arti, kad veidas atsidūrė vos per kelis centimetrus nuo josios.

— Gatvėje jis užpuolė policijos pareigūną. Ir tikriausiai sulaužė tam vyrui žandikaulį bei kelis šonkaulius. — Feinas palinko taip arti, kad jo seilės užtiško Šonai ant skruosto. — Ar girdite, ką sakau?

— Girdžiu, — atrėžė Šona. — O dabar pasitrauk, šaunuoli, antraip taip spirsiu į kiaušus, kad šie atsidurs tau gerklėj.

Sekundėlę Feinas dar pastovėjo nejudėdamas, o paskui apsisuko. Hestera Krimštein padarė tą patį. Ji patraukė Brodvėjaus link. Šona ją pasivijo.

— Kur eini?

— Viskas, — atšovė Hestera.

— Ką?

— Paieškok jam kito advokato, Šona.
— Juk tu nerimtai.
— Rimtai.
— Tu negali paprasčiausiai taip apsisukti ir jį palikti.
— Pažiūrėk.
— Taip neteisinga.
— Pažadėjau jiems, kad jis pasiduos.
— Pamiršk savo pažadą. Čia svarbiausia Bekas, o ne tu.
— Tau — galbūt.
— Priešpriešini save klientui?
— Nedirbsiu su žmogumi, kuris šitaip pasielgė.
— Juokauji? Esi gynusi ir prievartautojus maniakus.
Ji numojo ranka.
— Dingstu iš čia.
— Tu tik žiniasklaidos medžiojama veidmainė.
— O, Šona.
— Kreipsiuos į juos.
— Ką?
— Kreipsiuos į žiniasklaidą.
Hestera sustojo.
— Ir ką papasakosi? Kad aš nusigręžiau nuo nesąžiningo žudiko? Puiku, pirmyn. Apie Beką išsiaiškinsiu tiek, kad Džefris Dameris prieš jį atrodys tikras saldainiukas.
— Tau nebus ko išsiaiškinti, — atsakė Šona.
Hestera gūžtelėjo pečiais.
— Dar niekas manęs nesustabdė.
Abi moterys piktai smeigė akis viena į kitą. Nė viena nenusuko žvilgsnio į šalį.
— Galbūt manai, kad man reputacija nesvarbi, — staiga sušvelnėjusiu balsu ištarė Hestera. — Tai netiesa. Jei apygardos prokuratūra negalės pasitikėti mano žodžiu, nebegalėsiu padėti kitiems savo klientams. Ir Bekui. Viskas paprasta. Nemesiu savo darbo, kaip ir savo klientų, vien todėl, kad tavo draugužis taip neprotingai pasielgė.

Šona papurtė galvą.

— Dink man iš akių.

— Dar vienas dalykas.

— Kas?

— Nekalti nebėga, Šona. O tavo draugužis Bekas? Devyniasdešimt devyniais procentais garantuoju, kad jis nužudė Rebeką Šajes.

— Laisva, — atrėžė Šona. — Ir tau kai ką pasakysiu, Hestera. Nors vieną žodelį pasakysi prieš Beką, ir jiems teks semti tavo palaikus, kad palaidotų. Aišku?

Hestera neatsakė. Ji žengė dar vieną žingsnį į šalį. Ir kaip tik tada orą sudrebino šūviai.

Susigūžęs leidausi žemyn surūdijusia evakuacine laiptine ir vos nenuriedėjau apačion išgirdęs šūvius. Prisispaudžiau prie laiptų ir laukiau.

Vėl šūviai.

Išgirdau riksmus. Turėjau to tikėtis, tačiau vis tiek išsigandau. Tairesas liepė lipti žemyn ir laukti jo. Svarsčiau, kaip jis rengiasi mane iš čia ištraukti. Dabar šis tas atėjo į galvą.

Diversija.

Tolumoje išgirdau kažką šaukiant:

— Šaudo baltaodis vyrukas!

Paskui kitas balsas:

— Baltaodis vyras su ginklu! Baltaodis su ginklu!

Vėl šūviai. Bet — net įtempiau ausis — nebegirdėti policijos radijo stotelių. Susiriečiau ir stengiausi per daug negalvoti. Man tikriausiai sutriko smegenų veikla. Prieš tris dienas buvau atsidavęs gydytojas, beveik neturintis savo gyvenimo. Nuo tada ėmiau regėti vaiduoklius, gauti elektroninius laiškus iš negyvėlių, tapau įtariamuoju įvykdęs ne vieną, o dvi žmogžudystes, bėgau nuo teisėsaugos, užpuoliau policijos pareigūną ir kreipiausi pagalbos į žinomą narkotikų prekeivį.

Ir visa tai nutiko tik per septyniasdešimt dvi valandas.

Vos nenusijuokiau.

— Ei, daktarėli.

Pažvelgiau žemyn. Tairesas. Ir dar vienas juodaodis vyrukas, maždaug dvidešimties, labai aukštas. Aukštaūgis žvelgė į mane pro tvirtai prie veido prigludusius akinius nuo saulės, kurie ypač derėjo prie jo ledinės išraiškos.

— Eikš, daktarėli. Vyniojamės iš čia.

Nuskubėjau žemyn evakuacinėmis kopėčiomis. Aukštaūgis vaikinas stovėjo nejudėdamas rankas susikryžiavęs ant krūtinės. Prie paskutinio laiptelio stabtelėjau galvodamas, kaip čia nusileisti ant žemės.

— Ei, daktarėli, svertas kairėje.

Radau jį, truktelėjau, ir kopėčios nusileido žemyn. Kai nulipau, Tairesas susiraukė ir pamosavo sau prieš nosį.

— Na ir dvoki, daktarėli.

— Atleisk, neturėjau progos palįsti po dušu.

— Čionai.

Tairesas nuskubėjo per aikštelę. Nusekiau įkandin beveik bėgte, kad neatsilikčiau. Aukštaūgis tylėdamas ėjo paskui mus. Jis nė karto nepasuko galvos nei kairėn, nei dešinėn, tačiau manęs neapleido nuojauta, kad mato viską aplinkui.

Aikštelėje burzgė juodas „BMW" užtemdytais langais, įmantria antena. Užpakalinius numerius rėmino grandinė. Visos durelės buvo uždarytos, tačiau jaučiau repo stiliaus muziką. Nuo žemų tonų net krūtinė vibravo.

— Automobilis, — susiraukiau aš. — Ar jis ne per daug pastebimas?

— Jei ieškotum balto it lelija gydytojo, kur tikrai nesitikėtum jo rasti?

Logiška.

Aukštaūgis atidarė galines dureles. Muzika plyšojo kaip per „Black Sabbath" koncertą. Tairesas lyg durininkas ištiesė ranką. Įlipau vidun. Jis įsliuogė šalia manęs. Aukštaūgis įsiraitė į vairuotojo sėdynę.

Nelabai supratau, ką dainavo tas reperis iš grotuvo, tačiau jis tikrai buvo įniršęs ant „to vyro".

— Čia Brutas, — pristatė Tairesas.

Jis turėjo omeny aukštaūgį vairuotoją. Per galinio vaizdo veidrodėlį mėginau sugauti jo žvilgsnį, tačiau per tuos akinius nuo saulės nieko nesimatė.

— Malonu susipažinti, — ištariau.

Brutas neatsakė.

Atsisukau į Tairesą.

— Kaip jums pavyko? — paklausiau.

— Keli mano vaikinai suorganizavo susišaudymą 147-ojoje gatvėje.

— Ar farai jų nesučiups?

Tairesas prunkštelėjo.

— Kur jiems ten.

— Taip paprasta?

— Taip, iš čia paprasta. Matai, mums priklauso viena vietelė Penktajame name iš Horbarto kvartalo. Nuomininkams kas mėnesį moku po dešimt baksų, kad krautų šiukšles prie galinių durų. Supranti, jas užblokuoja. Farai negali prasigauti. Puiki vietelė. Taigi mano vaikinukai paleido kelis šūvius pro langus. Supranti, apie ką kalbu? O kol farai nusigavo iki ten, jie jau buvo dingę.

— O kas šūkavo apie baltaodį su ginklu?

— Keletas kitų mano vyrukų. Jie tiesiog bėgiojo gatve šūkaudami apie išprotėjusį baltaodį.

— Teoriškai apie mane, — ištariau.

— Teoriškai, — šypsodamasis pakartojo Tairesas. — Gražus žodis, daktare.

Atlošiau galvą. Kūną sunkiai užgulė nuovargis. Brutas vežė mus rytų kryptimi. Jis pervažiavo tą melsvą tiltą prie jankių stadiono — niekada neprisiminiau tilto pavadinimo — taigi mes atsidūrėme Bronkse. Kurį laiką sėdėjau susmukęs, jei kas sugalvotų žvilgtelėti pro langą, tačiau paskui prisiminiau, kad stiklai užtamsinti. Apsidairiau.

Vietovė buvo velniškai bjauri, priminė filmų vaizdus po bombardavimų. Matėsi sklypai, kuriuose kažkada, matyt, stovėjo pastatai. Taip, statiniai sugriuvo, bet tarytum iš vidaus, tarsi išėsti vidaus organai.

Pavažiavome dar šiek tiek. Mėginau suvokti, kas vyksta, tačiau mano smegenys atsisakė dirbti. Dalis manęs suvokė, kad aš tarsi ištiktas šoko; o kita dalis priešinosi tokiai minčiai. Taigi sutelkiau dėmesį į tai, kas mane supa. Dar šiek tiek pavažiavus — mes važiavome vis gilyn į griuvėsius — būstų, tinkamų gyventi, vis mažėjo. Nors buvome tikriausiai vos už kelių mylių nuo klinikos, absoliučiai nesiorientavau, kur mes esame. Spėjau, vis dar Bronkse. Greičiausiai pietiniame Bronkse.

Gatvės vidury lyg karo liekanos mėtėsi nudėvėtos padangos ir suplyšę čiužiniai. Iš aukštos žolės kyšojo didžiuliai betono luitai. Stovėjo išnarstytos mašinos, ir nors gaisrų dabar nesimatė, jų neabejotinai turėjo būti.

— Dažnai čia užsuki, daktarėli? — sukikeno Tairesas.

Nesivarginau atsakyti.

Brutas sustabdė automobilį priešais dar vieną mirčiai pasmerktą pastatą. Liūdną statinį juosė vielos tinklo tvora. Vietoj stiklų languose matėsi faneros lapai. Prie durų pamačiau priklijuotą popierų, tikriausiai įspėjimą dėl griovimo. Durys buvo irgi iš faneros. Jos atsidarė. Pro jas išvirto vyras, iškėlė abi rankas prisidengdamas akis nuo saulės, ir nusvirduliavo lyg Drakula po antpuolio.

Man ėmė suktis galva.

— Einam, — paragino Tairesas.

Pirmas iš automobilio išlipo Brutas. Jis atidarė man dureles. Padėkojau. Brutas laikėsi stoiškai. Jo veidas buvo toks, kokio negalėtumėt įsivaizduoti, tikriausiai ir pamatyti nenorėtumėt, ir jis šypsojosi.

Dešinėje vielos tinklas buvo prakirptas ir šiek tiek atvyniotas. Mes pralindome. Svirduliuojantis vyras prisiartino prie Taireso. Brutas įsitempė, tačiau Tairesas pamojo jam, kad nusiramintų.

Svirduliuojantis vyras ir Tairesas paspaudė vienas kitam rankas. O paskui pasuko kiekvienas sau.

— Einam, — paragino mane Tairesas.

Vis dar nepajėgdamas mąstyti, įžengiau vidun. Pirmiausia pribloškė smarvė: rūgštus šlapimo ir su niekuo nesumaišomas išmatų dvokas. Kažkas degė, — manau, supratau, kas, — o drėgnas prakaito kvapas, atrodo, sklido iš pačių sienų. Tačiau čia buvo juntama ir kažkas kita. Ta smarvė, gal ne mirties, tik priešmirtinė, kažkas panašaus į gangrenos, lyg kažkas merdėtų ir dar kvėpuodamas pūtų.

Nuo įvairiausių krosnelių tvyrojo slogus karštis. Ant grindų lyg išmėtytos nuorūkos voliojosi žmonės — gal penkiasdešimt, o gal ir koks šimtas. Viduje buvo tamsu. Nei elektros, nei vandens, nei jokių baldų. Saulę užstojo lentos, ir vienintelė šviesa, skrodžianti tamsą lyg giltinės dalgis, sklido tik pro plyšius. Matėsi šešėliai, kažkokios formos ir dar kažkas.

Pripažįstu, labai naiviai įsivaizdavau narkomanų gyvenimą. Priėmimo skyriuje daugybę kartų mačiau tik rezultatus. Tačiau niekada pernelyg nesidomėjau narkotikais. Manau, manoji sritis buvo girtuokliavimas. Nepaisant to, man pakako proto suprasti, kad atsidūrėme narkomanų landynėje.

— Čionai, — ragino Tairesas.

Mes yrėmės pro ligonius. Brutas ėjo pirmas. Pavargėliai lošėsi duodami kelią, lyg tas juodaodis būtų Mozė. Aš sliūkinau paskui Tairesą. Tamsoje švysčiojo cigarečių galiukai. Tai man priminė cirką, kai tribūnose spingčioja žibintuvėliai. Taip, panašu. Mačiau tamsą. Mačiau šešėlius. Ir mačiau švieseles.

Muzikos nesigirdėjo. Ir, atrodo, niekas nekalbėjo. Girdėjau tik zvimbimą. Girdėjau, kaip tie pavargėliai užsitraukia cigaretes. Kartkartėmis orą perskrosdavo riksmai, ne itin primenantys žmogaus balsą.

Dar girdėjau dejones. Žmonės geidulingai mylėjosi, atvirai, nesigėdydami, nesislapstydami.

Vienas vaizdas, nepasakosiu jums smulkmenų, privertė mane

atšokti iš siaubo. Tairesas kažkaip linksmai reagavo į mano veido išraišką.

— Kai nebeturi pinigų, perka šitokiu būdu, — paaiškino Tairesas. — Viskas dėl dozės.

Man vėl sugniaužė skrandį. Atsigręžiau į Tairesą. Jis gūžtelėjo pečiais.

— Komercija, daktarėli. Ji verčia suktis pasaulį.

Tairesas ir Brutas patraukė tolyn. Nuklibinkščiavau greta. Dauguma vidinių sienų apačioje buvo ištrupėjusios. Žmonės — seni ir jauni, juodaodžiai ir baltaodžiai, vyrai ir moterys — lyg kokie bestuburiai tysojo kur tik pakliuvo.

— Tu vartoji kokainą, Tairesai? — paklausiau.

— Kadaise vartojau. Užsikabinau būdamas šešiolikos.

— Kaip lioveisi?

Tairesas nusišypsojo.

— Matai manąjį Brutą?

— Sunku nepastebėti.

— Pasakiau jam, kad duosiu po tūkstantį dolerių už kiekvieną savaitę, kurią ištversiu be narkotikų. Brutas apsigyveno su manimi.

Linktelėjau. Nuskambėjo efektingiau nei savaitė su Bete Ford.

Juodaodis atidarė duris. Šiame kambaryje, nors ir ne puikiai įrengtame, bent jau buvo stalai ir kėdės, net šviesos ir šaldytuvas. Kampe pastebėjau nešiojamąjį generatorių.

Mudu su Tairesu įžengėme vidun. Brutas uždarė duris ir liko koridoriuje.

— Sveikas atvykęs į mano kabinetą, — pareiškė Tairesas.

— Ar Brutas vis dar padeda gyventi be to šlamšto?

Jis papurtė galvą.

— Nea, dabar tą daro Tidžėjus. Juk supranti, apie ką aš?

Supratau.

— Ir jums nekyla bėdų dėl to, kas čia?

— Turiu daug bėdų, daktarėli. — Tairesas atsisėdo ir parodė man kėdę. Jis pažvelgė į mane ir aš kiek išsigandau jo žvilgsnio. — Aš nesu geras berniukas.

Nežinojau, ką atsakyti, tad pakeičiau temą.

— Penktą valandą turiu atsidurti Vašingtono parke.

Jis atsilošė.

— Papasakok man, kas vyksta.

Tairesas išsitraukė atšipusį peilį ir pradėjo valytis panages.

— Kai suserga mano vaikas, kreipiuosi į profesionalą, tiesa?

Linktelėjau.

— Kai turi bėdų su įstatymais, reikėtų daryti tą patį.

— Šiek tiek panašu.

— Tau, daktarėli, nutiko kažkas bloga. — Jis išskėtė rankas. — Blogis — mano pasaulis. Aš čia geriausias gidas.

Taigi papasakojau jam viską. Beveik viską. Jis vis linkčiojo galvą, tačiau, abejoju, ar patikėjo, kai pasakiau neturįs nieko bendra su žmogžudystėmis. Abejoju, ar jam tai rūpėjo.

— Gerai, — man baigus ištarė jis, — aptvarkykim tave. Paskui mums reikės pakalbėti apie dar kai ką.

— Apie ką?

Tairesas neatsakė. Jis nusliūkino prie kampe stovinčios metalinės spintelės. Atrakino ją, pasilenkė ir ištraukė ginklą.

— Glokas, vaikuti, glokas, — ištarė jis tiesdamas man pistoletą.

Įsitempiau. Mintyse šmėkštelėjo purvo ir kraujo vaizdas, tačiau greitai pranyko — nenorėjau prisiminti. Praėjo daug laiko. Ištiesiau ranką ir dviem pirštais, lyg ginklas galėtų būti karštas, paėmiau jį.

— Nugalėtojų ginklas, — pridūrė Tairesas.

Norėjau atsisakyti, tačiau toks poelgis būtų buvęs kvailas. Mane jau įtarė dviem žmogžudystėmis, policijos pareigūno užpuolimu, arešto vengimu ir, be abejonės, bėgimu nuo teisėsaugos. Ką bepakeis slepiamas ginklas?

— Jis užtaisytas, — perspėjo Tairesas.

— Ar čia saugu?

— Jau nebe.

— A, — ištariau.

Lėtai sukiojau jį; prisiminiau, kada pastarąjį sykį rankose turė-

jau ginklą. Vėl laikydamas pistoletą pasijutau geriau. Spėju, tikriausiai dėl svorio. Man patiko struktūra, plieno šaltis, kaip jis gulė mano delne. Tik nepatiko, kad tuo mėgaujuosi.

— Paimk ir šitą, — jis ištiesė man kažką panašaus į mobilųjį.

— Kas čia? — paklausiau.

Tairesas susiraukė.

— O kaip atrodo? Mobilusis telefonas. Bet jis turi vogtą numerį. Negalės tavęs susekti, supranti?

Linktelėjau pasijutęs nejaukiai.

— Už tų durų — vonios kambarys, — pasakė jis parodydamas man iš dešinės. — Ne dušas, tik vonia. Nusiprausk savo dvokiančią sėdynę. Atnešiu tau švarių drabužių. Paskui mudu su Brutu nugabensim tave į Vašingtono parką.

— Sakei, turįs su manimi apie kažką pasikalbėti.

— Kai persirengsi, — nukirto Tairesas. — Tada ir pasikalbėsim.

27

Erikas Vu spoksojo į išsikerojusį medį. Veidas atrodė ramus, smakras šiek tiek pakeltas.

— Erikai? — kreipėsi Laris Gandlis.

Vu neatsisuko.

— Ar žinot, koks čia medis? — paklausė jis.

— Ne.

— Guoba.

— Žavu.

Vu nusišypsojo.

— Kai kurie istorikai mano, kad aštuonioliktame amžiuje šiame parke buvo vykdomos viešos egzekucijos.

— Puiku, Erikai.

— Taip.

Pro šalį praskriejo du bemarškiniai riedutininkai. Iš garsiakalbių griaudėjo „Jefferson Airplane". Vašingtono parke, pavadintame, nieko stebėtina, Džordžo Vašingtono vardu, buvo stengiamasi išlaikyti septintojo dešimtmečio dvasią. Tačiau sunkiai sekėsi. Dažnai čia piketuodavo įvairiausi protestuotojai, tačiau jie labiau priminė nostalgiškus aktorius nei nuoširdžius revoliucionierius. Be didelio įkvėpimo vaidino gatvės aktoriai. Šiek tiek spalvingiau atrodė benamiai, tačiau jie kažkaip čia nederėjo.

— Esi tikras, kad vieta apsupta? — paklausė Gandlis.

Vu, tebežiūrėdamas į medį, linktelėjo.

— Šeši vyrai. Ir dar du furgone.

Gandlis žvilgtelėjo sau už nugaros. Furgonas buvo baltas, su magnetiniu užrašu „B&T dažai", telefono numeriu ir žaviu logotipu: vaikinas, labiau primenantis monopolistą, laiko kopėčias ir dažų teptuką. Jei kas paprašytų apibūdini furgoną, liudytojai prisimintų daugių daugiausia tik dažų kompanijos pavadinimą ir gal telefono numerį.

Nei vienas, nei kitas nebuvo tikri.

Furgonas stovėjo neleistinoje vietoje. Manhatane įtartiniau atrodytų teisingai pastatytas furgonas nei šitaip. Ir vis tiek jie buvo budrūs. Jei artintųsi policininkas, nuvažiuotų šalin. Sustotų Lafajeto gatvėje. Pakeistų registracijos numerius ir magnetinius ženklus. O paskui grįžtų.

— Turėtumėte grįžti į furgoną, — ištarė Vu.

— Manai, Bekui pavyks?

— Abejoju, — atsakė Vu.

— Spėju, jo suėmimas ją atbaidytų, — sušnibždėjo Gandlis. — Nemanau, kad jis atvyks į susitikimą.

Vienas jų operatyvininkų — garbanius, vilkintis sportiniu kostiumu, kuris vakar vakare buvo „Kinko" interneto kavinėje, pamatė žinutę kavinės kompiuteryje. Tačiau kol jis perdavė jiems tą žinią, Vu jau buvo pakišęs įkalčius Beko namuose.

Nesvarbu. Kaip nors išsispręs.

— Mums reikia sučiupti juos abu, tačiau pirmenybė teikiama jai, — tarė Gandlis. — Blogiausiu atveju abu nužudysim. Tačiau geriausia būtų sučiupti juos gyvus. Tada galėtume išsiaiškinti, ką jiedu žino.

Vu neatsakė. Vis tebežiūrėjo į tą medį.

— Erikai?

— Ant tokio medžio pakorė mano motiną, — sušnibždėjo Vu.

Gandlis nelabai žinojo, ką turėtų pasakyti, tad tik ištarė:

— Labai apgailestauju.

— Jie manė, kad ji šnipė. Šeši vyrai išrengė mano motiną nuogai ir plakė. Plakė valandų valandas. Visur. Net veidas žiojėjo botago žaizdomis. Visą tą laiką ji turėjo sąmonę. Ir rėkė. Mirtis buvo ilga.

— Jėzau... — sušnibždėjo Gandlis.

— Baigę pakorė ją ant aukšto medžio, — jis parodė į guobą. — Panašaus į šitą. Neva tai turėjo būti pamoka. Kad kiti nešnipinėtų. Tačiau pasidarbavo paukščiai ir žvėrys. Po dviejų dienų ant to medžio liko tik jos kaulai.

Vu vėl užsidėjo ausines. Nusigręžė nuo medžio.

— Jūs tikrai turėtumėte nesirodyti, — patarė Gandliui.

Laris sunkiai pajėgė nukreipti žvilgsnį nuo to medžio, tačiau susikaupė, linktelėjo ir nuėjo.

28

Apsirengiau juodus džinsus, kurių juosmens apimtis buvo maždaug sunkvežimio padangos skersmens. Sulenkiau audinį ir suveržiau diržą. Juodi uniforminiai marškiniai irgi atrodė neką geriau. Juodos beisbolo kepuraitės (ant jos dar buvo ir kažkoks man nesuprantamas logotipas) snapelis jau buvo nulenktas. Tairesas dar padavė tokius pačius priglundančius akinius nuo saulės, kokius nešiojo Brutas.

Kai išėjau iš vonios, jis vos nenusikvatojo.

— Gerai atrodai, daktarėli.

— Manau, turėjai pasakyti „oho“.

Jis sukikeno ir papurtė galvą.

— Baltieji.

Paskui Taireso veidas surimtėjo. Jis pastūmė man kelis susegtus popieriaus lapus. Paėmiau juos. Perskaičiau antraštę: „Paskutinė valia ir Testamentas“. Klausiamai pažvelgiau į juodaodį.

— Štai apie ką norėjau su tavimi pasikalbėti, — ištarė Tairesas.

— Apie savo testamentą?

— Pagal planą turiu dar dvejus metus.

— Kokį planą?

— Užsiimsiu tuo dar dvejus metus, kol surinksiu pakankamai pinigų išvežti iš čia Tidžėjų. Manau, mano galimybės šešiasdešimt ir keturiasdešimt.

— Ką turi omeny?

Tairesas pažvelgė man į akis.

— Žinai.

Žinojau. Jis turėjo omeny išlikimą.

— Kur važiuosi?

Jis ištiesė man atviruką. Saulė, žydras vanduo, palmės. Atvirukas buvo susitrynęs nuo nešiojimo.

— Į Floridą, — kažkaip švelniai ištarė jis. — Žinau tas vietas. Ten ramu. Yra baseinų ir gerų mokyklų. Ir niekas nesistebės, iš kur gavau pinigų, supranti, ką sakau?

Grąžinau jam atviruką.

— Nesuprantu, kuo aš čia dėtas.

— Čia, — jis iškėlė aukštyn nuotrauką, — yra planas, jei nugalėtų tie šešiasdešimt procentų. O čia, — parodė į testamentą, — jei pasiteisintų tik keturiasdešimt.

Pasakiau, kad vis tiek nesuprantu.

— Prieš šešis mėnesius buvau mieste, na, supranti. Susiradau gerą teisininką Džoelą Markusą. Kelios valandos su juo man kaina-

vo du gabalus. Jei žūsiu, tau teks nueiti su juo pasimatyti. Esi mano testamento vykdytojas. Esu užrakinęs kai kuriuos dokumentus. Iš jų sužinosi, kur pinigai.

— Kodėl aš?

— Tu rūpiniesi mano berniuku.

— O Latiša?

Jis nusijuokė.

— Ji moteris, daktarėli. Vos atsidursiu žemėje, ji susiras kitą gaidį, supranti? Greičiausiai jis užtaisys jai vaiką. O paskui gal paliks. — Jis atsisėdo ir sukryžiavo rankas. — Negalima pasitikėti moterimis, daktarėli. Turėtumėte tai žinoti.

— Ji Tidžėjaus motina.

— Teisingai.

— Myli jį.

— Taip, žinau. Bet, supranti, ji tik moteris. Atiduosi jai tiek grynųjų, per dieną juos išleis. Štai kodėl sugalvojau parašyti testamentą. O tu vykdytojas. Jeigu jai reikės pinigų Tidžėjui, turėsi patvirtinti. Tu ir tas Džoelas Markusas.

Galėjau ginčytis, kad čia lyčių nelygybė, kad jis neandertalietis, tačiau buvo netinkamas laikas. Pasimuisčiau kėdėje ir pažvelgiau į jį. Tairesui buvo gal dvidešimt penkeri. Mačiau daug tokių kaip jis. Visada klijavau jiems vieną etiketę, suplakiau į vieną — blogio — masę.

— Tairesai?

Jis pažvelgė į mane.

— Važiuok dabar.

Jis susiraukė.

— Pasinaudok pinigais, kuriuos turi. Susirask darbą Floridoje. Paskolinsiu pinigų, jei reikės. Pasiimk savo šeimą ir važiuok dabar.

Jis papurtė galvą.

— Tairesai?

Jis atsistojo.

— Nagi, daktarėli. Geriau judam.

*

— Mes vis dar jo ieškome.

Lansas Feinas nervinosi, jo vaškinis veidas tiesiog varvėjo. Dimontė čiulpė dantų krapštuką. Krinskis užsirašinėjo. Stounas pasikėlė kelnes.

Karlsono dėmesį atkreipė ką tik atėjęs fakso pranešimas.

— Kaip dėl tų šūvių? — piktai paklausė Lansas Feinas.

Uniformuotas pareigūnas (agentas Karlsonas nė nebandė prisiminti jo pavardės) gūžtelėjo pečiais:

— Niekas nieko nežino. Manau, jie nesusiję su mūsų atveju.

— Nesusiję? — šūktelėjo Feinas. — Koks nekompetentingas idiotas esi, Beni? Žmonės bėgo gatve ir šaukė apie baltaodį vyrą.

— Na, o dabar niekas nieko nežino.

— Paspauskit juos, — paliepė Feinas. — Stipriai paspauskit. Negi garsiai reikia išrėkti, kaip, po velnių, tas vyrukas paspruko, ką?

— Mes jį sučiupsim.

Stounas paplekšnojo Karlsonui per petį.

— Kas yra, Nikai?

Karlsonas susiraukęs žiūrėjo į faksogramą. Nieko nesakė. Jis buvo pedantiškas, santūrus žmogus, kokių beveik neįmanoma išvesti iš pusiausvyros. Pernelyg dažnai plaudavosi rankas. Prieš išeidamas iš namų galybę kartų užrakindavo ir vėl atrakindavo duris. Karlsonas vis žiūrėjo į faksogramą ir negalėjo nusikratyti nuojautos, kad čia kažkas negerai.

— Nikai?

Karlsonas pasisuko į jį.

— Saros Gudhart seife radome trisdešimt aštunto kalibro pistoletą.

— Tame seife, iki kurio mus nuvedė raktelis, rastas prie lavonų?

— Taip.

— Ir ką?

Karlsonas vis raukėsi.

— Kažkaip daug spragų.

— Spragų?

— Pirma, — tęsė Karlsonas, — mes manome, kad Saros Gudhart seifas iš tiesų buvo Elizabetos Bek, tiesa?

— Taip.

— Tačiau pastaruosius aštuonerius metus kažkas nuolat mokėjo už tą seifą, — pareiškė Karlsonas. — Elizabeta Bek negyva. Negyvėlė negali sumokėti sąskaitų.

— Tai gal jos tėvas. Manau, jis žino daugiau nei sako.

Karlsonui tai nepatiko.

— O kaip tie svarūs įkalčiai, rasti Beko namuose? Ką tai reiškia?

— Nežinau, — gūžtelėdamas atsakė Stounas. — Gal dar kas nors iš departamento jį irgi įtarė?

— Jau būtume žinoję. O čia dar tas pranešimas apie seife rastą trisdešimt aštunto kalibro ginklą. — Jis parodė į faksogramą. — Žinot, ką išsiaiškino ATG?

— Nėra jokių įrodymų, kad tuo ginklu buvo įvykdytas koks nors nusikaltimas, tačiau nieko nuostabaus, nes ginklas vis dėlto buvo užrakintas aštuonerius metus. — Alkoholio, tabako ir ginklų kontrolės skyrius išvadas galėjo daryti tik tokiu atveju, jei ginklu buvo pasinaudota neseniai. — Tačiau Nacionalinis sekimų centras kai ką išsiaiškino. Spėkit, kas registruotas ginklo savininkas?

Jis ištiesė Stounui popieriaus lapą. Stounas peržvelgė jį ir rado, ko ieškojęs.

— Stefanas Bekas?

— Deivido Beko tėvas.

— Jis miręs, ar ne?

— Taip.

Stounas grąžino raportą.

— Tad ginklą greičiausiai paveldėjo jo sūnus, — konstatavo jis. — Čia Beko pistoletas.

— Tai kodėl jo žmona laikė tą pistoletą užrakintą seife drauge su tomis nuotraukomis?

Stounas minutėlę svarstė.

— Gal ji baiminosi, kad jis panaudos ginklą prieš ją?

Karlsonas vėl susiraukė.

— Mes kažko nežinome.

— Klausyk, Nikai, nekomplikuokim visko dar labiau. Turime svarių įkalčių apkaltinti Beką Šajes nužudymu. To pakaks jį pričiupti. Tad pamirškim apie Elizabetą Bek, gerai?

Karlosnas pažvelgė į jį.

— Pamiršti apie ją?

Stounas atsikrenkštė ir išskėtė rankas.

— Žvelkim tiesai į akis. Kaltinimas Bekui Šajes nužudymu — pyrago gabalas. Bet jo žmona, Jėzau, ta byla aštuonerių metų senumo. Taip, įtarimų yra, tačiau mes jo už tai nepričiupsim. Per vėlu. Galbūt, — jis pernelyg dramatiškai patraukė pečiais, — galbūt geriau palikim tai ramybėje.

— Ką, po velnių, čia kalbi?

Stounas priėjo taip arti, kad Karlsonui teko net atsilošti.

— Kai kas iš skyriaus norėtų, kad mes nesikapstytume.

— Kas nenori, kad mes ką iškapstytume?

— Nesvarbu, Nikai. Mes visi vienoje pusėje, ar ne? Jei išsiaiškinsime, kad Žudikas Rojus nenužudė Elizabetos Bek, taip tik praversime kirminų dėžę. Jo advokatas greičiausiai pareikalaus naujo teismo...

— Jie neklausinėjo jo apie Elizabetą Bek.

— Bet mes priskyrėme jos nužudymą Žudikui Rojui. Taip tik padaugės abejonių, štai ir viskas. Taip nieko nesutvarkysime.

— Aš ir nenoriu tvarkos, — atrėžė Karlsonas. — Aš noriu tiesos.

— Mes visi šito norime, Nikai. Bet dar labiau norime teisingumo, tiesa? Bekas už Rebeką Šajes sės iki gyvos galvos. Žudikas Rojus liks kalėjime. Štai kaip turėtų būti.

— Yra spragų, Tomai.

— Vis kartoji tai, tačiau aš jų nematau. Juk pats pirmas ėmei įtarinėti Beką žmonos nužudymu.

— Būtent, — patvirtino Karlsonas. — Žmonos nužudymu. Ne Rebekos Šajes.

— Nesuprantu, ką nori pasakyti.

— Šajes žmogžudystė čia nelimpa.

— Juokauji? Man atrodo labai įtikinama. Šajes kažką žinojo. Mes ėmėme knaisiotis. Bekas turėjo ją užčiaupti.

Karlosnas vėl susiraukė.

— Kas yra? — tęsė Stounas. — Manai, vakarykštis Beko apsilankymas jos studijoje — tuoj po to, kai mes jį paspaudėme — tik sutapimas?

— Ne, — atsakė Karlsonas.

— Tai kas tada, Nikai? Negi nematai? Šajes žmogžudystė labai logiška.

— Pernelyg logiška, — ištarė Karlsonas.

— Ai, tik nepradėk tų nesąmonių.

— Leisk man tavęs kai ko paklausti, Tomai. Ar gerai Bekas suplanavo ir įvykdė savo žmonos nužudymą?

— Velniškai gerai.

— Būtent. Jis nužudė visus liudininkus. Atsikratė kūnų. Jei ne nuošliaužos ir ne lokys, mes nieko neturėtume. Tad pagalvokim. Ir net po to mes neturime pakankamai įkalčių, o dar mažiau įrodymų.

— Tai ką?

— Tad kodėl Bekas staiga tampa toks kvailas? Jis žino, kad mes jį šnipinėjame. Žino, kad Šajes asistentas galės paliudyti, jog jis matėsi su Rebeka jos nužudymo dieną. Ir kodėl jis turėtų būti toks kvailas, kad laikytų ginklą garaže? Kokia kvailystė išmesti pirštines į savo šiukšlių konteinerį?

— Paprasta, — atsakė Stounas. — Šį kartą jis skubėjo. Žmonai nužudyti turėjo nemažai laiko.

— Matei šitą? — Jis ištiesė Stounui Beką sekusio agento raportą.

— Šįryt Bekas buvo nuvažiavęs pas medicinos ekspertą, — išrėžė Karlsonas. — Kodėl?

— Nežinau. Galbūt norėjo sužinoti, ar autopsijos byloje nėra kokių nors galinčių jį apkaltinti faktų.

Karlsonas vėl susiraukė. Rankos niežtėjo, vėl norėjosi jas nusiplauti.

— Mes kažką praleidžiame, Tomai.

— Nematau ką, bet, šiaip ar taip, turime jį suimti. O tada galėsime viską peržiūrėti, gerai?

Stounas nužingsniavo prie Feino. Karlsonas užgniaužė abejones. Jis vėl galvojo apie Beko apsilankymą lavoninėje. Paskui išsitraukė savo telefoną, nušluostė jį nosine ir suspaudė mygtukus. Kai pasigirdo „alio“, Nikas paprašė:

— Sujunkite mane su Sasekso apygardos medicinos ekspertu.

29

Senais laikais — vis dėlto tai buvo prieš dešimt metų — ji turėjo draugų, gyvenusių *Chelsea* viešbutyje Vakarų 23-iojoje gatvėje. Viešbutis buvo pusiau turistinis, pusiau gyvenamasis namas, kuriame gyveno menininkai, rašytojai, studentai, įvairiausio plauko žmogiūkščiai, priklausomi nuo metadono. Juodi nagai, nubalinti gotų veidai, kraujo raudonumo lūpos, lygut lygutėliai plaukai — dar tada, kai tai nebuvo madinga.

Nedaug kas tepasikeitė. Čia buvo gera vieta norintiems išlikti anonimais.

Kitoje gatvės pusėje suvalgiusi gabalą picos, ji prisiregistravo viešbutyje ir niekur nėjo iš savo kambario. Niujorkas. Kažkada šį miestą vadino savo namais, tačiau per pastaruosius aštuonerius metus atvyko čia tik antrą kartą.

Ilgėjosi jo.

Įgudusiomis rankomis sukišo plaukus po peruku. Šiandien bus blondinė tamsiomis plaukų šaknimis. Užsidėjo akinius me-

taliniais rėmeliais, veido formą pakeitė į burną susidėjusi žandikaulių protezus.

Rankos drebėjo. Ant virtuvinio stalo gulėjo du lėktuvo bilietai. Šįvakar juodu Britų oro linijų 174-uoju skrydžiu iš Kenedžio oro uosto išskris į Londono Hitrou oro uostą, kur jųdviejų jau lauks žmogus su naujomis identifikacijos kortelėmis. Tada jiedu traukiniu važiuos iki Getviko ir popiet išskris į Nairobį, į Keniją. Iš ten džipas nuveš prie Meru kalno papėdės Tanzanijoje, ir tada dar tris dienas jiedu keliaus pėsčiomis.

Atsidūrę tokioje planetos vietoje, kur nėra nei radijo, nei televizijos, nei elektros, jie bus laisvi.

Bilietai nupirkti Lizai Šerman ir Deividui Bekui.

Ji dar šiek tiek pasitvarkiusi peruką pažvelgė į savo atvaizdą. Žvilgsnis apsiblausė; mintimis grįžo prie ežero. Krūtinėje įsiplieskė viltis, ir nors kartą ji jos neužgniaužė. Tik nusišypsojo ir nusisuko.

Liftu nusileido į vestibiulį ir pasuko į 23-iąją gatvę.

Iki Vašingtono parko patrauks pėsčiomis.

Tairesas su Brutu paleido mane prie Vakarų 4-osios ir Lafajeto gatvių kampo, bemaž už keturių kvartalų į rytus nuo parko. Gana gerai pažinojau tą vietovę. Elizabeta su Rebeka nuomojosi butą Vašingtono aikštėje ir jautėsi nepaprastai avangardiškos — fotografė ir socialinį darbą dirbanti teisininkė, siekiančios bohemiško gyvenimo, besisukinėjančios tarp priemiesčiuose išaugusių ir revoliucinėmis idėjomis gyvenančių bičiulių. Atvirai prisipažinsiu, pernelyg tuo nesižavėjau, tačiau ir neprieštaravau.

Tuo metu studijavau Kolumbijos medicinos mokykloje ir gyvenau Heiveno aveniu, netoli Niujorko presbiterionų ligoninės. Bet, aišku, daug laiko praleidau ir čia.

Tai buvo geri metai.

Liko pusė valandos iki paskirto susitikimo.

Nužingsniavau Vakarų 4-ąja gatve pro rajoną, kurio didžioji

dalis pastatų priklausė Niujorko universitetui. Ir universitetas norėjo, kad visi tai žinotų. Visur plevėsavo akį rėžiančios raudonos vėliavos su universiteto logotipu. Tokių bjaurių vėliavų krūva „puošė“ ir Grinvičo tiltą. Labai savininkiška, pamaniau aš, bet taip jau yra.

Širdis daužėsi krūtinėje, lyg būtų norėjusi ištrūkti.

Ar ji jau bus ten?

Nebėgau. Bandžiau išlikti ramus ir negalvoti apie tai, kas gali įvykti netrukus. Per pabėgimą gautos žaizdos ant mano kūno tiesiog degė, kai kur niežtėjo. Vieno pastato lange pamačiau savo atvaizdą ir turėjau pripažinti, kad atrodžiau siaubingai kvailai su tais skolintais drabužiais. Būsimasis gangsteris. Taip, tinkamas žodis.

Kelnės vis smuko. Viena ranka prilaikydamas jas paspartinau žingsnį.

Elizabeta jau gali būti parke.

Jau mačiau aikštę. Pietrytinis kampas buvo vos už vieno pastato. Ore tvyrojo kažkoks šnaresys, lyg prieš audrą, tačiau tai tikriausiai tik mano vaizduotė virpėjo nuo įtampos. Žengiau nuleidęs galvą. Įdomu, ar mano portretą jau parodė per televiziją? Ar per žinias jau pranešė, kad esu ieškomas? Abejoju. Tačiau vis viena sliūkinau nudelbęs akis.

Dar paspartinau žingsnį. Vasarą Vašingtono aikštėje visada buvo pernelyg didelis judėjimas. Tiesiog per daug visko vyko, per daug viskas padrika. Mano mėgstamiausia vieta buvo prie cementinių žaidimo stalų, kur visada būriavosi daug žmonių. Kartais ir aš čia žaisdavau šachmatais. Gana gerai žaidžiau, o šiame parke šachmatai buvo dar ir puikūs „svieto lygintojai“. Turtingi ir vargšai, baltaodžiai ir juodaodžiai, benamiai, turintys prabangius namus ar tik nuomojantys būstą — prie languotos šachmatų lentos visi suvienodėdavo. Geriausias žaidėjas, kurį sutikau čia, buvo juodaodis vyrukas, didžiąją dalį laiko už grašius valydavęs automobilių langus.

Elizabetos dar nesimatė.

Prisėdau ant suolelio.

Liko penkiolika minučių.

Krūtinę vis labiau spaudė. Per visą savo gyvenimą niekada labiau nebijojau. Prisiminiau Šonos skaitmeninių technologijų demonstravimą. Apgaulė? Vėl susimąsčiau. O kas, jei visa tai iš tiesų apgaulė? Kas, jei Elizabeta iš tikrųjų negyva? Ką tada darysiu?

Beprasmiški svarstymai, teigiau pats sau. Tik energijos švaistymas.

Ji turi būti gyva. Kito pasirinkimo nėra.

Atsilošiau ir laukiau.

— Jis čia, — į savo mobilųjį sušnibždėjo Erikas Vu.

Laris Gandlis pažvelgė pro užtamsintą furgono langą. Deividas Bekas, apsirengęs kaip gatvės pankas, iš tikrųjų buvo ten, kur ir turėjo būti. Jo veidas buvo subraižytas ir nubrozdintas.

Gandlis papurtė galvą.

— Kaip, po velnių, jam pavyko?

— Na, — dainingai ištarė Erikas Vu, — visada galime jo paklausti.

— Reikia, kad viskas praeitų sklandžiai, Erikai.

— Taip, žinoma.

— Ar visi savo vietose?

— Be abejonės.

Gandlis žvilgtelėjo į laikrodį.

— Ji turėtų pasirodyti bet kurią minutę.

Ryškiausias Vašingtono aikštės pastatas, stovintis tarp Salivano ir Tompsono gatvių pietinėje parko pusėje, buvo aukštas rusvų plytų bokštas. Daugelis manė, kad jis vis dar priklausė bažnyčiai. Tačiau pastaruosius du dešimtmečius jame buvo įrengti Niujorko universiteto studentų bendrabučio kambariai ir biurai. O į bokšto viršūnę galėjo įlipti bet kas, kas tik žinojo, kur reikia eiti.

Iš ten ji galėjo apžvelgti visą parką. O kai apžvelgė, jai pabiro ašaros.

Bekas atėjo. Vilkėjo siaubingai keistais drabužiais, bet juk pati elektroniniame laiške įspėjo, kad jį gali sekti. Ji matė sėdintį jį ant suoliuko vienut vieną; jis laukė ir dešiniąją koją sūpavo pirmyn atgal. Visada taip darydavo, kai nervindavosi.

— O, Bekai...

Jos balsas buvo pilnas skausmo, karčios agonijos. Negalėjo atitraukti nuo jo akių.

Ką ji padarė?

Kaip kvaila.

Ji prisivertė nusisukti. Sukryžiavo kojas ir atsišliejusi nugara į sieną ėmė slysti žemyn, kol pasiekė grindis. Bekas atėjo jos.

Tačiau ir jie padarė tą patį.

Ji tuo neabejojo. Pastebėjo mažiausiai tris. Gal yra ir daugiau. Dar ji pastebėjo „P&T dažų" furgoną. Surinko numerį, kuris buvo užrašytas ant kėbulo, tačiau, pasirodo, tokio nebuvo. Pasiteiravo informacijos. Nebuvo ir firmos „B&T dažai".

Jie juos surado. Nepaisant visų atsargumo priemonių, jie buvo čia.

Ji užsimerkė. Kvaila. Taip kvaila. Kaip galėjo tikėtis, kad pavyks? Kaip galėjo leisti, kad šitai nutiktų? Vis tas ilgesys kaltas. Dabar ji tai suprato. Kažkaip pavyko save apkvailinti ir patikėti, kad triuškinančią katastrofą — tai, kad prie ežero buvo rasti du lavonai — galės paversti stebuklinga sėkme.

Kvaila.

Ji atsistojo ir dar kartą žvilgtelėjo į Beką. Krūtinę lyg akmuo užgulė. Jis atrodė toks vienišas, toks mažas, pažeidžiamas ir bejėgis. Ar Bekas susitaikė su jos mirtimi? Tikriausiai. Ar jam pavyko viską išgyventi ir pradėti gyventi tik sau? Vėlgi tikriausiai. Ar jis atsigavo tik tam, kad per jos kvailumą vėl turėtų viską išgyventi?

Neabejotina.

Ašaros tekėjo upeliais.

Ji išsitraukė du lėktuvo bilietus. Pasirengimas. Šitai visada padėjo jai likti gyvai. Kruopštus pasirengimas įvykiams. Štai kodėl ji suplanavo susitikti čia, viešame parke, kurį taip puikiai pažino-

jo — tai buvo jos pranašumas. Nenorėjo prisipažinti, tačiau jau tada žinojo, kad šitaip galėjo nutikti.

Viskas baigta.

Mažutė prošvaistė, jei tokia ir buvo, užsitraukė negrįžtamai.

Laikas trauktis. Vienai. Ir šį kartą — visam laikui.

Ji pagalvojo, kaip Bekas reaguos taip ir nesulaukęs jos. Ar vis naršys savo kompiuteryje laukdamas elektroninio laiško, kurio niekada nesulauks? Ar tyrinės nepažįstamųjų veidus įsivaizduodamas, kad matė ją? O gal jis tiesiog viską pamirš ir gyvens toliau? Ir ar ji, pamynusi savo tikruosius jausmus, iš tiesų norėjo, kad ir Bekas taip padarytų?

Nesvarbu. Svarbiausia, gyvybė. Šiaip ar taip, jo. Ji neturi pasirinkimo. Privalo pasitraukti.

Prireikė didžiulių pastangų nusisukti ir nuskubėti laiptais žemyn. Į Vakarų 3-iąją gatvę vedė atsarginis išėjimas, tad ji taip ir nebuvo įžengusi į parką. Pastūmusi sunkias metalines duris išėjo į lauką. Salivano gatvėje, prie kampo, pamatė taksi.

Įsėdo ir užsimerkė.

— Kur? — pasiteiravo vairuotojas.

— Į Kenedžio oro uostą.

30

Praėjo pernelyg daug laiko.

Sėdėjau ant suoliuko ir laukiau. Tolumoje mačiau garsiąją parko marmurinę arką. Ją neva sukūrė garsus XIX–XX amžių sandūros architektas Stenfordas Vaitas, pavydaus vyro nužudytas dėl jaunos moters. Tik aš nelabai supratau. Kaip galima sukurti, ką jau kažkas sukūrė? Niekam ne paslaptis, kad Vašingtono arka — Triumfo arkos Paryžiuje kopija. Niujorkiečiai nepaprastai žavėjosi ta kopija. Visiškai nesupratau kodėl.

Prieiti prie arkos nebebuvo galima. Nuo grafitų menininkų ją saugojo vielos tvora, tik nepanaši į tą, neseniai matytą Pietų Bronkse. Parke buvo daugybė tvorų. Beveik visi žolės ploteliai aptverti, daugelyje vietų net dviguba tvora.

Kur ji?

Aplinkui pasipūtę krypavo balandžiai. Daugybė jų spietėsi ir prie manęs. Jie snapais baksnojo į mano sportbačius, o paskui pakeldavo galvas lyg nepatenkinti, kad čia nevalgoma.

— Dažniausiai čia sėdi Tajus, — ištarė benamis vyrukas, užsimaukšlinęs karnavalinę kepurę su ausytėmis. Jis sėdėjo priešais mane.

— A, — numykiau.

— Tajus juos lesina. Jiems patinka Tajus.

— O, — vėl numykiau.

— Štai kodėl jie šitaip aplink tave būriuojasi. Nepasakysi, kad jiems nepatinki. Jie mano, kad gal tu esi Tajus. Arba Tajaus draugas.

— Aha.

Žvilgtelėjau į laikrodį. Sėdėjau čia jau kokias dvi valandas. Ji neatėjo. Kažkas ne taip. Vėl pagalvojau, kad gal ten iš tiesų buvo tik apgaulė, tačiau greitai nuvijau tokias mintis šalin. Geriau ir toliau tikėti, kad žinutę atsiuntė Elizabeta. Jei viskas tik apgaulė, galiausiai vis tiek sužinosiu.

Nesvarbu, kas įvyktų, aš tave myliu...

Tie žodžiai buvo žinutėje. Nesvarbu, kas įvyktų. Lyg kas nors galėjo nutikti negera. Lyg kokia nors nelaimė. O gal turėčiau tiesiog pamiršti ir gyventi toliau?

Velniop viską.

Jaučiausi keistai. Taip, jaučiausi sugniuždytas. Manęs ieškojo policija. Buvau išsekęs, sudaužytas ir prie pamišimo ribos. Ir vis tiek jaučiausi stipresnis nei daugelį metų. Nežinau kodėl. Tačiau žinojau, kad visko šitaip nepaliksiu. Tik Elizabeta žinojo visus tuos dalykus: bučinio laiką, Raganą, „Paaugliai Seks Pudeliai". Neabejotinai tik Elizabeta galėjo atsiųsti tuos laiškus. Vadinasi, ji gyva. Privalau tuo tikėti. Kito kelio nėra.

Taigi, kas toliau?

Išsitraukiau savo naująjį mobilųjį telefoną. Minutėlę kasiausi smakrą, o paskui kai ką sugalvojau. Suspaudžiau mygtukus. Vyrukas, sėdėjęs priešais, — jis jau labai ilgai čia skaitė laikraštį — dėbtelėjo į mane. Man tai nepatiko. Geriau pasisaugoti nei paskui gailėtis. Atsistojau ir paėjau toliau, kad negirdėtų.

— Klausau, — atsiliepė Šona.

— Senio Tedžio telefonas, — ištariau aš.

— Bekai? Kas per velnias...

— Po trijų minučių.

Išjungiau. Numaniau, kad Šonos ir Lindos pokalbiai bus įrašinėjami. Policija girdės kiekvieną mano pasakytą žodį. Tačiau jų namo pirmame aukšte gyveno senas našlys Teodoras Malounas. Šona su Linda kartkartėmis juo rūpindavosi. Jiedvi turėjo raktą nuo jo buto. Paskambinsiu ten. Federalai, policija ar dar kas kitas nesiklauso to telefono. Bent jau kol kas.

Surinkau numerį.

— Alio? — Šona atrodė uždususi.

— Man reikia tavo pagalbos.

— Ar bent nutuoki, kas vyksta?

— Spėju, esu ieškomas, — vis dar jaučiausi gana ramus.

— Bekai, turi pasiduoti.

— Aš nieko nenužudžiau.

— Žinau, bet jei liksi...

— Nori man padėti ar ne? — pertraukiau aš.

— Sakyk.

— Ar jie jau nustatė žmogžudystės laiką?

— Apie vidurnaktį. Jų skaičiavimais, tu nuvykai ten, vos tik aš išėjau.

— Gerai, — atsakiau. — Man reikia, kad kai ką dėl manęs padarytum.

— Sakyk.

— Pirmiausia turi paimti Chloją.

— Tavo šunį?
— Taip.
— Kodėl?
— Pirmiausia todėl, — atsakiau, — kad jai reikia pasivaikščioti.

— Jis kalba telefonu, tačiau mano žmogus negali prieiti arčiau, — mobiliuoju telefonu pranešė Erikas Vu.
— Ar Bekas suprato, kad yra sekamas?
— Galbūt.
— Tai gal tada jis skambina atšaukti susitikimą.
Vu nieko neatsakė. Jis žiūrėjo, kaip Bekas įsidėjo kišenėn savo mobilųjį ir ėmė žingsniuoti per parką.
— Turime bėdą, — ištarė Vu.
— Kokią?
— Atrodo, jis išeina iš parko.
Kitame linijos gale stojo tyla. Vu laukė.
— Jau pirma jį pametėm iš akių, — pareiškė Gandlis.
Vu tylėjo.
— Negalime rizikuoti, Erikai. Čiupk jį. Sučiupk jį dabar, išsiaiškink, ką žino, ir pribaik.
Erikas linktelėjo furgono pusėn. Jis ėmė žingsniuoti Beko link.
— Bus padaryta.

Patraukiau parku pro Garibaldžio, traukiančio savo kardą, statulą. Gana keista, tačiau turėjau planą, kur eiti. Žudiko Rojaus, aišku, aplankyti dabar jau nebegalėjau. Tačiau „PF“ iš Elizabetos dienoraščio, kažkoks Peteris Flaneris, patarėjas teisės klausimais — kitas reikalas. Vis dar galiu nuvažiuoti į jo kontorą ir pasišnekučiuoti. Nė nenutuokiau, ką galėčiau sužinoti. Tačiau vis kažką darysiu. Bent kokia pradžia.

Man iš dešinės buvo įrengta žaidimų aikštelė, tačiau dabar ten bėgiojo mažiau nei dešimt vaikučių. Man iš kairės, Džordžo šunų parke, bėgiojo daugybė spalvotais antkakliais išpuoštų šunų ir jų šeimininkų. Parko scenoje du vyrai rodė triukus. Pražingsniavau pro skraistėmis apsigobusių ir pusračiu susėdusių studentų grupelę. Man iš dešinės prasliūkino šviesiai plaukus nusidažęs azijietis, sudėtas lyg iš fantastikos filmų. Atsigręžiau atgal. Laikraštį skaičiusio vyruko nebebuvo.

Susimąsčiau.

Jis ten sėdėjo beveik visą laiką, kol sėdėjau aš. Dabar, po kelių valandų, staiga nusprendė nueiti — ir būtent tada, kaip ir aš. Sutapimas? Galbūt.

Tave seks...

Taip buvo parašyta elektroniniame laiške. Nerašė „galbūt". Atrodo, ji buvo įsitikinusi. Žingsniavau toliau ir svarsčiau. Neįmanoma. Po šios dienos įvykių mane būtų pametęs ir geriausias pasaulio seklys.

Tas vyrukas su laikraščiu negalėjo manęs sekti. Na, bent jau aš negalėjau to įsivaizduoti.

Ar jie galėjo perskaityti man siųstą elektroninį laišką?

Neįsivaizduoju kaip. Aš jį ištryniau. Jis net nebuvo patekęs į mano kompiuterį.

Nužingsniavau per Vašingtono aikštę vakarų pusėn. Atsidūręs pakraštyje, pajutau ant peties ranką. Iš pradžių švelnų prisilietimą. Lyg senas draugas būtų man patapšnojęs. Atsisukau ir pamačiau dažytais plaukais azijietį.

Kaip tik tada jis suspaudė man petį.

31

Pirštai, lyg iečių smaigaliai, susmigo man tarp sąnarių.

Kairiąją pusę persmelkė paralyžiuojantis skausmas. Nebejaučiau kojų. Pamėginau rėkti ar kautis, bet negalėjau pajudėti. Prie

mūsų privažiavo baltas furgonas. Atsivėrė durys. Azijietis perkėlė savo ranką man ant kaklo. Jis spustelėjo pulso taškus iš abiejų pusių, ir man tiesiog akys išvirto iš akiduobių. Kita ranka perbėgo mano stuburu, ir aš pasilenkiau į priekį. Jaučiausi lyg sulankstytas.

Jis nustūmė mane prie furgono. Iš ten išlindo rankos ir įsitempė mane vidun. Nugriuvau ant vėsių metalinių grindų. Sėdynių čia nebuvo. Durys užsidarė. Furgonas pajudėjo.

Viskas — nuo rankos prisilietimo prie mano peties iki furgonas ėmė važiuoti — užtruko tik kokias penkias sekundes.

„Glokas", — prisiminiau aš.

Mėginau jo siekti, tačiau kažkas užgriuvo man ant nugaros. Mano rankas prispaudė prie grindų. Išgirdau trakštelėjimą — dešinioji ranka per riešą jau buvo prirakinta prie grindjuostės. Pagrobėjai atvertė mane veidu aukštyn, vos neišplėšdami iš peties rankos. Jie buvo dviese. Du vyrai, abu baltieji, maždaug trisdešimties. Aiškiai juos mačiau. Pernelyg aiškiai. Galėčiau juos atpažinti. Jie turėjo tai žinoti.

Negerai.

Pagrobėjai prirakino ir antrąją mano ranką, taigi gulėjau nukryžiuotas ant grindų. Tada juodu atsisėdo man ant kojų. Buvau prirakintas ir absoliučiai pažeidžiamas.

— Ko jums reikia? — paklausiau.

Nė vienas neatsakė. Furgonas, pasukęs už kampo, staigiai sustojo. Vidun įsliuogė tas stambusis azijietis, ir furgonas vėl pajudėjo. Azijietis pasilenkęs smalsiai į mane pasižiūrėjo.

— Kodėl buvai parke? — paklausė jis.

Balsas mane pribloškė. Tikėjausi gergždžiančio ar cypiančio, tačiau jo tonas buvo švelnus, aukštas ir pataikūniškas it vaiko.

— Kas jūs? — paklausiau.

Jis smogė kumščiu man į pilvą. Tvojo taip stipriai, kad, buvau tikras, krumpliai palietė furgono grindis. Bandžiau susiriesti į kamuoliuką, tačiau dėl ant kojų sėdinčių vyrų šito padaryti neįstengiau. Oro! Galvoje sukosi vienintelė mintis: „Man reikia oro!" Pamaniau, kad galiu ir apsivemti.

Tave seks...

Visos atsargumo priemonės — nepasirašyti laiškai, koduoti žodžiai, įspėjimai dabar įgavo prasmę. Elizabeta bijojo. Kol kas nežinojau visų atsakymų (velnias, vargu ar žinojau nors vieną), tačiau pagaliau supratau, kad tokia užšifruota jos bendravimo forma buvo baimės rezultatas. Baimės būti surastai.

Surastai šių vyrukų.

Dusau. Kiekviena mano kūno ląstelė troško deguonies. Galiausiai azijietis linktelėjo tiedviem vyrukams. Jiedu nulipo man nuo kojų. Prisitraukiau kelius prie krūtinės. Drebėdamas lyg epileptikas mėginau įkvėpti oro. Po kurio laiko jau pajėgiau kvėpuoti. Azijietis lėtai priklaupė prie manęs. Tvirtai žvelgiau jam į akis. Na, ar bent jau mėginau. Nepanašu, kad būčiau žiūrėjęs į žmogaus akis, net ne į žvėries. Tos akys buvo kažkokios negyvos. Jei knygų spinta turėtų akis, jos atrodytų būtent šitaip.

Tačiau nesumirksėjau.

Jis irgi buvo jaunas, gal dvidešimties, daugiausia dvidešimt penkerių. Azijietis uždėjo delną man ant rankos, iš vidinės alkūnės pusės.

— Kodėl buvai parke? — vėl savo dainingu balsu pakartojo jis.

— Man patinka parkas, — atsakiau.

Jis stipriai suspaudė. Tik dviem pirštais. Aiktelėjau. Pirštai susmigo tiesiai iki nervų mazgų. Man akys išsprogo. Niekada nebuvau jautęs tokio skausmo. Jis nustelbė viską. Blaškiausi kaip dūstanti žuvis ant kabliuko. Mėginau spirti, tačiau kojos buvo kaip guminės. Negalėjau kvėpuoti.

Jis nepaleido.

Vis tikėjausi, kad azijietis nors kiek atleis savo gniaužtus. Bet ne. Ėmiau inkšti. Tačiau nuobodžia veido išraiška jis vis laikė mano ranką suspaudęs.

Furgonas tebevažiavo. Mėginau nusikratyti skausmo, kažkaip sumažinti jį. Tačiau nesisekė. Man reikėjo atokvėpio. Nors sekundėlę. Man reikėjo, kad jis mane paleistų. Tačiau užpuolikas laikė lyg

akmeninis. Ir vis žiūrėjo į mane tomis tuščiomis akimis. Galvoje ėmė tvinkčioti. Negalėjau ištarti nė žodžio — net jei ir būčiau norėjęs pasakyti, nebūčiau galėjęs. Ir azijietis tai žinojo.

Išvengti skausmo. Tik apie tai tegalėjau galvoti. Kaip man išvengti skausmo? Atrodė, visa mano esybė sukoncentruota tik į tą nervų rezginį rankoje. Kūnas tiesiog degė, galvoje dunksėjo.

Dar sekundėlė, ir mano galva sprogs. Ir staiga užpuolikas atleido savo gniaužtus. Vėl aiktelėjau, šį kartą iš palengvėjimo. Tačiau tik trumpam. Azijiečio ranka nuslinko mano pilvu žemyn ir sustojo.

— Kodėl buvai parke?

Bandžiau ką nors sugalvoti, suregzti kokį įtikinamą melą. Tačiau jis man nedavė laiko. Giliai sugnybė, ir skausmas grįžo, dar baisesnis nei anksčiau. Užpuoliko pirštai lyg durtuvai susmigo man į kepenis. Ėmiau nesuvaldomai trūkčioti. Išsižiojau nebyliam riksmui.

Sukiojau galvą kaip tik pakliuvo. Ir tada, besisukinėdamas, pamačiau vairuotojo pakaušį. Furgonas buvo sustojęs, tikriausiai prie šviesoforo. Vairuotojas žiūrėjo į priekį — spėju, į kelią. O paskui viskas įvyko labai greitai.

Pamačiau, kaip vairuotojo galva prisispaudė prie durelių lango, lyg jis būtų ką išgirdęs. Tačiau per vėlai. Kažkas smogė jam į smilkinį. Jis griuvo lyg pašautas gaigalas. Priekinės furgono durelės atsidarė.

— Rankas aukštyn!

Pasirodė ginklai. Du. Nutaikyti į galą. Azijietis paleido mane. Šleptelėjau negalėdamas nė pajudėti.

Už pistoletų pamačiau du pažįstamus veidus ir vos nesuklykiau iš džiaugsmo.

Tairesas ir Brutas.

Vienas baltaodžių vyrukų sujudėjo. Tairesas lyg niekur nieko iššovė. Tiesiai vyrui į krūtinę. Šis nugriuvo atmerktomis akimis. Negyvas. Be jokios abejonės. Priekyje suniurzgėjo vairuotojas — pradėjo atsipeikėti. Brutas alkūne smogė jam į veidą. Vairuotojas vėl nurimo.

Kitas baltaodis pakėlė rankas aukštyn. Maniškio azijiečio kankintojo veido išraiška nepasikeitė. Jis žvelgė lyg iš tolo, o rankų nei pakėlė, nei nuleido. Brutas sėdo į vairuotojo vietą ir pradėjo važiuoti. Tairesas laikė ginklą nutaikęs tiesiai į azijietį.

— Atrakinkite jį, — paliepė Tairesas.

Baltaodis pažvelgė į azijietį. Azijietis pritariamai linktelėjo, ir baltaodis išlaisvino mane iš antrankių. Pabandžiau atsisėsti. Toks jausmas, lyg mano viduje kažkas sudužo, o šukės smigo į audinius.

— Ar tu sveikas?

Sugebėjau linktelėti.

— Nori, kad juos nudėčiau?

Atsigręžiau į likusį gyvą baltaodį.

— Kas tave pasamdė?

Baltaodžio žvilgsnis nukrypo į jaunąjį azijietį. Ir mano akys įsmigo į jį.

— Kas tave pasamdė? — paklausiau jo.

Azijietis galiausiai nusišypsojo, tačiau akys išliko tuščios. O tada vėl viskas vyko pernelyg greitai.

Nepastebėjau, kada jo ranka sujudėjo, tačiau pajutau, kaip azijietis sugriebė mane už sprando ir be didelių pastangų pastūmė Taireso link. Aš tiesiog skridau maskatuodamas kojomis, lyg tai galėtų mane sustabdyti. Tairesas matė, kad artėju, tačiau negalėjo pasitraukti. Nusileidau ant jo. Pabandžiau greitai nusiristi, tačiau kol atsistojome ant kojų, azijietis spėjo iššokti pro šonines furgono duris.

Jis dingo.

— Sušiktas steroidinis Briusas Li, — nusikeikė Tairesas.

Linktelėjau.

Vairuotojas vėl pasimuistė. Brutas sugniaužė kumštį, tačiau Tairesas jį sustabdė.

— Tiedu nė velnio nežinos, — pareiškė jis man.

— Žinau.

— Galime juos nudėti arba paleisti, — konstatavo Tairesas, lyg nebūtų jokio skirtumo.

— Paleisk juos, — pasakiau.

Brutas surado ramų kvartalą, tikriausiai kur nors Bronkse, nelabai žinau. Likęs gyvas baltaodis išlipo pats. Vairuotoją ir negyvėlį Brutas išmetė lyg kokias atliekas. Mes vėl važiavome. Kelias minutes niekas netarė nė žodžio.

Tairesas susinėrė rankas už galvos ir atsilošė.

— Visai gerai, kad buvome netoliese, ar ne, daktarėli?

Linktelėjau ir pagalvojau, kad čia turbūt švelniausias amžiaus pasakymas.

32

Senos autopsijų bylos buvo laikomos saugyklose Leitone, Naujojo Džersio valstijoje, netoli Pensilvanijos sienos. Specialusis agentas Nikas Karlsonas atvažiavo vienas. Jam ne itin patiko saugyklos įranga. Atidaryta dvidešimt keturias valandas, jokio apsaugininko, tik simbolinė vaizdo kamera prie įėjimo. Karlsonas žinojo, kad daugelis šių betoninių seifų prikimšti narkotikų, pinigų ir įvairiausios kontrabandos. Jam tai pernelyg nerūpėjo. Tačiau prisiminė, kaip prieš kelerius metus buvo pagrobtas naftos magnatas ir uždarytas į vieną tokių seifų. Magnatas uždusо. Karlsonas buvo čia, kai jį rado. Nuo tada jam atrodė, kad čia yra ir gyvų žmonių, net ir dabar, nepaaiškinamai dingusių, vos už kelių žingsnių nuo jo, įkalintų tamsoje ir dūstančių.

Žmonės žino, kad pasaulis žiaurus. Tačiau iš tiesų jie net nenutuokia, koks jis žiaurus.

Iš garažą primenančios patalpos išėjo teismo medicinos ekspertas Timotis Harperis nešinas dideliu maniliniu voku, apjuostu virve. Jis padavė Karlsonui autopsijos bylą, pažymėtą Elizabetos Bek vardu.

— Jums reikia pasirašyti, — pasakė Harperis.

Karlsonas pasirašė.

— Gal Bekas minėjo, kodėl nori ją pamatyti? — paklausė Karlsonas.

— Jis aiškino esąs gedintis sutuoktinis ir kažką apie užbaigtumą, tačiau išskyrus tai... — Harperis gūžtelėjo pečiais.

— Ar klausė dar ko nors apie bylą?

— Nieko neįprasta.

— O ką įprasta?

Harperis minutėlę susimąstė.

— Jis klausė, ar aš prisimenąs, kas atpažino kūną.

— O jūs prisiminėt?

— Ne iš karto.

— Tai kas ją atpažino?

— Jos tėvas. Paskui daktaras Bekas manęs paklausė, kiek tai truko.

— Kas?

— Atpažinimas.

— Nesuprantu.

— Ir aš. Jis norėjo sužinoti, ar tėvas atpažino ją iš karto, ar jam prireikė kelių minučių.

— Kam jam šito?

— Nė nenutuokiu.

Karlsonas mėgino rasti kokį nors paaiškinimą, tačiau niekas neatėjo į galvą.

— Ką jūs jam atsakėte?

— Na, tiesą. Neprisimenu. Manau, jis užtruko kaip ir visi, antraip būčiau prisiminęs.

— Dar kas nors?

— Ne, turbūt ne, — atsakė jis. — Na, jei mes čia jau baigėme, aš eisiu — manęs laukia du vaikiai, „civiku“ įsirėžę į telefono stulpą.

Karlsonas suspaudė rankoje bylą.

— Taip, — tarė jis. — Mes baigėme. Tačiau jei man reikėtų su jumis susisiekti?

— Būsiu savo darbo vietoje.

*

Ant grublėto durų stiklo nublukusiomis auksinėmis raidėmis buvo užrašyta: PETERIS FLANERIS, TEISININKAS. Stikle žiojėjo kumščio dydžio skylė. Kažkas buvo ją užklijavęs pilka lipnia juosta. Juosta atrodė sena.

Nusmaukiau žemyn kepurės snapelį. Vidaus organus skaudėjo nuo susidūrimo su raumeninguoju azijiečiu. Mano pavardė jau skambėjo per visas radijo stotis. Buvau oficialiai ieškomas nusikaltėlis.

Sunku tai suvokti. Pakliuvau į didžiulę bėdą, ir vis tiek viskas atrodė taip tolima, lyg būtų nutikę kažkokiam man vos pažįstamam žmogui. O man, šitam vyrukui, nelabai rūpėjo. Galvoje sukosi vienintelė mintis: surasti Elizabetą. Visa kita atrodė tik dekoracijos.

Tairesas atėjo su manimi. Laukiamajame lūkuriavo dar šeši žmonės. Dviejų kaklus gaubė įtvarai. Vienas laikė narvelį su paukščiuku. Neturiu supratimo, kam jį čia atsitempė. Niekas į mus nė nežvilgtelėjo, lyg būtų manę, kad net neverta varginti akių.

Administratorė buvo užsidėjusi siaubingą peruką ir pažvelgė į mus taip, lyg ką tik būtume iškritę iš po šuns uodegos.

Pasakiau norįs susitikti su Peteriu Flaneriu.

— Jis su klientu, — atsakė ji lyg žiaumodama gumą.

Tada įsikišo Tairesas. Jis lyg koks magas grakščiu rankos mostu ištraukė riešo storumo pinigų pluoštą.

— Pasakykite jam, kad mes siūlome honorarą, — o paskui išsišiepė ir pridūrė: — Ir jums, jei padėsite mums susitikti su juo nedelsiant.

Po dviejų minučių mudu jau įžengėme į pono Flanerio šventovę. Kabinete tvyrojo cigarų ir citrininio gėrimo kvapas. Stovėjo sendinti tamsaus medžio baldai, ąžuolo ir raudonmedžio imitacijos. Ant sienų nekabojo mokyklų diplomai, tik tokie, kokius pasikabina kvailiai, norintys lengvai sudaryti gerą įspūdį: patvirtinimas, kad Flaneris priklauso „Tarptautinei vynų degustavimo asociacijai“, o

kitas, kad jis 1996-aisiais dalyvavo Long Ailendo teisės konferencijoje. Oho. Ir dar į akis krito nuo saulės išblukusios Flanerio jaunystės nuotraukos su, spėju, žvaigždėmis arba vietos politikais, tačiau aš nė vieno neatpažinau. Pagrindinis kabineto akcentas kabojo už stalo — keturių golfo žaidėjų fotografija, lyg koks prizas, įrėmintas į storus medinius rėmus.

— Prašau, — plačiai mostelėdamas ranka pakvietė Flaneris. — Sėskitės, ponai.

Aš atsisėdau. Tairesas liko stovėti — sukryžiavo ant krūtinės rankas ir atsirėmė nugara į sieną.

— Naaa, — pabrėžtinai nutęsė Flaneris, — tai kuo galėčiau jums padėti?

Peteris Flaneris praeityje, atrodo, buvo atletiškas. Dabar jo auksinės garbanos išretėjo ir nubluko. Veide matėsi raukšlės. Jis vilkėjo trijų dalių kostiumą (seniai jau tokį buvau matęs), ir iš liemenės kišenėlės netgi kyšojo laikrodis su dirbtinio aukso grandinėle.

— Norėčiau paklausti jūsų apie vieną seną įvykį, — pradėjau aš.

Vis dar jaunatviškai mėlynomis akimis jis skvarbiai pažvelgė į mane. Ant stalo pastebėjau nuotrauką: Flaneris, apkūni moteris ir kokių keturiolikos metų mergaitė, neabejotinai kenčianti paauglystės kančias. Visi trys šypsojosi, tačiau galėjau įžvelgti ir skausmą, lyg jie įsitempę lauktų sprogimo.

— Apie seną įvykį? — pakartojo jis.

— Prieš aštuonerius metus pas jus lankėsi mano žmona. Man reikia žinoti, kodėl.

Flaneris žvilgtelėjo į Tairesą. Šis vis dar stovėjo sukryžiavęs rankas ir užsidėjęs akinius nuo saulės.

— Nesuprantu. Ar tai buvo skyrybų byla?

— Ne, — atsakiau.

— Tada?.. — jis iškėlė rankas ir patraukė pečiais, lyg sakytų: „Norėčiau padėti..." — Advokato ir kliento konfidencialumas. Nežinau, kuo galėčiau jums padėti.

— Nemanau, kad ji buvo klientė.

— Gluminate mane, pone... — jis laukė, kad pratęsčiau jo kreipinį.

— Bekas, — pasakiau. — Ir daktaras, o ne ponas.

Išgirdus mano pavardę jo dvigubas pagurklis suglebo. Pagalvojau, gal jis girdėjo pranešimus per žinias. Tačiau abejojau.

— Mano žmona buvo vardu Elizabeta.

Flaneris tylėjo.

— Prisimenate ją, tiesa?

Jis vėl žvilgtelėjo į Tairesą.

— Ar ji buvo jūsų klientė, pone Flaneri?

Jis atsikrenkštė.

— Ne, — atsakė. — Ne, ji nebuvo klientė.

— Tačiau jūs ją prisimenate?

Flaneris pasimuistė kėdėje.

— Taip.

— Apie ką judu kalbėjotės?

— Praėjo daug laiko, daktare Bekai.

— Norite pasakyti, kad neprisimenate?

Į šį klausimą jis neatsakė tiesiai.

— Jūsų žmona buvo nužudyta, tiesa? Prisimenu, mačiau kažką per žinias.

Stengiausi grįžti prie mane dominančio klausimo.

— Kodėl ji čia buvo atėjusi, pone Flaneri?

— Aš advokatas, — tarė jis išpūsdamas krūtinę.

— Tačiau ne jos.

— Vis viena, — nutęsė mėgindamas sugalvoti ką nors svaraus, — man turi būti kompensuota už sugaištą laiką. — Flaneris nusikosėjo į kumštį. — Kažką minėjote apie honorarą.

Žvilgtelėjau per petį, tačiau Tairesas mane aplenkė. Pluoštas grynųjų jau buvo jo rankose, ir jis atskaičiavo banknotus. Numetęs tris šimtines ant stalo įdėmiai per akinius pažvelgė į advokatą, o paskui grįžo atgal į savo vietą.

Flaneris tik pažiūrėjo, tačiau pinigų nelietė. Jis pajudino pirštus, paskui suglaudė delnus.

— Tarkim, aš atsisakysiu jums pasakoti.

— Nesuprantu, kodėl turėtumėte, — nustebau aš. — Jūsų pokalbis su ja nebuvo konfidencialus, ar ne?

— Aš ne apie tai, — atsiliepė Flaneris. Jo akys tyrinėjo manąsias, ir jis dvejojo. — Daktare Bekai, ar jūs mylėjote savo žmoną?

— Labai.

— Vedėte dar kartą?

— Ne, — atsakiau ir pridūriau: — Ką visa tai turi bendra?

Jis atsilošė.

— Išeikite, — sušnibždėjo jis. — Tiesiog pasiimkite pinigus ir išeikite.

— Tai svarbu, pone Flaneri.

— Neįsivaizduoju kodėl. Ji nužudyta prieš aštuonerius metus. Jos žudikas laukia mirties nuosprendžio įvykdymo.

— Ką bijote man pasakyti?

Flaneris atsakė ne iš karto. Tairesas vėl pasitraukė nuo sienos. Jis pasislinko arčiau stalo. Advokatas pažiūrėjo į jį ir nustebino mane: atsiduso.

— Padaryk man paslaugą, — kreipėsi jis į Tairesą. — Liaukis pozuoti, gerai? Esu matęs tokių psichopatų, kad, palyginti su jais, tu primeni Merę Popins.

Tairesas galėjo sureaguoti, bet tai nepadėtų. Pašaukiau jį vardu. Jis pažvelgė į mane. Papurčiau galvą. Tairesas atsitraukė. Flaneris čiupinėjosi apatinę lūpą. Ką gi, palauksiu.

— Jūs nenorite sužinoti, — po kurio laiko ištarė jis.

— Noriu.

— Tai nesugrąžins jūsų žmonos.

— Galbūt sugrąžins, — atkirtau.

Jis sukluso. Susiraukė, tačiau tapo kažkoks švelnesnis.

— Prašau, — sušnibždėjau.

Flaneris atstūmė kėdę ir apsisuko, nukreipė žvilgsnį į pageltusias ir apdulkėjusias žaliuzes. Susidėjo rankas ant pilvo. Stebėjau, kaip jam kvėpuojant rankos kilnojosi aukštyn žemyn.

— Tada buvau valstybinis gynėjas, — pradėjo jis. — Žinote, kas tai?

— Gynėte neturtinguosius, — pasakiau.

— Kažkas panašaus. Prisiminkite Mirandos teisę: aiškinama apie teisę į advokatą, jei pajėgi pasisamdyti. O aš buvau tas, kurį gauni, jei neišgali.

Linktelėjau, bet jis tebežiūrėjo į žaliuzes.

— Šiaip ar taip, buvau paskirtas ginti vienoje garsiausių valstijoje nužudymo bylų.

Per kūną perbėgo kažkoks šaltukas.

— Kieno? — paklausiau.

— Brendono Skoupo. Milijardieriaus sūnaus. Prisimenate tą įvykį?

Sustingau iš siaubo. Vos pajėgiau kvėpuoti. Štai kodėl Flanerio pavardė man atrodė girdėta. Brendonas Skoupas. Papurčiau galvą, bet ne todėl, kad neprisiminiau to atvejo, o todėl, kad tikėjausi išgirsti bet ką, tik ne šį vardą.

Kad būtų aiškiau, papasakosiu, ką rašė laikraščiai: Brendonas Skoupas, trisdešimt trejų metų amžiaus, buvo apiplėštas ir nužudytas prieš aštuonerius metus. Taip, prieš aštuonerius metus. Gal dviem mėnesiais anksčiau nei buvo nužudyta Elizabeta. Jis buvo nušautas dviem šūviais ir įmestas į šiukšlių konteinerį netoli prieglaudos Harleme. Jo pinigai dingę. Laikraščiai tik apie jį ir terašė. Porino apie Brendono Skoupo labdaringą veiklą. Apie tai, kad jis padėjo gatvės vaikams, kad pasirinko darbą su vargšais, o ne tęsti milijardieriaus tėtušio konglomeratą, ir panašiai. Ta žmogžudystė buvo viena tokių, kokios „šokiruoja tautą", apie kokias nuolat kalbama ir rašoma. Jaunojo Skoupo vardu buvo įkurtas labdaros fondas. Jam vadovauja mano sesuo Linda. Nepatikėtumėt, kiek gerų darbų ji ten nuveikia.

— Prisimenu, — tyliai atsakiau.

— Prisimenate, kas buvo suimtas?

— Gatvės vaikis, — atsakiau. — Vienas tų, kuriems jis padėjo, ar ne?

— Taip. Jie suėmė Heliją Gonzalesą, tada dvidešimt dvejų metų vyruką, Barkerio namų Harleme gyventoją. Paskui jį driekėsi ilga nusikaltimų virtinė. Ginkluotas apiplėšimas, padegimas, užpuolimas; tikras spindulėlis tas mūsų ponas Gonzalesas.

Man išdžiūvo burna.

— Argi galiausiai kaltinimai nebuvo atmesti? — paklausiau.

— Taip. Ne kažin kiek turėjo įkalčių. Jo pirštų atspaudų rasta nusikaltimo vietoje. Ten, kur gyveno Gonzalesas, rado Skoupo plaukų ir net taškelį atitinkančio kraujo. Tačiau Skoupas anksčiau lankėsi tame pastate. Mes galėjome lengvai paaiškinti, iš kur visa tai atsirado. Nepaisant to, suėmimui įkalčių pakako, o policininkai kažkodėl buvo tikri, kad atsiras ir dar.

— Tai kas gi nutiko?

Flaneris vis dar nežiūrėjo į mane. Man tai nepatiko. Jis buvo iš tų, kurie visada vaikšto nublizgintais batais ir visada žiūri į akis. Pažinojau tokį žmonių tipą. Nenorėjau turėti su jais nieko bendra, tačiau juos pažinojau.

— Policija žinojo tikslų mirties laiką, — tęsė Flaneris. — Medicinos ekspertas nustatė tai iš kepenų temperatūros. Skoupas buvo nužudytas vienuoliktą vakaro. Galėjo būti pusvalandžiu anksčiau ar vėliau, tačiau ne daugiau.

— Nesuprantu, — pasakiau. — Ką visa tai turi bendra su mano žmona?

Jis vėl pajudino pirštus.

— Kaip suprantu, jūsų žmona irgi dirbo su neturtingaisiais, — paaiškino jis. — Tarp kitko, toje pačioje kontoroje su auka.

Nežinojau, kur link tai vedė, tačiau pajutau pavojų. Sekundėlę pagalvojau, kad gal Flaneris teisus, gal aš iš tiesų nenorėjau sužinoti, ką jis pasakys, gal geriau man pakilti nuo kėdės ir pamiršti visa tai. Tačiau sušnibždėjau:

— Ir ką?

— Tai kilnu, — linktelėdamas ištarė jis. — Dirbti su paniekintaisiais.

— Džiugu, kad jūs taip manote.

— Iš tiesų todėl ir studijavau teisę. Kad padėčiau vargšams.

Nurijau seiles ir išsitiesiau kėdėje.

— Gal vis dėlto pasakysite man, ką su visu tuo bendra turi mano žmona?

— Ji išlaisvino jį.

— Ką?

— Mano klientą. Heliją Gonzalesą. Jūsų žmona jį išlaisvino.

— Kaip? — susiraukiau aš.

— Ji suteikė jam alibi.

Man net širdis sustojo. Sulaikiau kvėpavimą. Net spustelėjau sau krūtinę, kad vidaus organai vėl imtų dirbti.

— Kaip? — paklausiau.

— Kaip ji suteikė jam alibi?

Tyliai linktelėjau, tačiau jis vis tiek į mane nežiūrėjo. Vargais negalais išspaudžiau „taip".

— Paprastai, — atsakė jis. — Žmogžudystės metu ji su Helijumi buvo kartu.

Mano mintys tiesiog kunkuliavo.

— Laikraščiuose apie tai niekada nebuvo rašoma, — pasakiau.

— Buvo laikoma paslaptyje.

— Kodėl?

— Pirmiausia pačios jūsų žmonos prašymu. O ir apygardos prokuratūra nenorėjo, kad dar labiau būtų viešinamas jų klaidingas suėmimas. Taigi viskas buvo daroma kuo slapčiau. Be to, jūsų žmonos liudijimas buvo šiek tiek problemiškas.

— Kaip suprasti?

— Iš pradžių melagingas.

Vėl dunksėjimas galvoje. Mintys susijaukė. Kaip suprasti? Tas dunksėjimas...

— Ką čia kalbate?

— Jūsų žmona teigė, kad žmogžudystės metu labdaros kontoroje ji su Gonzalesu aptarinėjo jo karjeros galimybes. Niekas tuo nepatikėjo.

— Kodėl ne?

Jis skeptiškai kilstelėjo antakį.

— Vienuoliktą vakaro?

Tyliai linktelėjau.

— Taigi būdamas Gonzaleso advokatu priminiau jūsų žmonai, kad jos alibi bus tikrinamas. Kad, pavyzdžiui, pasitarimų kambariuose yra kameros ir kad tikrai yra įrašai, kas įeina ir išeina. Štai tada jūsų žmona ir atskleidė tiesą.

Jis nutilo.

— Tęskite, — paprašiau.

— Viskas akivaizdu, argi ne?

— Jūs pasakykite.

Flaneris gūžtelėjo pečiais.

— Ji norėjo apsisaugoti, manau, ir jus apsaugoti nuo gėdos. Štai kodėl pareikalavo slaptumo. Ji buvo pas Gonzalesą, daktare Bekai. Jie du mėnesius miegojo kartu.

Niekaip nesureagavau. Visi tylėjo. Tolumoje girdėjau paukščiuko cypimą. Tikriausiai to, laukiamajame. Atsistojau. Tairesas žengė žingsnį atgal.

— Dėkoju už sugaištą laiką, — kuo ramiausiu balsu pasakiau aš.

Flaneris linktelėjo — ne man, žaliuzėms.

— Tai netiesa, — pareiškiau jam.

Jis neatsakė. Bet aš ir nesitikėjau.

33

Karlsonas sėdėjo automobilyje. Jo kaklaraištis vis dar buvo skrupulingai parištas. Kostiumo švarkas kabojo ant medinio pakabo automobilio gale. Garsiai ir stipriai pūtė oro kondicionierius. Karlsonas perskaitė užrašą ant autopsijos voko: Elizabeta Bek, byla 94-87002. Pirštai ėmė narplioti virvelę. Atidarė voką. Ištraukęs popierius, paskleidė juos ant priekinės keleivio sėdynės.

Ką norėjo pamatyti daktaras Bekas?

Stounas aiškiai jam atsakė: Bekas norėjo sužinoti, gal yra kas nors, dėl ko būtų galima jį apkaltinti. Toks paaiškinimas logiškas prisiminus jų ankstesnę teoriją, ir juk galų gale būtent pats Karlsonas pirmasis ir pradėjo abejoti Elizabetos Bek nužudymo scenarijumi. Jis pirmasis ėmė svarstyti, kad ta žmogžudystė ne tokia, kaip atrodė — kad iš tikrųjų gydytojas Bekas, sutuoktinis, suplanavo savo žmonos nužudymą.

Tai kodėl staiga jis liovėsi tuo tikėti?

Agentas smulkiai išdėstė spragas, atsiradusias jų teorijoje, tačiau Stounas primygtinai įtikinėjo nekreipti į jas dėmesio. Visos bylos turi spragų. Karlsonas tai žinojo. Kiekvienoje byloje būna nesuderinamumų. O jei jų nėra, galima lažintis, kad ką nors pražiopsojai.

Tai kodėl dabar jam kyla abejonių, ar Bekas tikrai kaltas?

Gal todėl, kad byla tapo pernelyg paprasta — visi įrodymai staiga tapo akivaizdūs ir atitiko jų teoriją. O gal abejonių pagrindas — „intuicija", nors Karlsonas tyrėjo darbe ne per labiausiai ja pasitikėjo. Intuicija dažnai buvo būdas apšlifuoti kampus, madinga technika pakeisti įrodymus ir faktus apgaule ir užgaidomis. Prasčiausi Karlsono pažinoti tyrėjai vadovavosi vadinamąja intuicija.

Jis pakėlė pirmąjį popieriaus lapą. Bendra informacija. Elizabeta Parker Bek. Jos adresas, gimimo data (ji nužudyta dvidešimt penkerių), europietiškų bruožų moteris, jos ūgis ir svoris. Liekna. Išorinė apžiūra parodė, kad lavonas tvirtai sustingęs. Ant kūno buvo pūslių, iš kai kurių tekėjo skystis. Vadinasi, mirtis ištiko daugiau nei prieš tris dienas. Mirties priežastis — dūris peiliu į krūtinę. Mirė netekusi daug kraujo, stipriai perpjauta dešinioji aorta. Dar buvo pjautinių žaizdų ant rankų ir pirštų, atsiradusių dėl gynimosi nuo puolimo peiliu.

Karlsonas išsitraukė užrašų knygutę ir tušinuką. Užrašė: *Pjautinės gynimosi žaizdos?!?!* ir kelis kartus tai pabraukė. Gynimosi žaizdos. Čia ne Žudiko Rojaus stilius. Žudikas Rojus kankindavo savo aukas. Jis surišdavo jas virve, darė ką tik panorėjęs, ir kai joms jau būdavo vis tiek, nužudydavo.

Kodėl ant jos rankų gynimosi žaizdos?

Karlsonas skaitė toliau. Peržvelgė ataskaitą apie plaukų ir akių spalvą, o paskui antrojo puslapio viduryje rado dar kai ką šokiruojančio.

Elizabeta Bek buvo paženklinta jau po mirties.

Karlsonas dar kartą tai perskaitė. Jis vėl išsitraukė užrašų knygelę ir užsirašė žodžius „po mirties". Nesutapo. Žudikas Rojus savo aukas visada ženklindavo dar gyvas. Per teismą buvo daug kalbama, kaip jam patiko svylančios odos kvapas, kaip jis mėgavosi aukų riksmais, kol jas svilino.

Pirmiausia gynimosi žaizdos. Dabar ir tai. Kažkas ne taip.

Karlsonas nusiėmė akinius ir užsimerkė. Netvarka, pagalvojo jis. O netvarka jį nervino. Taip, galima tikėtis logiškų spragų, tačiau ne tai. Viena vertus, autopsijos išvados tik patvirtino jo spėjimus, kad Elizabetos Bek nužudymą specialiai bandyta priskirti Žudikui Rojui. Tačiau jei tai tiesa, ši teorija atrodo nelogiška kitu atžvilgiu.

Jis pabandė apgalvoti viską paeiliui, žingsnis po žingsnio. Pirma, kodėl Bekas taip troško pamatyti šią bylą? Išoriškai atsakymas atrodo akivaizdus. Bet kas, patyrinėjęs šiuos rezultatus, galėjo suprasti, kad Elizabetą Bek nužudė ne Žudikas Rojus. Tačiau šitai neįtikino. Žudikai maniakai, nesvarbu, ką galėjote apie juos skaityti, ne viską daro iš įpročio. Žudikas Rojus galėjo pakeisti savo braižą arba sugalvoti paįvairinti. Ir vis tiek tai, ką Karlsonas čia perskaitė, vertė susimąstyti.

Ir piršosi vienas esminis klausimas: kodėl tada niekas šito nepastebėjo?

Karlsonas svarstė įvairias galimybes. Žudikui Rojui niekada nebuvo pateikti kaltinimai dėl Elizabetos Bek nužudymo. Priežastys dabar gana aiškios. Galbūt tyrėjai įtarė, jog yra kitaip. Galbūt jie suprato, kad Elizabetos Bek nužudymas čia nelimpa, tačiau jei paviešinsi šį faktą, sustiprinsi Žudiko Rojaus gynybą. Tiriant žudikų maniakų nusikaltimus, iškyla problema — nusikaltimų voratinklis taip išsiplečia, kad kartais baisu, jog jis iširs. Gynybai tereikia atskirti vieną atvejį,

parodyti, kad jis „nelimpa" prie visų, tada ir visi kiti nusikaltimai gali būti traktuojami analogiškai. Taigi norint apsidrausti tokie žudikai retai kaltinami iš karto visomis žmogžudystėmis. Tai daroma pamažu. Žinodami tokius dalykus tyrėjai tikriausiai nenorėjo per daug viešinti Elizabetos Bek nužudymo.

Tačiau ir šis scenarijus turėjo spragų.

Elizabetos Bek tėvas ir dėdė — du teisėsaugos pareigūnai — matė kūną. Greičiausiai jie matė ir autopsijos išvadas. Negi jie nesistebėjo, kad yra tokių nesuderinamumų? Negi jie būtų leidę žudikui išsisukti tik todėl, kad būtų nuteistas Žudikas Rojus? Karlsonas tuo abejojo.

Tad kokia peršasi išvada?

Automobilio kondicionierius jau šaldė taip, kad vėsa smelkėsi net į kaulus. Karlsonas nuleido lango stiklą ir ištraukė raktelį iš užvedimo mechanizmo. Jis toliau skaitė bylą ir aptiko dar vieną pritrenkiantį faktą. Popieriaus lapo viršuje buvo antraštė: „Toksikologinė ataskaita". Remiantis testų rezultatais, Elizabetos Bek kraujyje buvo rasta kokaino ir heroino; dar daugiau — narkotikų pėdsakų aptikta ir plaukuose bei kituose audiniuose, kas liudija apie nuolatinį jų vartojimą.

Ką tai reiškia?

Jis kaip tik galvojo apie tai, kai suskambo mobilusis telefonas. Agentas atsiliepė:

— Karlsonas.

— Mes kai ką sužinojome, — raportavo Stounas.

Karlsonas padėjo bylą.

— Ką?

— Apie Beką. Jis užsisakė skrydį į Londoną iš Kenedžio oro uosto. Lėktuvas kyla po dviejų valandų.

— Aš jau važiuoju.

Mums einant Tairesas uždėjo ranką man ant peties.

— Kalės, — kokį šimtąjį kartą ištarė jis. — Jomis negalima pasitikėti.

Nesivarginau atsakyti.

Iš pradžių nustebau, kad Tairesas taip greitai rado Heliją Gonzalesą, tačiau gatvės informacijos tinklas išsivystęs kaip nė vienas kitas. Paprašyk gatvės prekeivio surasti prekybos vietą kitame kvartale, ir tai bus padaryta per kelias minutes. Paprašyk manęs pacientą pasiųsti bet kuriam kitam valstijos gydytojui, ir tam prireiks tik vieno telefono skambučio. Kodėl gatvės nusikaltėlių pasaulyje reikalai turėtų būti tvarkomi kitaip?

Helijas buvo ką tik paleistas po ketverių metų bausmės atlikimo už ginkluotą apiplėšimą. Taip ir atrodė: akiniai nuo saulės, apdriskusi skara ant galvos, balti medvilniniai marškinėliai po flaneliniais marškiniais, susegtais tik viena saga viršuje taip, kad atrodė kaip apsiaustas ar šikšnosparnio sparnai. Atraitotos rankovės atidengė grubias kalėjimo tatuiruotes ant dilbio ir kalėjime užsiaugintus raumenis. Tokių vienalyčių marmurinių raumenų sveikatingumo klubuose niekas neužsiaugina.

Prisėdome atvirame prieangyje. Negalėčiau tiksliai apsakyti vietos. Lotyniškų ritmų garsas dunksėjo man net krūtinėje. Aplinkui sukinėjosi tamsiaplaukės moterys trumputėmis palaidinėmis. Tairesas man linktelėjo. Atsisukau į Heliją. Šis kvailai šypsojosi. Sukaupiau visas jėgas, tačiau galvoje sukosi vienintelė mintis: šunsnukis. Neišsilavinęs bejausmis šunsnukis. Užtenka į jį pažvelgti ir iš karto supranti, kad paskui save jis viską niokos. Tik klausimas, kiek jam pavyks. Supratau, šis pasimatymas ne iš geraširdiškumo. Ir dar supratau, kad tą patį būtų galima pasakyti ir apie Tairesą. Nesvarbu. Elizabeta gal ir tikėjo, kad gatvės padugnės gali atgailauti ar kad jie turi moralę. Aš vis dar bandžiau tuo patikėti.

— Prieš kelerius metus buvai suimtas už Brendono Skoupo nužudymą, — pradėjau aš. — Žinau, kad tave paleido, ir aš visai nenoriu tau pridaryti bėdų. Bet man reikia žinoti tiesą.

Helijas nusiėmė akinius. Jis dėbtelėjo į Tairesą.

— Atvedei pas mane farą?

— Aš ne faras, — pasakiau. — Aš Elizabetos Bek vyras.

Tikėjausi kokios nors reakcijos, tačiau nesulaukiau.

— Ji ta moteris, kuri tau suteikė alibį.

— Žinau, kas ji.

— Ar tą naktį ji buvo su tavimi?

Helijas delsė.

— Jo, — šypsodamasis ir rodydamas pageltusius dantis lėtai atsakė jis. — Ji buvo su manim visą naktį.

— Meluoji, — ištariau.

Helijas vėl pažvelgė į Tairesą.

— Kas čia, žmogau?

— Man reikia žinoti tiesą, — pakartojau.

— Manai, aš nužudžiau tą Skoupą?

— Žinau, kad ne tu.

Tai jį nustebino.

—Kas, po velnių, čia vyksta? — supyko jis.

— Noriu, kad kai ką man patvirtintum.

Helijas laukė.

— Ar buvai tą naktį su mano žmona — taip ar ne?

— Ką nori, kad pasakyčiau, žmogau?

— Tiesą.

— O jei tiesa ta, kad visą naktį ji buvo su manim?

— Tai netiesa, — nukirtau.

— Kodėl esi toks tikras?

— Pasakyk jam, ką jis nori sužinoti, — įsiterpė Tairesas.

Helijas vėl delsė.

— Viskas buvo, kaip ji sakė. Aš ją patvarkiau, aišku? Atleisk, žmogau, bet taip buvo. Mes tą darėme visą naktį.

Pažvelgiau į Tairesą.

— Palik mus vienus sekundėlei, gerai?

Tairesas linktelėjo. Atsistojo ir nuėjo prie automobilio. Sukryžiavęs rankas ant krūtinės atsirėmė į šonines dureles šalia Bruto. Atsisukau į Heliją.

— Kur susipažinai su mano žmona?

— Centre.

— Ji bandė tau padėti?

Nežiūrėdamas į mane jis gūžtelėjo pečiais.

— Ar pažinojai Brendoną Skoupą?

Jo veidu perbėgo baimės šešėlis.

— Aš išeinu, žmogau.

— Čia tik mudu, Helijau. Jei nori, gali mane apieškoti — neturiu pasiklausymo įrangos.

— Nori, kad atsisakyčiau savo alibi?

— Taip.

— Kodėl turėčiau taip daryti?

— Nes kažkas žudo visus, susijusius su tuo, kas nutiko Brendonui Skoupui. Vakar naktį savo studijoje buvo nužudyta mano žmonos draugė. Šiandien jie buvo sučiupę mane, tačiau įsikišo Tairesas. Jie nori nužudyti ir mano žmoną.

— Maniau, ji jau nužudyta.

— Ilga istorija, Helijau. Tačiau ji grįžta. Jei neišsiaiškinsiu, kas iš tikrųjų nutiko, mes visi būsime negyvi.

Nežinojau, ar tai tiesa, ar perlenkiau. Nelabai man tai ir rūpėjo.

— Kur buvai tą naktį? — spaudžiau aš.

— Su ja.

— Galiu įrodyti, kad tai netiesa.

— Ką?

— Mano žmona buvo Atlantoje. Turiu jos senus užrašus. Galiu įrodyti. Galiu lengvai paneigti tavo alibi, Helijau. Taip ir padarysiu. Žinau, kad nenužudei Brendono Skoupo. Taigi padėk man, o jei nepasakysi tiesos, leisiu jiems susidoroti su tavimi.

Blefas, didžiulis blefas, tačiau mačiau, kad tai jį paveikė.

— Pasakyk man tiesą ir liksi laisvėje, — pažadėjau.

— Nenužudžiau to turčiaus, prisiekiu, žmogau.

— Žinau, — vėl pakartojau.

Jis dvejojo.

— Nežinau, kodėl ji šitaip pasielgė, aišku?

Linktelėjau, norėjau, kad kalbėtų toliau.

— Tą naktį apiplėšiau vieną namą Fort Li. Tad alibi neturėjau. Maniau, kad už tai sėsiu. Ji išgelbėjo mano sėdynę.

— Ar klausei jos, kodėl?

Jis papurtė galvą.

— Tiesiog jai pritariau. Mano advokatas perdavė man, ką ji pasakojo. Palaikiau jos versiją. Ir mane paleido.

— Ar vėliau dar matei mano žmoną?

— Ne, — atsakė jis ir pažvelgė į mane. — Kodėl buvai taip įsitikinęs, kad tavo žmona nesidulkino su manimi?

— Pažįstu savo žmoną.

Jis nusišiepė.

— Manai, ji niekada neapgaudinėjo?

Nieko neatsakiau.

Helijas atsistojo.

— Pasakyk Tairesui, kad jis man skolingas.

Sukikenęs apsisuko ir nuėjo.

34

Jokių lagaminų. O bilietas elektroninis, kad galėtų užsiregistruoti prie automato ir nereikėtų bendrauti su jokiais žmonėmis. Ji laukė greta esančiame terminale vis žvilgčiodama į išvykimo laiko ekraną, laukdama, kada bus paskelbtas laipinimas į jos lėktuvą.

Sėdėjo plastikinėje kėdėje ir žvelgė į tolį. Per televizorių buvo transliuojamos CNN kanalo žinios. „Toliau — sporto naujienos", — pasigirdo pranešėjo balsas. Jos mintys nutolo. Prieš penkerius metus kurį laiką ji gyveno Indijoje, mažame kaimelyje netoli Goa. Tikra skylė, tačiau dėl ten gyvenusio šimtamečio jogo tas kaimas buvo garsus. Ji nemažai laiko praleido su juo. Jogas bandė ją mokyti meditacijos technikos, atpalaiduojamojo kvėpavimo, minčių

išvalymo. Tačiau iš tiesų nelabai pavyko. Būdavo akimirkų, kai ji paskęsdavo tamsoje. Ir dažniausiai galėdavo galvoti tik apie Beką.

Moteris svarstė, ką darys toliau. Tiesą sakant, pasirinkimo nėra. Viskas tik dėl saugumo. Taigi ji privalo bėgti. Privirė košės ir vėl bėga palikdama ją srėbti kitiems. Bet ką dar galėtų padaryti? Jie ją gaudo. Ji buvo tokia velniškai atsargi, o jie vis tiek stebėjo. Net po aštuonerių metų.

Prie stiklo sienos prišliaužė vaikščioti bepradedąs vaikiukas ir ėmė linksmai bilsnoti delnukais. Pribėgęs rūpestingas tėvelis kikendamas jį pakėlė. Ji žiūrėjo ir mintyse įsivaizdavo savo gyvenimą tokį, koks jis ir turėjo būti. Iš dešinės sėdėjo pagyvenusi pora ir meiliai tarškėjo apie visokius niekus. Paauglystėje jiedu su Beku kiekvieną vakarą matydavo gatve pražingsniuojančius poną ir ponią Stainbergus, vis dar susikabinusius rankomis, nors jų vaikai jau seniai buvo užaugę ir išvykę iš gimtųjų namų. Bekas kalbėjo, kad toks bus ir jųdviejų gyvenimas. Ponia Stainberg mirė sulaukusi aštuoniasdešimt dvejų. Visada buvęs nepaprastai stiprios sveikatos ponas Stainbergas vos po keturių mėnesių taip pat išėjo amžinybėn. Sakoma, kad senukams dažnai taip nutinka, kad, kaip dainuoja Springstynas, dvi širdys tampa viena. Kai miršta vienas, netrukus paskui jį išeina ir kitas. Ar šitaip nutiko ir jiedviem su Deividu? Na, jie dar nebuvo nugyvenę drauge šešiasdešimt vienerių metų kaip Stainbergai, tačiau kai pagalvoji, kad savo gyvenimą prisimeni tik maždaug nuo penkerių, kai suvoki, kad juodu su Beku neišskiriami nuo septynerių, kad beveik visi prisiminimai susiję tik su jais abiem, kai drauge praleistą laiką skaičiuoji ne metais, o įvertini procentais, tada supranti, kad juodu su Beku susaistyti net labiau nei Stainbergai.

Ji pasisuko ir pažvelgė į ekraną. Šalia užrašo *British Airways, reisas 174* atsirado pranešimas, kad prasidėjo laipinimas į lėktuvą.

Tai buvo jos skrydis.

Karlsonas ir Stounas drauge su vietiniais kolegomis Dimonte bei Krinskiu stovėjo ir kalbėjosi su Britų oro linijų užsakymų priėmimo vadybininke.

— Jis neužsiregistravo, — pasakė jiems mėlynai baltą uniformą vilkinti moteris, kurios ženklelis atlape bylojo, kad jos vardas Emilė.

Dimontė nusikeikė. Krinskis gūžtelėjo pečiais. Šitai nebuvo netikėta. Bekas visą dieną sėkmingai juos vedžiojo už nosies. Mažai tikėtina, kad jis mėgins užsiregistruoti skrydžiui savo vardu.

— Aklavietė, — ištarė Dimontė.

Vis dar spausdamas prie šono autopsijos bylą, Karlsonas paklausė Emilės:

— Kas iš jūsų darbuotojų geriausiai dirba kompiuteriu?

— Aš, — nuoširdžiai šypsodamasi atsakė ji.

— Tada prašyčiau žvilgtelėti į užsakymą, — paprašė pareigūnas.

Emilė padarė, ko prašoma.

— Ar galėtumėte pasakyti, kada jis užsisakė bilietą?

— Prieš tris dienas.

Dimontė užsikabino.

— Bekas planavo bėgti. Kalės vaikas.

— Ne, — papurtė galvą Karlsonas.

— Iš kur žinote?

— Mes įtariame, kad jis nužudė Rebeką Šajes tam, kad ją nutildytų, — paaiškino Karlsonas. — Bet jei rengiesi išvykti iš šalies, kam to reikia? Kam laukti tris dienas ir rizikuoti, be to, mėginti išsisukti nuo dar vienos žmogžudystės?

Stounas papurtė galvą.

— Nuvertini jį, Nikai.

— Mes kažko nepastebime, — primygtinai savo tvirtino Karlsonas. — Ir iš viso, kodėl jis staiga nusprendė bėgti?

— Nes mes primynėme jam uodegą.

— Prieš tris dienas mes dar nieko prieš jį neturėjome.

— Galbūt jis suprato, kad tai tik laiko klausimas.

Karlsonas vėl susiraukė.

Dimontė atsigręžė į Krinskį.

— Laiko švaistymas. Nešdinamės iš čia. — Jis pažvelgė į Karlsoną. — Dėl viso pikto paliksime čia kelis uniformuotus pareigūnus.

Karlsonas klausydamasis puse ausies linktelėjo. Kai tiedu nuėjo, jis kreipėsi į Emilę:

— Ar jis rengėsi keliauti vienas?

Emilė spustelėjo kelis klavišus.

— Užsakytas vienas bilietas.

— Kaip jis užsisakė? Asmeniškai? Telefonu? Ar kreipėsi į kelionių agentūrą?

Ji vėl perbėgo klavišais.

— Užsakyta ne per kelionių agentūrą, garantuoju, nes tokie užsakymai pažymimi, kad sumokėtume komisinius. Užsakyta tiesiogiai Britų oro linijose.

Iš to jokios naudos.

— Kaip jis mokėjo?

— Kreditine kortele.

— Ar galėčiau sužinoti jos numerį?

Emilė užrašė. Karlsonas perdavė Stounui. Šis papurtė galvą.

— Nė viena iš jo kortelių. Bent jau mes apie tokią nežinome.

— Patikrink, — paliepė Karlsonas.

Stounas mobilųjį jau laikė rankoje. Jis linktelėjo ir suspaudė mygtukus.

Karlsonas pasikasė smakrą.

— Sakėte, jis užsisakė bilietą prieš tris dienas?

— Taip.

— Ar žinote tikslų užsakymo laiką?

— Tiesą sakant, taip. Kompiuteris jį užfiksuoja. Aštuoniolika valandų keturiolika minučių.

Karlsonas linktelėjo.

— Gerai, puiku. Gal galėtumėte pasakyti, ar kas nors tokiu metu dar užsisakė?

Emilė susimąstė.

— Niekada nebandžiau, — pasakė ji. — Luktelėkit minutėlę, pa-

žiūrėsiu. — Ji kažką įrašė. Laukė. Dar kažką įrašė. Vėl laukė. — Kompiuteris nerūšiuoja bilietų pagal užsakymo laiką.

— Tačiau tokia informacija yra?

— Taip. Luktelėkit, — jos pirštai vėl pradėjo spausdinti. — Galiu perkelti informaciją ant vieno lapo. Vienu metu ekrane galėsime matyti penkiasdešimt užsakymų. Taip bus greičiau.

Pirmajame penkiasdešimtuke buvo susituokusių porų, užsisakiusių bilietus tą pačią dieną, tačiau keliomis valandomis anksčiau. Bevertė informacija. Antroje grupėje iš viso tokių nebuvo. Tačiau trečioje grupėje jie kai ką aptiko.

— Liza Šerman, — pranešė Emili. — Jos bilietas užsakytas tą pačią dieną, vos aštuoniomis minutėmis vėliau.

Aišku, tai nieko nereiškė, tačiau Karlsonas pajuto, kaip per nugarą perbėgo šiurpuliukai.

— O, tai įdomu, — pridūrė Emilė.

— Kas?

— Jos vieta.

— Nagi, kas yra?

— Ji turi sėdėti šalia Deivido Beko. Šešiolikta eilė, E ir F vietos.

Jį ėmė krėsti.

— Ar ji įsiregistravo?

Vėl klaviatūros tarškesys.

— Jei įdomu, tai taip. Kol mes kalbamės, ji tikriausiai jau sėda į lėktuvą.

Ji pasitaisė rankinės dirželį ir atsistojo. Žengė gyvai, iškelta galva. Vis dar buvo užsidėjusi akinius, peruką ir įsistačiusi žandikaulių protezus. Lygiai kaip Liza Šerman fotografijoje jos pase.

Dar liko praeiti ketverius vartus, ir kaip tik tada išgirdo CNN žinių nuotrupas. Sustojo kaip įbesta. Į ją atsitrenkė nemenko dydžio krepšį tempiantis vyras. Jis nemandagiai mostelėjo ranka, lyg ji būtų pastojusi jam kelią. Tačiau moteris nekreipė dėmesio ir nenuleido akių nuo ekrano.

Žinias skaitė diktorė. Dešiniajame ekrano kampe ji pamatė savo senos draugės Rebekos Šajes fotografiją, o šalia... Beko.

Ji nuskubėjo arčiau ekrano. Po nuotraukomis didelėmis raidėmis slinko užrašas: „Mirtis tamsiame kambarėlyje".

— ...nužudymu įtariamas Deividas Bekas. Bet ar tai vienintelis nusikaltimas, kuriuo jis įtariamas? CNN reporteris Džekas Terneris papasakos daugiau.

Diktorės neberodė. Dabar ekrane matėsi du vyrai, vilkintys Niujorko policijos departamento aprangą ir išvežantys neštuvuose gulintį lavoną, įvilktą į juodą maišą. Ji iš karto atpažino pastatą ir vos neaiktelėjo. Aštuoneri metai. Prabėgo aštuoneri metai, o Rebekos studija vis dar buvo tame pačiame name.

Pasigirdo vyriškas, tikriausiai Džeko Ternerio, balsas:

— Ši vienos garsiausių Niujorko mados fotografių nužudymo istorija gana paini. Rebeka Šajes buvo rasta negyva savo studijos tamsiajame kambaryje. Ji nušauta dviem šūviais į galvą iš nedidelio atstumo. — Jie pademonstravo besišypsančios Rebekos nuotrauką. — Įtariamasis — jos senas draugas gydytojas Deividas Bekas, miesto pediatras. — Dabar ekrane pasirodė Beko nuotrauka, tačiau nesišypsančio. Keliauninkė vos neapalpo. — Šiandien gydytojas Bekas užpuolė policijos pareigūną ir pabėgo nuo suėmimo. Jis vis dar ieškomas, manoma, kad yra ginkluotas ir pavojingas. Jei turite kokios nors informacijos... — Ekrane pasirodė geltonai išspaudintas telefono numeris. Džekas Terneris garsiai jį padiktavo, o paskui tęsė: — Tačiau šiai istorijai painumo teikia iš Manhatano federalinio pastato sklindančios kalbos. Galimas daiktas, kad gydytojas Bekas yra siejamas ir su dviejų vyrų, kurių lavonai rasti palaidoti Pensilvanijoje, netoli nuo gydytojo Beko šeimos vasaros rezidencijos, nužudymu. Ir labiausiai šokiruojanti žinia: gydytojas Deividas Bekas įtariamas prieš aštuonerius metus nužudęs savo žmoną Elizabetą.

Pasirodė moters, kurią ji vos atpažino, nuotrauka. Staiga ji pasijuto lyg nuoga, įsprausta į kampą. Fotografija pradingo, o ekrane vėl pasirodė diktorė.

— Džekai, argi nebuvo manoma, kad Elizabeta Bek — žudiko maniako Elrojaus Kelertono, pagarsėjusio kaip Žudikas Rojus, auka? — paklausė ji.

— Teisingai, Terese. Valdžia kol kas ne itin šneki ir oficialiai neigia visus pranešimus. Tačiau mus pasiekę gandai yra iš labai patikimų šaltinių.

— Ar policija jau žino motyvą, Džekai?

— Kol kas negirdėjome. Sklinda kalbos, kad čia gali būti meilės trikampis. Ponia Šajes buvo ištekėjusi už Gario Lamonto, kuris dabar vengia viešumo. Tačiau kol kas viskas tik spėlionės.

Vis dar spoksodama į televizoriaus ekraną, moteris pajuto, kaip ėmė kauptis ašaros.

— O gydytojas Bekas vis dar ieškomas?

— Taip, Terese. Policija prašo visuomenės pagalbos, tačiau perspėja, kad niekas nemėgintų prie jo artintis.

Ir toliau panašūs plepalai. Beverčiai plepalai.

Ji nusisuko. Rebeka. O Dieve, tik ne Rebeka. Ir ji buvo ištekėjusi. Tikriausiai vilkėjo sukneles, pamėgo kiniškus raštus ir darė visa tai, iš ko jos tik juokdavosi. Kaip? Kaip Rebeka į tai įsivėlė? Juk ji nieko nežinojo.

Kodėl jie ją nužudė?

O paskui pagalvojo: o ką aš padariau?

Ji sugrįžo. Jie pradėjo jos ieškoti. Kaip turėjo tai išsiaiškinti? Paprastai. Stebėti žmones, kurie buvo jai artimiausi. Kvailystė. Jos grįžimas visiems sukėlė pavojų. Tai ji privirė košės. O dabar nužudyta jos draugė.

— Prasideda Britų oro linijų 174-asis skrydis į Londoną. Visi kviečiami į lėktuvą.“

Nėra laiko savęs kaltinti. Galvok. Ką turėtum daryti? Mylimi žmonės pavojuje. Bekas — staiga ji prisiminė jo kvailą aprangą — bėgo nuo policijos. Jis stojo prieš galingus žmones. Jei jie sumanė apkaltinti jį žmogžudyste — o, atrodo, taip ir yra — jis neturi jokių šansų.

Ji negali išvykti. Tik ne dabar. Tik tada, kai įsitikins, kad Bekas saugus.

Moteris apsisuko ir patraukė išėjimo link.

Kai Peteris Flaneris pagaliau per žinias pamatė, kad Deividas Bekas medžiojamas, jis pakėlė telefono ragelį ir paskambino draugui į prokuratūrą.

— Kas atsakingas už Beko bylą? — paklausė Flaneris.

— Feinas.

Tikras šiknius, pagalvojo Flaneris ir ištarė:

— Šiandien mačiau jūsų berniuką.

— Deividą Beką?

— Aha, — atsakė Flaneris. — Jis sumokėjo man už apsilankymą.

— Kodėl?

Flaneris užsimetė koją ant kojos.

— Gal geriau sujunk mane su Feinu.

35

Nakčiai Tairesas nuvedė mane į Latišos pusseserės butą. Nors policija vargu ar atkapstytų mano ryšį su Tairesu, tačiau kam rizikuoti?

Tairesas turėjo nešiojamąjį kompiuterį. Mes jį įsijungėme. Pasitikrinau savo elektroninį paštą tikėdamasis žinutės nuo paslaptingojo siuntėjo. Darbiniu adresu — nieko. Namų adresu — irgi nieko. Patikrinau ir *bigfoot.com* tinklalapyje. Irgi nieko.

Nuo tada, kai išėjome iš Flanerio kabineto, Tairesas kažkaip keistai į mane žiūrėjo.

— Galiu kai ko paklausti, daktarėli?

— Rėžk, — pasakiau.

— Kai tas kandžius paminėjo vyruką, kuris buvo nužudytas...

— Brendoną Skoupą, — patikslinau.

— Aha, jį. Atrodei, lyg tau kas būtų užvožę.

Taip ir jaučiausi.

— Stebiesi. Kodėl?

Tairesas gūžtelėjo pečiais.

— Pažinojau Brendoną Skoupą. Jis su mano žmona dirbo viename kabinete labdaros fonde. O mano tėvas užaugo drauge su Brendono tėvu ir pas jį dirbo. Tiesą sakant, mano tėvas mokė Brendoną apie šeimos verslą.

— Aha, — ištarė Tairesas. — Kas dar?

— To nepakanka?

Tairesas laukė. Atsigręžiau į jį. Jis taip įdėmiai žiūrėjo, jog akimirką pagalvojau, kad gali pamatyti visus tamsiausius mano sielos kampučius. Ačiū Dievui, akimirka baigėsi.

— Tai ką ketini daryti toliau? — paklausė Tairesas.

— Kai kam paskambinti, — atsakiau. — Įsitikinęs, kad jie nesuseks?

— Neįsivaizduoju kaip. Nors štai ką tau pasakysiu. Padarysime kitaip — skambinsime į vieną telefoną, o per jį sujungsime su tuo, kurio tau reikia. Taip apsunkinsime jiems darbą.

Linktelėjau. Tairesas viską sutvarkė. Turėjau surinkti numerį ir nepažįstamam žmogui padiktuoti, kokį numerį rinkti. Tairesas patraukė prie durų.

— Pažiūrėsiu, kaip Tidžėjus. Grįšiu po valandos.

— Tairesai?

Jis atsisuko. Norėjau padėkoti, tačiau buvo kažkaip nepatogu. Tairesas suprato.

— Man reikia, kad būtum gyvas, daktarėli. Supranti, dėl mano vaiko.

Linktelėjau. Jis išėjo. Žvilgtelėjau į laikrodį, o paskui paskambinau Šonai. Ji atsiliepė po pirmojo signalo.

— Klausau?

— Kaip Chloja? — pasiteiravau.

— Puikiai, — atsakė ji.

— Kiek mylių nuėjote?

— Mažiausiai tris. O gal keturias ar penkias. — Mane užplūdo palengvėjimas. — Tai ką toliau...

Nusišypsojau ir išjungiau telefoną. Vėl surinkau mane sujungiančio draugelio telefono numerį ir padiktavau jam kitą numerį. Jis sumurmėjo, kad nėra prakeiktas operatorius, tačiau padarė, ko prašiau.

Hestera Krimštein atsiliepė tokiu balsu, lyg kažką valgytų.

— Ką?

— Čia Bekas, — greitai pasakiau. — Jie gali pasiklausyti. Ar mes turime advokato ir kliento pokalbių neliečiamumo teisę?

Keistas delsimas.

— Saugu, — pagaliau atsakė ji.

— Turėjau priežastį bėgti, — tęsiau aš.

— Pavyzdžiui, kaltę?

— Ką?

Vėl delsimas.

— Atleisk, Bekai. Aš susinervinau. Kai tu šitaip pabėgai, pratrūkau. Prišnekėjau Šonai kvailysčių, ir aš nebesu tavo advokatė.

— Niekas man nesakė, — atrėžiau. — Man reikia tavęs, Hestera.

— Nepadėsiu tau bėgti.

— Daugiau nebenoriu bėgti. Noriu pasiduoti. Bet tada, kai mes pasakysime.

— Tavo ne tokia situacija, kad galėtum diktuoti sąlygas, Bekai. Jie užrakins tave devyniomis spynomis. Gali pamiršti apie užstatą.

— Tarkim, galėsiu įrodyti, kad ne aš nužudžiau Rebeką Šajes.

Vėl dvejonė.

— Gali tai padaryti?

— Taip.

— Koks įrodymas?

— Tvirtas alibi.

— Kas patvirtins?

— Na, štai čia ir darosi įdomu.

*

Specialusis agentas Karlsonas prisispaudė prie ausies savo mobilųjį.

— Taip.

— Sužinojau dar kai ką, — pranešė jo partneris Stounas.

— Ką?

— Prieš kelias valandas Bekas lankėsi pas pigų advokatėlį, pavarde Flaneris. Su juo drauge buvo juodaodis gatvės vyrukas.

Karlsonas susiraukė.

— Maniau, jo advokatė Hestera Krimštein.

— Jis neieškojo, kas jam atstovautų. Tik norėjo sužinoti apie praeities įvykius.

— Kokius įvykius?

— Prieš aštuonerius metus už Brendono Skoupo nužudymą buvo suimtas toks visų galų niekšelis Gonzalesas. Elizabeta Bek suteikė jam velniškai stiprų alibi. Bekas panoro viską apie tai sužinoti.

Karlsonas pajuto, kad ima svaigti galva. Kaip, po velnių?..

— Dar kas nors?

— Viskas, — atsakė Stounas. — Ei, kur tu?

— Pasikalbėsime vėliau, Tomai. — Karlsonas nutraukė pokalbį ir surinko kitą numerį.

— Nacionalinis sekimų centras, — atsiliepė balsas.

— Ilgai dirbi, Dona?

— Mėginu iš čia išsinešdinti, Nikai. Ko nori?

— Tikrai didelės paslaugos.

— Ne, — atrėžė ji, o paskui giliai atsidususi paklausė: — Kokios?

— Ar tebeturi tą trisdešimt aštunto kalibro pistoletą, kurį radome Saros Gudhart seife?

— O ką?

Jis paaiškino, ko nori. Kai baigė, moteris tarė:

— Juk juokauji, tiesa?

— Pažįsti mane, Dona. Neturiu humoro jausmo.

— Gryna teisybė, — atsiduso ji. — Duosiu užklausą, bet atsakymo šį vakarą negausim.

— Ačiū, Dona. Tu pati geriausia.

Šonai įžengus į fojė, kažkas ją pašaukė vardu.

— Atsiprašau. Panelė Šona?

Ji pažvelgė į vyrą želė suteptais plaukais ir vilkintį brangiu kostiumu.

— O jūs kas toks?

— Specialusis agentas Nikas Karlsonas.

— Laba naktelė, pone agente.

— Mes žinome, kad jis jums skambino.

Šona neva išsigandusi prisidengė burną.

— Turėtumėte didžiuotis.

— Ar esate kada girdėjusi, kad galima apkaltinti už bendradarbiavimą su nusikaltėliu?

— Liaukitės mane gąsdinti, — perdėtai monotoniškai ištarė ji, — antraip galiu apsisisioti tiesiog čia, ant šio pigaus kilimo.

— Manote, aš blefuoju?

Ji ištiesė į priekį rankas.

— Suimkite mane, gražuoli. — Moteris žvilgtelėjo jam už nugaros. — Argi jūs, vyručiai, paprastai vaikštote ne poromis?

— Čia aš vienas.

— Taip ir supratau. Tai galiu jau eiti?

Karlsonas rūpestingai pasitaisė akinius.

— Nemanau, kad daktaras Bekas ką nors nužudė.

Šie žodžiai privertė Šoną sustoti.

— Nesupraskite manęs klaidingai. Yra daugybė įkalčių, kad žudikas jis. Visi mano kolegos įsitikinę, kad daktaras Bekas kaltas. Vis dar vyksta jo medžioklė.

— Aha, — įtariai ištarė Šona. — Bet jūs kažkodėl tuo netikite?

— Tiesiog manau, kad kažkas čia vyksta.

— Pavyzdžiui?

— Tikėjausi, kad jūs galėsite man paaiškinti.

— O jei aš manau, kad visa tai tik apgaulė?

Karlsonas gūžtelėjo pečiais.

— Ne kažin ką galiu padaryti.

Šona svarstė.

— Nesvarbu, — ištarė ji. — Aš nieko nežinau.

— Žinote, kur jis slepiasi.

— Ne.

— O jei žinotumėt?

— Nepasakyčiau. Bet jums ir taip aišku.

— Taip, — pritarė Karlsonas. — Ir, spėju, nepaaiškinsite man, ką reiškia tos kalbos apie šuns pavedžiojimą.

Ji papurtė galvą.

— Tačiau jūs gana greitai sužinosite.

— Juk suprantate, kad jam gerokai klius. Jūsų draugas užpuolė policininką. Šis faktas neliks nepastebėtas.

Šona atlaikė jo žvilgsnį.

— Nekąą tegaliu čia padėti, — pasakė ji.

— Ne, manau, kad ne.

— Galiu jūsų kai ko paklausti?

— Klauskit, — sutiko Karlsonas.

— Kodėl manote, kad jis nekaltas?

— Nesu tikras. Manau, dėl daugybės smulkmenų. — Karlsonas kilstelėjo galvą. — Ar žinojote, kad Bekas buvo užsisakęs skrydį į Londoną?

Šonos žvilgsnis klaidžiojo po fojė, taip ji norėjo išlošti kelias sekundes. Vidun įžengė vyras ir supratingai nusišypsojo jai. Moteris nekreipė į jį dėmesio.

— Nesąmonė, — galiausiai ištarė ji.

— Aš ką tik iš oro uosto, — tęsė Karlsonas. — Bilietas užsakytas prieš tris dienas. Aišku, Bekas nepasirodė. Bet kas iš tiesų keista — už bilietą sumokėta Loros Mils kreditine kortele. Ar šis vardas jums ką nors sako?

— O turėtų?

— Tikriausiai ne. Mes vis dar tiriame, tačiau, atrodo, tai pseudonimas.

— Kieno?

Karlsonas gūžtelėjo pečiais.

— Ar pažįstate Lizą Šerman?

— Ne. Kaip ji su visu tuo susijusi?

— Ji užsisakė bilietą tam pačiam skrydžiui į Londoną. Tiesą sakant, turėjo sėdėti šalia mūsų vyruko.

— Ir nepasirodė?

— Ne visai taip. Ji įsiregistravo. Tačiau į lėktuvą taip ir neįsėdo. Nemanote, kad tai keista?

— Nežinau, ką ir galvoti, — atsiliepė Šona.

— Deja, niekas negalėjo mums paaiškinti, kas tokia Liza Šerman. Ji neužregistravo jokio bagažo, o į reisą užsiregistravo prie automato. Bandėme ieškoti. Numanote, ką radome?

Šona papurtė galvą.

— Nieko, — atsakė Karlsonas. — Atrodo, dar vienas pseudonimas. Ar esate ką nors girdėjusi apie Brendoną Skoupą?

Šona įsitempė.

— Ką, po velnių, tai reiškia?

— Šiandien gydytojas Bekas, lydimas juodaodžio vyro, apsilankė pas advokatą Peterį Flanerį. Flaneris gynė įtariamąjį Brendono Skoupo nužudymu. Gydytojas Bekas klausinėjo jo apie tai ir apie Elizabetos vaidmenį dėl kaltinamojo paleidimo. Numanote kodėl?

Šona ėmė raustis savo rankinėje.

— Ko nors ieškote?

— Cigaretės, — atsakė ji. — Gal turite?

— Atleiskite, ne.

— Velnias. — Ji liovėsi ieškojusi ir pažvelgė jam į akis. — Kodėl jūs man apie tai pasakojate?

— Keturi lavonai. Noriu išsiaiškinti, kas vyksta.

— Keturi?

— Rebeka Šajes, Melvinas Bartola, Robertas Volfas — čia tiedu vyrai, kuriuos radome prie ežero. Ir Elizabeta Bek.

— Elizabetą nužudė Žudikas Rojus.

Karlsonas papurtė galvą.

— Kodėl jūs toks įsitikinęs?

Jis pakėlė manilinį voką.

— Visų pirma dėl šito.

— Kas čia?

— Jos autopsijos byla.

Šona nurijo seiles. Ją perliejo baimė iki pat pirštų galiukų. Šiaip ar taip, galutinis įrodymas. Ji labai stengėsi, kad balsas nesudrebėtų.

— Ar galėčiau žvilgtelėti?

— Kodėl?

Ji neatsakė.

— O dar svarbiau, kodėl Bekas taip norėjo ją pamatyti?

— Nežinau, apie ką kalbate, — pasakė Šona, tačiau tie žodžiai nuskambėjo tuščiai, ir ji neabejojo, kad ir agentas tai suprato.

— Ar Elizabeta Bek vartojo narkotikus? — paklausė Karlsonas.

Klausimas buvo absoliučiai netikėtas.

— Elizabeta? Niekada.

— Esate tuo tikra?

— Žinoma. Ji dirbo su narkomanais. Tai jos praktikos dalis.

— Pažįstu daug išmintingų policininkų, kurie mėgaujasi keliomis valandomis su prostitute.

— Ji buvo ne tokia. Elizabeta nebuvo šventoji, tačiau narkotikai? Jokiu būdu.

Jis vėl pakėlė manilinį voką.

— Toksikologinių tyrimų rezultatai byloja, kad jos kraujyje rasta ir kokaino, ir heroino.

— Vadinasi, Kelertonas privertė ją jų pavartoti.

— Ne, — pareiškė Karlsonas.

— Kodėl sakote taip užtikrintai?

— Yra dar ir kitų testų. Audinių ir plaukų mėginiai. Jie rodo, kad auka narkotikus vartojo mažiausiai keletą mėnesių.

Šonai pakirto kojas. Ji atsirėmė į sieną.

— Klausykit, Karlsonai, liaukitės žaisti su manimi. Leiskite man pažiūrėti bylą, gerai?

Atrodo, Karlsonas svarstė.

— Gerai, sutariam, — nusprendė jis. — Leisiu jums pažvelgti į vieną lapą iš čia. Į bet kurį informacijos lapą. Gerai?

— Kas čia per velniava, Karlsonai?

— Geros nakties, Šona.

— Ei, ei, luktelėkit minutėlę. — Ji apsilaižė lūpas. Pagalvojo apie tuos keistus elektroninius laiškus. Apie tai, kad Bekas bėga nuo policijos. Apie Rebekos Šajes nužudymą ir toksikologinių tyrimų rezultatus, kokių negalėjo būti. Ir staiga ji suabejojo skaitmeninėmis technologijomis.

— Nuotrauką, — paprašė ji. — Parodykit man aukos nuotrauką.

Karlsonas nusišypsojo.

— Dabar jau labai įdomu.

— Kodėl?

— Jos nėra.

— Bet, maniau...

— Ir aš nesuprantu, — pertraukė ją Karlsonas. — Skambinau gydytojui Harperiui. Jis autopsiją atlikęs patologas. Norėjau sužinoti, kas dar peržiūrėjo jos autopsijos bylą. Kaip tik dabar jis tikrina.

— Norite pasakyti, kad kažkas pavogė nuotraukas?

Karlsonas gūžtelėjo pečiais.

— Nagi, Šona, papasakokite man, kas vyksta.

Ir ji jau rengėsi prasitarti. Ji jau rengėsi jam papasakoti apie elektroninius laiškus ir gatvės kamerą. Bet Bekas griežtai liepė tylėti. Šis vyras, nepaisant jo kalbų, gali būti priešas.

— Gal galėčiau pamatyti visą bylą?

Jis lėtai artėjo prie jos. Velniai nemato, pagalvojo ji. Žengė į priekį ir čiupo voką jam iš rankų. Atplėšusi ištraukė pirmą lapą. Perbėgu-

si akimis aprašymus pajuto, kaip kūnas įsitempė. Pamatė žymas apie ūgį, svorį ir dusdama riktelėjo.

— Kas? — paklausė Karlsonas.

Šona neatsakė.

Suskambo mobilusis. Pareigūnas išsitraukė jį iš kelnių kišenės.

— Karlsonas.

— Čia Timas Harperis.

— Ar išsiaiškinote?

— Taip.

— Ar dar kas nors buvo paėmęs Elizabetos Bek autopsijos bylą?

— Prieš trejus metus, — atsakė Harperis. — Kai tik ji buvo perkelta į saugyklą. Vienas žmogus buvo ją pasiėmęs.

— Kas?

— Velionės tėvas. Jis dar ir policijos pareigūnas Hoitas Parkeris.

36

Laris Gandlis sėdėjo priešais Grifiną Skoupą jo rūmų sodo portike. Sodą gaubė tamsa. Linksmai čirpė svirpliai, pro slankiąsias stiklines duris buvo girdėti skambi pianino muzika. Iš namo vidaus vos vos sklido šviesa, nudažydama dviejų vyrų šešėlius raudonomis ir geltonomis spalvomis.

Abu vyrai mūvėjo žalsvos spalvos kelnes. Laris vilkėjo melsvus polo marškinėlius, o Grifinas — šilkinius susagstomus marškinius, pasiūtus jo siuvėjo iš Honkongo. Laris, laikydamas rankoje vėsią alaus taurę, laukė. Jis žiūrėjo į tobulai išsilaikiusį senyvą vyriškį, nukreipusį žvilgsnį į didelį savo kiemą, į jo šiek tiek riestą nosį, į sukryžiuotas kojas. Dešinė Grifino ranka sukiodama taurę gintarinio gėrimo ilsėjosi ant krėslo porankio.

— Gal numanai, kur jis? — paklausė Grifinas.

— Ne.

— O tiedu jį išlaisvinę juodaodžiai?

— Neturiu supratimo, kaip jie susiję. Tačiau Vu aiškinasi.

Grifinas gurkštelėjo. Laikas slinko lėtai.

— Ar tikrai manai, kad ji gyva?

Laris jau rengėsi aptarti visas galimybes ir tikimybes, tačiau tik paprasčiausiai ištarė:

— Taip.

Grifinas užsimerkė.

— Ar prisimeni dieną, kai gimė tavo pirmagimis?

— Taip.

— Ar dalyvavai gimdyme?

— Taip.

— Mano laikais to nedarydavome, — pasakė Grifinas. — Mes, tėvai, žingsniuodavome laukiamajame, kuriame būdavo pridėta senų žurnalų. Prisimenu, kaip išėjo seselė manęs pakviesti. Ji nusivedė koridoriumi, ir aš vis dar menu, kaip pasukęs už kampo pamačiau Elisoną, laikančią Brendoną. Lari, tas jausmas buvo pats keisčiausiais iš visų mano patirtų. Kažkas susikaupė manyje, maniau, sprogsiu. Tas jausmas buvo toks stiprus, toks triuškinantis. Neįmanoma jo nei užgniaužti, nei suvokti. Manau, visi tėvai panašiai jaučiasi.

Jis nutilo. Senuko skruostais nuriedėjusios ašaros sužibo prietemoje. Laris tylėjo.

— Turbūt suprantamiausi jausmai tą dieną — džiaugsmas ir baimė. Baimė, kad dabar esi atsakingas už tą mažą žmogutį. Tačiau buvo ir kitų jausmų. Tik negalėčiau tiksliai jų įvardyti. Bent jau tada nemokėjau. Iki Brendono pirmosios dienos mokykloje.

Kažkas lyg įstrigo vyro gerklėje. Jis atsikrenkštė, ir Laris pamatė, kad Grifinas tebeverkia. Pianino muzika, atrodo, pritilo. Taip pat ir svirpliai, lyg klausydamiesi pokalbio.

— Mudu drauge laukėme mokyklos autobuso. Laikiau jį už rankos. Brendonui buvo penkeri. Jis pažvelgė į mane, kaip tai daro

tokio amžiaus vaikai. Vilkėjo juodas kelnes, ant kurių buvo žalia žolės dėmė. Prisimenu, kaip sustojo autobusas, ir tą atidaromų durų garsą. Tada Brendonas ištraukė savo rankutę ir ėmė lipti laipteliais į autobusą. Norėjau čiupti jį ir neštis atgal į namus, tačiau tik stovėjau įsitempęs, negalėdamas pajudėti. Jis įlipo į autobusą, ir aš vėl išgirdau, kaip užsidaro durys. Brendonas atsisėdo prie lango. Mačiau jo veidelį. Jis man pamojavo. Ir aš pamojavau. O kai autobusas pajudėjo, pagalvojau: „Štai ir išvažiuoja visas mano pasaulis". Tas geltonas autobusas su nepažįstamu vairuotoju tą minutę man atrodė reikšmingiausias dalykas. Ir tą akimirką supratau, ką jaučiau sūnaus gimimo dieną. Siaubą. Ne paprasčiausią baimę. Šaltą akivaizdų siaubą. Galima baimintis ligos, senatvės ar mirties. Tačiau tas jausmas nė iš tolo neprilygsta tam siaubo akmeniui, kuris slėgė mane, kai žiūrėjau į tolstantį autobusą. Ar supranti, apie ką kalbu?

Laris linktelėjo.

— Manau, suprantu.

— Tada, tą akimirką, supratau, kad, nepaisant visų mano pastangų, jam gali nutikti kas nors siaubinga. Aš ne visada būsiu šalia, kad galėčiau jį apsaugoti. Nuolat apie tai galvojau. Spėju, kaip ir visi. Bet kai tai nutiko, kai... — jis nutilo ir pagaliau atsisuko į Larį Gandlį. — Aš vis dar mėginu jį susigrąžinti, — tęsė jis. — Bandau derėtis su Dievu siūlydamas jam bet ką, kad tik sugrąžintų Brendoną gyvą. Žinoma, to nebus. Suprantu. Bet dabar tu sakai, kad mano sūnus, mano visas pasaulis, pūva žemėje, o ji tebegyvena. — Jis ėmė purtyti galvą. — Negaliu šito leisti, Lari. Ar supranti?

— Taip, — atsakė jis.

— Man kartą nepavyko jo apginti. Antrą kartą nepakartosiu to paties.

Grifinas Skoupas vėl nusisuko į savo sodą. Jis dar kartą gurkštelėjo. Laris Gandlis suprato. Jis atsistojo ir nuėjo į tamsą.

Dešimtą valandą vakaro Karlsonas sustojo prie Gudharto gatvės 28-ojo namo paradinių durų. Nelabai jam rūpėjo, kad jau vėlu.

Apatiniame aukšte matė mirgančią televizoriaus šviesą, tačiau jei namą ir būtų gaubusi tamsa, jo rūpesčiai buvo didesni nei kažkieno saldus miegas.

Kai jis siekė skambučio, durys staiga atsidarė. Tarpduryje stovėjo Hoitas Parkeris. Akimirką jiedu taip ir stovėjo, lyg du boksininkai, susitikę ringo viduryje, laukdami bereikšmių nurodymų, kaip negalima kautis.

Karlsonas nieko nelaukė.

— Ar jūsų dukra vartojo narkotikus? — paklausė jis.

Hoitas Parkeris net suvirpėjo.

— Ką norite sužinoti?

— Ar galiu įeiti?

— Mano žmona miega, — pasakė Hoitas žengdamas laukan ir uždarydamas paskui save duris. — Neprieštarausite, jei pasikalbėsime čia?

— Kaip norite.

Hoitas susikryžiavo rankas ant krūtinės ir šiek tiek pasistiebė. Jis buvo aukštas vyras, vilkėjo mėlynus džinsus ir marškinėlius, kurie buvo kaip tik, kai svėrė dešimčia svarų mažiau. Karlsonas žinojo, kad Hoitas Parkeris — pensijon išėjęs policininkas. Gudrios pinklės ir subtilybės čia neduos naudos.

— Ar atsakysite į mano klausimą? — paklausė Karlsonas.

— Ar pasakysite, ką norite sužinoti? — atsiliepė Hoitas.

Karlsonas nusprendė keisti taktiką.

— Kodėl iš savo dukters autopsijos bylos išėmėte nuotraukas?

— Kodėl jūs manote, kad aš jas paėmiau? — Nebuvo jokio pykčio, jokių riksmų, jokio neigimo.

— Šiandien žiūrinėjau autopsijos ataskaitą, — atsakė Karlsonas.

— Kodėl?

— Prašau?

— Mano duktė nužudyta prieš aštuonerius metus. Jos žudikas kalėjime. O jūs autopsijos rezultatus nuprendžiate pažiūrėti šiandien. Norėčiau sužinoti kodėl.

Toks pokalbis niekur nevedė. Karlsonas nusprendė šiek tiek atskleisti, leisti jam suprasti, kas vyksta.

— Jūsų žentas vakar lankėsi pas teismo medicinos ekspertą. Jis reikalavo parodyti jo žmonos skrodimo bylą. Tikėjausi išsiaiškinti kodėl.

— Ar jis matė tą bylą?

— Ne, — atsakė Karlsonas. — Gal žinote, kodėl jis taip troško ją pamatyti?

— Neturiu supratimo.

— Bet atrodote susirūpinęs.

— Kaip ir jums, man toks elgesys pasirodė įtartinas.

— Toliau, — tęsė Karlsonas. — Jūs norėjote sužinoti, ar jis tai matė. Kodėl?

Hoitas patraukė pečiais.

— Tai ar pasakysite man, ką padarėte su tomis autopsijos nuotraukomis?

— Nesuprantu, apie ką jūs kalbate, — ramiai atsakė Hoitas.

— Jūs vienintelis buvote paėmęs šią bylą.

— Ir ką tai įrodo?

— Ar nuotraukos buvo ten, kai jūs skaitėte bylą?

Hoito akys žybtelėjo, tačiau atsakymo ilgai laukti neteko.

— Taip, — atsakė jis. — Jos buvo ten.

Karlsonas nesusilaikė nenusišypsojęs.

— Geras atsakymas. — Čia buvo spąstai, tačiau Hoitas jų išvengė. — Nes jei būtumėt atsakęs „ne“, man tektų stebėtis, kodėl apie tai tada nepranešėte, tiesa?

— Jūs įtarus, agente Karlsonai.

— Aha. Gal žinote, kur tos nuotraukos galėtų būti?

— Tikriausiai iškrito.

— Taip, kurgi ne. Tačiau neatrodo, kad dėl to nerimautumėte.

— Mano duktė negyva. Jos byla baigta. Dėl ko nerimauti?

Laiko švaistymas. O gal ir ne. Karlsonas negauna daug informacijos, tačiau Hoito tonas pasakė daugiau.

— Taigi jūs vis dar manote, kad jūsų dukrą nužudė Žudikas Rojus.

— Be abejonės.

Karlsonas pakėlė autopsijos bylą.

— Net ir perskaitęs šitai?

— Taip.

— Jūsų neglumina faktas, kad dauguma žaizdų padarytos po mirties?

— Man dėl to ramiau, — atsakė jis. — Vadinasi, mano duktė mažiau kentėjo.

— Ne tai norėjau pasakyti. Kalbu apie įkalčius prieš Kelertoną.

— Šioje byloje nematau nieko, kas prieštarautų išvadoms.

— Nepanašu į kitas žmogžudystes.

— Nesutinku, — atkirto Hoitas. — Vienintelis nesutapimas — mano dukters stiprybė.

— Nesupratau?

— Žinau, kad Kelertonas mėgavosi kankindamas savo aukas, — tęsė Hoitas. — Ir žinau, kad dažniausiai jas paženklindavo dar gyvas. Bet mes spėjame, kad Elizabeta mėgino pabėgti arba bent jau gynėsi. Manome, ji sugriebė jo ranką. Jam teko ją tramdyti ir tai darydamas nužudė ją. Toks scenarijus paaiškintų pjautines žaizdas jai ant rankų. Ir paaiškintų, kodėl ji paženklinta jau mirusi.

— Suprantu, — iš nuostabos agentas nieką tegalėjo pasakyti. Karlsonas mėgino išsilaikyti ant kojų. Geras atsakymas — velniškai geras atsakymas. Net ir silpniausios aukos gali pridaryti begalę bėdų. Jo paaiškinimas velniškai čia lipo. Tačiau vis tiek dar liko spragų. — Tad kaip tada paaiškintumėte toksikologinių tyrimų rezultatus?

— Tai nesvarbu, — nukirto Hoitas. — Čia tas pats, lyg išprievartavimo aukos klaustumėte apie jos seksualinę praeitį. Visai nesvarbu, vartojo mano duktė narkotikus ar ne.

— Tai ar vartojo?

— Nesvarbu, — pakartojo jis.

— Tiriant nužudymą viskas svarbu. Juk puikiai tai žinote.

Hoitas žengė žingsnį arčiau.

— Pasisaugokit, — ištarė jis.

— Grasinate man?

— Visiškai ne. Tiesiog įspėju neskubėti antrą kartą iš mano dukters daryti aukos.

Jie stovėjo ir tylėjo. Abu laukė sprendimo, kuris, kad ir koks būtų, nepatenkins nė vieno.

— Jei čia viskas... — pratarė Hoitas.

Karlsonas linktelėjo ir atsitraukė atgal. Parkeris siekė durų rankenos.

— Hoitai?

Vyras atsisuko.

— Kad nebūtų jokių nesusipratimų, — tarė Karlsonas. — Netikiu nė vienu jūsų ką tik pasakytu žodžiu. Aišku?

— Visiškai, — atsakė Hoitas.

37

Grįžusi namo, Šona griuvo į savo mėgstamą vietelę ant sofos. Linda atsisėdo greta ir paplekšnojo sau per kelius. Šona padėjo galvą. Ji užsimerkė, o Linda ėmė kedenti jai plaukus.

— Ar Markui viskas gerai? — paklausė Šona.

— Taip, — atsakė Linda. — Gal pasakysi, kur buvai?

— Ilga istorija.

— Aš tik sėdžiu čia ir laukiu, kada ką nors išgirsiu apie savo brolį.

— Jis man skambino, — pasakė Šona.

— Ką?

— Jis saugus.

— Ačiū Dievui.

— Ir ne jis nužudė Rebeką Šajes.

— Žinau.

Šona pasuko galvą ir pažvelgė aukštyn. Linda mirksėjo.

— Jam viskas bus gerai, — tarė ji.

Linda linktelėjo ir nusisuko.

— Kas yra?

— Tada fotografavau aš, — sušnibždėjo Linda.

Šona atsisėdo.

— Elizabeta atėjo pas mane į darbą. Ji buvo gana stipriai sumušta. Norėjau, kad važiuotų į ligoninę. Ji atsisakė. Norėjo, kad aš užfiksuočiau jos sumušimus.

— Tai nebuvo automobilio avarija?

Linda papurtė galvą.

— Kas ją sumušė?

— Prižadėjau jai neišduoti.

— Tai buvo prieš aštuonerius metus, — atkirto Šona. — Sakyk.

— Ne taip paprasta.

— Tikiu, kad ne. — Šona dvejojo. — Beje, kodėl ji atėjo pas tave? Ir kaip gali ginti... — Ji nutilo. Įdėmiai pasižiūrėjo į Lindą. Ši nesuvirpėjo, bet Šona prisiminė, ką jai apačioje sakė Karlsonas.

— Brendonas Skoupas, — tyliai ištarė Šona.

Linda neatsakė.

— Tai jis ją sumušė. O Jėzau, nenuostabu, kodėl ji atėjo pas tave. Elizabeta norėjo išlaikyti tai paslaptyje. O aš arba Rebeka būtume vertusios ją kreiptis į policiją. Bet ne tu.

— Ji maldavo manęs pažadėti, — tęsė Linda.

— Ir tu su tuo tiesiog susitaikei?

— Ką turėjau daryti?

— Nutempti jos užpakalį į policijos nuovadą.

— Na, ne visi gali būti tokie drąsūs ir stiprūs kaip tu, Šona.

— Nereikia tų nesąmonių.

— Ji nenorėjo ten eiti, — tvirtino Linda. — Sakė, kad jai reikia daugiau laiko. Kad kol kas dar neturi pakankamai įrodymų.

— Kokių įrodymų?

— Manau, jis ją užpuolė. Nežinau. Ji manęs neklausė. Negalėjau jos priversti.

— Gerai ...taip ir turėjo būti.

— Ką, po velnių, tai reiškia?

— Tu dirbai labdaros kompanijoje, finansuojamoje Brendono šeimos. Jo rankose buvo vairas, — tarė Šona. — Kas būtų nutikę, jei būtų pasklidusios kalbos, kad jis sumušė moterį?

— Elizabeta privertė mane pažadėti.

— O tu tik apsidžiaugei, kad turėsi tylėti, tiesa? Norėjai apsaugoti savo prakeiktą labdarą.

— Taip neteisinga...

— Labdara tau buvo svarbesnė už Elizabetą.

— Ar žinai, kiek gero mes padarome! — suriko Linda. — Ar žinai, kiek žmonėms mes padedame?

— Darote gera ant Elizabetos Bek kaulų, — rėžė Šona.

Linda trenkė jai per veidą. Kirtis buvo stiprus. Giliai kvėpuodamos jiedvi žiūrėjo viena į kitą.

— Norėjau papasakoti, — tarė Linda. — Ji man neleido. Nežinau, gal buvau silpna. Ir nedrįsk šitaip kalbėti su manimi.

— O kai Elizabetą pagrobė prie ežero... ką galvojai, kodėl garsiai nepasakei?

— Pagalvojau, kad tai gali būti susiję. Nuėjau pas Elizabetos tėvą. Papasakojau, ką žinojau.

— Ką jis pasakė?

— Jis man padėkojo ir pasakė tai žinojęs. Dar paprašė manęs niekam šito nepasakoti, nes situacija subtili. O paskui, kai paaiškėjo, kad ją nužudė Žudikas Rojus...

— Nusprendei ir toliau tylėti.

— Brendonas Skoupas buvo negyvas. Kas iš to, jei jo vardas būtų sumaišytas su purvais?

Suskambo telefonas. Linda pakėlė ragelį. Atsiliepė, patylėjo, o paskui perdavė ragelį Šonai.

— Čia tau.

Imdama telefoną, Šona nežiūrėjo į ją.

— Alio?

— Atvažiuok į mano kontorą, — paliepė jai Hestera Krimštein.

— Kodėl, po velnių, turėčiau?

— Nemoku atsiprašinėti, Šona. Tad tiesiog sutikime, kad esu visiška idiotė, ir darbuokimės toliau. Išsikviesk taksi ir atvažiuok. Turime gelbėti nekaltą žmogų.

Apygardos prokuroro padėjėjas Lansas Feinas tiesiog įsiveržė į Krimštein pasitarimų kambarį. Jam iš paskos atskubėjo ir du žmogžudysčių skyriaus detektyvai — Dimontė ir Krinskis. Visų trijų veidai buvo įsitempę.

Hestera su Šona stovėjo kitame stalo gale.

— Džentelmenai, — tarė Hestera ir mostelėjo ranka, — prašau sėstis.

Feinas dėbtelėjo į ją, o paskui paniekinamai žvilgtelėjo į Šoną.

— Aš čia ne tam, kad mane stumdytum.

— Ne, esu tikra, kad pats pakankamai pasistumdai savo namuose, — pasišaipė Hestera. — Sėsk.

— Jei žinai, kur jis...

— Sėsk, Lansai. Nuo tavęs man pradeda skaudėti galvą.

Visi susėdo. Dimontė susikrovė savo gyvatės odos batus ant stalo. Hestera meiliai tebesišypsodama abiem rankom nustūmė juos po stalu.

— Džentelmenai, mes čia susirinkome dėl vieno tikslo: gelbėti savo karjerą. Tad ir pradėkime, gerai?

— Noriu žinoti...

— Ša, Lansai. Čia kalbu aš. Tavo darbas — klausytis, gal dar linkčioti ir sakyti: „Taip, madam“, „ačiū, madam“. Jei ne, tu žuvęs.

Lansas Feinas piktai žvelgė į ją.

— Tu padedi pabėgėliui vengti teisėsaugos, Hestera.

— Esi seksualus, kai griežtai kalbi, Lansai. Iš tiesų tai ne. Gerai,

klausyk, nes aš nemėgstu kartoti. Rengiuosi padaryti tau paslaugą, Lansai. Neleisiu pasirodyti visišku idiotu. Idiotas vis dėlto liksi — čia jau nieko nepakeisi, bet galbūt, jei įdėmiai klausysi, visiems atrodysi ne absolitus idiotas. Girdi mane? Gerai. Pirmiausia, suprantu, dabar jūs jau žinote tikslų Rebekos Šajes nužudymo laiką. Vidurnaktis, plius minus pusvalandis. Ar teisingai?

— Tai ką?

Hestera pažvelgė į Šoną.

— Nori tu jam pasakyti?

— Ne, viskas gerai.

— Bet juk atlikai sunkiausią darbo dalį.

— Baik tas nesąmones, Krimštein, — įspėjo Feinas.

Durys už jų atsidarė. Hesteros sekretorė atnešė jai krūvelę popierių ir mažytę juostelę.

— Dėkoju, Šerila.

— Nėr už ką.

— Dabar jau gali eiti namo. O rytoj gali vėluoti.

— Ačiū.

Šerila išėjo. Hestera išsitraukė pusmėnulio formos akinius ir užsidėjusi juos ėmė sklaidyti puslapius.

— Man jau nusibodo, Hestera.

— Tau patinka šunys, Lansai?

— Ką?

— Šunys. Aš tai juos labai myliu. O šis... Šona, ar turi tą nuotrauką?

— Štai, — Šona pakėlė didelio formato Chlojos nuotrauką, kad visi matytų. — Ji koli veislės.

— Argi ji ne žavi, Lansai?

Lansas Feinas atsistojo. Krinskis irgi. Dimontė nepajudėjo.

— Man jau pakaks.

— Jei dabar išeisi, — tarė Hestera, — tas šuo sužlugdys visą tavo karjerą.

— Ką čia, po galais, paistai?

Ji ištiesė Feinui du popieriaus lapus.

— Šis šuo įrodo, kad Bekas nieko nepadarė. Vakar naktį jis buvo „Kinko“ interneto kavinėje. Įėjo ten su šunimi. Kaip suprantu, sukėlė šiokį tokį sąmyšį. Net keturi nepriklausomi liudytojai atpažino Beką. Jis kuriam laikui išsinuomojo kompiuterį — tiksliau, remiantis kasos ataskaita, nuo keturių minučių po dvyliktos iki be septynių minučių pusė pirmos. — Ji nusišypsojo. — Štai, draugužiai. Kopijos jums visiems.

— Tikiesi, kad tai turės didelę vertę?

— Dar ne viskas. Prašau klausytis toliau.

Hestera padavė kopijas Krinskiui ir Dimontei. Krinskis paėmė jas ir paklausė, ar galėtų pasinaudoti telefonu.

— Žinoma, — atsakė Krimštein. — Bet jei skambinsite į užmiestį, labai prašyčiau, kad sumokėtų departamentas. — Ji saldžiai jam nusišypsojo. — Dėkoju.

Feinas perskaitė popierius, ir jo veidas papilkėjo.

— Galvojate šiek tiek praplėsti nužudymo laiko ribas? — paklausė Hestera. — Prašom, bet žinote ką? Tą naktį remontavo tiltą. Bekas apgintas.

Feinas beveik drebėjo. Jis kažką suburbėjo panosėje, kas nuskambėjo panašiai į „ragana“.

— Na, na, Lansai, — pliaukštelėjo liežuviu Hestera Krimštein. — Turėtum man padėkoti.

— Ką?

— Tik pagalvok, kaip galėjau tave prispirti. Įsivaizduok, tave filmuoja, kalbiesi su žiniasklaida, rengiesi pranešti, kad suimtas žiaurus žmogžudys. Pasiriši savo gražiausią kaklaraištį, išrėži kalbą, kad gatvėse dabar saugu, aiškini, kaip sunkiai dirbo komanda gaudydama tą žvėrį ir lauki pagyrų. Plieskia fejerverkai. Tu šypsaisi ir kreipiesi į reporterius vardais, įsivaizduoji netrukus atsisėsti už didelio ąžuolinio stalo gubernatoriaus rūmuose — ir štai tada „bum“: aš paleidžiu bombą. Pranešu žiniasklaidai apie negincijamą alibi. Įsivaizduoji, Lansai. O, vyruti, argi tu man neskolingas?

Feinui iš akių lėkė žiežirbos.

— Vis tiek jis užpuolė policijos pareigūną.

— Ne, Lansai, neužpuolė. Mąstyk, mano drauge. Faktas — tu, apygardos prokuroro padėjėjas Lansas Feinas, padarei klaidingą išvadą. Su visu būriu pareigūnų medžiojote nekaltą žmogų — ne paprasčiausiai nekaltą vyrą, bet gydytoją, pasirinkusį mažiau mokamą darbą su neturtingais žmonėmis, o ne privačią praktiką. — Ji šypsodamasi atsilošė. — O, čia geras. Taigi kol jūs švaistėte dievažin kokius pinigus gainiodami ginkluotą miesto policiją, vienas pareigūnas, jaunas, stiprus ir pernelyg entuziastingas, užspaudžia jį siauroje gatvelėje. Daugiau nesimato nė gyvos dvasios, tad jaunasis policininkas pats sugalvoja pamokyti tą išsigandusį žmogų. Vargšelis persekiojamasis gydytojas Deividas Bekas, galima pridurti — ir našlys, buvo priverstas gintis.

— Tuo niekas nepatikės.

— Ir dar kaip patikės, Lansai. Nenoriu pasirodyti nekukli, tačiau kas mąsto greičiau už tave? Ir, pala, tu dar negirdėjai manęs filosofiškai lyginant šią bylą su Ričardo Dževelo arba porinant apie pernelyg didelį prokuratūros uolumą, arba apie tai, kaip jie entuziastingai troško prilipinti gydytojui Deividui Bekui žmogžudžio etiketę, kad net prikaišiojo jo namuose „įkalčių".

— Prikaišiojom? — įniršo Feinas. — Ar iš proto išsikraustei?

— Nagi, Lansai, juk mes žinome, kad gydytojas Deividas Bekas negalėjo įvykdyti žmogžudystės. Jo nekaltumą įrodantį alibi gali patvirtinti keturi nepriklausomi, nesuinteresuoti liudytojai — ai, velnias, neabejoju, galėsime surasti ir gerokai daugiau. Tad kaip tada visi tie įkalčiai atsidūrė Beko namuose? Čia tavo, Feinai, ir taviškių audringų pareigūnų darbas.

Feinas suspaudė kumščius. Jis kelis kartus giliai įkvėpė ir prisivertė atsitraukti.

— Gerai, — lėtai atsakė jis. — Tarkim, šis alibi pasitvirtins...

— O, tikrai pasitvirtins.

— Tarkim, pasitvirtins. Ko nori?

— Na, pagaliau velniškai geras klausimas. Atsidūrei padėty be išeities, Lansai. Jei suimsi jį, atrodysi kaip idiotas. Atšauksi suėmimą — irgi atrodysi kaip idiotas. Nesu tikra, kad matau kokią nors išeitį. — Hestera Krimštein atsistojo ir ėmė žingsniuoti, lyg rimtai mąstydama. — Pergalvojau viską, apsvarsčiau ir manau žinanti, kaip galima sumažinti žalą. Norėtum išgirsti?

Feinas vėl piktai dėbtelėjo į ją.

— Klausau.

— Padarei vieną protingą dalyką. Tik vieną, bet gal to pakaks. Laikeisi atokiai nuo žiniasklaidos. Spėju, todėl, kad tau būtų gėda prisipažinti, jog leidai tam gydytojui pasprukti. Tačiau išėjo tik į gera. Viską, kas buvo pranešta, galima apšaukti anoniminiais gandais. Taigi štai ką turi padaryti, Lansai. Sušauk spaudos konferenciją. Pranešk jiems, kad gandai klaidingi, kad gydytojas Bekas buvo ieškomas kaip svarbus liudytojas, ir nieko daugiau. Kad neįtari jo padarius šį nusikaltimą — tiesą sakant, esi tikras, kad žudikas ne jis, bet išsiaiškinai, kad Bekas buvo vienas paskutiniųjų, mačiusių auką gyvą, ir kad tu norėjai su juo pasikalbėti.

— Niekas nepatikės.

— O, tikrai patikės. Gal ne iš karto, bet patikės. Ir pagrindinis koziris būsiu aš, Lansai. Esu skolinga tau, nes manasis vyrukas pabėgo. Taigi aš, prokuratūros priešas, tave palaikysiu. Papasakosiu žiniasklaidai, kaip tu bendradarbiavai su mumis, kaip stengeisi užtikrinti, kad nebūtų pažeistos mano kliento teisės, kad gydytojas Bekas ir aš iš visos širdies padėsime tyrimui ir džiaugsimės galėdami su tavimi bendradarbiauti.

Feinas tylėjo.

— Kaip jau sakiau, Lansai, galiu pasakoti tavo naudai, o galiu ir prieš tave.

— O ko norėsi už tai?

— Baigsi visus tuos kvailus puolimus ir atšauksi kaltinimus.

— Jokiu būdu.

Hestera parodė jam į duris.

— Tada išvysiu tave humoro puslapiuose.

Feino pečiai pamažu nusviro. Jo balsas, kai prabilo, nuskambėjo tyliai.

— Jei sutiksime, — išlemeno jis, — ar tavasis vyrukas bendradarbiaus? Ar jis atsakys į mano klausimus?

— Lansai, prašau, nereikia apsimetinėti, kad nemoki vesti derybų. Aš savo sąlygas išsakiau. Arba sutik su jomis, arba mėgink laimę su žiniasklaida. Rinkis. Laikrodis tiksi. — Ji pakrutino smilių ir sušnibždėjo: — Tik tak.

Feinas pažvelgė į Dimontę. Šis dar atkakliau čiulpė dantų krapštuką. Krinskis nuleido telefoną ir linktelėjo Feinui. O Feinas linktelėjo Hesterai.

— Tad kaip mes tai padarysime?

38

Pabudau, kilstelėjau galvą ir vos nesurikau. Raumenys buvo sustingę ir nežmoniškai skaudėjo; skaudėjo net ir tas kūno dalis, apie kurių egzistavimą nė nenutuokiau. Pamėginau nuleisti kojas žemyn. Netikusi mintis. Labai nevykusi mintis. Lėtai. Šįryt svarbiausia viską daryti lėtai.

Labiausiai skaudėjo kojos, primindamos man, kad, nepaisant sėkmingo vakarykščio maratono, esu labai prastos fizinės formos. Pabandžiau apsiversti. Skausmas tarsi plyštų siūlės, ypač tose vietose, kur spaudė azijietis.

Žvilgtelėjau į laikrodį. Šešta valanda ryto. Laikas vėl paskambinti Hesterai. Ji atsiliepė po pirmo signalo.

— Suveikė, — pasakė ji. — Tu laisvas.

Kažkodėl nepajutau didelio palengvėjimo.

— Ką rengiesi daryti? — paklausė Hestera.

Geras klausimas.

— Dar nežinau.

— Luktelėk sekundėlę, — fone išgirdau dar vieną balsą. — Su tavimi nori pasikalbėti Šona.

Ragelyje pasigirdo, kaip Hestera perdavė telefoną į kitas rankas, o paskui Šonos balsas:

— Mums reikia pasikalbėti.

Šona, niekada neteikianti reikšmės mandagumui ir subtilumui, šį kartą atrodė keistai įsitempusi ir gal net, nors sunku įsivaizduoti, išsigandusi. Mano širdis sudrebėjo.

— Kas yra?

— Ne telefonu, — atsakė ji.

— Galiu atvažiuoti pas tave po valandos.

— Nepasakojau Lindai, na, žinai...

— Gal pats laikas, — pasakiau.

— Aha, gerai. — O paskui keistai jautriai pridūrė: — Myliu tave, Bekai.

— Ir aš tave myliu.

Beveik šliaužte nušliaužiau iki dušo. Nenugriūti padėjo tik baldai. Stovėjau po dušu, kol baigėsi karštas vanduo. Jis šiek tiek sumažino skausmą, tačiau ne per labiausiai.

Tairesas surado man violetinį aksominį kostiumą iš devintojo dešimtmečio Alo Šerptono kolekcijos. Vos nepaprašiau ir didelio auksinio medaliono.

— Kur keliausi? — paklausė manęs.

— Pirmiausia pas savo seserį.

— O paskui?

— Spėju, į darbą.

Tairesas papurtė galvą.

— Ką? — paklausiau.

— Tave gaudo blogi vyrukai, daktarėli.

— Aha, turėsiu galvoje.

— Briusas Li šito taip nepaliks.

Susimąsčiau. Jis teisus. Net jei ir norėčiau, negalėčiau važiuoti

namo ir laukti, kol Elizabeta vėl su manim susisieks. Pirma, jau pakankamai ilgai buvau pasyvus; ramybė daugiau nebeegzistuos Beko darbotvarkėje. Bet lygiai taip pat svarbu, kad tie žmonės iš furgono nesirengė pamiršti manęs ir leisti man gyventi kaip noriu.

— Saugosiu tave, daktarėli. Ir Brutas. Iki tol, kol viskas baigsis.

Norėjau pasakyti ką nors drąsaus, pavyzdžiui: „Negaliu jūsų to prašyti“ arba „Jūs turite savo gyvenimą“, tačiau pagalvojau, kad jei jie nesaugos manęs, tai pardavinės narkotikus. Tairesas norėjo padėti — galbūt jam to net reikėjo — ir, pripažinkim, man reikėjo jo. Galėjau atsisakyti primindamas jam apie pavojų, tačiau jis tai suprato, neabejoju, geriau už mane. Tad galiausiai sutikdamas tik linktelėjau.

Skambučio iš Nacionalinio sekimų centro Karlsonas sulaukė anksčiau nei tikėjosi.

— Mes jau gavome rezultatus, — pranešė Dona.

— Kaip?

— Esi girdėjęs apie IBIS?

— Taip, šiek tiek. — Jis žinojo, kad IBIS — tai Integruota balistinė identifikacijos sistema, nauja kompiuterinė programa, kur Alkoholio, tabako ir ginklų komisija saugojo kulkų ir ginklų aprašus.

— Mums jau nebereikia net originalios kulkos, — tęsė ji. — Jiems pakanka atsiųsti nuskaitytą vaizdą. Galime paimti skaitmeninį vaizdą ir palyginti tiesiog ekrane.

— Ir?

— Buvai teisus, Nikai, — pasakė ji. — Sutampa.

Karlsonas baigė pokalbį ir surinko kitą numerį. Kai linijos gale pasigirdo vyriškas balsas, Karlsonas paklausė:

— Kur daktaras Bekas?

39

Brutas pasitiko mus ant šaligatvio.

— Labas rytas, — pasisveikinau.

Jis neatsakė. Iki šiol dar negirdėjau to vyruko kalbant. Įsliuogiau ant užpakalinės sėdynės. Tairesas atsisėdo šalia ir nusišypsojo. Vakar vakare jis nužudė žmogų. Tiesa, gindamas mano gyvybę, bet iš jo elgesio spėjau, kad jis net neprisiminė paleidęs kulką. Labiau nei kas kitas turėčiau suprasti, ką jis jaučia, bet nesupratau. Nesuabsoliutinu moralės. Pastebiu, jei kas negerai. Ir pagalvoju. O štai Elizabeta buvo arši moralės gynėja. Ji būtų apimta siaubo, kad žmogus neteko gyvybės. Jai nebūtų svarbu, kad tas žmogus mėgino pagrobti, kankino ir galbūt rengėsi mane nužudyti. O gal ir būtų svarbu. Jau nebežinau. Sunku pripažinti tiesą, kad ne viską apie ją žinojau. O ji ne viską žinojo apie mane.

Studijuojant mediciną buvo aiškiai pabrėžiama, kad tokių moralinių nuostatų negali būti. Taisyklė paprasta: pirmiausia medicininė pagalba suteikiama sunkiausiai sužeistiems. Ir nesvarbu, kas jie ar ką padarė. Privalu gydyti sunkiausiai sužeistus. Puiki teorija, ir suprantu tokio požiūrio būtinybę. Bet jei, sakysim, į priėmimą atvežtų mano sūnėną su durtine žaizda ir kokį pedofilą, kuris jam dūrė ir kurio gyvybė pakibusi ant plauko dėl kulkos galvoje, na... Pagalvočiau, tačiau širdyje sprendimas ir taip būtų aiškus.

— Gana tylus, daktarėli.

— Aha, — atsakiau.

Brutas nuvežė mane iki pat Lindos ir Šonos buto.

— Mudu sukinėsimės už kampo, — pasakė Tairesas. — Jei ko reikės, žinai mano numerį.

— Taip.

— Turi gloką?

— Turiu.

Tairesas uždėjo man ant peties ranką.

— Jie arba tu, daktarėli, — tarė jis. — Tiesiog spausk gaiduką.

Išlipau iš automobilio. Aplink vaikštinėjo motinos ir auklės, stumdamos įmantrius vaikiškus vežimėlius, kurie susilanksto, turi keičiamas padėtis, sūpuoja, groja įvairiausias melodijas, juos galima stumti ir iš vienos, ir iš kitos pusės, galima vežti ne vieną vaiką ir t. t. Vežimų krepšiuose prikrauta krūvos vystyklų, servetėlių, užkandžių, sulčių pakelių (vyresniems broliukams ar sesutėms), drabužėlių pakeisti, buteliukų, net pirmosios pagalbos vaistinėlių. Visa tai žinojau iš savo patirties (naudojimasis valstybės mokamomis medicinos paslaugomis netrukdė įsigyti naujausio modelio *Peg Prego* vežimėlio), ir man šis mielas normalaus gyvenimo vaizdas dabar atrodė kaip gyvybės eliksyras.

Atsigręžiau į pastatą. Linda ir Šona jau bėgo prie manęs. Linda atskuodė pirmoji. Ji apsivijo mane rankomis. Ir aš ją apkabinau. Malonus jausmas.

— Ar tu sveikas? — paklausė sesuo.

— Sveikutėlis, — atsakiau.

Mano atsakymas nesutrukdė Lindai pakartoti tą patį klausimą keliomis skirtingomis formuluotėmis. Šona stovėjo už kelių žingsnių. Per sesers petį pažvelgiau jai į akis. Ji šluostėsi ašaras. Nusišypsojau.

Net ir kildami liftu mes vis dar glėbesčiavomės ir bučiavomės. Šona buvo santūresnė nei visada, kažkokia sumišusi. Nepažįstantis jos galėtų sakyti, kad tai normalu, kad ji leidžia broliui ir seseriai išlieti savo emocijas. Tačiau taip galėtų sakyti tik gerai nepažįstantis Šonos. Ji buvo greitai užsiplieskianti, reikli, juokinga, atlapaširdė ir absoliučiai patikima. Niekada nesislėpdavo po kauke ir neapsimetinėdavo. Šona viską darydavo atvirai. Ji niekada nesitraukė.

Kažkas mano viduje ėmė tvinksėti.

Įžengus į butą, Linda su Šona susižvalgė. Lindos ranka nuslydo man nuo peties.

— Pirmiausia Šona nori pasikalbėti su tavimi akis į akį, — tarė sesuo. — Būsiu virtuvėje. Gal norėtum sumuštinio?

— Dėkoju, — atsakiau.

Linda pabučiavo mane ir dar kartą apkabino, lyg norėdama įsitikinti, kad esu realus. Paskui išėjo iš kambario. Pažvelgiau į Šoną. Ji vis dar buvo santūri. Susidėjau rankas, lyg sakydamas: „Na?“

— Kodėl bėgai? — paklausė Šona.

— Gavau dar vieną elektroninį laišką, — atsakiau.

— Į tą *Bigfoot* tinklalapį.

— Taip.

— Kodėl jis taip vėlavo?

— Ji užkodavo, — paaiškinau. — Prireikė laiko, kol supratau.

— Kokį kodą?

Paaiškinau apie Raganą ir „Paauglius Seks Pudelius“.

Kai baigiau, ji tarė:

— Ir todėl naudojaisi kompiuteriu „Kinko“ interneto kavinėje? Kodą supratai tik vedžiodamas Chloją?

— Taip.

— Kas tiksliai buvo rašoma elektroniniame laiške?

Nesupratau, kodėl Šona viso to klausinėjo. Be visų savybių, kurias jau išvardijau, dar reikėtų pridurti, kad ją domino visuma. Ji niekada nesigilindavo į smulkmenas, šios jai tik sujaukdavo gyvenimą.

— Ji norėjo vakar penktą susitikti Vašingtono aikštės parke, — atsakiau. — Įspėjo mane, kad būsiu sekamas. Ir kad nepaisant visko, ji mane myli.

— Ir todėl tu pabėgai? — paklausė Šona. — Kad nepraleistum susitikimo?

Linktelėjau.

— Hestera pasakė, kad už užstatą mane paleistų ne anksčiau kaip vidurnaktį.

— Ar nuvykai į parką laiku?

— Taip.

Šona žengė žingsnį arčiau manęs.

— Ir?

— Ji taip ir nepasirodė.

— Ir vis dar esi įsitikinęs, kad tuos elektroninius laiškus siuntė Elizabeta?

— Kitokio paaiškinimo nerandu, — atsakiau.

Man ištarus šiuos žodžius, ji nusišypsojo.

— Kas yra? — paklausiau.

— Prisimeni mano draugę Vendę Petino?

— Kolegę modelį, — ištariau. — Sluoksniuotą kaip graikiškas pyragaitis.

Išgirdusi palyginimą Šona nusišypsojo.

— Kartą Vendė pasikvietė mane vakarienės su savo dvasiniu guru, — pirštais ji parodė kabučių ženklus. — Aiškino, kad šis moka skaityti mintis, nuspėja ateitį. Neva padėjo jai bendrauti su jos mirusia motina. Vendės motina nusižudė, kai mergaitei tebuvo šešeri.

Leidau jai kalbėti, nepertraukinėjau frazėmis: „Kur lenki?". Šona tuščiažodžiavo, tačiau žinojau, kad galiausiai prieis prie esmės.

— Taigi mes baigėme vakarieniauti. Padavėjas atnešė kavos. Vendės guru — jo vardas buvo Omėjus ar panašiai — įdėmiai pažvelgė į mane savo vaiskiomis smalsiomis akimis ir ėmė aiškinti esą jaučiąs, — jis ypač pabrėžė žodį „jaučiąs", — kad esu pernelyg skeptiška ir turėčiau įsiklausyti į savo proto balsą. Pažįsti mane. Išrėžiau jam, kad visa tai mėšlas ir man nusibodo, kad jis vagia mano draugės pinigus. Omėjus nesupyko, ir toks elgesys, žinoma, sunervino mane. Paskui padavė man mažytį popieriaus lapelį ir liepė užrašyti, ką tik noriu — ką nors reikšminga iš savo gyvenimo, datą, mylimo žmogaus inicialus ar panašiai. Pažvelgiau į lapelį. Atrodė paprasta balta kortelė, bet aš vis tiek paklausiau, ar galėčiau rašyti ant savos. Jis atsakė, kad mano valia. Išsiėmiau vizitinę kortelę ir ją apverčiau. Jis ištiesė man tušinuką, tačiau aš vėlgi nusprendžiau naudotis savu — dėl visa pikta, o jei ten koks specialus tušinukas, iš kur man žinoti. Jis ir tam neprieštaravo. Taigi užrašiau tavo vardą. Tik Bekas. Jogas paėmė kortelę. Stebėjau jo rankas, ar nepavers kortelės, tačiau jis tik perdavė ją Vendei ir liepė laikyti. Paskui suėmė mano delną. Užsimerkė, ėmė drebėti

lyg tampomas traukulių, ir, galiu prisiekti, savo kūne pajutau lyg kažkokią tekančią energiją. Tada guru atsimerkė ir paklausė:

— Kas tas Bekas?

Šona atsisėdo ant sofos. Ir aš atsisėdau.

— Žinau, yra žmonių, pasižyminčių rankų miklumu ir panašiai, bet aš sėdėjau priešais jį. Atidžiai jį stebėjau. Ir patikėjau, kad Omėjus turi ypatingų sugebėjimų. Pakartosiu tavo žodžius — kito paaiškinimo nėra. Vendė sėdėjo ir patenkinta šypsojosi. Nieko nesupratau.

— Jis galėjo apie tave pašniukštinėti, — pasakiau. — Sužinojo apie mūsų draugystę.

— Neneigiu, bet iš kur žinojo, kad neparašysiu sūnaus ar Lindos vardo? Iš kur žinojo, kad pasirinksiu tavąjį?

Logiška.

— Tad dabar jau tiki?

— Beveik, Bekai. Sakiau, kad beveik patikėjau. Omėjus buvo teisus. Aš skeptikė. Gal viskas ir rodė, kad jis aiškiaregis, bet dabar žinau, kad ne. Nes aiškiaregių nėra — kaip ir vaiduoklių.

Ji nutilo. Nelabai subtilu, mano brangioji Šona.

— Taigi aš pašniukštinėjau, — tęsė ji. — Garsaus modelio privalumas tas, kad galiu paskambinti bet kam, ir su manimi kalbėsis. Taigi paskambinau vienam iliuzionistui, kurį prieš kelerius metus mačiau Brodvėjuje. Jis išklausęs mano pasakojimą tik nusijuokė. Nusistebėjau, kas čia juokinga. Tada jis manęs paklausė, ar tas guru tai darė po vakarienės. Nustebau. Ką, po velnių, tai galėjo turėti bendra? Bet pritariamai linktelėjau ir pasiteiravau, iš kur jis žino. Jis pasiteiravo, ar mes užsisakėme kavos. Vėl patvirtinau. Ar jis užsisakė juodos kavos? Ir vėl patvirtinau. — Dabar jau Šona šypsojosi. — Ar žinai, kaip jis tai padarė, Bekai?

Papurčiau galvą.

— Nenumanau.

— Perduodamas kortelę Vendei, jis kėlė ją virš savojo kavos puodelio. Juodos kavos, Bekai. Joje atsispindi kaip veidrodyje. Štai

kaip jis pamatė, ką užrašiau. Čia toks pigus triukas. Paprasta, ar ne? Perkeli kortelę per juodos kavos puodelį — tas pats, kas keltum virš veidrodžio. O aš beveik juo patikėjau. Supranti, ką noriu pasakyti?

— Žinoma, — atsakiau. — Manai, esu toks pat lengvatikis kaip sluoksniuotoji Vendė?

— Ir taip, ir ne. Matai, iš dalies Omėjaus sėkmė priklauso nuo noro. Vendė įkliuvo, nes norėjo tikėti visais tais magiškais ritualais.

— O aš noriu tikėti, kad Elizabeta gyva?

— Labiau nei mirštantis žmogus dykumoje trokšta surasti oazę, — atsakė ji. — Bet ir ne tai norėjau pasakyti.

— Tada ką?

— Pasimokiau, kad vien todėl, jog nematai kito paaiškinimo, visai nereiškia, kad tokio nėra. Tiesiog nematai jo.

Atsilošiau ir užmečiau koją ant kojos. Stebėjau ją. Ji nusisuko vengdama mano žvilgsnio, o šito niekada nedarydavo.

— Kas čia vyksta, Šona?

Ji neatsigręžė.

— Tu nieko nepaaiškini, — pasakiau.

— Manau, ir taip aišku...

— Supranti, ką turiu omeny. Tu kaip nesava. Telefonu sakei norinti su manimi pasikalbėti. Akis į akį. Kodėl? Kad galiausiai pasakytum, esą mano mirusi žmona iš tikrųjų mirusi? — Papurčiau galvą. — Aš tuo nepatikėsiu.

Šona nieko neatsakė.

— Klok, — paliepiau.

Ji atsisuko.

— Aš bijau, — pasakė tokiu balsu, kad man net šiurpas per trinksėjimą perbėgo.

— Ko?

Atsakymo sulaukiau ne iš karto. Girdėjau, kaip Linda kuičiasi virtuvėje, lėkščių ir stiklinių skambėjimą, darinėjamo šaldytuvo garsą.

— Tas ilgas įspėjimas, kurį ką tik išsakiau, — galiausiai prabilo Šona, — jis skirtas tiek tau, tiek man.

— Nesuprantu.

— Kai ką mačiau. — Ji nutilo. Paskui giliai įkvėpė ir pabandė iš naujo. — Mačiau kai ką, ko mano racionalusis protas negali paaiškinti. Kaip toje istorijoje su Omėjumi. Žinau, turi būti koks nors kitas paaiškinimas, bet nerandu jo. — Jos rankos ėmė judėti, pirštai maigė sagas ir vis rankiojo nuo drabužių įsivaizduojamus pūkelius. Paskui pridūrė:

— Pradedu tavim tikėti, Bekai. Manau, galbūt Elizabeta gyva.

Man net gerklė išdžiūvo.

Ji staigiai pakilo.

— Einu susimaišysiu „Mimozą". Gal ir tau?

Papurčiau galvą.

Šona nustebo.

— Tikrai nenori...

— Papasakok man, ką matei, Šona.

— Jos autopsijos bylą.

Vos nenugriuvau. Praėjo kelios sekundės, kol atsigavau ir vėl galėjau kalbėti.

— Kaip?

— Ar pažįsti FTB agentą Niką Karlsoną?

— Jis mane apklausė, — atsakiau.

— Jis mano, kad esi nekaltas.

— Man taip nepasirodė.

— Dabar jis tuo tiki. Kai visi įkalčiai ėmė rodyti tavo kaltę, pagalvojo, kad viskas pernelyg gražu.

— Jis tau šitai pasakė?

— Taip.

— Ir tu juo patikėjai?

— Žinau, nuskambės naiviai, bet taip, aš juo patikėjau.

Pasitikėjau Šona. Jei ji sako, kad Karlsonas įsitikinęs mano nekaltumu, tai jis arba puikus melagis, arba jam pavyko įžvelgti giliau.

— Vis tiek nesuprantu, — tariau. — Ką tai turi bendra su autopsija?

— Mane aplankė Karlsonas. Jis norėjo sužinoti, ko tu ieškai. Nepasakiau jam. Tačiau jis atsekė tavo veiksmus. Išsiaiškino, kad norėjai pamatyti Elizabetos autopsijos bylą. Susidomėjo, kodėl. Taigi paskambino patologui ir gavo tą bylą. Atsivežė ją su savimi. Manė, gal aš padėsiu išsiaiškinti.

— Jis ją tau parodė?

Šona linktelėjo.

Mano gerklė visiškai išdžiūvo.

— Ar matei autopsijos nuotraukas?

— Jų nėra, Bekai.

— Ką?

— Karlsonas mano, kad kažkas jas pavogė.

— Kas?

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Vienintelis žmogus, pasirašęs dėl tos bylos peržiūrėjimo, buvo Elizabetos tėvas.

Hoitas. Vėl viskas sugrįžo prie jo. Pažvelgiau į Šoną.

— Ar ką nors matei iš ataskaitos?

Šį sykį ji linktelėjo kažkaip lėčiau.

— Ir?

— Ten rašoma, kad Elizabeta vartojo narkotikus, Bekai. Ne tik, kad jos organizme rasta narkotikų pėdsakų. Ten teigiama, kad ji vartojo juos ilgą laiką.

— Neįmanoma, — nukirtau.

— Gal, gal ir ne. Vien ši informacija manęs neįtikintų. Žmonės gali slėpti, kad yra priklausomi nuo narkotikų. Nesitiki, tačiau taip pat nesitiki ir kad ji gyva. Galbūt testų rezultatai neteisingi arba netikslūs. Juk galima rasti paaiškinimų, ar ne? Kaip nors vis tiek galima paaiškinti.

Apsilaižiau lūpas.

— Tada kas negerai?

— Jos ūgis ir svoris, — tarė Šona. — Parašyta, kad Elizabeta buvo penkių pėdų ir septynių colių ūgio ir svėrė mažiau nei šimtą svarų.

Manyje vėl lyg koks akmuo nusėdo. Mano žmona buvo penkių pėdų ir keturių colių, o svėrė beveik šimtą penkiolika svarų.

— Net nepanašu, — pasakiau.

— Visiškai.

— Ji gyva, Šona.

— Galbūt, — sutiko ji, ir akys nukrypo į virtuvę. — Bet yra dar kai kas.

Šona pasisuko ir pašaukė Lindą vardu. Sesuo pasirodė tarpduryje ir liko ten stovėti. Ji atrodė tokia mažutė apsijuosusi prijuostę. Linda nusišluostė į ją rankas. Suglumęs žiūrėjau į seserį.

— Kas vyksta? — pasiteiravau.

Linda ėmė kalbėti. Ji papasakojo man apie nuotraukas, kaip Elizabeta atėjo pas ją, kad ji džiaugėsi galėdama išlaikyti paslaptį apie Brendoną Skoupą. Ji nieko nepagražino ir nesistengė aiškintis, turbūt nežinojo kaip. Ji tiesiog išklojo viską ir laukė nematomo smūgio. Klausiausi nuleidęs galvą. Negalėjau pažiūrėti jai į akis, tačiau lengvai atleidau. Mes visi kartais būname akli. Visi.

Norėjau apkabinti ją ir pasakyti, kad suprantu, tačiau nepajėgiau įveikti savo išdidumo. Kai ji baigė, aš tik linktelėjau ir ištariau:

— Ačiū, kad papasakojai man.

Šie mano žodžiai ir buvo atleidimas. Linda suprato. Mudu su Šona sėdėjome tylėdami beveik visą minutę.

— Bekai?

— Elizabetos tėvas man melavo, — sušnibždėjau.

Ji linktelėjo.

— Turiu su juo pasikalbėti.

— Anksčiau jis tau nieko neatskleidė.

„Tiesa“, — pagalvojau.

— Manai, šį kartą bus kitaip?

Nesąmoningai paliečiau gloką prie diržo.

— Galbūt.

*

Karlsonas pasitiko mane koridoriuje.

— Daktare Bekai, — pasisveikino jis.

Tuo pačiu metu kitame miesto gale, apygardos prokuratūroje, vyko spaudos konferencija. Žinoma, žurnalistai skeptiškai reagavo į Feino pasiaiškinimus, tad vyko daugybė ginčų ir svarstymų. Bet viskas tik tam, kad viską supainiotų. Painiava padeda. Dėl jos tenka ilgai atkurti įvykius, aiškintis, klasifikuoti ir t. t. O spauda ir ja besidomintys mėgsta paprastesnes bylas.

Ponui Feinui gal būtų tekę ir daugiau aiškintis, tačiau jau taip sutapo, kad prokuratūra nusprendė per tą pačią spaudos konferenciją oficialiai pareikšti kaltinimus keliems aukštiems pareigūnams iš merijos administracijos teigdami, kad „korupcijos čiuptuvėliai" gali siekti ir pačio mero kėdę. Žiniasklaida kaipmat susidomėjo šiuo nauju „žaisliuku" ir paspyrė senąjį po lova.

Karlsonas žengė manęs link.

— Norėčiau užduoti jums kelis klausimus.

— Ne dabar, — atsakiau.

— Jūsų tėvas turėjo ginklą, — tęsė jis.

Nesitikėjau tokių žodžių, tad sustojau kaip įbestas.

— Ką?

— Stefanas Bekas turėjo trisdešimt aštuntojo kalibro „Smith & Wesson". Registracija rodo, kad nusipirko jį likus keliems mėnesiams iki žūties.

— Ką visa tai turi bendra?

— Spėju, jūs paveldėjote tą ginklą. Ar aš teisus?

— Aš su jumis nekalbu, — atrėžiau ir paspaudžiau lifto iškvietimo mygtuką.

— Mes jį turime, — pasakė Karlsonas. Priblokštas atsisukau. — Jis buvo Saros Gudhart seife. Drauge su nuotraukomis.

Negalėjau patikėti tuo, ką girdžiu.

— Kodėl nepasakėte man to anksčiau?

Karlsonas šyptelėjo.

— Na, gerai, tada buvau blogas vyrukas, — pasakiau. Paskui demonstratyviai nusisukdamas pridūriau: — Nematau ryšio.

— Aišku, matote.

Vėl spustelėjau lifto iškvietimo mygtuką.

— Važiavote susitikti su Peteriu Flaneriu, — tęsė Karlsonas. — Klausinėjote jo apie Brendono Skoupo nužudymą. Norėčiau sužinoti kodėl.

Nuspaudžiau mygtuką ir neatleidau.

— Ar ką nors padarėte liftams?

— Taip. Kodėl važiavote pas Peterį Flanerį?

Mintyse padariau greitas išvadas. Man šovė viena mintis — gana pavojinga tokiomis aplinkybėmis. Šona patikėjo tuo vyru. Gal ir man reikėtų. Bent šiek tiek.

— Nes mudu abu turime vienodų įtarimų, — pasakiau.

— Kokių?

— Abu abejojame, ar mano žmoną nužudė Žudikas Rojus.

Karlsonas sukryžiavo rankas ant krūtinės.

— O ką su visu tuo turi bendra Peteris Flaneris?

— Jūs atsekėte mano veiksmus, tiesa?

— Taip.

— Aš nusprendžiau padaryti tą patį — atsekti Elizabetos veiksmus prieš aštuonerius metus. Jos darbo kalendoriuje radau Flanerio inicialus ir telefono numerį.

— Suprantu, — tęsė Karlsonas. — Ir ką sužinojote iš pono Flanerio?

— Nieko, — pamelavau. — Atsidūriau aklavietėje.

— O, aš taip nemanau, — nesutiko Karlsonas.

— Kas verčia jus taip sakyti?

— Ar žinote, kaip atliekami balistiniai testai?

— Mačiau per televiziją.

— Taigi kiekvienas ginklas palieka unikalią žymę ant juo iššautos kulkos. Įbrėžimai, įlinkimai — kas būdinga tik tam vienam ginklui. Panašu į pirštų atspaudus.

— Tiek žinau.

— Po jūsų apsilankymo Flanerio kontoroje paprašiau mūsų

žmones atlikti balistinį tyrimą tam trisdešimt aštunto kalibro pistoletui, rastam Saros Gudhart seife. Žinote, kas paaiškėjo?

Papurčiau galvą, nors iš tiesų žinojau.

Karlsonas šiek tiek delsė prieš atsakydamas.

— Jūsų tėvo ginklu, tuo, kurį jūs paveldėjote, buvo nušautas Brendonas Skoupas.

Atsidarė durys, ir į vestibiulį įžengė motina su paaugliu sūnumi. Berniukas beveik verkšleno, jo pečiai buvo nuleisti, jis tarytum gynėsi. Motina ėjo papūtusi lūpas, pakelta galva ir jos laikysena rodė: „Nenoriu nieko girdėti". Juodu priėjo prie lifto. Karlsonas kažką sušnibždėjo į radijo stotelę. Mudu pasitraukėme tolėliau.

— Agente Karlsonai, ar manote, kad aš žudikas?

— Sakyti tiesą? — paklausė jis. — Jau nebesu tuo tikras.

Atsakymas man pasirodė įdomus.

— Aišku, jūs žinote, kad neprivalau su jumis kalbėtis. Tiesą sakant, galiu tiesiog dabar paskambinti Hesterai Krimštein ir viskas, ką čia dabar darote, nueis šuniui ant uodegos.

Jis švilptelėjo, tačiau nesivargino šito paneigti.

— Kur lenkiate?

— Duokite man dvi valandas.

— Kam?

— Dvi valandas, — pakartojau.

Jis pagalvojo.

— Su viena sąlyga.

— Kokia?

— Pasakykite man, kas toji Liza Šerman.

Šitai visai mane suglumino.

— Man nežinomas šis vardas.

— Judu vakar vakare turėjote išskristi iš šalies.

Elizabeta.

— Nesuprantu, apie ką jūs kalbate, — pasakiau.

Liftas sustojo. Durys prasivėrė. Lūpas papūtusi mamytė ir jos paauglys sūnelis įžengė vidun. Moteris pažvelgė į mus. Parodžiau jai, kad neuždarytų durų.

— Dvi valandas, — ištariau.

Karlsonas nenoriai linktelėjo. Aš įšokau į liftą.

40

— Vėluoji! — suriko Šonai žemaūgis fotografas, mėginantis kalbėti neva prancūzišku akcentu. — Ir atrodai lyg perlieta tualeto vandeniu.

— Kaip ir tu, Frederikai, — atrėžė Šona, net nesivargindama sužinoti, koks iš tiesų jo vardas. — Beje, iš kur tu — iš Bruklino?

Jis iškėlė rankas aukštyn.

— Šitaip dirbti negaliu!

Paskubėjo įsikišti Areta Feldman, Šonos agentė:

— Nesijaudink, Fransua. Mūsų grimuotojas padarys iš jos stebuklą. Ji iš pradžių visada taip atrodo. Mudvi netrukus grįšime.

Areta stipriai čiupo Šonai už alkūnės, tačiau nesiliovė šypsotis.

— Kas, po velnių, tau nutiko? — sušnypštė ji.

— Man nereikia šito mėšlo.

— Tik nevaidink man primadonos.

— Buvo sunki naktis, aišku?

— Neaišku. Sėsk į grimavimo kėdę.

Visažistas aiktelėjo iš siaubo pamatęs Šoną.

— Kokie čia maišai po akimis? — sušuko jis. — Negi dabar fotografuosimės „Samsonite" lagaminų reklamai?

— Cha cha, — teištarė Šona ir nuėjo prie kėdės.

— A, — prisiminė Areta. — Čia atnešė tau. — Rankose ji laikė voką.

— Kas čia? — pasidomėjo Šona.

— Nenutuokiu. Pasiuntinys atnešė prieš dešimt minučių. Sakė, kad skubu.

Ji ištiesė voką Šonai. Moteris viena ranka jį paėmė ir apvertė.

Pamačiusi pažįstamą rašyseną ant voko — tik vieną žodį „Šonai", ji vos neriktelėjo.

Tebežiūrėdama į voką ištarė:

— Duokite man sekundėlę.

— Dabar nėra laiko...

— Sekundėlę.

Visažistas ir agentė pasitraukė. Šona atplėšė voką. Iškrito balta kortelė su ta pačia pažįstama rašysena. Šona ją pakėlė. Žinutė buvo trumpa: „Eik į moterų tualetą".

Šona net sulaikė kvėpavimą. Ji atsistojo.

— Kas nutiko? — paklausė Areta.

— Noriu į tualetą, — tokiu ramiu balsu, kad net pati nustebo, pasakė ji. — Kur jis?

— Koridoriumi į kairę.

— Tuoj grįšiu.

Po dviejų minučių ji stumtelėjo tualeto duris. Jos nepasidavė. Šona pabeldė.

— Čia aš, — ištarė ir laukė.

Po kelių sekundžių išgirdo atšaunamą skląstį. Paskui vėl stojo tyla. Šona giliai įkvėpė ir vėl pastūmė. Durys atsidarė. Ji įžengė ir sustojo kaip įbesta. Kitame patalpos gale, šalia pertvaros, stovėjo vaiduoklis.

Šona vos susilaikė nesurikusi.

Tamsus perukas, sulieknėjusi figūra, akiniai plonais rėmeliais — niekas nepaslėpė to, kas akivaizdu.

— Elizabeta...

— Užrakink duris, Šona.

Šona pakluso negalvodama. Paskui atsisukusi žengė prie savo senos draugės. Elizabeta atsitraukė.

— Prašau, mes turime mažai laiko.

Tikriausiai pirmą kartą gyvenime Šona nežinojo, ką pasakyti.

— Privalai įtikinti Beką, kad aš negyva, — tarė Elizabeta.

— Šiek tiek per vėlu.

Elizabetos akys klaidžiojo po patalpą lyg ieškodamos atsarginio išėjimo.

— Padariau klaidą, kad sugrįžau. Kvailą, labai kvailą klaidą. Negaliu likti. Turi jam pasakyti...

— Mes matėme autopsijos bylą, Elizabeta, — pasakė Šona. — Džino į butelį nebesugrąžinsi.

Elizabeta užsimerkė.

— Kas, po velnių, nutiko? — paklausė Šona.

— Nevertėjo čia ateiti.

— Taip, jau sakei.

Elizabeta ėmė kramtyti apatinę lūpą.

— Turiu eiti, — tarė ji.

— Negali, — atkirto Šona.

— Ką?

— Negali vėl pabėgti.

— Jei liksiu, jis mirs.

— Jis jau miręs, — atrėžė Šona.

— Tu nesupranti.

— Ir nereikia. Jei vėl jį paliksi, jis neišgyvens. Laukiau aštuonerius metus, kad jis atsigautų. Juk taip turėjo įvykti. Žaizdos užgyja. Gyvenimas tęsiasi. Bet tik ne Bekui. — Šona žengė žingsnį arčiau Elizabetos. — Negaliu leisti tau vėl pabėgti.

Abiejų akyse matėsi ašaros.

— Man nesvarbu, kodėl išvykai, — vis artėdama tarė Šona. — Man svarbu tik tai, kad grįžai.

— Negaliu pasilikti, — tyliai kalbėjo ji.

— Privalai.

— Net jei tai reikštų jo mirtį?

— Taip, — nedvejodama atsakė Šona. — Net jei ir taip. Ir tu žinai, kad kalbu tiesą. Štai kodėl tu čia. Žinai, kad negali vėl išvykti. Ir žinai, kad aš tau neleisiu to padaryti.

Šona žengė dar žingsnį jos link.

— Aš taip pavargau slapstytis, — sušnibždėjo Elizabeta.

— Žinau.

— Jau nebenutuokiu, ką daryti.

— Ir aš. Tačiau šį kartą pabėgimas — ne išeitis. Paaiškink jam, Elizabeta. Priversk jį suprasti.

Elizabeta nuleido galvą.

— Ar žinai, kaip aš jį myliu?

— Taip, — atsakė Šona, — žinau.

— Nenoriu, kad jis liktų įskaudintas.

— Per vėlu, — sušnibždėjo Šona.

Dabar jiedvi skyrė vos vienas žingsnelis. Šona troško ištiesti rankas ir ją apkabinti, tačiau to nepadarė.

— Ar turi telefono numerį, kaip su juo susisiekti? — paklausė Elizabeta.

— Taip, jis man davė mobilaus...

— Pasakyk jam „delfinas". Lauksiu jo ten šį vakarą.

— Nesuprantu, ką, po galais, tai reiškia.

Elizabeta skubiai šmurkštelėjo pro ją, atidarė tualeto duris ir jau atsidūrė už jų.

— Jis supras, — pasakė ji ir dingo.

41

Kaip visada, mudu su Tairesu sėdėjome ant galinės sėdynės. Ryto dangus buvo pelenų, o gal paminklinio akmens spalvos. Nurodinėjau Brutui, kur sukti. Tairesas pro savo akinius nuo saulės tyrinėjo mano veidą. Galiausiai paklausė:

— Kur mes važiuojame?

— Pas mano uošvius.

Tairesas laukė, kad paaiškinčiau daugiau.

— Mano uošvis — miesto policininkas, — pridūriau.

— Kuo jis vardu?

— Hoitas Parkeris.

Brutas nusišypsojo. Tairesas irgi.

— Pažįstate jį?

— Pats niekada su juo nedirbau, bet taip, vardas girdėtas.

— Ką turi omeny sakydamas „su juo nedirbau“?

Tairesas numojo ranka. Pervažiavome miesto ribą. Per pastarąsias tris dienas man nutiko nerealių dalykų, ir vienas jų — važiuoti automobiliu tamsintais langais rajonu, kur gyvenau, su dviem narkotikų prekeiviais. Dar kelis kartus paaiškinau Brutui, kur sukti, ir galiausiai sustojome prisiminimų pilnoje Gudharto gatvėje.

Išlipau iš automobilio. Brutas su Tairesu nuvažiavo. Nuėjau prie durų ir išklausiau ilgą skambučio melodiją. Debesys vis tamsėjo. Dangų perskrodė žaibas. Dar kartą paspaudžiau skambutį. Rankoje pajutau skausmą. Vis dar velniškai skaudėjo po vakarykščio bėgimo ir kankynių. Akimirką susimąsčiau, kas būtų nutikę, jei nebūtų pasirodę Tairesas su Brutu. Tačiau nuvijau tokias mintis šalin.

Galiausiai išgirdau Hoito balsą:

— Kas ten?

— Bekas, — atsakiau.

— Atrakinta.

Siekiau rankenos. Mano ranka sustojo per centimetrą nuo jos. Keista. Lankiausi čia nesuskaičiuojamą galybę kartų, tačiau neprisiminiau, kad kada nors Hoitas būtų klausęs, kas prie durų. Jis buvo iš tų, kurie iš karto atidaro. Hoitas Parkeris niekada nesislapstė. Jis nieko nebijojo, ir, po galais, demonstravo tai kiekviename žingsnyje. Paspausdavai durų skambutį, jis atidarydavo ir pažvelgdavo tiesiai į veidą.

Apsigręžiau. Taireso ir Bruto nebesimatė — neprotinga būtų stoviniuoti priešais policininko namus baltųjų rajone.

— Bekai?

Pasirinkimo neturėjau. Prisiminiau gloką. Dėdamas kairę ranką ant rankenos, dešinę prispaudžiau prie klubo. Dėl visa pikta. Pasukau rankeną ir pastūmiau duris. Įkišau galvą pro tarpą.

— Aš virtuvėje, — šūktelėjo Hoitas.

Įėjau vidun ir uždariau paskui save duris. Koridoriuje tvyrojo citrininės dezinfekcijos priemonės kvapas. Man jis kėlė šleikštulį.

— Nori ko nors užkąsti? — paklausė Hoitas.

Vis dar jo nemačiau.

— Ačiū, ne, — atsakiau.

Nužingsniavau gauruota kilimine danga iki virtuvės. Ant židinio atbrailos pastebėjau senas fotografijas, tačiau šį kartą nepradėjau verkšlenti. Užlipęs ant linoleumu ištiestų grindų, peržvelgiau virtuvę. Tuščia. Jau rengiausi apsisukti, kai prie smilkinio pajutau šaltą metalą. Man aplink kaklą staiga apsivijo ranka ir stipriai timptelėjo atgal.

— Esi ginkluotas, Bekai?

Tylėjau ir nejudėjau.

Vis dar laikydamas pistoletą man prie smilkinio, Hoitas paleido mano kaklą ir apieškojo. Rado gloką, ištraukė ir pastūmė linoleumu tolyn.

— Kas tave atvežė?

— Pora draugų, — atsakiau.

— Kokių draugų?

— Kas, po velnių, čia vyksta, Hoitai?

Jis atsitraukė. Aš atsigręžiau. Pistoletas buvo nukreiptas man į krūtinę. Vamzdžio skylė pasirodė didžiulė, lyg milžiniški nasrai, besiruošiantys mane visą praryti. Nepajėgiau atitraukti žvilgsnio nuo to šalto tamsaus vamzdžio.

— Atėjai čia manęs nužudyti? — paklausė Hoitas.

— Ką? Ne, — atsakiau ir prisiverčiau pažiūrėti į jį. Jo akys atrodė paraudusios, kūnas lingavo. Išgėręs. Stipriai išgėręs.

— Kur ponia Parker? — pasiteiravau.

— Ji saugi. — Keistas atsakymas. — Išsiunčiau ją.

— Kodėl?

— Manau, žinai.

Gal ir žinojau. Ar bent pradėjau nutuokti.

— Kodėl turėčiau norėti jus nuskriausti, Hoitai?

Jis tebelaikė ginklą, nukreiptą man į krūtinę.

— Ar visada nešiojiesi pasislėpęs ginklą, Bekai? Galėčiau už tai įkišti tave į kalėjimą.

— Pasielgėte su manimi daug blogiau, — atšoviau.

Jo veido išraiška pasikeitė. Pasigirdo tyli aimana.

— Kieno kūną mes kremavome, Hoitai?

— Nė velnio tu nežinai.

— Žinau, Elizabeta gyva.

Jo pečiai suglebo, tačiau ginklas liko toje pačioje vietoje. Mačiau, kaip ranka, laikanti pistoletą, įsitempė, ir akimirką buvau tikras, kad jis iššaus. Svarsčiau, gal šokti į šalį, tačiau juk Hoitas galėjo iššauti dar kartą.

— Sėsk, — tyliai paliepė jis.

— Šona matė autopsijos ataskaitą. Mes žinome, kad morge buvo ne Elizabeta.

— Sėsk, — pakartojo jis, šiek tiek pakeldamas ginklą, ir aš tikėjau, kad jis tikrai mane nušaus, jei jam nepaklusiu.

Nusivedė mane į svetainę. Atsisėdau ant tos siaubingos sofos, kuri kėlė tiek visokiausių prisiminimų, tačiau manęs neapleido nuojauta, kad netrukus tos akimirkos bus visiškas niekis palyginti su tuo, ką netrukus patirsiu ir išgirsiu.

Hoitas atsisėdo priešais mane. Ginklą tebelaikė pakeltą ir nukreiptą man į krūtinę. Kaip jam nepavargo ranka? Spėju, dėl to, kad daug treniravosi. Hoitas atrodė išsekęs. Jis priminė pamažu besileidžiantį, vos pastebimai bliūkštantį balioną.

— Kas nutiko? — paklausiau.

Į mano klausimą atsakė klausimu:

— Kas verčia tave manyti, kad ji gyva?

Nutilau. Ar galėjau suklysti? Ar gali būti, kad jis nežinojo? Greitai nusprendžiau, kad ne. Juk Hoitas Parkeris matė lavoną morge. Juk būtent jam teko ją atpažinti. Jis turi būti su tuo susijęs. Tačiau tada prisiminiau elektroninį laišką.

Niekam nesakyk...

Ar padariau klaidą, kad čia atėjau?

Ne. Žinutė buvo atsiųsta prieš visą tą košę — galima sakyti, kitoje eroje. Man reikėjo apsispręsti, imtis kokių nors veiksmų.

— Ar matei ją? — paklausė jis manęs.

— Ne.

— Kur ji?

— Nežinau, — atsakiau.

Staiga Hoitas pakėlė galvą. Pridėjęs pirštą prie lūpų parodė man, kad tylėčiau. Paskui atsistojo ir nusėlino prie lango. Visos užuolaidos buvo užtrauktos. Jis žvilgtelėjo pro šoną.

Atsistojau.

— Sėsk.

— Nušauk mane, Hoitai.

Jis pažvelgė į mane.

— Ji pakliuvo į bėdą, — tariau.

— O tu manai, kad gali jai padėti? — pašaipiai paklausė jis. — Tą naktį jums abiem išgelbėjau gyvybę. O tu ką padarei?

Man suspaudė krūtinę.

— Man trenkė, ir aš netekau sąmonės, — sušnibždėjau.

— Tikrai.

— Tu... — man sunku buvo kalbėti. — Tu mus išgelbėjai?

— Sėsk.

— Jei žinai, kur ji...

— Antraip šio pokalbio nebūtų... — nukirto Hoitas.

Žengiau dar žingsnį arčiau jo. Paskui dar vieną. Jis nutaikė į mane ginklą. Nesustojau. Ėjau tol, kol vamzdis atsirėmė į mano saulės rezginį.

— Arba papasakosi, — tariau, — arba tau teks mane nušauti.

— Norėtum išmėginti?

Pažvelgiau jam tiesiai į akis ir pirmą kartą per ilgą mūsų bendravimo laiką sugebėjau atlaikyti tą žvilgsnį. Kažkas perbėgo tarp mudviejų, nors tiksliai negalėjau pasakyti, kas. Nežinau, gal koks tarsi susitaikymo spindulėlis. Tačiau aš neatsitraukiau.

— Ar bent nutuoki, kaip ilgiuosi tavo dukters?

— Sėsk, Deividai.

— Kol ne...

— Aš tau papasakosiu, — tyliai tarė jis. — Sėskis.

Vis dar žiūrėdamas jam į akis grįžau ant sofos. Atsilošiau. Hoitas padėjo ginklą ant stalo.

— Nori išgerti? — paklausė.

— Ne.

— Geriau išgerk.

— Ne dabar.

Hoitas gūžtelėjo pečiais ir nuėjo prie baro. Šis buvo senas ir iškleręs. Stiklai iškrypę, trynėsi vienas į kitą, ir aš buvau absoliučiai įsitikinęs, kad šiandien šią spintelę Hoitas atidaro tikrai ne pirmą kartą. Jis ilgai pylėsi gėrimo. Norėjau paskubinti, tačiau jau ir taip pakankamai spaudžiau. Nors, pamaniau, jam to reikėjo. Uošvis dėliojo savo mintis, svarstė, galvojo, kaip viską pateikti. Bent jau aš taip tikėjausi.

Hoitas abiem rankom apėmė taurę ir įsitaisė ant fotelio.

— Niekada tau nejaučiau didelės simpatijos, — tarė jis. — Nieko asmeniška. Tu kilęs iš geros šeimos. Tavo tėvas puikus žmogus, o motina, na, ji stengėsi, tiesa? — Viena ranka jis laikė taurę, o kita vis braukė per fotelį. — Bet aš maniau, kad tavo santykiai su mano dukra, — jis pakėlė galvą aukštyn ieškodamas tinkamo žodžio, — na, jie jai trukdė augti. Dabar... tik dabar jau suprantu, kaip judviem pasisekė.

Man pasirodė, kad kambaryje staigiai atvėso. Stengiausi nejudėti, net nekvėpuoti, kad tik jo nepertraukčiau.

— Pradėsiu nuo tos nakties prie ežero, — tarė Hoitas. — Kai jie ją pačiupo.

— Kas ją pačiupo?

Jis įsispoksojo į savo taurę.

— Nepertraukinėk, — paliepė jis. — Tiesiog klausykis.

Linktelėjau, tačiau jis šito nematė. Tebežiūrėjo į savo gėrimą, lyg stiklinės dugne ieškotų atsakymų.

— Tu žinai, kas ją sučiupo, — pasakė Hoitas, — ar bent jau turėtum žinoti. Tiedu vyrai, kuriuos policija rado ten užkastus.

Staiga jis peržvelgė kambarį. Pasiėmė savo ginklą, atsistojo ir vėl žvilgtelėjo pro langą. Norėjau paklausti, ką tikisi ten pamatyti, tačiau bijojau pertraukti.

— Mudu su broliu prie ežero nuvažiavome vėlokai. Vos ne per vėlai. Nusprendėme sustabdyti juos žvyrkelio pusiaukelėje. Žinai, kur guli tie du dideli akmenys?

Jis pažvelgė pro langą, paskui į mane. Žinojau tuos akmenis. Jie gulėjo maždaug už pusės mylios nuo Šarmano ežero. Didžiuliai, apvalūs, beveik lygiai tokio paties dydžio, tik skirtingose keliuko pusėse. Sklido įvairiausios legendos, kaip jie ten atsidūrė.

— Mudu su Kenu pasislėpėme už jų. Automobiliui priartėjus, aš peršoviau padangą. Jie sustojo pažiūrėti, kas nutiko. Kai išlipo iš mašinos, nušoviau juos abu į galvą.

Dar kartą pažvelgęs pro langą, Hoitas grįžo atgal į fotelį. Padėjo ginklą ir vėl įsistebeilijo į savo gėrimą. Tylėjau ir laukiau.

— Tuodu vyrus pasamdė Grifinas Skoupas, — pasakė Hoitas. — Jie turėjo iškvosti Elizabetą, o paskui ją nužudyti. Mudu su Kenu sužinojome apie šį planą ir išskubėjome prie ežero jų sustabdyti. — Jis kilstelėjo ranką, lyg lieptų man neklausinėti, nors aš net nedrįsau praverti burnos. — Kaip ir kodėl, nesvarbu. Grifinas Skoupas norėjo, kad Elizabeta būtų negyva. Tik tiek tau ir reikia žinoti. Ir jo nebūtų sustabdžiusi žinia, kad pora jo vyrų nužudyti. Jis turėjo jų daugybę. Jis kaip tas pasakų siaubūnas, kuriam nukirtus galvą išauga dar dvi. — Hoitas pažvelgė į mane. — Negali kovoti su tokia jėga, Bekai.

Uošvis godžiai atsigėrė. Aš tylėjau.

— Noriu, kad prisimintum tą naktį ir įsivaizduotum save mūsų vietoje, — tęsė jis ir prisislinko arčiau manęs. — Du vyrai gulėjo negyvi ant kelio. Vienas galingiausių pasaulio žmonių pasiuntė juos tave nužudyti. Jo negraužia sąžinė, kad gaudant tave bus nužudyti nekalti žmonės. Ką daryti? Tarkim, būtume nusprendę

kreiptis į policiją. Ką jiems papasakotume? Tokie kaip Skoupas nepalieka įkalčių, o jei ir paliktų, jo kišenėje policijos pareigūnų ir teisėjų daugiau nei plaukų ant mano galvos. Mums būtų galas. Tad klausiu tavęs, Bekai. Įsivaizduok ten save. Kad tu nužudei tuos vyrus. Ir žinai, kad tuo niekas nesibaigia. Ką būtum daręs?

Klausimas buvo retoriškas.

— Taigi pateikiau Elizabetai faktus lygiai taip, kaip dabar pasakoju tau. Pasakiau jai, kad Skoupas padarys mums bet ką, kad tik ją surastų. Jei ji pabėgs, ims slapstytis, jis kankins mus tol, kol ją išduosime. Arba kankins mano žmoną. Arba tavo seserį. Padarys bet ką, kad įsitikintų, jog Elizabeta rasta ir nužudyta. — Hoitas palinko arčiau manęs. — Ar dabar supranti? Ar supranti, koks vienintelis atsakymas?

Linktelėjau, nes staiga viskas pasidarė akivaizdu.

— Turėjai priversti juos patikėti, kad ji negyva.

Jis nusišypsojo.

— Turėjau susitaupęs šiek tiek pinigų. Dar šiek tiek — mano brolis Kenas. O mudu abu pažinojome įtakingų žmonių. Taigi Elizabeta išnyko. Mes išgabenome ją iš šalies. Ji nusikirpo plaukus, išmoko keisti išvaizdą, tačiau šito turbūt nė nereikėjo. Niekas iš tiesų jos neieškojo. Pastaruosius aštuonerius metus ji blaškėsi po trečiojo pasaulio šalis, dirbo „Raudonajame Kryžiuje", UNICEF ir kitose organizacijose.

Laukiau. Jis dar daug ko man nepaaiškino, tačiau sėdėjau ir tylėjau. Bijojau įsikišti, norėjau, kad pats viską papasakotų. Elizabeta. Ji gyva. Pastaruosius aštuonerius metus ji buvo gyva. Ji kvėpavo, gyveno, dirbo... Neįmanoma suvokti, šis faktas prilygo matematinei klaidai, su kuria susidūręs kompiuteris tiesiog išsijungia.

— Tikriausiai galvoji, kieno lavonas buvo morge?

Linktelėjau.

— Iš tiesų labai paprasta. Visą laiką būna neatpažintų ir niekieno neieškomų kūnų. Jie laikomi lavoninėje, kol kam nors nusibosta. Paskui juos palaidoja Ruzvelto saloje. Aš tiesiog palaukiau, kol atsiras nors šiek tiek panašus europietiškos išvaizdos neatpa-

žintos merginos lavonas. Užtruko ilgiau, nei tikėjausi. Ta mergina tikriausiai pabėgo nuo sąvadautojo, o šis ją nudūrė. Bet, žinoma, mes jau niekada nesužinosime tiesos. Ir negalėjome palikti Elizabetos nužudymo bylos neužbaigtos. Mums reikėjo žudiko, Bekai. Kad viskas baigtųsi. Pasirinkome Žudiką Rojų. Buvo plačiai viešinama, kad Žudikas Rojus pažymėdavo aukas išdegindamas „K“ raidę. Tad tuo ir pasinaudojome, pažymėjome lavoną. Liko tik viena problema — identifikavimas. Iš pradžių svarstėme, gal sudeginti lavoną, tačiau tada būtų pradėta ieškoti pagal dantis ir panašiai. Tad nusprendėme surizikuoti. Plaukų spalva atitiko. Odos spalva ir amžius — daugmaž. Išmetėme lavoną miestelyje, kuriame yra nedidelis morgas. Patys anonimiškai paskambinome į policiją. Ir beveik tuo pat metu, kai buvo atvežtas lavonas, atvykome į morgą. Man teliko tik verksmingai atpažinti kūną. Būtent taip identifikuojama dauguma aukų. Jas atpažįsta šeimos narys. Taigi aš patvirtinau, Kenas man pritarė. Kam galėjo kilti klausimų? Kodėl tėvas ir dėdė turėtų meluoti?

— Jūs velniškai rizikavote, — ištariau.

— O ar turėjome kitą pasirinkimą?

— Turėjo būti ir kitokių išeičių.

Jis palinko arčiau manęs. Net jaučiau jo kvėpavimą. Raukšlės po akimis atrodė itin gilios.

— Nagi, Bekai, dar kartą pamėgink įsivaizduoti, kad su dviem lavonais ant žvyrkelio buvai tu. Velnias, sėdi dabar čia ir jau po laiko svarstai. Tad pasakyk man: ką mes turėjome daryti?

Nežinojau, ką atsakyti.

— Buvo ir kitų problemų, — pridūrė Hoitas šiek tiek atsitraukdamas. — Mes niekada nebuvome tikri, kad Skoupo žmonės patikės tuo scenarijumi. Mūsų laimei, tiedu banditai po visko turėjo išvykti iš šalies. Prie jų radome lėktuvo bilietus į Buenos Aires. Jie abu buvo valkatos, visiškai nepatikimi. Tai išėjo mums į naudą. Skoupo žmonės patikėjo, tačiau jie mus stebėjo — ne todėl, jog būtų manę, kad ji gyva; jie nerimavo, kad galbūt dar būdama gyva Elizabeta perdavė vienam iš mūsų inkriminuojančią medžiagą.

— Kokią inkriminuojančią medžiagą?

Hoitas neva neišgirdo šio klausimo.

— Tavo namai, telefonas, tikriausiai ir tavo kabinetas... Pastaruosius aštuonerius metus ten prikaišiota blakių. Mano namuose — irgi.

Visa tai paaiškino, kodėl tokie atsargūs buvo elektroniniai laiškai. Žvilgsniu perbėgau kambarį.

— Vakar jas išmečiau, — paaiškino Hoitas. — Dabar namas švarus.

Kai jis trumpam nutilo, surizikavau ir paklausiau:

— Kodėl Elizabeta nusprendė grįžti dabar?

— Nes ji kvailė, — atsakė jis, ir aš pirmą kartą išgirdau jo balse pyktį.

Tylėjau, laukiau, kol jis nusiramins.

— Tiedu lavonai, kuriuos užkasėme, — tyliai ištarė jis.

— Kas?

— Elizabeta internete perskaitė naujienas. Sužinojusi, kad juos rado, ji susijaudino (beje, kaip ir aš), kad Skoupas gali suprasti tiesą.

— Kad ji dar gyva?

— Taip.

— Bet jei ji už jūrų marių, būtų velniškai sunku ją surasti.

— Šitaip jai ir pasakiau. Tačiau Elizabeta pareiškė, kad jų niekas nesustabdys. Jie imsis manęs. Arba jos motinos. Arba tavęs. Bet... — jis vėl nutilo ir nuleido galvą, — nežinau, ar šitai buvo svarbu.

— Ką nori pasakyti?

— Kartais man atrodo, kad ji norėjo, jog šitaip nutiktų. — Jis pasukiojo gėrimą, subarškėjo ledukai. — Ji norėjo grįžti pas tave, Deividai. Manau, tie lavonai buvo tik pretekstas.

Laukiau, ką dar pasakys. Jis atsigėrė. Vėl žvilgtelėjo pro langą.

— Tavo eilė, — ištarė Hoitas.

— Ką?

— Dabar noriu išgirsti kelis atsakymus, — pasakė jis. — Pavyzdžiui, kaip ji su tavimi susisiekė? Kaip tau pavyko pasprukti nuo policijos? Kur, tavo manymu, ji yra?

Dvejojau, tačiau neilgai. Negi buvo iš ko rinktis?

— Elizabeta susisiekė su manimi anoniminiais elektroniniais laiškais. Ji rašė kodais, kuriuos supratau tik aš.

— Kokiais kodais?

— Užuominomis į mudviejų praeitį.

Hoitas linktelėjo.

— Ji suprato, kad jie gali stebėti.

— Taip, — patvirtinau ir patogiau atsisėdau. — Ar daug pažįsti Grifino Skoupo darbuotojų?

— Darbuotojų? — Hoitas atrodė sutrikęs.

— Ar jam dirba toks raumeningas azijietis?

Jei Hoito veide dar buvo likę raudonio, tai po šių žodžių jis visas dingo. Uošvis pasibaisėjęs pažvelgė į mane, lyg rengtųsi persižegnoti.

— Erikas Vu, — sušnibždėjo jis.

— Vakar buvau susidūręs su ponu Vu.

— Neįmanoma, — ištarė jis.

— Kodėl?

— Būtum nebegyvas.

— Man pasisekė.

Papasakojau jam apie tą nutikimą. Hoitas vos neverkė.

— Jei Vu ją rado, jei sučiupo ją pirma tavęs... — Jis užsimerkė mėgindamas nuvyti tokias mintis šalin.

— Nerado, — užtikrinau.

— Iš kur žinai?

— Vu norėjo sužinoti, kodėl aš buvau parke. Jei jis jau būtų ją pačiupęs, kam jam to reikėtų?

Hoitas lėtai linktelėjo. Jis ištuštino savo taurę ir įsipylė dar.

— Bet dabar jie žino, kad ji gyva, — pasakė jis. — Vadinasi, jie imsis mūsų.

— Mes ginsimės, — daug drąsiau nei jaučiausi atsakiau aš.

— Tu negirdėjai, ką sakiau. Pasakų siaubūnui atauga vis daugiau galvų.

— Tačiau pabaigoje karžygys visada nugali siaubūną.

Hoitas nusišaipė. Turiu pripažinti, pelnytai. Nenuleidau nuo jo akių. Suskambėjo senelio laikrodis.

— Turi papasakoti man viską, — pasakiau.

— Nesvarbu.

— Tai susiję su Brendono Skoupo nužudymu, ar ne?

Jis neįtikinamai papurtė galvą.

— Žinau, Elizabeta suteikė alibi Helijui Gonzalesui, — pasakiau.

— Nesvarbu, Bekai. Patikėk manim.

— Atėjau, padariau, nugalėjau, — pasakiau.

Jis gurkštelėjo.

— Elizabeta nuomojo seifą Saros Gudhart vardu, — tęsiau. — Štai ten jie ir rado nuotraukas.

— Žinau, — atsiliepė Hoitas. — Aną naktį mes skubėjome. Nežinojau, kad ji jau buvo atidavusi jiems seifo raktą. Mes ištuštinome jų kišenes, tačiau batų nepatikrinau. Nors nemaniau, kad reikia. Neįsivaizdavau, kad kada nors juos gali surasti.

— Tame seife ji laikė ne tik fotografijas, — tęsiau aš.

Hoitas atsargiai pastatė taurę ant stalo.

— Ten buvo ir senas mano tėvo ginklas. Trisdešimt aštunto kalibro. Prisimeni jį?

Hoitas nusuko akis į šalį, jo balsas pritilo.

— *Smith&Wesson*. Pats padėjau jam išsirinkti.

Pajutau, kad vėl imu drebėti.

— Ar žinojai, kad Brendonas Skoupas buvo nušautas būtent tuo pistoletu?

Hoitas stipriai užsimerkė, lyg vaikas, norintis nusikratyti blogo sapno.

— Papasakok man, kas nutiko, Hoitai.

— Pats žinai, kas nutiko.

Negalėjau suvaldyti drebulio.

— Vis tiek papasakok.

Kiekvienas žodis nuskambėjo lyg sprogimas:

— Brendoną Skoupą nušovė Elizabeta.

Papurčiau galvą. Žinojau, kad tai netiesa.

— Ji kartu su juo dirbo labdaros darbą. Tad buvo tik laiko klausimas, kada sužinos tiesą, kad Brendonas užsiėmė netinkama veikla, bandė kontroliuoti gatvės gyvenimą. Narkotikai, prostitucija ir dar bala žino kas.

— Ji man to niekada nepasakojo.

— Ji niekam nepasakojo, Bekai. Bet Brendonas sužinojo. Jis ją siaubingai primušė — įspėdamas. Tada aš, aišku, to nežinojau. Ji man irgi aiškino apie kažkokią avariją.

— Ji jo nenužudė, — primygtinai tvirtinau aš.

— Tai buvo savigyna. Kadangi Elizabeta nesiliovė šnipinėti, Brendonas įsiveržė į jūsų namus, ir šį kartą jis turėjo peilį. Jis ją puolė... ir ji iššovė. Tik savigyna.

Nesilioviau purtęs galvą.

— Ji verkdama paskambino man. Atvažiavau pas jus. Kai įėjau, — Hoitas nutilo, įkvėpė, — jis jau buvo nebegyvas. Elizabeta laikė pistoletą. Ji norėjo skambinti į policiją. Aš ją atkalbėjau. Savigyna ar ne, Grifinas Skoupas vis tiek su ja susidoros. Pasakiau jai, kad duotų man kelias valandas. Ji drebėjo, tačiau galiausiai sutiko.

— Tu pervežei kūną.

Hoitas linktelėjo.

— Žinojau apie Gonzalesą. To vyruko nusikaltimų vis daugėjo. Pažinojau tokius. Jis jau buvo kaltintas viena žmogžudyste. Kas tiktų geriau?

Viskas aiškėjo.

— Bet Elizabeta neleido, kad jis būtų apkaltintas šiuo nusikaltimu, — spėjau.

— Nesitikėjau šito, — tęsė jis. — Per žinias ji išgirdo apie suėmimą ir nusprendė suteikti jam alibi. Išgelbėti Gonzalesą nuo, — sarkastiškas piršto pakėlimas, — juodos neteisybės. — Uošvis papurtė galvą. — Be reikalo. Jei ji būtų leidusi tam atmatai sėsti į kalėjimą, viskas būtų baigta.

— Skoupo žmonės sužinojo, kad ji suteikė tą alibi, — pasakiau aš.

— Taip, kažkas jiems pranešė. Tada jie ėmė viskuo domėtis ir išsiaiškino apie Elizabetos šnipinėjimus. Visa kita akivaizdu.

— Taigi tą naktį prie ežero, — tęsiau aš. — Tai buvo kerštas.

Jis susimąstė.

— Iš dalies taip. O iš dalies norėta paslėpti tiesą apie Brendoną Skoupą. Jis buvo žuvęs didvyris. Šitai labai daug reiškė jo tėvui.

„Ir, — pagalvojau aš, — mano seseriai".

— Vis dar nesuprantu, kodėl ji seife laikė tuos daiktus, — pasakiau.

— Įkalčiai, — atsakė jis.

— Kokie?

— Kad ji nužudė Brendoną Skoupą. Ir kad padarė tai gindamasi. Elizabeta jokiu būdu nenorėjo, kad kas nors kitas atsakytų už tai, ką padarė ji. Naivuolė, ar ne?

Ne, nepasakyčiau. Sėdėjau ir bandžiau suvokti tiesą. Nepavyko. Kol kas ne. Nes čia nebuvo visa tiesa. Žinojau tai geriau nei kas kitas. Žiūrėjau į savo uošvį, į jo raukšlėtą odą, retėjančius plaukus, minkštėjantį pilvą, į vis dar įspūdingą, tačiau pradėjusią nykti figūrą. Hoitas manė žinąs, kas iš tikrųjų nutiko jo dukrai. Tačiau jis nė nenutuokė, kaip klydo.

Išgirdau griaustinį. Į langą ėmė barbenti lietus.

— Galėjai man papasakoti, — tariau.

Jis papurtė galvą, šį kartą įtikinamiau.

— Ir ką būtum daręs, Bekai? Sekęs paskui ją? Bėgęs drauge? Jie būtų išsiaiškinę tiesą ir visus mus ištaškę. Jie tave stebėjo. Ir vis dar stebi. Mes niekam nepasakojom. Net Elizabetos motinai. Ir jei tau reikia įrodymų, kad pasielgėme teisingai, apsidairyk. Prabėgo aštuoneri metai. Ji atsiuntė tau tik kelis anoniminius elektroninius laiškus. Ir matai, kas nutiko.

Trinktelėjo automobilio durelės. Hoitas lyg didelė katė šoko prie lango. Žvilgtelėjo pro jį.

— Atvažiavo kažkokia mašina. Viduje du juodaodžiai.

— Jie atvažiavo manęs.

— Ar esi tikras, kad jie nedirba Skoupui?

— Visiškai.

Kaip tik tada suskambo mano naujas mobilusis. Atsiliepiau.

— Ar viskas gerai? — paklausė Tairesas.

— Taip.

— Eik lauk.

— Kodėl?

— Pasitiki tuo faru?

— Ne visai.

— Eik lauk.

Pasakiau Hoitui, kad turiu eiti. Jis atrodė pernelyg išsekęs, kad jam tai rūpėtų. Susigrąžinau gloką ir nuskubėjau prie durų. Tairesas ir Brutas manęs laukė. Lietus dar sustiprėjo, tačiau mums buvo vis tiek.

— Tau skambina. Paėjėk į šalį.

— Kodėl?

— Asmeniška, — pasakė Tairesas. — Aš nenoriu girdėti.

— Pasitikiu tavimi.

— Tiesiog daryk, kaip sakau, žmogau.

Pasitraukiau tolėliau. Už savęs pastebėjau praskleistą užuolaidą. Žiūrėjo Hoitas. Pažvelgiau į Tairesą. Jis parodė, kad prisidėčiau prie ausies telefoną. Taip ir padariau. Ir pradžių nieko nesigirdėjo, o paskui išgirdau Taireso balsą:

— Linija švari, kalbėkit.

Kitas balsas, kurį išgirdau, buvo Šonos.

— Mačiau ją.

Įsitempiau.

— Ji liepė perduoti tau, kad susitiksite Delfine.

Supratau. Linijoje stojo tyla. Grįžau prie Taireso ir Bruto.

— Privalau nuvažiuoti kai kur vienas pats, — tariau. — Ir kad manęs niekas nesektų.

Tairesas žvilgtelėjo į Brutą.

— Lipk vidun, — paliepė Tairesas.

42

Brutas vairavo kaip išprotėjęs. Jis įsuko į vienos krypties eismo gatvelę, ir, žinoma, prieš eismą. Paskui staigiai suko į kitas gatveles. Iš dešiniosios juostos kirto sankryžą, o paskui pasuko kairėn degant raudonam šviesoforo signalui. Puikiai išnaudojome laiką.

Po dvidešimties minučių iš Iselino metro stoties turėjo išvažiuoti traukinys į Port Džervisą. Ten galėjau išsinuomoti automobilį. Kai jie mane paleido, Brutas liko automobilyje. Tairesas nuėjo su manimi iki bilietų kasos.

— Sakei man, kad bėgčiau ir negrįžčiau, — prakalbo Tairesas.

— Tikrai taip.

— Gal, — nutęsė jis, — turėtum padaryti tą patį.

Ištiesiau paspausti jam ranką. Tairesas nekreipė į ją dėmesio ir stipriai apkabino mane.

— Ačiū, — tyliai pasakiau.

Jis paleido mane ir pasitaisė akinius nuo saulės.

— Na, kad ir kaip...

Jis nelaukė, kol pasakysiu dar ką nors, ir nuskubėjo atgal į automobilį.

Traukinys atvyko ir pajudėjo tiksliai pagal tvarkaraštį. Susiradau laisvą vietą ir atsisėdau. Bandžiau apie nieką negalvoti. Nesisekė. Apsidairiau. Vagonas buvo pustuštis. Dvi koledžo moksleivės su didžiulėmis kuprinėmis šnekučiavosi tarpusavyje, buvo girdėti dažni „pavyzdžiui“ ir „žinai“. Žvilgsnis nuklydo tolyn. Pastebėjau laikraštį, tiksliau, miesto bulvarinį skaitalą, kurį kažkas paliko ant sėdynės.

Priėjau ir pasiėmiau jį. Viršelyje puikavosi jauna žvaigždutė, kurią suėmė už vagystes iš parduotuvių. Perverčiau puslapius ti-

kėdamasis paskaityti komiksų ar ką nors apie sportą — ką nors, kad tik nukreipčiau mintis. Tačiau mano žvilgsnis užkliuvo už... mano paties fotografijos. Ieškomas žmogus. Sunku patikėti, koks grėsmingas atrodžiau patamsintoje nuotraukoje, lyg koks Vidurio Rytų teroristas.

Kaip tik tada kai ką pamačiau. Ir mano pasaulis, jau ir taip be pagrindo, dar labiau susiūbavo.

Iš tiesų net neskaičiau straipsnio. Tiesiog mano akys perbėgo puslapiu. Tačiau pastebėjau pavardes. Pirmą kartą. Pirmą kartą pamačiau pavardes tų vyrų, kurių lavonai buvo rasti prie ežero. Viena pavardė man buvo pažįstama.

Melvinas Bartola.

Negali būti.

Numečiau laikraštį ir pasileidau bėgti atidarinėdamas suveriamąsias duris tarp vagonų, kol pagaliau radau konduktorių.

— Kur kitas sustojimas? — paklausiau jo.

— Ričmonte, Naujajame Džersyje.

— Ar netoli stoties yra biblioteka?

— Tikrai nežinau.

Vis tiek ten išlipau.

Erikas Vu pamiklino pirštus ir stipriai stumtelėjęs išvertė duris.

Jis ilgai netruko išsiaiškinti, kas tiedu juodaodžiai, padėję pabėgti gydytojui Bekui. Laris Gandlis turėjo draugų policijos departamente. Vu jiems apibūdino tuodu vyrus, o paskui pervertė fotografijas. Po kelių valandų Vu rado vyruko, vardu Brutas Kornvalis, nuotrauką. Dar keli skambučiai, ir jie jau žinojo, kad šis dirba narkotikų prekeiviui Tairesui Bartonui.

Paprasta.

Trakštelėjo durų grandinėlė. Durys atsilapojo, rankena trenkėsi į sieną. Latiša netekusi amo išpūtė akis. Ji jau rengėsi surikti, bet įsiveržėlis buvo greitesnis: užspaudė jai ranka burną ir pasilenkė prie ausies. Paskui jį įžengė dar vienas Gandlio nusamdytas vyras.

— Ššš, — švelniai sušnibždėjo Vu.

Ant grindų su mašinėlėmis žaidė Tidžėjus. Išgirdęs triukšmą pakėlė galvą ir ištarė:

— Mama?

Erikas Vu jam nusišypsojo ir paleidęs Latišą priklaupė. Moteris mėgino jį sustabdyti, tačiau ją pačiupo kitas vyras. Vu uždėjo savo didžiulę ranką berniukui ant galvos. Jis paglostė Tidžėjui plaukus ir atsigręžė į Latišą.

— Ar žinai, kaip man rasti Tairesą? — paklausė jos.

Iššokęs iš traukinio, taksi nuvažiavau iki automobilių nuomos agentūros. Žaliu švarku vilkintis agentas paaiškino, kaip nuvažiuoti iki bibliotekos. Užtrukau gal tik tris minutes. Ričmonto bibliotekos pastatas buvo modernus, kolonijinio stiliaus, dideliais langais, su buko sijomis, balkonais, bokšteliais ir kavine. Prie informacijos stalo antrame aukšte radau bibliotekininkę ir paklausiau, ar galėčiau pasinaudoti internetu.

— Ar turite identifikacijos kortelę? — paklausė ji.

Turėjau. Ji patikrino.

— Turite būti vietos gyventojas.

— Prašau, — ištariau aš. — Tai labai svarbu.

Tikėjausi neigiamo atsakymo, tačiau moteris sušvelnėjo.

— Ar ilgai manote užtrukti?

— Tik kelias minutes.

— Kompiuteris štai ten, — parodė ji į terminalą man už nugaros. — Tai mūsų greitasis terminalas. Dešimt minučių juo gali naudotis bet kas.

Padėkojau ir nuskubėjau prie kompiuterio. „Yahoo!“ žiniatinklyje susiradau didžiausio Bergeno ir Pasaiko apygardų laikraščio „New Jersey Journal“ puslapį. Žinojau tikslią man reikalingą datą. Sausio 12-oji prieš dvylika metų. Susiradau archyvą ir suvedžiau šią informaciją.

Internete buvo tik pastarųjų šešerių metų archyvas.

Velnias.

Nuskubėjau atgal prie bibliotekininkės.

— Man reikia surasti dvylikos metų senumo straipsnį laikraštyje „New Jersey Journal“, — pasakiau.

— O jų internetiniame archyve nėra?

Papurčiau galvą.

— Mikrokortos, — ištarė ji ir stodamasi pasirėmė į kėdės kraštus. — Kuris mėnuo?

— Sausis.

Bibliotekininkė buvo aukšta, stambi moteris, ir jos eisena atrodė sunki. Spintoje su daugybe stalčių ji surado susuktą juostą, o paskui padėjo man ją įdėti į peržiūros aparatą. Atsisėdau.

— Sėkmės, — palinkėjo ji.

Sukau rutulio formos rankeną lyg išmėgindamas naują motorolerį. Aparatas traškėjo. Stabtelėdavau kas kelias sekundes patikrinti, kuri data. Užtrukau ne ilgiau nei dvi minutes. Reikiamas straipsnis buvo trečiame puslapyje.

Vos pamatęs antraštę pajutau, kaip man užgniaužė gerklę.

Kartais galėjau prisiekti, kad girdžiu padangų cypimą, nors tada, kai šitai nutiko, aš miegojau savo lovoje už daugelio mylių nuo įvykio vietos. Man vis dar skaudėjo — gal ne taip, kaip tą naktį, kai netekau Elizabetos, tačiau tai buvo pirmasis mano susidūrimas su mirtimi ir tragedija, o šito pamiršti neįmanoma. Net praėjus dvylikai metų vis dar prisimenu kiekvieną tos nakties smulkmeną, nors ir kaip per tornado sukeltą miglą: skambutis į duris paryčiais, prie durų stovintys policijos pareigūnai rimtais veidais, šalia jų mindžikuojantis Hoitas, jų tylūs, atsargiai renkami žodžiai, mūsų neigimas, lėtas suvokimas, išbalęs Lindos veidas, mano nepaliaujamos ašaros, vis dar negalinti patikėti paskutinius sveiko proto likučius beprarandanti motina; ji tildo mane, liepia liautis verkti ir nebesielgti kaip vaikui, tvirtina, kad viskas gerai; paskui ji staiga prieina prie manęs, nustemba, kokios didelės mano ašaros, pernelyg didelės; ji sako, kad tokios didelės aša-

ros tinka tik vaikui, o ne suaugusiam vyrui, paliečia vieną, patrina ją tarp smiliaus ir nykščio; liaukis verkti, Deividai! Ji vis labiau pyksta, nes aš negaliu liautis, paskui pasigirsta jos riksmas, ji rėkia man, kad liaučiausi verkti, o paskui Linda su Hoitu guodžia ją, kažkas jai duoda raminamųjų — ne pirmą ir ne paskutinį kartą. Visi tie prisiminimai užliejo mane lyg vandens srovė. O tada perskaičiau straipsnį ir pajutau jau visiškai kitokį smūgį.

AUTOMOBILIS NULĖKĖ Į TARPEKLĮ

Vienas žuvęs, priežastis neaiški.

Praėjusią naktį, maždaug apie trečią valandą, Žaliosios upės (Naujasis Džersis) gyventojo Stefano Beko vairuojamas „Ford Taurus" nulėkė nuo tilto Mahavoje, netoli nuo Niujorko valstijos sienos. Kelio danga dėl pūgos buvo slidi, tačiau pareigūnai dar nepaskelbė oficialios avarijos priežasties. Vienintelis įvykio liudininkas Melvinas Bartola, sunkvežimio vairuotojas iš Vajomingo...

Lioviausi skaityti. Savižudybė ar nelaimingas atsitikimas? Žmonės svarstė, kuris iš šių dviejų. Dabar supratau, kad nei tas, nei tas.

— Kas yra? — paklausė Brutas.

—Nežinau, žmogau, — atsakė Tairesas, o paskui pagalvojęs pridūrė: — Nenoriu grįžti.

Brutas tylėjo. Tairesas paslapčiom žvilgtelėjo į savo seną draugą. Jų bičiulystė prasidėjo trečioje klasėje. Ir tada Brutas nebuvo itin šnekus. Tikriausiai dėl to, kad labai rūpinosi, kaip išnešti sveiką kailį du kartus per dieną — namie ir mokykloje; o paskui jis išmąstė, kad vienintelis būdas išgyventi — tapti didžiausiu kvartalo šunsnukiu. Būdamas vienuolikos ėmė nešiotis į mokyklą ginklą. Pirmą kartą nužudė būdamas keturiolikos.

— Ar nepavargai nuo viso to, Brutai?
— Ką aš žinau, — gūžtelėjo pečiais šis.
Tiesa pakibo ore — sunki, nejudanti, nemirksinti.
Suskambo Taireso mobilusis. Jis atsiliepė:
— Aha.
— Labas, Tairesai.
Tairesas neatpažino šio keisto balso.
— Kas čia? — paklausė jis.
— Vakar buvome susitikę. Baltame furgone.
Tairesui net kraujas sustingo gyslose. „Briusas Li, — pagalvojo jis. — O, velnias..."
— Ko nori?
— Čia kai kas nori su tavimi pasisveikinti.
Stojo trumpa tyla, o paskui pasigirdo Tidžėjaus balselis:
— Tėveli?
Tairesas nusiplėšė akinius nuo saulės. Kūnas įsitempė.
— Tidžėjau? Ar tau viskas gerai?
Tačiau Erikas Vu jau buvo paėmęs ragelį.
— Ieškau daktaro Beko, Tairesai. Mudu su Tidžėjumi tikimės, kad galėsi padėti man jį surasti.
— Nežinau, kur jis.
— O, kaip gaila.
— Prisiekiu Dievu, nežinau.
— Suprantu, — ištarė Vu. — Luktelėk minutėlę, Tairesai, gerai? Noriu, kad kai ką išgirstum.

43

Vėjas šokdino medžius, oranžinis saulėlydžio nudažytas dangus jau ėmė blankti, tamsėti ir įgauti perlamutrinį alavinio puodo atspalvį. Mane baugino mintis, kaip šis vakaras priminė naktį prieš

aštuonerius metus, kai paskutinį sykį važiavau šiomis negyvenamomis apylinkėmis.

Pagalvojau, ar Grifino Skoupo žmonės susipras stebėti Šarmano ežerą. Iš tiesų nelabai svarbu. Elizabeta pernelyg gudri. Jau anksčiau minėjau, kad prieš seneliui įsigyjant šias valdas, čia buvo vasaros stovykla. Elizabetos kodas — Delfinas — buvo vieno namuko pavadinimas, to, kuriame nakvodavo vyriausieji vaikai ir kuris buvo giliai miške, tad mes retai išdrįsdavome ten apsilankyti.

Išsinuomotu automobiliu privažiavau kadaise buvusį įvažiavimą į stovyklą, nors iš tiesų dabar jis jau buvo užžėlęs. Nuo pagrindinio kelio jo neįmanoma pastebėti, slėpė aukšta žolė. Čia vis dar kabojo grandinė (dėl visa pikta) ir užrašas: „Privati valda. Praėjimo nėra". Nors ir grandinė, ir ženklas tebekabojo, aiškiai matėsi ilgi priežiūros trūkumo metai. Sustabdžiau automobilį, atkabinau grandinę ir apvyniojau ją aplink medį.

Įsliuogiau atgal į vairuotojo sėdynę ir ėmiau važiuoti buvusios stovyklos valgyklos link. Mažai kas iš jos liko. Vis dar matėsi surūdijusios, apverstos kadaise buvusių viryklių liekanos. Ant grindų mėtėsi keli puodai ir keptuvės, tačiau dauguma per tiek metų pradingo. Įėjau vidun ir užuodžiau žalumos kvapą. Stengiausi negalvoti apie tėvą, tačiau atsidūręs proskynoje, iš kur matėsi mėnesienoje sidabru žvilgantis ežero paviršius, vėl išgirdau senąją šmėklą, ir šį kartą pagalvojau, ar tik ji nesišaukia keršto.

Nubridau tolyn taku, kurio irgi beveik nebebuvo. Keista, kad Elizabeta susitikimui išsirinko šią vietą. Jau minėjau, ji niekada nemėgo žaisti senosios stovyklos griuvėsiuose. Kita vertus, mudu su Linda, laipiodami per gultus ar neseniai ištuštintas konservų dėžutes stebėdavomės, koks klajūnas jas čia paliko, o gal jis vis dar netoliese. Elizabetai, gerokai gudresnei už mus, nerūpėjo šis žaidimas. Nepažįstamos vietos ir pavojai ją baugino.

Dešimt minučių kelio. Namukas atrodė visai gerai. Sienos ir lubos savo vietoje, tik iš laiptų prie durų likę ne daugiau nei griuvenos. Ant vinies tebekabojo iškaba „Delfinas". Vijokliai, samanos

ir kitokie man nepažįstami augalai nepakenkė pastatui; jie tiesiog apgaubė jį, apsupo, raizgėsi pro langus ir visas skylutes, užmaskavo namuką, tad jis dabar atrodė kaip natūrali kraštovaizdžio dalis.

— Sugrįžai, — išgąsdino mane balsas.

Vyriškas balsas.

Sureagavau nemąstydamas. Šokau į šoną, griuvau ant žemės, persiverčiau, išsitraukiau gloką ir nusitaikiau. Vyras tik pakėlė rankas į viršų. Tikėjausi ne to. Jo barzda atrodė kaip liepsnelės lizdas po varnos atakos. Plaukai ilgi ir susivėlę. Drabužiai išteplioti maskuojamomis dėmėmis. Akimirką pagalvojau, kad vėl esu mieste ir susidūriau su dar vienu benamiu pamišėliu. Tačiau jo elgsena buvo kitokia: vyras stovėjo tiesiai ir žiūrėjo man į akis.

— Po velnių, kas tu? — paklausiau.

— Praėjo daug laiko, Deividai.

— Aš tavęs nepažįstu.

— Ne, iš tikrųjų ne. Bet aš tave pažįstu. — Jis galva parodė į gultą už manęs. — Tave ir tavo seserį. Stebėdavau, kaip jūs čia žaisdavote.

— Nesuprantu.

Jis nusišypsojo. Dantys (jis turėjo juos visus) sužibėjo akinamai baltai.

— Aš Baubas.

Tolumoje išgirdau į ežerą besileidžiančių žąsų pulkelio klyksmą.

— Ko nori? — paklausiau.

— Ničnieko, — vis dar šypsodamasis atsakė jis. — Ar galiu nuleisti rankas?

Linktelėjau. Nuleidau ginklą, tačiau buvau pasirengęs bet kada vėl nusitaikyti. Pagalvojau apie tai, ką jis pasakė, ir paklausiau:

— Kiek laiko čia slapstaisi?

— Na... — atrodė, kad jis kažką skaičiuoja pirštais, — trisdešimt metų. — Pamatęs suglumusį mano veidą, vyriškis nusišypsojo. — Taip, stebėjau tave nuo tada, kai buvai štai toks. — Jis nuleido delną iki kelių. — Mačiau, kaip užaugai ir... — Jis nutilo. — Praėjo daug laiko nuo tavo paskutinio apsilankymo čia, Deividai.

— Kas tu?

— Džeremijus Renvėjus, — atsakė jis.

Pavardė man nieko nesakė.

— Slapstausi nuo teisėsaugos.

— Tai kodėl dabar pasirodei?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Manau, tiesiog apsidžiaugiau tave pamatęs.

— Iš kur žinai, kad neįskųsiu tavęs?

— Manau, tu man skolingas.

— Kaip suprasti?

— Išgelbėjau tau gyvybę.

Žemė ėmė slysti iš po kojų.

— Ką?

— O kas, manei, tave ištraukė iš vandens? — paklausė jis.

Stovėjau it gavęs su kuoka per galvą.

— Kas, tavo manymu, nutempė tave į namą? Kas iškvietė greitąją?

Išsižiojau, tačiau negalėjau ištarti nė žodžio.

— Ir... — šypsena dingo, — kas, tavo manymu, iškasė tuos lavonus, kad kas nors juos surastų?

Prireikė kelių sekundžių, kol pajėgiau kalbėti.

— Kodėl? — teįstengiau paklausti.

— Negaliu tiksliai pasakyti, — atsakė jis. — Matai, seniai seniai padariau kai ką bloga. Spėju, kad pamaniau, jog tai proga išpirkti nuodėmes ar panašiai.

— Nori pasakyti, kad matei...

— Viską, — pabaigė už mane Renvėjus. — Mačiau, kaip jie sučiupo tavo ponią. Mačiau, kaip trenkė tau lazda. Girdėjau, kaip jie jai pažadėjo ištraukti tave, jei tik pasakys, kur kai kas yra. Mačiau, kaip tavo ponia padavė jiems raktą. Mačiau, kaip jie juokėsi ir įgrūdo ją į mašiną palikę tave po vandeniu.

Nurijau seiles.

— Ar matei, kaip juos nušovė?

Renvėjus vėl nusišypsojo.

— Mes jau ir taip ilgai plepame, sūnau. Ji jau laukia tavęs.

— Nesuprantu.

— Ji tavęs laukia, — pakartojo jis nusisukdamas nuo manęs. — Prie medžio.

Staiga nieko nesakęs jis šoko į mišką ir nušuoliavo kaip elnias per brūzgynus. Stovėjau ir žiūrėjau, kol dingo tankmėje.

Medis.

Pasileidau bėgti. Šakos plakė man veidą. Nesvarbu. Kojos skaudėjo. Nekreipiau dėmesio. Privalėjau būti stiprus. Kai pagaliau pasukau dešinėn prie pusapvalio akmens ir apibėgau jį, pamačiau medį. Priėjęs arčiau pajutau, kaip mano akys suapvalėjo.

Mūsų įbrėžti inicialai — E.P.+D.B. — nuo laiko buvo patamsėję. Kaip ir trylika įrėžtų brūkšnelių. Akimirką žiūrėjau, paskui nedrąsiai ištiesiau ranką ir paliečiau raižinius. Ne inicialus. Ne trylika brūkšnelių. Mano pirštai perbėgo aštuoniais naujai įrėžtais brūkšneliais, kurie buvo balti ir dar drėgni nuo sulos.

O tada išgirdau ją sakant:

— Žinau, manai, jog tai kvaila.

Maniau, mano širdis tuoj sprogs. Atsisukau. Ten buvo ji.

Negalėjau pajudėti. Negalėjau ištarti nė žodžio. Tik žiūrėjau į jos veidą. Tą gražų veidą. Ir į tas akis. Pasijutau, lyg skęsčiau tamsioje šachtoje. Jos veidas buvo liesesnis, labiau išryškėję skruostikauliai, ir pagalvojau, kad niekada per visą savo gyvenimą nesu matęs nieko tobulesnio.

Tada prisiminiau savo sapnus — nakties akimirkas, kai apkabindavau ją, liesdavau jos veidą ir visą laiką jausdavausi nuo jos stumiamas, net ir žinodamas, kad skrajoju nerealiame pasaulyje, kad netrukus pabusiu. Mane sukaustė baimė, kad čia vėl gali būti tas pats. Nebegalėjau kvėpuoti.

Elizabeta, atrodo, suprato, ką galvoju, ir linktelėjo lyg sakydama: „Taip, čia tikra". Ji nedrąsiai žengė žingsnį prie manęs. Dar neatgaudamas kvapo kažkaip sugebėjau papurtyti galvą ir rodydamas į įrėžtas linijas ištarti:

— Manau, tai romantiška.

Ji prisidengė delnu burną, kad neimtų garsiai raudoti, ir puolė prie manęs. Išskėčiau rankas, ir ji tiesiog įšoko man į glėbį. Apkabinau stipriai kiek tik pajėgiau. Užsimerkiau. Elizabeta įsikniaubė veidu man į krūtinę ir raudojo. Jos plaukai kvepėjo lelijomis ir cinamonu. Glėbesčiavome vienas kitą. Ji buvo... tokia pati. Kontūrai, mūsų kūno linkiai derėjo vienas prie kito. Delnais apglėbiau jos galvą. Plaukai buvo trumpesni, tačiau tokie pat vešlūs. Jaučiau, kaip ji dreba, ir buvau tikras, kad ir ji jautė mano emocijas.

Mūsų pirmas bučinys buvo smarkus, toks pažįstamas ir bauginamai skubotas; lyg dviejų žmonių, kurie pagaliau iš vandens gelmių pasiekė paviršių. Metai ėmė tirpti, žiemą keitė pavasaris. Mane užplūdo daugybė emocijų. Nesigilinau į jas, nebandžiau jų suprasti. Tiesiog leidau viskam įvykti.

Ji pakėlė galvą ir pažvelgė man į akis, o aš negalėjau pajudėti.

— Atleisk, — sušnibždėjo, ir aš pamaniau, kad man vėl sprogs širdis.

Laikiau ją apkabinęs. Laikiau ir galvojau, ar galėsiu surizikuoti ją paleisti.

— Tik niekada daugiau manęs nepalik, — ištariau.

— Niekada.

— Pažadi?

— Pažadu, — atsakė Elizabeta.

Mudu stovėjome apsikabinę. Spaudžiausi prie jos kūno. Liečiau jos nugaros raumenis. Bučiavau ilgą kaip gulbės kaklą. Laikydamas ją net pažvelgiau į dangų. „Ar, — pagalvojau, — ar gali būti, kad tai ne žiaurus pokštas? Ar gali būti, kad ji gyva ir vėl su manimi?“

Nesvarbu. Tiesiog norėjau, kad visa tai būtų tikra. Norėjau, kad tai nesibaigtų.

Tačiau nors laikiau ją stipriai prie savęs, mobiliojo telefono skambutis, lyg tuose sapnuose, ėmė mane stumti šalin. Akimirką pagalvojau, kad neatsiliepsiu, tačiau po viso to, kas nutiko, tai ne išeitis. Juk dar buvo ir mūsų mylimi žmonės. Negalėjome jų pamiršti.

Abu tai supratome. Vis dar viena ranka laikydamas apglėbęs Elizabetą — tegul mane perkūnas, jei leisiu jai pasprukti — prisispaudžiau telefoną prie ausies ir atsiliepiau.

Skambino Tairesas. Ir po kiekvieno jo žodžio jutau, kaip vėl viskas ima slysti iš rankų.

44

Automobilį pastatėme apleistoje Riker Hilo pradinės mokyklos aikštelėje ir, susikibę už rankų, patraukėme pėsčiomis. Net ir tamsoje mačiau, kad nuo tų laikų, kai mudu su Elizabeta čia išdykavome, nedaug kas tepasikeitė. Kadangi buvau pediatras, negalėjau nepastebėti naujų, saugumą užtikrinančių detalių. Sūpuoklės kabojo ant stipresnių grandinių, o ir pati sėdynė dabar buvo su atramomis. Po karstytis skirtomis kopynėmis buvo papilta minkšto smėliuko, jei netyčia koks vaikas nukristų. Tačiau futbolo aikštė ir asfaltuota, dažais išpiešta krepšinio aikštelė buvo tokios pat kaip ir mudviejų vaikystėje.

Praėjome pro panelės Sobelės antrosios klasės langus, tačiau tie laikai buvo taip seniai, kad nė vienas mūsų nebejautė nostalgijos. Vis dar susikibę už rankų nėrėme tarp medžių. Nebuvome ėję šiuo takeliu kokį dvidešimt metų, tačiau kelią žinojome. Po dešimties minučių atsidūrėme Elizabetos kieme Gudharto gatvėje. Atsisukau į ją. Ašarotomis akimis ji žvelgė į savo vaikystės namus.

— Tavo motina nežinojo? — paklausiau jos.

Ji papurtė galvą. Paskui atsigręžė į mane. Linktelėjau ir lėtai paleidau jos ranką.

— Ar tikrai pasiryžęs? — paklausė Elizabeta.

— Pasirinkimo nėra, — atsakiau.

Neleidau jai ginčytis. Patraukiau prie namo. Priėjęs stiklines duris prisipaudžiau prie jų ir pažvelgiau vidun. Hoito nematyti.

Timptelėjau duris į kiemą. Neužrakintos. Pasukau rankeną ir įėjau vidun. Viduje nieko nebuvo. Jau rengiausi eiti lauk, kai pamačiau iš garažo sklindančią šviesą. Pro virtuvę nuslinkau į skalbyklą. Lėtai atidariau duris į garažą.

Hoitas Parkeris sėdėjo priekinėje savo „Buick Skylark" sėdynėje. Variklis buvo išjungtas. Rankoje laikė taurę su gėrimu. Kai atidariau garažo duris, jis pakėlė pistoletą. Paskui, pamatęs mane, vėl nuleido jį prie šono. Žengiau kelis žingsnius betoninėmis grindimis ir timptelėjau keleivio durelių rankeną. Automobilis buvo neužrakintas. Atidariau dureles ir atsisėdau šalia jo.

— Ko nori, Bekai? — nuo alkoholio jam jau pynėsi liežuvis.

Atsilošiau.

— Pasakyk Grifinui Skoupui, kad paleistų berniuką, — ištariau.

— Nesuprantu, apie ką kalbi, — nė nesistengdamas įtikinti atsiliepė jis.

— Kyšis, papirkinėjimas, užmokestis. Išsirink kurį nori terminą, Hoitai. Dabar žinau tiesą.

— Šūdą tu žinai.

— Tą naktį prie ežero, — pradėjau. — Kai įtikinai Elizabetą nesikreipti į policiją.

— Mes jau apie tai kalbėjomės.

— Bet dabar man pasidarė smalsu, Hoitai. Ko tu iš tikrųjų bijojai: ar kad jie ją nužudys, ar kad tu būsi suimtas?

Jis tingiai pažvelgė į mane.

— Ji jau būtų negyva, jei nebūčiau jos įkalbėjęs bėgti.

— Neabejoju, — pasakiau. — Bet ir tau pasisekė, Hoitai: vienu šūviu nušovei du zuikius. Sugebėjai išgelbėti jai gyvybę ir išsisukai nuo kalėjimo.

— Ir kodėl gi turėjau sėsti į kalėjimą?

— Negi neigsi, kad Skoupas tave papirkinėjo?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Manai, aš vienintelis, ėmęs jo pinigus?

— Ne, — atsakiau.

— Tai kodėl turėjau nerimauti labiau nei kiti?

— Dėl to, ką padarei.

Jis ištuštino savo taurę, apsidairė butelio ir įsipylė dar.

— Nesuprantu, kokį velnią čia tauški.

— Ar žinai, ką šnipinėjo Elizabeta?

— Neteisėtus Brendono Skoupo darbelius, — atsakė jis. — Prostitucija. Nepilnametės merginos. Narkotikai. Tas vaikinas buvo tikras blogiukas.

— Ką dar? — paklausiau mėgindamas suvaldyti drebulį.

— Apie ką čia kalbi?

— Jei ji būtų raususis toliau, galėjo aptikti didesnį nusikaltimą. — Giliai įkvėpiau. — Ar aš teisus, Hoitai?

Po mano žodžių jo veidas persimainė. Jis nusisuko ir įsistebeilijo pro langą.

— Žmogžudystę, — ištariau.

Mėginau suprasti, į ką jis žiūri, tačiau mačiau tik ant medinės lentos sukabintus „Sears“ firmos įrankius. Atsuktuvai geltonai juodomis rankenomis buvo išrikiuoti tiksliai pagal dydį, kairėje — plokščiomis galvutėmis, dešinėje — kryžminiai. Juos skyrė trys veržliarakčiai ir plaktukas.

— Elizabeta nebuvo pirmoji, norėjusi atskleisti, kas iš tiesų yra Brendonas Skoupas, — pasakiau. Paskui nutilau, palaukiau, kol jis pažvelgė į mane. Šiek tiek užtruko, tačiau galiausiai jis atsisuko. Ir aš tai pamačiau jo akyse. Jis nesumirksėjo, nebandė paslėpti. Ir suprato, kad aš pamačiau.

— Ar tu nužudei mano tėvą, Hoitai?

Jis godžiai atsigėrė iš taurės, palaikė gėrimą burnoje, o paskui sunkiai nurijo. Šiek tiek viskio ištryško jam ant veido. Nė nesirengė jo nušluostyti.

— Blogiau, — užsimerkdamas ištarė jis. — Aš jį išdaviau.

Krūtinėje užvirė pyktis, tačiau mano balsas liko stebėtinai ramus.

— Kodėl?

— Nagi, Deividai. Jau turėjai suprasti.

Mane perliejo dar viena įtūžio banga.

— Mano tėvas dirbo su Brendonu Skoupu, — pradėjau aš.

— Daugiau nei tai, — pertraukė jis. — Grifinas Skoupas paskyrė tavo tėvą jo patarėju. Jie labai artimai bendradarbiavo.

— Kaip ir su Elizabeta.

— Taip.

— Ir dirbdamas su juo mano tėvas suprato, koks bjaurybė iš tiesų buvo Brendonas. Ar aš teisus?

Hoitas tik gurkštelėjo.

— Jis nežinojo, ką daryti, — tęsiau aš. — Bijojo papasakoti, tačiau negalėjo visko palikti kaip yra. Jį graužė kaltė. Štai kodėl paskutiniaisiais mėnesiais prieš mirtį jis buvo toks tylus.

Nutilau ir pagalvojau apie savo tėvą — išsigandusį, vienišą, neturintį kur kreiptis. Kodėl aš šito nepastebėjau? Kodėl nepažvelgiau už savojo pasaulio ribų ir nepamačiau jo skausmo? Kodėl su juo nesuartėjau? Kodėl nesiėmiau nieko, kad jam padėčiau?

Pažvelgiau į Hoitą. Kišenėje turėjau pistoletą. Kaip būtų paprasta. Tiesiog išsitraukti ginklą ir nuspausti gaiduką. Bum. Ir viskas. Tik iš savo patirties žinojau, kad tai nieko neišspręstų. Tiesą sakant, priešingai.

— Tęsk, — paprašė Hoitas.

— Kažkurią akimirką tėtis nusprendė pasipasakoti draugui. Bet ne bet kokiam ir ne tik draugui. Policininkui, kuris dirbo tame pačiame mieste, kur ir buvo vykdomi tie nusikaltimai. — Man užvirė kraujas, pamaniau, nebeišlaikysiu. — Tau, Hoitai.

Kažkas jo veide sukrutėjo.

— Ar aš teisingai pasakoju?

— Ganėtinai, — atsakė jis.

— Tu papasakojai Skoupams, ar ne?

Jis linktelėjo.

— Maniau, jie kur nors jį perkels. Laikys toliau nuo Brendono.

Niekada nemaniau... — Iš jo veido buvo matyti, kad jam nepatinka save teisti. — Kaip išsiaiškinai?

— Na, pirmiausia Melvino Bartolos pavardė. Jis buvo tariamos avarijos, per kurią žuvo mano tėvas, liudytojas. Bet, žinoma, jis irgi dirbo Skoupui. — Mintyse išvydau savo tėvo šypseną. Suspaudžiau kumščius. — O paskui prisiminiau tą melą, neva tu mane išgelbėjai, — tęsiau. — Tu iš tikrųjų grįžai prie ežero nušovęs Bartolą ir Volfą. Bet ne manęs gelbėti. Tu pažiūrėjai, nepamatei nieko judant ir pamanei, kad aš nebegyvas.

— Pamaniau, kad tu nebegyvas, — pakartojo jis. — Netroškau tavo mirties.

— Tuščios kalbos.

— Niekada nenorėjau, kad tave nuskriaustų.

— Tačiau dėl to pernelyg nesikrimtai, — pasakiau. — Grįžai atgal į automobilį ir pasakei Elizabetai, kad nuskendau.

— Aš tik bandžiau ją įtikinti pradingti, — pasakė jis. — Ir tai padėjo.

— Turėjai nustebti išgirdęs, kad aš dar gyvas.

— Buvau šokiruotas. Beje, kaip tu išsigelbėjai?

— Nesvarbu.

Hoitas atsilošė, lyg būtų labai pavargęs.

— Turbūt kad ne, — ištarė jis. Jo veido išraiška vėl pasikeitė, ir mane nustebino tolesni jo žodžiai: — Ką dar nori sužinoti?

— Tu neneigsi viso šito?

— Ne.

— Ir pažinojai Melviną Bartolą, tiesa?

— Tiesa.

— Bartola įspėjo tave apie rengiamą Elizabetos nužudymą, — pasakiau. — Negaliu tiksliai atspėti, kas nutiko. Gal jam prabilo sąžinė? Gal jis nenorėjo, kad ji žūtų?

— Bartola ir sąžinė? — sukikeno Hoitas. — Prašyčiau. Jis buvo žudikas pašlemėkas. Atėjo pas mane, nes manė galėsiąs dvigubai pasipelnyti. Gauti pinigėlių ir iš Skoupo, ir iš manęs. Pasakiau jam,

kad iš manęs gaus dvigubai daugiau ir aš padėsiu jam išvykti iš šalies, jei jis man padės suklastoti Elizabetos mirtį.

Linktelėjau, dabar man aiškėjo.

— Taigi Bartola su Volfu pranešė Skoupo žmonėms, kad po nužudymo jie išnyks. Svarsčiau, kodėl niekam nesukėlė įtarimų, kad jie dingo, tačiau su tavo pagalba Bartola ir Volfas turėjo išvykti toli toli.

— Taip.

— Tad kas gi nutiko? Ar jūs susikivirčijote?

— Tokie kaip Bartola ir Volfas nesilaiko žodžio. Nesvarbu, kiek būčiau jiems sumokėjęs, žinojau, kad sugrįš reikalauti dar. Jiems būtų nusibodęs gyvenimas užsienyje arba būtų prisigėrę kokiam bare ir viską išpliurpę. Visą savo gyvenimą turėjau reikalų su tokiomis šiukšlėmis. Negalėjau rizikuoti.

— Taigi tu juos nužudei.

— Aha, — nė kiek neapgailestaudamas pritarė Hoitas.

Dabar jau viską žinojau. Tik nė nenutuokiau, kaip viskas išsispręs.

— Jie pagrobė mažą berniuką, — pasakiau Hoitui. — Pažadėjau, kad pasiduosiu jiems, jei jį paleis. Paskambink jiems. Padėsi įvykdyti šį sandėrį.

— Jie manimi nebepasitiki.

— Ilgai dirbai Skoupui, — pasakiau. — Ką nors sugalvok.

Hoitas sėdėjo ir mąstė. Paskui vėl pažvelgė į sieną, nukabinėtą įrankiais, ir aš nesupratau, ką tokio ypatingo jis ten mato. Tada lėtai pakėlė ginklą ir nukreipė man į veidą.

— Man šovė viena mintis, — ištarė jis.

Nė nesumirksėjau.

— Atidaryk garažo duris, Hoitai.

Jis nesujudėjo.

Pasilenkiau pro jį ir paspaudžiau garažo vartų atidarymo mygtuką. Vartai girgždėdami pajudėjo. Hoitas stebėjo, kaip jie kyla. Už jų nejudėdama stovėjo Elizabeta. Kai vartai pakilo iki galo, Elizabeta įbedė griežtą žvilgsnį į savo tėvą.

Jis krūptelėjo.

— Hoitai?

Jis staiga pasilenkė prie manęs ir viena ranka griebė man už plaukų. Prispaudė pistoletą man prie akies.

— Liepk jai pasitraukti iš kelio.

Tylėjau.

— Daryk, kaip liepiu, arba mirsi.

— Jos akivaizdoje tu šito nepadarysi.

Jis palinko arčiau manęs.

— Daryk, kaip sakiau, po velnių.

Tačiau jo balsas nuskambėjo kaip beviltiškas prašymas, o ne kaip griežta komanda. Pažvelgiau į jį ir pajutau kažkokį keistą jausmą. Hoitas užvedė variklį. Pamojau Elizabetai, kad pasitrauktų. Ji dvejojo, tačiau galiausiai žengė į šalį. Hoitas laukė, kol duktė visiškai pasitrauks iš kelio. O tada spūstelėjo greičio pedalą. Trūkčiodami prašvilpėme pro ją. Automobiliui tolstant atsigręžiau ir pro užpakalinį langą žiūrėjau, kaip Elizabetos figūra tamsėja, mažėja, kol galiausiai visiškai išnyko.

Vėl.

Atsilošiau ir pagalvojau, ar kada nors dar ją pamatysiu. Galėjau apsimetinėti pasitikįs savimi, tačiau supratau savo šansus. Ji mane bandė sulaikyti. Bet paaiškinau, kad privalau tai padaryti. Šį kartą turėjau būti tas, kuris gina. Elizabeta to nenorėjo, bet ji suprato.

Prieš kelias dienas sužinojau, kad ji gyva. Ar už tai paaukosiu savo gyvybę? Mielai. Supratau, kas vyksta.Važiuodamas su žmogumi, išdavusiu mano tėvą, pajutau, kaip mane užlieja keistas ramybės jausmas. Kaltė, kuri taip ilgai mane slėgė, pagaliau dingo. Dabar žinojau, ką privalau daryti — ką turiu paaukoti — ir svarsčiau, ar dar yra kokia kita galimybė, ar lemta, kad viskas šitaip pasibaigtų.

Atsigręžiau į Hoitą ir ištariau:

— Ne Elizabeta nužudė Brendoną Skoupą.

— Žinau, — pertraukė jis, o paskui pasakė tai, kas mane be galo sukrėtė: — Aš jį nužudžiau.

Net sustingau.

— Brendonas sumušė Elizabetą, — skubėdamas kalbėjo jis. — Jis rengėsi ją nužudyti. Taigi įsiveržęs į namus, aš jį nušoviau. Tada pakišau Gonzalesą, kaip anksčiau ir minėjau. Elizabeta viską žinojo. Ji negalėjo leisti, kad kaltę prisiimtų nekaltas žmogus. Taigi sukūrė tą alibi. Skoupo žmonės sužinojo ir nustebo. Kai jie ėmė įtarinėti, kad galbūt žudikė yra Elizabeta... — jis nutilo ir, žvelgdamas į kelią, sukaupęs visą drąsą, užbaigė: — Dieve, padėk man, aš leidau jiems taip manyti.

Ištiesiau jam mobilųjį:

— Skambink, — paliepiau.

Jis paklausė. Paskambino tipui, pavarde Laris Gandlis. Kelis kartus buvau matęs tą vyrą. Jo tėvas mokėsi toje pačioje mokykloje kaip ir aš.

— Turiu Beką, — pasakė jam Hoitas. — Susitiksime prie arklidžių, tačiau turite paleisti vaiką.

Laris Gandlis kažką pasakė, tačiau aš nesupratau.

— Kai tik sužinosim, kad vaikas saugus, atvažiuosim, — išgirdau sakant Hoitą. — Ir pasakyk Grifinui, kad turiu tai, ko jam reikia. Galime užbaigti viską be mano ar mano šeimos aukos.

Gandlis vėl kažką pasakė, o paskui išgirdau pypsėjimą. Hoitas grąžino man telefoną.

— Ar aš tavo šeimos dalis, Hoitai?

Jis vėl nusitaikė ginklu man į galvą.

— Lėtai išsiimk savo gloką, Bekai. Dviem pirštais.

Padariau kaip lieptas. Jis spustelėjo lango atidarymo mygtuką.

— Mesk jį pro langą.

Dvejojau. Jis įrėmė vamzdį man į akį. Išmečiau ginklą. Negirdėjau, kaip jis nukrito.

Toliau važiavome tylėdami, laukdami telefono skambučio. Kai jis suskambo, atsiliepiau aš.

— Jis sveikas, — tyliai ištarė Tairesas.

Lengviau atsipūčiau ir išjungiau telefoną.

— Kur mane veži, Hoitai?

— Žinai, kur.

— Grifinas Skoupas nužudys mus abu.

— Ne, — atsakė jis, vis dar nukreipęs į mane pistoletą. — Ne abu.

45

Mes išsukome iš greitkelio ir ėmėme važiuoti kaimo keliuku. Gatvės šviesų mažėjo, kol vienintelis apšvietimas liko tik automobilio žibintai. Hoitas ištiesė ranką atgal ir nuo galinės sėdynės paėmė manilinį voką.

— Viską turiu čia, Bekai.

— Ką viską?

— Ką tavo tėvas surinko prieš Brendoną. Ką Elizabeta išsiaiškino apie Brendoną.

Sekundėlę suglumau. Jis visą laiką turėjo tą medžiagą. O paskui susimąsčiau. Automobilis. Kodėl Hoitas nuėjo į automobilį?

— Kur kopijos? — paklausiau.

Jis nusišypsojo, lyg apsidžiaugęs, kad paklausiau.

— Jų nėra. Viskas čia.

— Vis tiek nesuprantu.

— Suprasi, Deividai. Atleisk, bet dabar tu būsi atpirkimo ožys. Kito kelio nėra.

— Skoupas nepatikės.

— O taip, patikės. Kaip ir sakei, daug metų su juo dirbau. Žinau, ką jis nori išgirsti. Šiąnakt viskas baigsis.

— Mano mirtimi? — paklausiau.

Jis neatsakė.

— Kaip rengiesi paaiškinti Elizabetai?

— Galbūt ji visą gyvenimą nekęs manęs, — tarė jis. — Tačiau bent jau liks gyva.

Priekyje pamačiau aptvertos valdos įvažiavimą. „Žaidimo pabaiga“, — pagalvojau. Uniformuotas apsaugininkas pamojo mums, kad važiuotume. Hoitas vis dar laikė nutaikęs į mane ginklą. Mes įvažiavome į fermos valdas ir tada neįspėjęs Hoitas nuspaudė stabdį.

Jis atsisuko į mane.

— Turi pasiklausymo įrangą, Bekai?

— Ką? Ne.

— Nesąmonė, leisk apžiūrėsiu. — Jis ištiesė ranką man prie krūtinės. Atsilošiau. Hoitas pakėlė aukščiau pistoletą, prisislinko arčiau ir tapšnodamas apieškojo mane. Paskui patenkintas atsitiesė.

— Tau pasisekė, — pašaipiai pasakė jis.

Hoitas pasislinko atgal į vairuotojo sėdynę. Net ir tamsoje buvo galima justi tą sodrią žalumą. Nutvieksti mėnulio šviesos lingavo medžiai, nors atrodė, kad vėjo nebuvo. Tolumoje pamačiau šviesas. Hoitas nuvažiavo keliuku jų link. Išblukęs pilkas ženklas informavo, kad atvykome į „Laisvės tako arklides“. Sustojome pačioje pirmoje aikštelėje, kairėje. Pažvelgiau pro langą. Nelabai išmanau apie žirgų priežiūrą, tačiau ši vieta atrodė įspūdingai. Angaro formos pastatas buvo toks didelis, kad ten galėjai įrengti dešimt teniso kortų. Pačios arklidės buvo „V“ formos ir driekėsi į tolį kiek tik užmačiau. Vidury kiemo tryško fontanai. Matėsi jojimo takai su įvairiausiomis kliūtimis.

Ir mūsų laukiantys vyrai.

Vis dar nusitaikęs į mane, Hoitas paliepė:

— Lipk lauk.

Taip ir padariau. Uždariau dureles, ir trinktelėjimas nuaidėjo gūdžioje tyloje. Hoitas apėjo aplink automobilį prie manęs ir įrėmė pistoletą man į nugarą. Gaivus kvapas trumpam sukėlė malonius prisiminimus. Tačiau kai pamačiau priešais save keturis vyrus, kurių du pažinojau, prisiminimai išsisklaidė.

Kiti du, kurių niekada nebuvau matęs, rankose laikė kažkokius pusiau automatinius ginklus. Jie nukreipė juos į mudu. Nesudre-

bėjau. Manau, jau ėmiau priprasti prie į mane nukreiptų ginklų. Vienas vyras stovėjo toliau, dešinėje, šalia įėjimo į arklides. Kitas buvo pasirėmęs į automobilį kairėje.

Tiedu, kuriuos pažinojau, stovėjo šviesoje vienas šalia kito. Vienas jų buvo Laris Gandlis. Kitas — Grifinas Skoupas. Hoitas stumtelėjo mane ginklu. Eidamas jų link pamačiau, kaip atsidarė didžiojo pastato durys.

Pro jas išžengė Erikas Vu.

Mano širdis liovėsi plakusi. Ausyse girdėjau savo paties kvėpavimą. Kojos ėmė virpėti. Gal jau ir buvau pripratęs prie ginklų vaizdo, tačiau mano kūnas prisiminė Vu pirštus. Nevalingai sulėtinau žingsnį. Azijietis į mane nė nepažvelgė. Jis nuėjo tiesiai prie Grifino Skoupo ir kažką jam padavė.

Kai buvome už kokių dešimties jardų nuo jų, Hoitas paliepė man sustoti.

— Geros naujienos! — šūktelėjo jis.

Visų akys nukrypo į Grifiną Skoupą. Žinoma, pažinojau tą žmogų. Juk, šiaip ar taip, buvau jo seno draugo sūnus ir patikimos darbuotojos brolis. Kaip ir daugumai kitų, tas vyras man kėlė pagarbią baimę. Jis buvo iš tų, kurių dėmesio visi siekia — galėjo patapšnoti per petį ir nupirkti išgerti. Ir turėjo retą sugebėjimą išlikti kažkuo tarp draugo ir darbdavio. Iš tiesų retas gebėjimas. Dažniausiai bosas praranda pagarbą tapęs draugu, o draugas, tapęs bosu, kelia pasipiktinimą. Tokiam žmogui kaip Grifinas Skoupas tai nebuvo problema. Jis visada žinojo, kaip išlikti vadovu.

— Geros naujienos, Hoitai? — Grifinas Skoupas atrodė suglumęs.

Hoitas pabandė nusišypsoti.

— Manau, labai geros.

— Nuostabu, — atsakė Skoupas. Jis žvilgtelėjo į Vu. Šis linktelėjo, tačiau nepajudėjo iš vietos. — Tad rėžk man tas geras naujienas, Hoitai. Nekantrauju išgirsti.

Hoitas atsikrenkštė.

— Pirmiausia noriu, kad suprastumėte. Niekada nenorėjau jums pakenkti. Tiesą sakant, visaip stengiausi, kad viešumon neiškiltų jokie inkriminuojantys faktai. Tačiau man reikėjo apsaugoti savo dukrą. Juk galite tai suprasti, tiesa?

Skoupo veidu perbėgo šešėlis.

— Ar aš suprantu poreikį ginti vaiką? — griežtu balsu ištarė jis. — Taip, Hoitai, manau, kad suprantu.

Tolumoje nusižvengė arklys. Paskui vėl stojo tyla. Hoitas apsilaižė lūpas ir pakėlė manilinį voką.

— Kas čia, Hoitai?

— Viskas, — atsakė jis. — Nuotraukos, ataskaitos, įrašai. Viskas, ką mano duktė ir Stefanas Bekas surinko prieš jūsų sūnų.

— Ar yra kopijų?

— Tik vienas egzempliorius, — atsakė Hoitas.

— Kur?

— Saugioje vietoje. Jas turi advokatas. Jei nepaskambinsiu jam po valandos ir nepasakysiu slaptažodžio, jis jas paviešins. Nesakau, kad tai grasinimas, pone Skoupai. Niekada nepaskelbčiau, ką žinau. Kaip ir kiti, turiu daug ką prarasti.

— Taip, — tarė Skoupas. — Tikrai turi.

— O dabar gali palikti mus ramybėje. Jau turi viską. Kopijas atsiųsiu. Nėra jokio reikalo skriausti mano šeimos.

Grifinas Skoupas pasižiūrėjo į Larį Gandlį, paskui į Eriką Vu. Ginkluoti vyrai, atrodo, įsitempė.

— O kaip mano sūnus, Hoitai? Kažkas jį nušovė kaip šunį. Tikiesi, kad viską pamiršiu.

— Taip jau įvyko, — atsakė Hoitas. — Bet Elizabeta dėl to nekalta.

Skoupas prisimerkė, lyg būtų susidomėjęs, tačiau man pasirodė, kad jo žvilgsnyje slypėjo kažkas daugiau.

— Tada pasakyk, — paliepė jis, — kas tai padarė?

Girdėjau, kaip Hoitas sunkiai nurijo seiles. Jis pasisuko ir pažvelgė į mane.

— Deividas Bekas.

Nenustebau. Bet ir nesupykau.

— Jis nužudė tavo sūnų, — skubiai tęsė jis. — Jis sužinojo, kas vyksta, ir ėmėsi keršto.

Skoupas teatrališkai aiktelėjo ir griebėsi už krūtinės. Paskui galiausiai pažvelgė į mane. Vu su Gandliu irgi atsisuko į mane. Skoupas pažiūrėjo man į akis ir paklausė:

— Ką jūs norėtumėt pasakyti gindamasis, daktare Bekai?

— Kas iš to, jei pasakysiu, kad jis meluoja? — atsakiau aš.

Skoupas nieko nepasakė. Pasisuko į Vu ir paliepė:

— Prašau atnešti man tą voką.

Vu eisena priminė panteros judesius. Šypsodamasis man, jis patraukė mūsų link, ir aš pajutau, kaip instinktyviai įsitempė raumenys. Azijietis sustojo priešais Hoitą ir ištiesė ranką. Hoitas padavė jam voką. Vu viena ranka jį paėmė. O kita — niekada nebuvau matęs taip mikliai judant — jis lyg iš vaiko pačiupo Hoito ginklą ir numetė jam už nugaros.

— Kas per... — sušnypštė Hoitas.

Vu smogė jam į saulės rezginį. Hoitas parpuolė ant kelių. Mes visi stovėjome ir žiūrėjome, kaip jis žiaukčiodamas atsistojo keturpėsčias. Vu lėtai apėjo ratu ir spyrė Hoitui į šonkaulius. Išgirdau, kaip kažkas trakštelėjo. Hoitas, išskėtęs rankas ir kojas, apsivertė ant nugaros.

Šypsodamasis mano uošviui prisiartino Grifinas Skoupas. Paskui jis kažką iškėlė aukštyn. Aš pašnairavau. Daiktas buvo mažas ir juodas.

Hoitas, spjaudydamasis kraujais, pažvelgė į viršų.

— Nesuprantu, — išstenėjo jis.

Dabar jau mačiau, kas Skoupo rankoje. Tai buvo mažutis garso grotuvas. Skoupas paspaudė įjungimo mygtuką. Iš pradžių išgirdau savo balsą, o paskui Hoito:

Ne Elizabeta nužudė Brendoną Skoupą.

Žinau. Aš jį nužudžiau.

Skoupas išjungė grotuvą. Niekas netarė nė žodžio. Skoupas pasižiūrėjo į mano uošvį. Ir tada aš supratau daugelį dalykų. Suvokiau, jog jei Hoitas Parkeris žinojo, kad jo name prikaišiota blakių, tai suprato, kad greičiausiai jų yra ir jo automobilyje. Štai kodėl, pastebėjęs mus kieme, jis išėjo iš namo. Štai kodėl jis laukė manęs automobilyje. Štai kodėl jis pertraukė mane, kai pasakiau, kad ne Elizabeta nužudė Brendoną Skoupą. Štai kodėl jis prisipažino nužudęs tokioje vietoje, kur, žinojo, bus pasiklausoma. Supratau, kad apieškodamas mane jis iš tiesų pajuto pasiklausymo įrangą, kurią Karlsonas pritvirtino man prie krūtinės, kad jis norėjo įsitikinti, jog ir federalai viską girdės, o Skoupas nesivargins manęs apieškoti. Suvokiau, kad Hoitas Parkeris nuodėmę prisiėmė sau, kad, nepaisant daugelio blogų dalykų, kuriuos yra padaręs, tarp jų ir mano tėvo išdavystę, jis nusprendė, kad tai paskutinė proga išpirkti savo nuodėmes. Pagaliau supratau, jog tai jis, o ne aš, pasiaukojo, kad mus visus išgelbėtų. Taip pat supratau, kad tam, jog jo planas suveiktų, jis turėjo padaryti dar vieną dalyką. Taigi žengiau į šalį. Ir nors jau girdėjau artinantis FTB sraigtasparnius, nors jau girdėjau per garsiakalbį Karlsono balsą, liepiantį visiems nejudėti, stebėjau, kaip Hoitas Parkeris pasilenkia prie kulkšnies, išsitraukia pistoletą ir tris kartus iššauna į Grifiną Skoupą. Paskui pamačiau, kaip jis atgręžia ginklą į save.

— Ne! — surikau, tačiau paskutinis šūvis viską nuslopino.

46

Hoitą palaidojome po keturių dienų. Savo pagarbą atvyko pareikšti tūkstančiai uniformuotų policininkų. Smulkmenos apie įvykius Skoupo valdose dar nebuvo paviešintos, ir aš nebuvau įsitikinęs, kad kada nors tai paskelbs. Net Elizabetos motina nereikalavo atsakymų, tačiau turbūt tik todėl, kad buvo apimta ekstazės

dėl dukters prisikėlimo iš mirusiųjų. Tik todėl ji nenorėjo per daug klausinėti ar pernelyg į viską gilintis. Galėjau ją suprasti.

Kol kas Hoitas Parkeris buvo laikomas didvyriu. Ir gal tai tiesa. Nesu geriausias teisėjas.

Hoitas buvo parašęs ilgą išpažintį, iš esmės patvirtinančią tai, ką pasakojo man automobilyje. Karlsonas man ją parodė.

— Ar taip viskas baigsis? — paklausiau aš.

— Mes dar turime sukurpti bylą prieš Gandlį, Vu ir kitus, — atsakė jis. — Tačiau kadangi Grifinas Skoupas nebegyvas, visi prisipažįsta.

Mistinė pabaisa, pagalvojau. Reikia kirsti ne galvą. Reikia smeigti į širdį.

— Pasielgėte protingai kreipdamasis į mane, kai jie pagrobė tą berniuką, — pasakė Karlsonas.

— Negi turėjau iš ko rinktis?

— Geras požiūris, — atsakė pareigūnas ir paspaudė man ranką. — Rūpinkitės savimi, daktare Bekai.

— Ir jūs, — atsakiau.

Turbūt norėtumėte sužinoti, ar Tairesas kada nors išvyks į Floridą ir kas nutiks Tidžėjui bei Latišai. Tikriausiai jums įdomu, ar Šona su Linda liks drauge ir ką tas ryšys reiškia Markui. Tačiau negaliu jums atsakyti nė į vieną šių klausimų, nes nežinau.

Ši istorija baigiasi dabar, praėjus keturioms dienoms po Hoito Parkerio ir Grifino Skoupo žūties. Jau vėlu. Labai vėlu. Ir aš guliu lovoje su Elizabeta, stebiu, kaip miegant kilnojasi jos krūtinė. Nelabai galiu sumerkti akis. Mano sapnai pasikeitė. Dabar aš sapnuoju, kaip prarandu ją, kad ji negyva, o aš vienišas. Todėl dažnai ją laikau apkabinęs. Esu prisirišęs ir priklausomas. Kaip ir ji. Tačiau mes išgyvensime.

Lyg pajutusi, kad į ją žiūriu, Elizabeta apsiverčia. Nusišypsau jai. Ji man irgi nusišypso, ir pajuntu, kaip ima virpėti mano širdis.

Prisimenu tą dieną prie ežero. Prisimenu, kaip plūduriavau ant čiužinio. Ir prisimenu nusprendęs papasakoti jai visą tiesą.

— Mums reikia pasikalbėti, — pasakau.

— Nemanau.

— Mes nelabai mokame slėpti vienas nuo kito paslapčių, Elizabeta. Iš esmės dėl to ir užvirė visa ta košė. Jei tik būtume vienas kitam viską papasakoję... — Nutylu.

Ji linkteli. Ir aš suprantu, kad ji žino. Kad visada žinojo.

— Tavo tėvas, — ištariu. — Jis visada manė, kad tu nužudei Brendoną Skoupą.

— Taip aš jam pasakiau.

— Bet galiausiai... — nutylu, paskui pradedu iš naujo. — Kai automobilyje pasakiau, kad ne tu jį nužudei, ar manai, kad jis suprato tiesą?

— Nežinau, — atsako Elizabeta. — Norėčiau manyti, kad galbūt suprato.

— Taigi jis pasiaukojo dėl mūsų.

— Arba bandė sulaikyti tave, kad šito nepadarytum, — sako ji. — Arba gal jis mirė vis dar manydamas, kad aš nušoviau Brendoną Skoupą. Mes niekada to nesužinosime. Ir tai nesvarbu.

Pažvelgiame vienas į kitą.

— Tu žinojai, — skaudančia širdimi ištariu aš. — Nuo pat pradžių. Tu...

Ji nutildo mane prispausdama prie lūpų pirštą.

— Viskas gerai.

— Tu sudėjai visus tuos daiktus į saugyklą, — kalbu, — dėl manęs.

— Norėjau tave apginti, — atsako ji.

— Tai buvo savigyna, — pasakau ir vėl prisimenu tą jausmą, kaip laikiau rankoje ginklą, tą kurtinantį garsą, kai nuspaudžiau gaiduką.

— Žinau, — ištaria ji apsivydama rankomis mano kaklą ir prisitraukdama arčiau. — Žinau.

Prieš aštuonerius metus Brendonas Skoupas įsibrovė į mūsų namus. Kai jis prišliaužė su peiliu rankoje, vienas gulėjau lovoje. Mes susigrūmėme. Čiupau savo tėvo pistoletą. Jis vėl puolė. Aš iššoviau ir jį nudėjau. O tada, apimtas panikos, pabėgau. Mėginau susikaupti, suvokti, ką turiu daryti. Kai atgavau sveiką protą, kai grįžau į namus, kūno nebebuvo. Taip pat ir ginklo. Norėjau jai papasakoti. Jau rengiausi tai padaryti prie ežero. Bet taip nieko ir nepasakiau. Iki dabar.

Kaip jau minėjau anksčiau, jei tik būčiau papasakojęs tiesą iš karto...

Ji prisitraukia mane arčiau.

— Aš čia, — šnibžda Elizabeta.

Čia. Su manimi. Prireiks šiek tiek laiko priprasti. Tačiau priprasiu. Mes apsikabiname ir užmiegame. Rytoj rytą prabusime drauge. Ir poryt. Kiekvieną dieną pirmiausia išvysiu jos veidą. Pirmiausia išgirsiu jos balsą. Ir šito, žinojau aš, man visada užteks.

Coben, Harlan
Co-05 Niekam nesakyk: [romanas] / Harlan Coben; [vertė Reda Žekienė]. — Kaunas: Jotema, [2008]. — 302 p.
ISBN 978-9955-13-183-0

Gydytojas Deividas Bekas patyrė skaudžią netektį, ir jau aštuonerius metus kiekvieną dieną vis prisimena tą išgyventą siaubą: spindintis ežeras, blausi mėnulio šviesa... veriantis riksmas. Tą naktį pagrobė jo žmoną. Tą naktį jis paskutinį kartą matė ją gyvą.

Vieną dieną jo kompiuteryje netikėtai pasirodo žinutė — frazė, kurią suprasti gali tik jiedu su žmona. Beką pribloškia suvokimas — gal jo žmona vis dėlto gyva ir siunčia įspėjimą niekam nesakyti.

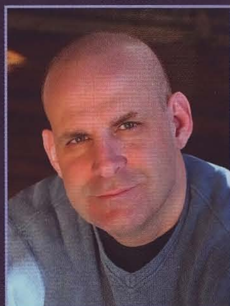
UDK 820(73)-3

Harlan Coben

NIEKAM NESAKYK

Redaktorė *Asta Kristinavičienė*
Stanislava Šatkutė
Viršelio dailininkė *Vilūnė Grigaitė*
Maketavo *Teresė Vasiliauskienė*

SL 250. 24 sp. l. Užsak. Nr. 8.1152
UAB „Jotema“, Algirdo g. 54, 50157 Kaunas
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
http://www.jotema.lt
AB spaustuvė „Spindulys“, Vakarinis aplinkkelis 24, 48184 Kaunas

„Edgar“, „Shamus“ ir „Anthony“ premijų laimėtojas Harlanas Cobenas yra dvylikos romanų autorius, įskaitant *New York Times* bestselerius „Nekaltas“, „Tik vienas žvilgtelėjimas“, „Kitos progos nebus“. Jo knygos išverstos į trisdešimt dvi kalbas ir parduodamos visame pasaulyje.

Gydytojas Deividas Bekas patyrė skaudžią netektį, ir jau aštuonerius metus kiekvieną dieną vis prisimena tą išgyventą siaubą: spindintis ežeras, blausi mėnulio šviesa... veriantis riksmas. Tą naktį pagrobė jo žmoną. Tą naktį jis paskutinį kartą matė ją gyvą.

Vieną dieną jo kompiuteryje netikėtai pasirodo žinutė — frazė, kurią suprasti gali tik jiedu su žmona. Beką pribloškia suvokimas — galbūt jo žmona vis dėlto gyva ir siunčia įspėjimą niekam nesakyti.

„Harlanas Cobenas yra šiuolaikinis painių intrigų meistras, suviliojantis pirmajame puslapyje tik tam, kad... šokiruotų paskutiniajame.“

DAN BROWN „Da Vinčio kodas“ autorius

ISBN 978-9955-13-183-0

9 789955 131830

www.jotema.lt